

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ ŠKOLY VE STARÉM HROZENKOVĚ

zpracovaný podle RVP ZV

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
STARÝ HROZENKOV, OKRES UHERSKÉ HRADIŠTĚ**

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání,
Základní škola Starý Hrozenkov

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Starý Hrozenkov, okres Uherské Hradiště

Adresa školy: Starý Hrozenkov 233, 687 74

Ředitel školy: Mgr. Radovan Randiak

Kontakty:

e-mail: reditel@skolahrozenkov.cz
tel : 732 239 917
web: <http://www.skolahrozenkov.cz/>

Zřizovatel školy: Obec Starý Hrozenkov, Starý Hrozenkov 3, 687 74,
tel. 572 696 111, email: urad@staryhrozenkov.cz

IČO: 70996903
IZO: 102731985
REDIZO: 600124428
ČÍSLO JEDNACÍ:

Platnost dokumentu od 1. 9. 2016

Školní vzdělávací program byl projednán Školskou radou dne: 1. 9. 2020

.....
Mgr. Radovan Randiak
ředitel školy

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika školy	7
2.1	Úplnost a velikost školy	7
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.3	Charakteristika žáků	7
2.4	Dlouhodobé projekty	8
2.5	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími soc. partnery	8
2.6	Další aktivity školy	8
2.7	Vlastní hodnocení školy	9
2.7.1	Přehled oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení	9
3	Charakteristika ŠVP	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie školy	13
3.3	Zabezpečení výuky žáků se spec. vzděl. potřebami	16
3.4	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	17
3.5	Školní družina	18
3.6	Začlenění průřezových témat	19
3.6.1	Osobnostní a sociální výchova (OSV)	20
3.6.2	Výchova demokratického občana (VDO)	21
3.6.3	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS)	21
3.6.4	Multikulturní výchova (MKV)	22
3.6.5	Environmentální výchova (EVVO)	22
3.6.6	Mediální výchova (MDV)	23
4	Učební plán	24
4.1	Tabulace školního učebního plánu pro 1. stupeň	24
4.2	Tabulace školního učebního plánu pro 2. stupeň	25
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	26
5	Učební osnovy	28
5.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	29
5.1.1	Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura	29
5.1.1.1	Vyučovací předmět: Český jazyk	29
5.1.1.1.1	Charakteristika předmětu	29
5.1.1.1.2	Vzdělávací obsah	35
5.1.1.1.3	Standardy Český jazyk a literatura - I. stupeň	45
5.1.1.1.4	Standardy Český jazyk a literatura - II. stupeň	65

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace	70
5.1.2 Vzdělávací obor: Cizí jazyk	70
<u>5.1.2.1 Vyučovací předmět: Anglický jazyk</u>	70
5.1.2.1.1 Charakteristika předmětu.....	70
5.1.2.1.2 Vzdělávací obsah	78
5.1.2.1.3 Standardy Cizí jazyk angličtina - I. stupeň.....	84
5.1.2.1.4 Standardy Cizí jazyk angličtina - II. stupeň.....	94
Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace	97
<u>5.1.2.2 Vyučovací předmět: Německý jazyk</u>	97
5.1.2.2.1 Charakteristika předmětu.....	97
5.1.2.2.2 Vzdělávací obsah	100
5.1.2.2.3 Standardy Další cizí jazyk - němčina – II. stupeň.....	105
5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	108
5.2.1 Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace.....	108
<u>5.2.1.1 Vyučovací předmět: Matematika</u>	108
5.2.1.1.1 Charakteristika předmětu.....	108
5.2.1.1.2 Vzdělávací obsah	113
5.2.1.1.3 Standardy Matematika - I. stupeň.....	126
5.2.1.1.4 Standardy Matematika - II. stupeň.....	142
5.3 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	147
5.3.1 Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie	147
<u>5.3.1.1 Vyučovací předmět: Informatika</u>	147
5.3.1.1.1 Charakteristika předmětu.....	147
5.3.1.1.2 Vzdělávací obsah	151
5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	156
5.4.1 Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	156
<u>5.4.1.1 Vyučovací předmět: Prvouka</u>	156
5.4.1.1.1 Charakteristika předmětu.....	156
5.4.1.1.2 Vzdělávací obsah	158
<u>5.4.1.2 Vyučovací předmět: Přírodověda</u>	164
5.4.1.2.1 Charakteristika předmětu.....	164
5.4.1.2.2 Vzdělávací obsah	166
<u>5.4.1.3 Vyučovací předmět: Vlastivěda</u>	171
5.4.1.3.1 Charakteristika předmětu.....	171
5.4.1.3.2 Vzdělávací obsah	173
5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	177
5.5.1 Vzdělávací obor: Dějepis	177
<u>5.5.1.1 Vyučovací předmět: Dějepis</u>	177
5.5.1.1.1 Charakteristika předmětu.....	177
5.5.1.1.2 Vzdělávací obsah	180
5.5.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství	194
<u>5.5.2.1 Vyučovací předmět: Výchova k občanství</u>	194
5.5.2.1.1 Charakteristika předmětu.....	194
5.5.2.1.2 Vzdělávací obsah	197
5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	211
5.6.1 Vzdělávací obor: Fyzika	211
<u>5.6.1.1 Vyučovací předmět: Fyzika</u>	211
5.6.1.1.1 Charakteristika předmětu.....	211
5.6.1.1.2 Vzdělávací obsah	213
5.6.2 Vzdělávací obor: Chemie	223

<u>5.6.2.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Chemie.....</u>	<u>223</u>
5.6.2.1.1	Charakteristika předmětu.....	223
5.6.2.1.2	Vzdělávací obsah	225
5.6.3	Vzdělávací obor: Přírodopis	230
<u>5.6.3.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Přírodopis</u>	<u>230</u>
5.6.3.1.1	Charakteristika předmětu.....	230
5.6.3.1.2	Vzdělávací obsah	233
5.6.4	Vzdělávací obor: Zeměpis	243
<u>5.6.4.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Zeměpis</u>	<u>243</u>
5.6.4.1.1	Charakteristika předmětu.....	243
5.6.4.1.2	Vzdělávací obsah	245
5.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	253
5.7.1	Vzdělávací obor: Hudební výchova	253
<u>5.7.1.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Hudební výchova</u>	<u>253</u>
5.7.1.1.1	Charakteristika předmětu.....	253
5.7.1.1.2	Vzdělávací obsah	257
5.7.2	Vzdělávací obor: Výtvarná výchova	272
<u>5.7.2.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Výtvarná výchova</u>	<u>272</u>
5.7.2.1.1	Charakteristika předmětu.....	272
5.7.2.1.2	Vzdělávací obsah	277
5.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	292
5.8.1	Vzdělávací obor: Člověk a zdraví	292
<u>5.8.1.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Tělesná výchova</u>	<u>292</u>
5.8.1.1.1	Charakteristika předmětu.....	292
5.8.1.1.2	Vzdělávací obsah	298
5.8.2	Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	323
<u>5.8.2.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví.....</u>	<u>323</u>
5.8.2.1.1	Charakteristika předmětu.....	323
5.8.2.1.2	Vzdělávací obsah	327
5.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	338
5.9.1	Vzdělávací obor: Člověk a svět práce.....	338
<u>5.9.1.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Pracovní výchova</u>	<u>338</u>
5.9.1.1.1	Charakteristika předmětu.....	338
5.9.1.1.2	Vzdělávací obsah	342
5.10	Globální výchova	357
<u>5.10.1.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Globální výchova.....</u>	<u>357</u>
5.10.1.1.1	Charakteristika předmětu	357
5.10.1.1.2	Vzdělávací obsah.....	359
5.11	Volitelné předměty.....	362
5.11.1	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	362
<u>5.11.1.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Sportovní hry</u>	<u>362</u>
5.11.1.1.1	Charakteristika předmětu	362
5.11.1.1.2	Vzdělávací obsah.....	364
5.11.2	Vzdělávací oblast: Informační a komunikační	367
<u>5.11.2.1</u>	<u>Vyučovací předmět: Informatika - cvičení.....</u>	<u>367</u>
5.11.2.1.1	Charakteristika předmětu	367
5.11.2.1.2	Vzdělávací obsah.....	369
5.12	Doplňující vzdělávací obory	372
<u>5.12.1.1</u>	<u>Etická výchova.....</u>	<u>372</u>

5.13	Speciálně pedagogická intervence.....	375
5.13.1.1	<u>Předmět speciálně pedagogické péče</u>	<u>375</u>
5.14	Nepovinné předměty.....	378
5.14.1.1	<u>Náboženství</u>	<u>378</u>
6	<u>Hodnocení výsledků vzdělávání žáků</u>	<u>404</u>
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	404
6.1.1	Obecné zásady a způsob získání podkladů pro hodnocení	404
6.1.1.1	<u>Motivační hodnocení na I. stupni</u>	<u>406</u>
6.2	Výchovná opatření, kritéria pro hodnocení chování	406
6.3	Kritéria pro hodnocení vzdělání a hodnocení prospěchu	408
6.4	Klasifikace	411
6.4.1	Klasifikace ve vyuč. předmětech s převahou teoretického zaměření....	411
6.4.2	Klasifikace ve vyuč. předmětech s převahou praktického zaměření....	412
6.4.3	Klasifikace ve vyuč. předmětech s převahou výchovného zaměření...	413
6.5	Slovní hodnocení	414
6.6	Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení.....	415
6.7	Pravidla pro sebehodnocení žáků	416
6.8	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	416
6.9	Hodnocení mimořádně nadaných žáků	417
6.10	Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí	417
6.11	Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky	419

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

ZŠ a MŠ Starý Hrozenkov je úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Budova školy se nachází v klidném a dobře dostupném přírodním prostředí CHKO Bílé Karpaty mimo souvislou zástavbu vesnice. Školou navštěvují žáci ze Starého Hrozenkova a přilehlých obcí. Na 1. stupni je 6 tříd, na 2. stupni jsou 4 třídy. Ve škole se vzdělává kolem sta žáků. Škole je zřizovatelem povolena výjimka z počtu žáků.

Součástí právního subjektu jsou podle zřizovací listiny základní škola, mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Všechny součásti subjektu jsou soustředěny v jedné budově.

Ve školní budově se nachází celkem 10 učeben. Žáci mají k dispozici učebnu informatiky vybavenou PC s možností připojení na internet. Součástí této učebny je interaktivní tabule. Je také vybudovaná učebna výtvarné výchovy, která je vybavena hrnčířským kruhem a v letošním roce také multifunkční učebna pro výuku odborných předmětů. Pro výuku praktických činností slouží cvičná kuchyňka, školní dílna a školní zahrada. K pohybovým aktivitám žáci využívají kromě tělocvičny i nedalekou vybudovanou sportovní halu a blízké travnaté hřiště s doskočištěm pro skok daleký. Školní kuchyně je po celkové rekonstrukci v roce 2006. Stravování probíhá ve školní jídelně. Hygienická zařízení (WC, sprchy) jsou ve vyhovujícím stavu. Škola má nově vybudované bezbarierové WC. Zrekonstruován je také suterén školy s šatnami pro žáky. V roce 2019 byla k budově školy postavena přístavba pro MŠ. Přesto však nedostatek prostoru neumožňuje oddělené stravování dětí MŠ.

Společné sdílení budovy s MŠ umožňuje předškolním dětem blíže se seznámit s prostředím školy, staršími žáky a pedagogickým sborem, což jim v budoucnu pomůže lépe překonat případný počáteční stres při nástupu do ZŠ.

Zázemí vyučujících je ve sborovně s minikuchyňkou, kde má každý k dispozici svůj pracovní stůl. Pomůcky k jednotlivým předmětům jsou v pro ně určených kabinetech.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 15 členů (11 učitelů ZŠ, 3 učitelky MŠ a 1 vychovatelka ŠD a asistentky pedagoga). Sbor je smíšený, tvoří ho muži i ženy. Převládají zde mladí učitelé. Všichni pedagogičtí zaměstnanci jsou kvalifikováni, absolvovali pedagogické vzdělání v magisterském studiu na VŠ v oborech učitelství pro 1. stupeň, učitelství pro 2. stupeň a speciální pedagogika. Někteří si kvalifikaci v těchto oborech doplňují.

Učitelé se aktivně a pravidelně vzdělávají v rámci DVPP (dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) s ohledem na jejich individuální zájem a také s ohledem na potřeby školy, jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech.

Výchovné poradenství škola poskytuje prostřednictvím výchovného poradce.

2.3 Charakteristika žáků

Školou navštěvují žáci ze Starého Hrozenkova a okolních obcí - Vápenic, Vyškovce a Žitkové. Někdy některé z dětí jsou i slovenské národnosti.

Velká pozornost je věnována vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků nadaných.

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola se nachází v CHKO Bílé Karpaty. Ve zvýšené míře se tedy zaměřujeme na environmentální aktivity, jejichž součástí bývají projektové dny orientované na místní kulturní tradice, řemesla, biozemědělství, aktivní účast na ochraně životního prostředí vedoucí k pochopení složitosti a provázanosti vztahu člověka a životního prostředí. K dlouhodobějším záměrům patří budování učebny v přírodě a naučné stezky v okolí školy (poznávání místní flóry a fauny). Součástí je taktéž péče žáků o čistotu okolí školy a místní krajiny.

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Pro naši školu je nesmírně důležité zabývat se názory a přáními rodičovské veřejnosti a hledat tzv. "společnou řeč" při výchově a vzdělávání dětí. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Vzájemná komunikace mezi školou a zákonnými zástupci probíhá na dvou úrovních. Jednak je to formální setkávání při pravidelných třídních schůzkách či konzultačních hodinách. Zákonní zástupci jsou dále informováni o činnosti školy i prostřednictvím internetových stránek, školního časopisu, vývěsek a v neposlední řadě také prostřednictvím žakovských knížek.

Druhou variantou komunikace a také spolupráce s rodiči jsou akce neformální, které škola pořádá spolu s místními sdruženími (např. SDH Starý Hrozenkov) pro rodiče a veřejnost. Patří mezi ně například besídka ke Dni matek, oslava Dne dětí, rozsvěcování Vánočního stromu aj.

V rámci některých projektových dnů bývají zákonní zástupci zapojeni ve škole spolu se svými dětmi do činností, které jsou náplní projektu.

K 1. 9. 2005 byla zřizovatelem ustanovena školská rada, která koordinuje spolupráci školy, obce a rodičů.

Vzhledem k tomu, že s mateřskou školou sdílíme stejnou budovu, nejvíce naše základní škola spolupracuje právě s tímto subjektem. Z dalších jsou to místní knihovna, PPP Uherský Brod, SPC Zlín, DDM Uh. Brod, DDM Bojkovice a ZUŠ Bojkovice, která v místní pobočce zajišťuje výuku hry na hudební nástroje a výtvarné činnosti. S Ekocentrem Veronica Hostětín a Informačním střediskem pro rozvoj Moravských Kopanic spolupracuje naše škola v rámci environmentální výchovy, s Centrem branných aktivit Žitková v rámci branné výchovy. Se základními školami uherskobrodského regionu pořádáme a účastníme se přátelských sportovních turnajů, plaveckou výuku absolvují naši žáci v Plavecké škole Uherské Hradiště - pobočka Uherský Brod. V rámci prevence rizikového chování spolupracujeme především s Policií ČR, Centrem pro rodinu Uherský Brod a dalšími.

2.6 Další aktivity školy

V průběhu školního roku mají žáci možnost navštěvovat kroužky zaměřené na pohybové aktivity, dovednosti uměleckého charakteru a rozvoj technických znalostí. Dále jsou pro žáky pořádány různé kulturně - vzdělávací akce, jako poznávací exkurze, divadelní vystoupení a přehlídky zvířeny, přednášky k prevenci rizikového chování a zdraví.

Žáci naší školy se aktivně zúčastňují sportovních soutěží pořádaných AŠSK či jinými subjekty. Také naše škola pořádá přátelské sportovní turnaje, kterých se účastní i žáci dalších škol v regionu, včetně blízkých škol ze Slovenska.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k mikroregionu Moravské Kopanice a poznávání jeho specifik.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Vnější:

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- možnosti zákonných zástupců žáků vyjádřit se na poradním sboru ředitele školy
- zhodnocení činnosti školy Školskou radou

Vnitřní:

- spolupráce se zákonnými zástupci a veřejností (dotazníky, ankety - zadávané obvykle 1x ročně, zpětná vazba návštěvníků akcí pořádaných školou)
- výuka a práce učitelů (hospitace, vzájemné hospitace, dotazníky, osobnostní plán rozvoje učitele na školní rok, sledování individuálního přístupu, sledování plnění individuálních vzdělávacích plánů)
- vedení školy (sledování zájmu veřejnosti - nabídka školy, podpora kvalitního image školy, řešení personální situace, stanovení zodpovědností, kontrola plánu práce na školní rok)
- klima školy (dotazníky pro žáky a učitele, prevence sociálně-patologických jevů a šikany)
- kontrola práce TU, spolupráce pedagogických a nepedagogických zaměstnanců, SWOT analýza
- výsledky vzdělávání žáků (srovnávací testy, soutěže a olympiády, přehledy umístění žáků na střední školy)

2.7.1 Přehled oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení

Zaměření	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce se zákonnými zástupci, školskou radou a OÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> - udržení alespoň stávajících podmínek ke vzdělávání na škole v souladu ŠVP s RVP - připomínky a nutnosti změn v ŠVP, které vyplynuly z praxe - zajištění materiálních, technických, ekonom., hygienických a dalších podmínek ke vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení spolupráce s rodiči, školskou radou, zřizovatelem, starosty spádových OÚ, zástupci sponzorů atd. s cílem zlepšení spokojenosti rodičů s prací školy 	<ul style="list-style-type: none"> - dosažení co nejkvalitnějších vzdělávacích výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků - umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci - minimalizovat výchovné problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - zajišťování odborného růstu ped. pracovníků v oblasti vzdělávání, v oblasti vyučování cizích jazyků, 	<ul style="list-style-type: none"> - spokojenost žáků ve škole - spokojenost zaměstnanců
Kriteria	<ul style="list-style-type: none"> - zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení ped. i provozních pracovníků - získávání dostatků finančních zdrojů na provoz ZŠ ze strany KÚ a OÚ - usilovat o zájem žáků z jiných spádových obvodů navštěvovat MŠ a ZŠ Starý Hrozenkov – tím zajistit celkový počet žáků školy nad hranicí pro udělení výjimky z počtu žáků 	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění maximální naplněnosti školy v rámci možností demografie spádové oblasti - udržení dobré úspěšnosti přijímacích řízení při přechodu žáků na střední školy 	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků postupně zlepšovat vzdělávací výsledky žáků - využívat individuální přístup při práci se žáky - vést vyučovací proces v souladu se ŠVP - využívat kvalitní práci výchovného poradce a služeb poradenských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - účast na akcích DVPP - vyhledávání a využívání získaných poznatků ve výuce 	<ul style="list-style-type: none"> - spokojený žák - spokojený zaměstnanec

<p>Nástroje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování, rozbor dokumentace - pohovory s učiteli, vychovatelkou školní družiny, učitelkami MŠ, rodiči, zástupci OÚ, sponzorů, školské rady atd. - dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, srovnávací prověrky, hospitace 	<ul style="list-style-type: none"> - rozhovory, rozbor dokumentace, dotazník - zápis do 1. ročníku - zápis do MŠ, - veřejná vystoupení žáků apod. - konzultační hodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza žákovských prací - rozbor hodnocení žáků 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování, rozhovor - semináře - tématické práce 	<ul style="list-style-type: none"> - sledování reakcí návštěvníků školy, veřejnosti, rodičů - dotazník „Klima školy“ - čistota a upravenost prostředí školy - vztah žáků k zařízení školy, - diskuze se žáky
<p>Časové rozvržení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - trvale 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce se zákonnými zástupci, - 3x ročně třídní schůzky a jednání se školskou radou, - obvykle každoročně dotazníky pro žáky a zákonné zástupce, zaměstnance, absolventy školy (image, kultura, klima, SWOT analýza školy apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - trvale s využitím čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách 	<ul style="list-style-type: none"> - trvale s finančním vyúčtováním DVPP - s přehledem vzdělávacích akcí ve výroční zprávě 	<ul style="list-style-type: none"> - trvale, pozorování, rozhovor - obvykle každoročně dotazník „Klima školy“ (pro žáky i zaměstnance)

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV). Hlavním cílem ŠVP je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí daných RVP ZV.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Starý Hrozenkov navazuje na školní vzdělávací program mateřské školy ve Starém Hrozenkově s motivačním názvem „**Jaro, léto podzim zima, s pohádkou je nám vždy prima.**“

Ve vztahu k žákům uplatňujeme demokratické principy, respektujeme žáka jako jedinečnou osobnost, klademe důraz na její všestranný rozvoj. Uplatňujeme individuální přístup k žákům, snažíme se inovovat vzdělávací proces a používat moderní metody a formy práce.

Důležitou součástí ŠVP je **environmentální výchova**, vzdělávání a osvěta (dále jen EVVO), jejímž cílem je pochopení složitosti a provázanosti vztahů člověka a životního prostředí, seznámení se s principy trvale udržitelného rozvoje, uvědomění si odpovědnosti jedince za jednání sebe sama, ale i celé společnosti, pochopení souvislosti mezi lokálními i globálními problémy, aktivní účast na ochraně životního prostředí. Nezbytnou součástí výchovy je připravit žáka na možné změny, se kterými se v životě pravděpodobně setká.

Vedeme žáky ke **zdravému životnímu stylu**, k zodpovědnosti k sobě, svému zdraví a celkově k tělesné kultuře. Vytváříme příjemné a zdravé prostředí pro jejich vzdělávání. V této souvislosti umožňujeme žákům sportovní vyžití ve formě pohybově orientovaných kroužků a sportovních soutěží. Stoprocentně se zapojujeme do celorepublikového projektu Sazka olympijského víceboje a Odznaku všestrannosti olympijských vítězů.

Škola věnuje velkou pozornost výuce **cizích jazyků**. Jako první cizí jazyk vyučujeme angličtinu, výuka probíhá už od prvního ročníku. Výuka angličtiny na prvním stupni navazuje na vzdělávací program mateřské školy, kde se děti hravou formou už s angličtinou setkávají. Výuku druhého cizího jazyka - německého jazyka zařazujeme od sedmého ročníku.

Zvláštní důraz klademe na respektování geografických podmínek a **kulturních tradic** regionu Moravských Kopanic, ve kterém se škola nachází. Vedeme žáky činnostním a tvořivým učením k zachování jedinečného kulturního dědictví této oblasti (dialekt, písně, tance, zvyky, výšivky, krajina...).

Další oblastí, na kterou se zaměřujeme, jsou **informační a komunikační technologie**. Dbáme na to, aby si žáci osvojovali především dovednosti užitečné pro běžný život a naučili se správným hygienickým návykům při práci s počítačem.

Pro zvládnutí situací v praktickém životě, které se týkají znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečili sebe a svou rodinu a aktivně vystupovali na trhu finančních služeb, uměli se orientovat v problematice peněz a cen, je součástí ŠVP začlenění **finanční gramotnosti**.

Doplňujícím vzdělávacím oborem je **etická výchova**, která vede žáky k prosociálnímu způsobu chování, tj. schopnosti učinit něco dobrého pro druhého bez očekávání vnější odměny nebo protislužby.

Ve škole se vyučuje nepovinný předmět **Náboženství**, jeho výuku zajišťuje duchovní správce farnosti dle zájmu rodičů.

V prostorách školy funguje pobočka **ZUŠ Bojkovice**, kde žáci mohou navštěvovat **výtvarný a hudební obor** ZUŠ. Žáci mají možnost učit se hře na **hudební nástroje**, a **pracovat ve výtvarné skupině** čímž se rozvíjí jejich nadání. Výuka probíhá v budově školy, vyučují učitelé ZUŠ Bojkovice, nabídka vyučovaných nástrojů se přizpůsobuje zájmu žáků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zajišťujeme následujícími strategiemi.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
<p>1. <u>Kompetence k učení</u></p> <p>- umožňují žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, vést je k jejich vyhledávání a k třídění informací - vést žáky k užívání správné terminologie - podporovat u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, vést je k samostatnému pozorování a experimentování - vytvářet ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci, rozvíjet projektové vyučování - učit žáky posuzovat vlastní pokrok v řešení praktických úkolů, zajímat se o náměty a zkušenosti žáků - vést žáky k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí - upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě - systematicky oceňovat dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, netolerovat ledabylost a malou snahu - podporovat nadané žáky v účasti na soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování
<p>2. <u>Kompetence k řešení problémů</u></p> <p>- podněcují žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nabízet žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů - nabízet nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení - podporovat u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh, klást otevřené otázky, podněcovat k argumentaci - provádět se žáky rozbor úkolu (problému) - tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k zadání - poskytovat žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření - vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů, vést k porovnávání odborných názorů a vlastních zkušeností ze života

	<ul style="list-style-type: none"> – postupovat od jednoduchých problémů ke složitějším – učit žáky kriticky myslet, volit různé postupy, vyhledávat informace z několika zdrojů, závěry řešení a rozhodnutí nechat žáky obhajovat – vnímat a umět reagovat na různé problémové situace (např. mimořádnou událost), umět plánovat způsob řešení takových situací – podporovat uplatnění intuice, fantazie, improvizace při řešení problémů
<p>3. <u>Kompetence komunikativní</u></p> <p>- vedou žáky k všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zadávat takové úkoly, při nichž žáci budou spolupracovat, vyjadřovat své názory v logickém sledu – pomocí skupinové práce a projektové výuky vést ke komunikaci ve skupině – uskutečňovat diskuse na vybrané téma, udržovat zásady pro vedení diskuse (naslouchat, respektovat se navzájem...) – vést k formulování vlastního názoru a k možnostem ověřovat si praktické dovednosti v modelových situacích – nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními – nabízet dostatek možností k porozumění textům a obrazovým materiálům, vytvářet příležitosti k jejich interpretaci. – učit žáky formulovat myšlenky tak, aby jim partner rozuměl, rozšiřovat jejich slovní zásobu a vytvářet v ní systém – rozvíjet praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace (např. neverbální komunikace) – umožnit žákům, aby se kultivovaně vyjadřovali, vést je k výstižné argumentaci
<p>4. <u>Kompetence sociální a personální</u></p> <p>- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vytvářet příležitosti k činnosti ve dvojicích, skupinách, vést žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny – navozovat situace, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině (příjemná atmosféra, vhodné oslovení, ochota pomoci, žádost o pomoc) – ovlivňovat kvalitu společné práce, věcně argumentovat – dodávat žákům sebedůvěru, oceňovat projevy úcty k práci druhých, rozvíjet jejich schopnost uplatnit se v kolektivu – přispívat k upevnování hodnotných mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty, vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

	<ul style="list-style-type: none"> – vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci – učit žáky chápat potřebu spolupráce, rozvíjet sociální vztahy v rámci skupiny – vytvářet pozitivní, nezraňující postoj k sobě i k ostatním spolužákům
<p>5. <u>Kompetence občanské</u></p> <p>- připravují žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, které uplatňují svá práva a plní si své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vést k pochopení základních principů společenských norem, chovat se podle nich – vést žáky k chápání a respektování pravidel slušného chování země, v níž jsem hostem, uvědomit si hodnotu českých tradic ve srovnání s jinými – učit žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní dědictví, zapojovat je do kulturního dění – vést žáky k uvědomění si hodnoty tradic, historického a kulturního dědictví jiných zemí, odlišnosti chápat s tolerancí – nabízet dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti – zařazovat úlohy s ekologickou problematikou, učit je respektovat požadavky na kvalitu životního prostředí a jeho vliv na náš život – respektovat přesvědčení druhých lidí, uznávat a oceňovat nápady druhých lidí – vést žáky k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných. – umožnit rozvíjet sebedůvěru a vědomí vlastních možností – podporovat zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
<p>6. <u>Kompetence pracovní</u></p> <p>- pomáhají žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví, dodržovat hygienu práce – vést žáky k osvojení základních pravidel první pomoci a ochrany zdraví – učit žáky dbát na své zdraví i zdraví spolužáků, kvalitně pracovat, neplýtvat zbytečně materiálem a energií, dbát na ochranu životního prostředí – nabízet žákům projekty a další činnosti, ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály – papírem, textilem, dřevem, plastem, kovem) – vyžadovat od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce – vést k efektivitě při organizování vlastní práce, při samostatné či skupinové práci dodržovat obecná pravidla bezpečného chování – vytvářet příležitosti k jednání v modelových situacích

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, které se člení do pěti stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Vymezuji vzestupně rozsah možné podpory žáků s tím, že vždy vycházejí z jejich vzdělávacích potřeb. Zatímco podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání žáka, podpůrná opatření pátého stupně jsou určena žákům s nejtěžšími stupni zdravotního postižení.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření

– prvního stupně:

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, koncentraci....).

Před zahájením poskytování podpůrných opatření škola zpracuje plán pedagogické podpory žáka (PLPP). Ten sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícím daného předmětu. PLPP má písemnou podobu a budou s ním seznámen žák, zákonný zástupce a všichni vyučující žáka.

Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, organizace výuky, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Po třech měsících vyučující daného předmětu a třídní učitel vyhodnocuje zvolené postupy PO, zda vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud tomu tak není, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ). Do doby zahájení poskytování PO vyššího stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP.

– druhého až pátého stupně:

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory, a to ihned po jeho obdržení a písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka, nejpozději však do 1 měsíce. V naší škole se jedná zejména o podporu v oblasti metod výuky, organizace výuky, personální podpory, hodnocení a zařazení do speciálně pedagogické nebo pedagogické intervenční péče. Všechna podpůrná opatření jsou rozpracována v individuálním vzdělávacím plánu žáka (IVP) dle doporučení ŠPZ. Ten vychází ze ŠVP školy. V případě doporučeného podpůrného opatření, spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Na tvorbě IVP se v naší škole podílí výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícími daných předmětů. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Škola ve spolupráci se ŠPZ sleduje a každé pololetí vyhodnocuje naplňování IVP.

Pedagogickou a speciálně pedagogickou intervenci v naší škole zajišťují speciální pedagogové. Předmět speciálně pedagogické péče podle specifik obtíží žáků bude ve škole zajištěn na doporučení ŠPZ a rozpracován včetně osnov v jeho IVP a jako příloha tohoto ŠVP. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům

žáka s příznými PO v rámci IVP. Škola přitom dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.

Výchovný poradce je pověřen spoluprací s pracovníkem ŠPZ, třídní učitel spolupracuje se žákem a zákonným zástupcem žáka.

3.4 Vzdelávání žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka prování školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje na naší škole výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu. IVP vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Využíváme pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory na základě doporučení ŠPZ.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a to každé pololetí. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP je zaznamenáván ve školní matrice.

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována na naší škole výchovným poradcem. Vyučující předmětu, ve kterém žák projevuje nadání, poskytuje těmto žákům pedagogickou intervenci ve formě individuální práce, a to minimálně jednu hodinu týdně.

Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

3.5 Školní družina

Žáci 1. stupně mají možnost navštěvovat školní družinu přímo v budově školy. Činnost školní družiny se řídí samostatnou vyhláškou číslo 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a je pro ni zpracován samostatný dokument (vzdělávací program ŠD).

Školní družina se podílí na výchově a vzdělávání dětí spolu se školou a rodiči. Plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifická nadání dítěte a současně pomáhá u dětí překonávat různé handicap. Její činnost probíhá mimo výuku a není jejím pokračováním. Zároveň jí nesmíme chápat jako pouhou sociální službu nebo hlídání dětí. Vše, co ve ŠD děláme, pomáhá posilovat osobnost každého jedince. Snažíme se o to, aby každý žák, který ji navštěvuje, zažil pocit úspěchu alespoň v některé z mnoha nabízených činností. Stěžejní roli má prevence sociálně patologických jevů.

ŠD využívá pro svou činnost vlastní prostory. Jsou upraveny a zařízeny tak, aby se výrazně lišily od vybavení učeben. Pracovní prostředí dětem umožňuje vytvářet výrobky, které následně zdobí prostory školy. K našim činnostem využíváme také terasu školy, tělocvičnu někdy učebnu výtvarné výchovy. Vzhledem k tomu, že je naše škola umístěna v nádherném prostředí CHKO Bílé Karpaty, využíváme hojně okolí školy k pozorování přírody ve všech ročních obdobích. K pohybovým aktivitám nám také slouží školní hřiště a přilehlý lesík.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat prochází napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů jednotlivých oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou tematiku a uplatňovat větší množství dovedností.

Průřezová témata jsou do jednotlivých předmětů integrována, znalosti z oblasti environmentální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech propojujeme a rozšiřujeme v předmětu Globální výchova.

V charakteristice vyučovacího předmětu i v následných tabulkách jsou uvedena zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů a zkratky vyučovacích předmětů, ve kterých jsou tato témata realizována.

Legenda:

P = projekt, projektový den

SP = samostatný předmět (Gv- globální výchova v 7. ročníku)

Čj = Český jazyk

Aj = Anglický jazyk

M = Matematika

Inf = Informatika

D = Dějepis

Vo = Výchova k občanství

Fy = Fyzika

Ch = Chemie

PŘ = Přírodopis

Př = Přírodověda

Vl = Vlastivěda

Hv = Hudební výchova

Vv = Výtvarná výchova

Tv = Tělesná výchova

Vz = Výchova ke zdraví

Pv = Pracovní výchova

Gv = Globální výchova

Nj = Německý jazyk

Sh = Sportovní hry

Infč = Informatika cvičení

Prv = Prvouka

Z = Zeměpis

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

		I. stupeň								II. stupeň				
		1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9.roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopnosti poznávání	Čj,Aj,M, Prv,VI, Hv, Vv, Tv,	Čj,Aj,M, Prv,Hv, Vv, Tv,	Aj,M,VI, Hv, Vv, Tv,	Čj,Aj,M, Prv,Hv, Vv,	Čj,Aj,M, Hv, Vv,Tv,	Čj,Aj, M,Hv, Vv, Tv,	M,VI, Tv,	Aj,M,VI, Hv, Vv,Tv,	M,Z,Gv, Fy,PŘ,Nj, Hv, Vv,Pv, Tv	M,Z,Fy, Hv, Vv,Tv	Z,Gv(SP), Hv,Pv,	M,Z,PŘ, Vv,	M,Z,Nj, Pv,
	Sebezpoznání a sebezpojetí	Čj,Aj, Prv,Př, Hv, Vv, Tv,	Čj,Aj, Prv, Hv, Vv, Tv,	Aj,Př,Tv,	Čj,Hv, Vv, Tv,	Aj,Prv, Vv, Tv,	Aj,Prv, Tv,	Př,Tv,	Aj,Př,Tv,	Čj,Inf,Sh, Gv,PŘ,Nj, Vz,Hv,Pv, Tv	Inf,PŘ, Vz, Hv,Tv	Čj,Sh,Gv (SP),NJ, Vz,	Sh,PŘ,Vz, Hv,Pv,	Vz,Hv,
	Seberegulace a sebeorganizace	Aj,M, Prv,Př, Vv,Tv,	Aj,M, Prv, Vv,Tv,	Aj,Př,Vv, Tv,	Tv,	Aj,Tv,	Aj,M,Prv, Vv,Tv,	Aj,Př, Vv, Tv,	Aj,Př,Vv, Tv,	M,PŘ,Nj, Hv, Vv,Pv,	Vv,Pv,	PŘ,Nj,Hv, Vv,Pv,	M,Hv,	M,
	Psychohygiena	Čj,M, Prv,Př, Hv, Vv,Tv,	Čj,M, Prv, Hv, Vv,Tv,	Př,Vv, Tv,	M,Prv, Hv, Tv,	M,Prv,Tv,	Čj,M,Vv, Tv,	Př, Vv, Tv,	Př,Vv,Tv,	Vo,PŘ, Vz,Vv,		Vv,	Vo,PŘ,Vv	Vz,
	Kreativita	Čj,Aj, M,Inf, Hv, Vv, Pv,Tv,	Aj,M, Hv, Vv,Pv,	Aj,M, Inf, Hv, Vv, Tv,Pv,	Čj,Aj,M, Vv,Pv,	Čj,Aj,M, Hv, Vv,Pv,	Čj,Aj,M, Vv,Pv,	Aj,M, Hv, Vv, Pv,Tv	Aj,M,Inf, Hv, Vv,Pv,	Čj,Inf,D, PŘ,Hv, Vv, Pv,	Inf,D,Hv, Vv,	Čj,Hv,Vv, Pv,	Čj,Vv,	Čj,PŘ,Hv, Vv,
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Aj,M, Prv, VI,	Aj,M,	Aj,Př, VI,	Aj,M, Prv,	Aj,M,	M,	Aj,Př,	Aj,Př,VI,	Čj,Gv,Tv	Tv	Čj, Gv(SP), Tv		
	Mezilidské vztahy	Aj,M, Prv,Př, Vv,Pv, Tv,	Aj,M, Prv, Vv,Pv, Tv,	Aj,Př, Vv, Tv,	Aj,M,Vv,	Aj,Prv, Pv, Vv,Tv,	Prv,Vv, Tv,	Aj,Př, Vv,Tv,	Př,Tv,	Inf,Vo,D, Gv,Nj, Vz, Hv, Vv,Tv	Inf,Vo, Vz, Hv,Tv	Vo, Gv(SP), Nj, Vz, Vv, Tv	Nj, Vz, Vv,	D, Vz, Vv,
	Komunikace	Čj,Aj, Inf,Prv, Př, Vv,	Čj,Aj, Prv, Vv,	Čj,Aj, Inf, Př, Vv,	Čj,Aj, Prv, Vv,	Čj,Aj, Vv,	Čj,Aj, Vv,	Čj,Aj, Př,	Čj,Aj,Inf, Vv,	Čj,Aj,Inf, Vo, Vz, Hv, Vv,	Čj,Aj,Inf, Vz, Hv,	Čj,Aj,Vo, Vz,	Čj,Aj, Vz,Vv,	Čj,Aj, Vz,Vv,
	Kooperace a kompetice	Čj,Hv, Vv,Tv,	Čj,Hv, Vv, Tv,	Hv, Tv,	Tv,	Čj,Hv,Vv, Tv,	Čj,Tv,	Tv,	Hv, Tv,	D,Vo,Sh, Fy,PŘ, Vz, Hv, Vv,Pv,	D,Vo,Hv,	Sh, Vz,Hv, Vv,Pv,	Sh,PŘ, Vz,	Fy,Hv, Vv,
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dov.	Inf,Prv, Př,	Prv,	Inf,Př,	Prv,	Prv,	Prv,	Př,	Inf,Př,	Čj,M,Z,D, Vo,Inf, Vz,	Z,D,	M,Z,Vo, Inf,	Čj,M,Z, Inf, Vz,	Čj,M,Z, Vz,
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj,Př,		Čj,Př				Čj,Př,	Př,	Čj, Vo,PŘ, Vz,	Čj,PŘ,	Čj,D,Vo, PŘ,	Čj,	Čj,Vz,

3.6.2 Výchova demokratického občana (VDO)

	I. stupeň								II. stupeň				
	1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	VI,		VI,				VI,		Vo,Vz,Hv, Tv	Vo,	Vz,Tv	Vz,	Hv,Tv
Občan, občanská společnost a stát	Aj,VI,		Aj,VI,				Aj,VI,		D,Vo,Hv, Vv,	Hv,	Vo,Hv,	D,Vv,	
Formy participace občanů v politickém životě	Aj,		Aj,				Aj,		Vo,	D,	Vo,		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Aj,VI,		Aj,VI,				Aj,	VI,	Z,Vo,	D,	Vo,	Z,D,	Z,D,

3.6.3 Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS)

	I. stupeň								II. stupeň				
	1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímá	Cj,Aj, M,VI,Hv,Vv, Pv,	Aj,Vv,	Čj,Aj,M, VI,Vv,Pv,	Aj,	Aj,	Aj,Vv,	Čj,Aj,M, Hv,Vv, Pv,	Aj,VI,Hv,Vv,	Aj,Z,D, Gv,Fy, PŘ, Hv,Vv, Pv,Tv	Aj,Vv,Pv,	Z,D, Gv(SP), Fy, PŘ,	Aj,Z,PŘ, Hv, Tv	Aj,PŘ, Vv,Tv
Objevujeme Evropu a svět	Aj,M,Inf, VI,Hv, Vv,	Aj,Vv,	Aj,M,Inf, VI,Vv,	Aj,	Aj,	Hv,Vv,	Aj,	Aj,M,Inf,VI, Vv,	Aj,Z,D, Vo,Gv, Nj, Hv,Vv, Pv,	D,Vv,	Aj,Z,D,Gv(S P), Nj, Nj, Vv,Pv,	Aj,Z,D, Nj, Hv,	Aj,Z,D, Vo, Vv,
Jsme Evropané	VI,		VI,					VI,	Z,D,Vo, Gv,Fy, PŘ,		Gv(SP)	Z,PŘ,	Z,D,Vo, Fy,

3.6.4 Multikulturní výchova (MKV)

	I. stupeň								II. stupeň				
	1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní diference	Aj,VI,Hv, Vv,	Aj,Vv,	Aj,VI,Hv, Vv,	Aj,	Aj,	Vv,	Aj,Hv,	Aj,VI,Hv,Vv	Aj,Z,D, Vo, Hv, Vv,Tv	Z,Vo,Hv,	Aj,D,Hv,Vv, Tv	Aj,Z, Hv,Vv, Tv	Aj,Z, Hv,
Lidské vztahy	Čj,Aj,Prv, VI,Hv,Vv, Pv,Tv	Aj,Prv, Hv,Vv,Tv,	Čj,Aj,VI, Hv,Vv,Pv, Tv,	Aj,Hv,	Aj,Hv,Vv,	Prv,Vv, Tv,	VI,Hv,Vv,Tv	Čj,Aj,Hv,Pv, Tv	Z,D,Vo, Vz,Vv,Pv, Tv	Vv,Tv	Z,D,Vo, Vv,Pv,	D,Tv	Vv,
Etnický původ	Hv,Pv,		Hv,				Hv,	Hv,Pv,	Z,D,Hv,	Z,Vz,	Z,D,Vo, Vz,Hv,	Z,Hv,	Z,D,
Multikulturalita	Čj,Aj,VI, Hv,	Aj,	Čj,Aj,VI, Hv,	Aj,	Aj,	Aj,	Čj,	Aj,VI,Hv,	Čj,Aj,Z, Vo, Hv,	Aj,Z,	Aj,Z,Vo,	Čj,Aj,Hv	Aj,
Princip sociálního smíru a solidarity	Aj,	Aj,			Aj,				D,Nj,		Nj,		D,

3.6.5 Environmentální výchova (EVVO)

	I. stupeň								II. stupeň				
	1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy	Aj,Př,Pv,	Aj,Pv,	Př,Pv,	Aj,Pv,	Aj,Pv,	Pv,	Př,Pv,	Př,Pv,	Z,Gv,PŘ, Nj,Pv,	Z,PŘ,	Z,Gv(SP),PŘ	Z,Nj,Pv,	Z,PŘ,
Základní podmínky života	Aj,Prv,Př, Pv,	Aj,Prv, Pv,	Aj,Př,	Prv,	Aj,Prv, Pv,	Prv,	Př,	Aj,Př,	Ch,Z,Gv, Fy,PŘ,	Fy,PŘ,	Gv(SP),PŘ,	Ch,Z,	Ch,Z,
Lidské aktivity a problémy živ. prostředí	Aj,Prv,Př,	Prv,	Aj,Př,			Prv,	Aj,Př,	Př,	Ch,Z,Gv, Fy,PŘ, Vv, Pv,	Z,Vv,Pv,	Z,Gv,Fy, Pv,	Ch,Z,Fy, PŘ,Pv,	Ch,Z,Fy, Pv,
Vztah člověka k prostředí	Cj,Aj,Prv, VI,Hv,Vv, Pv,Tv	Aj,Prv,Hv, Vv,Pv,	Čj,Př,VI, Hv,Pv,Tv	Hv,Vv,Pv,	Aj,Prv, Pv,	Aj,Prv, Pv,	Čj,Př,VI, Pv,Tv	Př,VI,Hv,Vv, Pv,Tv	Čj,Z,D, Gv,Fy,PŘ, Nj,Vz,Hv, Vv,Pv,Tv	Čj,Z,D, PŘ,Hv, Vv,Tv	Čj,Z,Gv,PŘ, Vz,Hv,Vv,T v	Ch,Z,Hv,Vv, Pv,Tv	Ch,Z,PŘ, Nj,Vv,

3.6.6 Mediální výchova (MDV)

	I. stupeň								II. stupeň				
	1.-5. roč.	1.-3. roč.	4.-5. roč.	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6.-9. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj,Aj,Inf, Tv,		Čj,Aj,Tv				Čj,Aj,Tv	Čj,Aj,Inf, Tv	Čj,Aj, Vo, Infc,PŘ,Nj, Vz,Hv, Tv	PŘ,Tv	Čj,PŘ, Vz, Tv	Čj,Aj,Infc, PŘ,Nj, Vz,	Čj,Aj,Vo, PŘ,Vz, Hv,
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Aj,Vv,	Vv,	Aj,Vv,		Vv,		Aj,	Aj,Vv,	Čj,D,Fy, Vz,Vv,Tv	Vz,		Čj,Fy,	D,Vo,Vv, Tv
Stavba mediálních sdělení	Aj,	Aj,	Aj,	Aj,	Aj,		Aj,	Aj,	Čj,Nj, Vz,	Vz,	Nj,		Čj,
Vnímání autora mediálních sdělení	Aj,Vv,	Vv,	Aj,Vv,	Vv	Vv	Vv	Aj,Vv		Vo,Vv	Vv		Vv	Vo,
Fungování a vliv médií ve společnosti	Aj,Vv	Vv	Aj,Vv			Vv	Aj,Vv	Aj,	Inf,Vo,PŘ, Vz,Vv		Vv	PŘ,Vz,	Inf,D,Vo, Vz,
Tvorba mediálního sdělení	Čj,Aj,Vv	Aj,Vv	Čj,Aj,Vv	Aj,	Aj,Vv	Aj,	Aj,Vv	Čj,Aj,Vv	Čj,Aj, Vv	Aj,Vv	Ak,	Aj,Vv	Čj,Aj, Vv
Práce v realizačním týmu	Aj,Vv	Aj,Vv	Aj,Vv	Aj,	Aj,	Aj,Vv	Aj,	Aj,Vv	Čj,Vv,Tv			Vv	Čj,Tv

4 Učební plán

4.1 Tabulace školního učebního plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	Ročník					Počet hodin		
		1.	2.	3.	4.	5.	povinně	dispon.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	7+2	6+4	6+3	7	7	33	9	42
	Anglický jazyk (Aj)	0	0	3	3	3	9	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)					1	1	-	1
Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	2	2	2+1			12	3	15
	Vlastivěda (Vl)				2	1+1			
	Přírodověda (Př)				2	1+1			
Umění a kultura	Výtvarná výchova (Vv)	1	1	1	2	2	12	-	12
	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	1			
Člověk a svět práce	Pracovní výchova (Pv)	1	1	1	1	1	5	-	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	2	2	10	-	10
celkem		20	22	25	25	26	102	16	118

4.2 Tabulace školního učebního plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Předmět	Ročník				Počet hodin		
		6.	7.	8.	9.	povinně	dispon.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	4	3+1	4+1	4+1	15	3	18
	Anglický jazyk (Aj)	3	3	3	3	12	-	12
	Německý jazyk (Nj)		2	2	2	6	-	6
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	4+1	4	3+1	4+1	15	3	18
Informační a komunikační technologie	Informatika (Inf)	1	-	-	+1	1	1	2
Člověk a společnost	Dějepis (D)	2	2	2	1+1	11	1	8
	Výchova k občanství (Vo)	1	1	1	1		-	4
Člověk a příroda	Fyzika (Fy)	1	1+1	1+1	2	21	2	7
	Chemie (Ch)	-	-	2	2		-	4
	Přírodopis (PŘ)	1+1	2	2	1		1	7
	Zeměpis (Z)	2	1	2	1+1		1	7
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1	1	1	1	10	-	4
	Výtvarná výchova (Vv)	2	2	1	1		-	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova (Tv)	2	2	2	1+1	10	1	8
	Výchova ke zdraví (Vz)	1	+1	1	1		1	4
Člověk a svět práce	Pracovní výchova (Pv)	1	1	1	+1	3	1	4
	Globální výchova (Gv)	-	+1	-	-	-	1	1
	Sportovní hry (volitelné) (Sh)	-	+1/	+1/	-	-	2/	2/
	Informatika (volitelná) (InfC)	-	-1	-1	-	-	/2	/2
	Celkem	28	30	32	32	104	18	122

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Oblast jazyk a jazyková komunikace

Vyučuje se na obou stupních ZŠ formou povinných předmětů. **Český jazyk** na 1. stupni využívá 9 disponibilních hodin a na 2. stupni 3 disponibilní hodiny týdně.

Anglický jazyk se vyučuje od 3. ročníku.

Formou povinného předmětu je vyučován od 7. ročníku **Německý jazyk**.

Oblast matematiky a její aplikace

Je vyučována na obou stupních ZŠ formou povinného předmětu. Na 1. stupni využívá 4 disponibilní a na druhé stupni 3 disponibilní hodiny.

Oblast ICT technologií

Je vyučována na obou stupních ZŠ formou povinného předmětu **Informatika** v 5. a 6. ročníku s dotací jedné hodiny. V 9. ročníku využívá jednu disponibilní hodinu.

Na druhém stupni je žákům nabízen od sedmého ročníku volitelný předmět **Informatika-cvičení** s dotací po jedné hodině týdně z disponibilních hodin.

Oblast člověk a jeho svět

Je vyučována pouze na 1. stupni formou předmětů **Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda**. Využívá 3 disponibilní hodiny.

Oblast člověk a společnost

Je vyučována pouze na 2. stupni formou povinných předmětů **Dějepis a Výchova k občanství** s využitím 1 disponibilní hodiny.

Oblast člověk a příroda

Je vyučována pouze na 2. Stupni formou povinných předmětů **Přírodopis, Zeměpis, Fyzika a Chemie** s využitím 4 disponibilních hodin.

Oblast umění a kultura

Je vyučována na obou stupních ZŠ formou povinného předmětu **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Oblast člověk a zdraví

Vyučuje se na obou stupních ZŠ formou povinného předmětu **Tělesná výchova**, na 2. stupni se přidává předmět **Výchova ke zdraví**, která se vyučuje od 6. ročníku v časové dotaci 4 hodiny týdně, z toho využívá jednu disponibilní hodinu. Tělesná výchova využívá taktéž na druhém stupni jednu disponibilní hodinu.

Na druhém stupni je žákům nabízen od sedmého ročníku volitelný předmět **Sportovní hry** s dotací po jedné hodině týdně v každém ročníku z disponibilních hodin.

Oblast člověk a svět práce

Je vyučována na obou stupních ZŠ formou povinného předmětu **Pracovní výchova**, na 1. stupni je zaměřena všeobecně, na stupni vyšším je v každém ročníku zaměřena na jiný obor.

Volitelné předměty

Jsou zařazeny do 7. a 8. ročníku. Žáci si na začátku školního roku volí ze dvou předmětů, a to z předmětu **Informatika-cvičení** a **Sportovní hry**. Vyučuje se ten, ke kterému se při zahájení výuky přihlásí alespoň 7 žáků.

Všechny hodiny volitelných předmětů jsou z disponibilní dotace, celkově s dotací dvě hodiny týdně.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou do jednotlivých předmětů integrována, znalosti z oblasti environmentální výchovy i výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech propojujeme a rozšiřujeme v předmětu **Globální výchova**. Je vyučována v sedmém ročníku s dotací jedné disponibilní hodiny týdně.

Speciálně pedagogická intervence

Pro žáky s podpůrnými opatřeními rozpracuje škola úpravu časové dotace nebo náhradu celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru jiným do IVP žáka na základě doporučení ŠPZ (PPP, SPC). Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Nepovinné předměty

Jako nepovinný předmět je na naší škole nabízena výuka **římskokatolického náboženství** v průběhu celé školní docházky s časovou dotací 1 hodiny týdně.

U jednotlivých předmětů v tabulce jsou uvedeny počty vyučovacích hodin daného předmětu za týden pro jednotlivé ročníky (např. 5 tj. 5 vyučovacích hodin za týden). Pokud je dotace vyučovacích hodin zvýšena nad povinnou (tzv. disponibilní dotace), je počet hodin zapsán ve tvaru např. 4+1 (4 vyuč. hodiny z povinné dotace a jedna z disponibilní).

Hodinová dotace pro volitelný předmět je uvedena v tabulce ve tvaru -/+2 nebo +2/-, tato dotace platí pro ten předmět, který je aktuálně vyučován, alternativní předmět se nevyučuje.

Názvy předmětů a jejich zkratky jsou uvedeny v tabulce.

5 Učební osnovy

Legenda k následujícím tabulkám:

Čj	= Český jazyk
Aj	= Anglický jazyk
M	= Matematika
Inf	= Informatika
D	= Dějepis
Vo	= Výchova k občanství
Fy	= Fyzika
Ch	= Chemie
PŘ	= Přírodopis
Př	= Přírodověda
Z	= Zeměpis
Hv	= Hudební výchova
Vv	= Výtvarná výchova
Tv	= Tělesná výchova
Vz	= Výchova ke zdraví
Pv	= Pracovní výchova
Gv	= Globální výchova
Nj	= Německý jazyk
Sh	= Sportovní hry
InfC	= Informatika cvičení
VI	= Vlastivěda
Prv	= Prvouka
OSV	= Osobnostní a sociální výchova
VDO	= Výchova demokratického občana
EGS	= Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV	= Multikulturní výchova
EVVO	= Environmentální výchova
MDV	= Mediální výchova

Legenda ke kódování očekávaných výstupů:
(př. M-5-1-02.1-6)

M	= Matematika
ČJL	= Český jazyk a literatura
CJ	= Cizí jazyk angličtina
DCJ	= Další cizí jazyk
-5-	= 5. ročník (2. období 1. stupně)
-9-	= 9. ročník (2. stupeň)
-1-	= pořadí tematického okruhu daného vzdělávacího oboru
- 02.	= pořadové číslo oček. výstupu v daném tem. okruhu daného období
.1-6	= počet indikátorů k danému očekávanému výstupu

5.1	Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
5.1.1	Vzdělávací obor:	Český jazyk a literatura
5.1.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Český jazyk</u>
5.1.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	1. ročník: 7 + 2 disponibilní hodiny týdně
	2. ročník: 6 + 4 disponibilní hodiny týdně
	3. ročník: 6 + 3 disponibilní hodiny týdně
	4. ročník: 7 hodin týdně
	5. ročník: 7 hodin týdně
	6. ročník: 4 hodiny týdně
	7. ročník: 3 + 1 disponibilní hodina týdně
	8. ročník: 4 + 1 disponibilní hodina týdně
	9. ročník: 4 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk – 1. stupeň

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících I. stupně. Tento předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy.

Dovednosti, které si v rámci tohoto předmětu osvojují, jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Součástí českého jazyka je tedy i **čtenářská gramotnost**.

Výuka probíhá v kmenových třídách. K realizaci výuky také slouží návštěvy v místní knihovně, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Český jazyk je dále doplněn vzdělávacím oborem, a to je **Etická výchova**.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a dovedností
- využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytvářet podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovovat dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivovat k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k návrhům různých řešení problémů, dokončování úkolů a zdůvodňování svých závěrů
- vést žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci
- hodnotit práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vést žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vést žáky ke své vlastní prezentaci myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- organizovat práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vést žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vést žáky k respektování pokynů pedagogů

Kompetence občanské

- učit žáky využívat literaturu naučnou i vědeckou k vytváření postojů k přírodě, k životnímu prostředí
- vést žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích
- vytvářet vhodně přizpůsobené pracovní materiály pro žáky s postižením

Kompetence pracovní

- vést žáky k organizování a plánování učení
- požadovat dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita
- komunikace
- kooperace a kompetice

- sebepoznání a sebepojetí
- hodnoty, postoje, praktická etika
- psychohygienu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímají

Multikulturní výchova (MKV)

- multikulturalita
- lidské vztahy

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk – 2. stupeň

Vyučovací předmět český jazyk zastává významné postavení ve výchově vzdělávacího procesu. Je vyučován ve všech ročnících II. stupně. Právě díky postupnému zvládnutí českého jazyka si žáci osvojují a získávají poznatky, vědomosti a dovednosti i v jiných vzdělávacích oborech. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek, výchovy komunikační a slohové, jazykové a literární. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k tomu, aby chápali různá jazyková sdělení, četli s porozuměním, kultivovaně komunikovali a výstižně volili vhodné jazykové prostředky (verbální i neverbální), uměli analyticky a kriticky posoudit obsah textu, formální stránku textu a jeho výstavbu, vyjádřili reakce a pocity, pochopili roli v různých komunikačních situacích, vnímali názory a argumenty druhých, rozvíjeli konstruktivní dialog.

Jazyková výchova umožňuje žákům získat vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovného jazyka, vede žáky k přesnému a logickému myšlení, ke srozumitelnému vyjadřování, k formulování promluv, k naslouchání názorů jiných, k dovednosti porovnat různé jevy, třídít je, využívat znalost o jazykové normě, aplikovat zásady českého pravopisu a spisovné výslovnosti.

Literární výchova rozvíjí u žáků vnímání okolního světa i sebe sama, zaměřuje se na poznávání záměru autora, základních literárních druhů a žánrů, hlavní myšlenky díla, formulování vlastního názoru o přečteném díle. Umožňuje vnímat jazyk jako prostředek k vyjádření prožitků – estetickofunkční a emocionální komunikace s jazykem uměleckých textů, sdílet čtenářské zážitky a nadále rozvíjet čtenářské návyky spjaté s hodnotnou literaturou.

Nezbytnou součástí českého jazyka je **čtenářská gramotnost**, která se rozvíjí právě při práci s textem. Například jde o rozlišování subjektivních a objektivních sdělení, vyhledávání klíčových slov, uspořádání informace s ohledem na účel textu, samostatné získávání informací z různých zdrojů, tvořivé činnosti s textem, prožití učebních činností.

Výuka probíhá v kmenové učebně, v místnosti určené k promítání filmů. Součástí výuky jsou návštěvy místní knihovny, výstav, muzeí, divadelních představení a dalších kulturních akcí.

Etická výchova je začleněna jako doplňující vzdělávací obor do učiva ve všech čtyřech ročnících. Na druhém stupni slouží orientaci v pozitivním řádu sociálního chování žáka a posilování jeho pozitivního sociálního postoje

Vzdělávání je zaměřeno na:

- utváření a postupné rozvíjení komunikativních dovedností
- formulování promluv, naslouchání názorům jiných
- využívání poznatků o jazyku ke gramaticky i věcně správnému projevu
- rozvíjení čtenářských schopností a dovedností
- rozpoznávání manipulativní komunikace a zaujímání kritického postoje
- rozvíjení citovosti, fantazie, tvořivého a kritického myšlení
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuální prožívání slovesného uměleckého díla, sdílení čtenářských zážitků, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- vést žáky k vyhledávání a třídění informací
- zadávat krátké referáty o nejnovějším dění v kultuře (divadlo, film)
- vést žáky i užívání správné terminologie
- nabízet žákům k posouzení běžné texty, vyhledávat jejich shody a rozdíly, třídit texty do skupin
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů
- dbát na to, aby se v úkolu orientovali

- nacházet shodné a odlišné znaky jevů, analyzovat, zobecňovat
- postupovat od jednoduchých problémů ke složitějším
- učit žáky kriticky myslet, volit různé postupy, vyhledávat informace z několika zdrojů
- závěry řešení a rozhodnutí nechat žáky obhajovat
- podporovat účast žáků v soutěžích, zvláště tvořivých

Kompetence komunikativní

- zadávat takové úkoly, při nichž žáci budou spolupracovat, vyjadřovat své názory v logickém sledu
- umožnit žákům, aby se kultivovaně vyjadřovali
- vést žáky k výstižné argumentaci
- zadávat přesně vymezené a motivující úkoly, cvičení (proč se zajímají o současnou hudbu, o jakou, který film viděli naposled v kině...)
- uskutečňovat diskuse na vybrané téma, udržovat zásady pro vedení diskuse (naslouchat, respektovat se navzájem...)

Kompetence sociální a personální

- navazovat situace, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině (příjemná atmosféra, vhodné oslovení, ochota pomoci, žádost o pomoc)
- ovlivňovat kvalitu společné práce
- věcně argumentovat
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru, pochválit i za malý příspěvek

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní dědictví
- zapojovat žáky do kulturního dění
- respektovat přesvědčení druhých lidí
- uznávat a oceňovat nápady druhých lidí
- chápat základní principy společenských norem, chovat se podle nich

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti a ochraně zdraví
- dodržovat hygienu práce
- využívat znalostí v běžném životě

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- sebepoznávání a sebepojetí
- kreativita
- poznávání lidí
- komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova (MKV)

- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Na základě změny RVP ZV od 1. září 2013 jsou do učebních osnov zařazeny Standardy pro základní vzdělávání. Ty jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti.

Standard každého očekávaného výstupu je vyznačen v závorce za textem v kapitole 6. Vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů přiděleným číselným kódem spolu s počtem indikátorů. Souhrnný přehledný výčet indikátorů je zařazen v tabulce za učivem 5. a 9. ročníku.

5.1.1.1.2 Vzdělávací obsah

Český jazyk Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci - se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel - vyjadřuje city v jednoduchých situacích 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování hygienických návyků správného psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) - prosba, poděkování, omluva, blahopřání - rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání - praktické čtení <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační dovednosti (komunikace při vytváření výchovného kolektivu - představení se, zdvořilost, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva - tvořivost a základy spolupráce- vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování - radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce - darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství - pocit spokojenosti, radosti, sympatie, smutku obav a hněvu 	Prv, Vv, Hv, Tv	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebepojetí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita
	Jazyková výchova		OSV

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- poznávání písmen abecedy; hláskosloví – věta, slovo, slabika, hláska; písmeno malé, velké, tištěné, psané; tečka, čárka, otazník, vykřičník	- rozvoj schopnosti poznávání
---	---	-------------------------------

Český jazyk

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru - volí vhodné tempo řeči - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů 	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> - komunikační situace: žádost, vzkaz, zpráva, dialog – mluvčí a posluchač - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů – zdvořilostní obraty - nácvik přiměřeného tempa řeči, srozumitelný projev - plynulý a úhledný písemný projev, upevňování hygienických nácviků při psaní - vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu, spojování obsahu textu s ilustrací Etická výchova <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní hodnocení druhých (projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, pozitivní vlastnosti druhých, správná reakce na pochvalu) - akceptace druhého (nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, předpokládání reakce druhých) 	Prv, Vv, Hv, Tv	OSV <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání OSV <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice OSV <ul style="list-style-type: none"> - komunikace

<ul style="list-style-type: none"> - členění slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje vybrané slovní druhy v základním tvaru - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i,y / í,ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a slova s ú, ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob a zvířat 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - hláskosloví – rozdělení slov na samohlásky, souhlásky a dvojhásky; slabikotvorné r, l; souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov - slovo – slabika – hláska – písmeno - nauka o slově – slova podobná, protikladná - pořádek slov ve větě, seznamování s některými slovními druhy - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky - jednoduchá věta a souvětí, spojení dvou nebo více vět, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy - věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací, pořádek vět v textu - používání a znalost pravopisu i / y, í / ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; ú, ů; velká písmena na začátku věty, vlastní jména osob a zvířat 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba s porozuměním, líčení atmosféry příběhu - volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

Český jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - rozumí mluveným a písemným pokynům přiměřené složitosti - reflektuje situace druhých, adekvátně poskytuje pomoc - zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná, hovorová) - vypravování, jednoduchý popis osoby - automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, čitelný písemný projev - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - komunikační situace navozené mluveným nebo písemným pokynem (omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení) - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu, zdvořilé vystupování <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní hodnocení sebe a druhých- sebepojetí a pozitivní hodnocení druhých, akceptace druhého 	<p>Prv, Vv, Hv, Tv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova 		<p>OSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - odůvodňuje a píše správně i/i, y/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - píše správně velká písmena v místních pojmenováních 	<p>opačného významu, slova příbuzná</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohebné a neohebné slovní druhy – přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, částice, citoslovce - používání správných gramatických tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; podstatné jméno (rod, číslo, pád), slovesa (osoba, číslo a čas přítomný) - vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných, předpona vy - používání vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek, pohoří 		<ul style="list-style-type: none"> - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - líčení atmosféry příběhu - seznámení s poezií a prózou (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes; pohádka, povídka, postava, děj, prostředí) 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznání <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu

Český jazyk Ročník: 4.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (ČJL-5-1-03.1-4) - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (ČJL-5-1-07.1-2) - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace (ČJL-5-1-08.1-2) - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržáním časové posloupnosti (ČJL-5-1-10.1-2) - čte s porozuměním přiměřené náročné texty potichu i nahlas (ČJL-5-1-01.1-4) - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku - si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení - se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti a bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v textu - výrazové prostředky – členění vět, frázování, síla a barva hlasu; mimojazykové prostředky (mimika, gesta) - používání spisovné, nespisovné a hovorové mluvy - členění příběhu, pravidla sestavování osnovy; jednoduché vypravování, popis rostlin, zvířat a věcí <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy neverbální komunikace (postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky) - komunikace citů (identifikace, vyjádření a usměrňování citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav, hněvu) - pozitivní hodnocení sebe a druhých - asertivní chování (rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání) 	<p>Vv, Hv, Př, Tv</p>	<p>OSV - komunikace</p> <p>MKV - multikulturalita</p> <p>EVVO - vztah člověka k prostředí</p>

<p>podmínkách</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně 			
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (ČJL-5-2-01.1-4) - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04.1-2) - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05.1) - píše správně i, í / y, ý ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08.1-2) - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06.1-3) - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje (ČJL-5-2-07.1-2) - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova jednoznačná, mnohoznačná, slova opačného, stejného nebo podobného významu - používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu - určování slovních druhů a jejich třídění, mluvnické kategorie podstatných jmen (vzory), slovesa (infinitiv, čas minulý a budoucí) - základní skladební dvojice – určování holého podnětu a přísudku, podmět vyjádřený a nevyjádřený - vyjmenovaná slova a slova příbuzná - rozlišování věty jednoduché a souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí - spojování vět v souvětí spojovacími výrazy a možnosti jejich obměňování - stavba slova (kořen, předpona, přípona), rozlišení předpon a předložek 		

<ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - při jednoduchém rozboru používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04.1-2) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů, tiché čtení s porozuměním - tvořivé činnosti s literárním textem, volné reprodukce, dramatizace textu - lidová slovesnost, literatura v proměnách času - literatura věcná a umělecká 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	--	--	---

Český jazyk Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02.1-3) - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04.1-2) - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05.1-2) - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku - vystižení jádra sdělení, orientace v naučných textech přiměřených věku - pravidla dialogu (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - porovnávání názorů a zkušeností - sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění 	<p>Vv, Hv, M, Př, Tv</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních

<p>(ČJL-5-1-06.1-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09.1-3) - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy - si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení - se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti a bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně 	<p>textu na odstavce, vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, psaní dopisu – jeho části</p> <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy neverbální komunikace (postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky) - komunikace citů (identifikace, vyjádření a usměrňování citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav, hněvu) - pozitivní hodnocení sebe a druhých - asertivní chování (rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání) 		<p>sdělení</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02.1-4) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09.1-2) - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-03.1-4) 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba slova – na základě odvozování slov příponami a předponami, seznámení s předponami s-, z-, vz- - shoda přísudku s podmětem - slovní druhy: přídavná jména (tvrdá, měkká), slovesa (způsob oznamovací, rozkazovací a seznámení s podmiňovacím), druhy zájmen a číslovek 		

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01.1-2) - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02.1-2) - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03.1) 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení a naslouchání, volná reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - vlastní tvorba na libovolné téma - studijní čtení naukových textů, druhy a žánry dětské literatury 		<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení
---	--	--	--

5.1.1.1.3 Standardy Český jazyk a literatura - I. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Komunikační a slohová výchova	ČJL-5-1-01 Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČJL-5-1-01.1 žák vybere z nabídky vhodný nadpis ČJL-5-1-01.2 žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ČJL-5-1-01.3 žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ČJL-5-1-01.4 žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
	ČJL-5-1-02 Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	ČJL-5-1-02.1 žák vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu ČJL-5-1-02.2 žák vypíše z textu požadovanou informaci ČJL-5-1-02.3 žák rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné
	ČJL-5-1-03 Žák posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení	ČJL-5-1-03.1 žák sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku ČJL-5-1-03.2 žák posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné ČJL-5-1-03.3 žák sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržением dějové posloupnosti ČJL-5-1-03.4 žák vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce
	ČJL-5-1-04 Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	ČJL-5-1-04.1 žák vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah ČJL-5-1-04.2 žák vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě
	ČJL-5-1-05 Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	ČJL-5-1-05.1 žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-05.2 žák posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací
	ČJL-5-1-06 Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	ČJL-5-1-06.1 žák vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) ČJL-5-1-06.2 žák vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy

	ČJL-5-1-07 Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	ČJL-5-1-07.1 žák přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta ČJL-5-1-07.2 žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
	ČJL-5-1-08 Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	ČJL-5-1-08.1 žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.) ČJL-5-1-08.2 žák využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci
	ČJL-5-1-09 Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	ČJL-5-1-09.1 žák píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvité/heslovité osnovy ČJL-5-1-09.2 žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy ČJL-5-1-09.3 žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
	ČJL-5-1-10 Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	ČJL-5-1-10.1 žák k vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech) ČJL-5-1-10.2 žák zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text
Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)	ČJL-5-2-01 Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	ČJL-5-2-01. 1 žák vybere z nabídky slovo, které je významem nejbližší k zadanému slovu ČJL-5-2-01. 2. žák nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným ČJL-5-2-01.3 žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-01.4 žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
	ČJL-5-2-02 Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	ČJL-5-2-02.1 žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ČJL-5-2-02.2 žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem ČJL-5-2-02.3 žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou ČJL-5-2-02.4 žák k danému slovu uvede slova příbuzná
	ČJL-5-2-03 Žák určuje slovní druhy	ČJL-5-2-03.1 žák zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce)

Jazyková výchova (Slovní druhy)	plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ČJL-5-2-03.2 žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh ČJL-5-2-03.3 žák používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích) ČJL-5-2-03.4 žák používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím
Jazyková výchova (Tvarosloví)	ČJL-5-2-04 Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	ČJL-5-2-04.1 žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je tvary spisovnými ČJL-5-2-04.2 žák doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný)
Jazyková výchova (Skladba)	ČJL-5-2-05 Žák vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)
	ČJL-5-2-06 Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	ČJL-5-2-06.1 žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-06.2 žák vytvoří z věty jednoduché souvětí ČJL-5-2-06.3 žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
	ČJL-5-2-07 Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	ČJL-5-2-07.1 žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ČJL-5-2-07.2 žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
Jazyková výchova (Pravopis)	ČJL-5-2-08 Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního
	ČJL-5-2-09 Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	ČJL-5-2-09.1 žák uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 žák doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí)
	ČJL-5-3-01 Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	ČJL-5-3-01.1 žák zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku

Literární výchova		ČJL-5-3-01.2 žák řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem
	ČJL-5-3-02 Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	ČJL-5-3-02.1 žák přednese a volně reprodukuje text ČJL-5-3-02.2 žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma
	ČJL-5-3-03 Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	ČJL-5-3-03.1 žák rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks, pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)
	ČJL-5-3-04 Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza

Český jazyk**Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none">- chápe zásady dorozumívání- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none">- úvod k výuce slohu- komunikace verbální a neverbální- komunikační prostředky- projev mluvený, psaný	Vv, Hv, Vo, D, PŘ	OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none">- výstižně vyjadřuje vlastní zážitky, postoje a pocity- odlišuje a vhodně používá přímou a nepřímou řeč, dějová slovesa- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none">- vypravování	Etická výchova: úroveň komunikace	OSV - kreativita
<ul style="list-style-type: none">- rozumí důležitosti popisu- popíše postavu, místnost, budovu, pracovní postup- vhodně používá výstižné výrazy	<ul style="list-style-type: none">- popis		OSV - kreativita
<ul style="list-style-type: none">- má přehled o stavbě dopisu- zná náležitosti dopisu osobního a úředního- vhodně používá další korespondenci- zvládá grafickou úpravu textu	<ul style="list-style-type: none">- dopis		
<ul style="list-style-type: none">- vhodnými způsoby komunikuje s dospělými i se spolužáky- vyjadřuje se jasně, srozumitelně	<ul style="list-style-type: none">- jednoduché komunikační žánry		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08.1-3) 	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje a praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v jazykovědných disciplínách - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03.1) 	<ul style="list-style-type: none"> - jazykověda a její složky - jazykové příručky 		
<ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01.1) - odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev - aplikuje hlavní zásady spisovné výslovnosti - dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování o hláskách - spisovná a nespisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o rozvrstvení slovní zásoby - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slova 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04.1-4) - u vybraných slovních druhů určuje mluvnické významy 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví - slovní druhy - ohebné 		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy vět podle postoje mluvčího 		
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis 		

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - rozpozná, který slovní druh rozvíjí větné členy - umí vyhledat větné členy ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba - základní a rozvíjející větné členy - věta jednoduchá 		OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis – shoda přísudku s podmětem 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (ČJL-9-3-06.1-4) - rozlišuje různé typy uměleckých textů 	Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> - literatura a její funkce - literární druhy a žánry 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - interpretuje literární text - tvoří k němu výtvarný či jiný doprovod - přednáší vhodný literární text 	<ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost - poezie pro děti 		OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - čte ve vhodném frázování a tempu - interpretuje literární text - hledá hlavní myšlenky textu, poučení 	<ul style="list-style-type: none"> - próza - antické mýty - biblické mýty 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje cestopis dokumentární a literární - uvádí naše významné cestovatele a autory cestopisů - je tolerantní k jiným národům a zemím 	<ul style="list-style-type: none"> - cestopis 		

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje bajku, její znaky, jazykové prostředky a hlavní představitele - pracuje tvořivě s literárním textem 	<ul style="list-style-type: none"> - bajka 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje vhodné pohádkové texty - zná české i světové autory pohádek - má přehled o jejich dílech 	<ul style="list-style-type: none"> - pohádka 		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem divadelní hra, monolog, dialog - umí analyzovat text a hlavní postavy - dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně jednat - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> - drama 	<p>Etická výchova: senzibilizace pro rozlišování vzorů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - má kladný vztah ke knize - zná české ilustrátory - rozlišuje různé ilustrace, ilustrátory a autory dětských knih - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09.1-3) 	<ul style="list-style-type: none"> - kniha - knižní ilustrace 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk**Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none">- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (ČJL-9-1-06.1-3)- vystihne povahové rysy člověka- rozliší charakteristiku přímou i nepřímou- využívá rčení, přirovnání, přísloví apod.	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none">- charakteristika	Vv, Hv, Vo, D, PŘ	OSV <ul style="list-style-type: none">- sebepoznávání a sebepojetí- poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none">- komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zajímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none">- pozvánka		OSV <ul style="list-style-type: none">- kreativita
<ul style="list-style-type: none">- vhodně, přehledně a srozumitelně vyplňuje a tvoří objednávku- ví, kde všude jí může použít	<ul style="list-style-type: none">- objednávka		OSV <ul style="list-style-type: none">- komunikace
<ul style="list-style-type: none">- v textu vyhledává hlavní myšlenky- chápe význam výpisu pro další studium	<ul style="list-style-type: none">- výpisek		
<ul style="list-style-type: none">- využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,	<ul style="list-style-type: none">- výtah		

<p>samostatně připraví a s oporou textu přednese referát (ČJL-9-1-08.1-4)</p>			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne osnovu popisu uměleckého díla - text rozděluje na plány - rozvíjí estetické vnímání a pozitivní vztah k mateřskému jazyku - využívá vhodně jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - popis - popis uměleckého díla - pracovního postupu - krajiny 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - utváří si vztah k osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku pro tvorbu textů, k tvořivé práci s textem - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování 	<p>Etická výchova: úrovně komunikace</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - převádí prvky nespisovného jazyka do spisovného - zdůvodní jejich užití samostatně - pracuje s jazykovými příručkami 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvrstvení národního jazyka - spisovné a nespisovné útvary a prostředky 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - slovotvorba 		
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví - slovní druhy - slovesa, rod - neohebné slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov 		

<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí (ČJL-9-2-06.1-4) 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba - věty jednočlenné a dvojčlenné - větné členy - věta jednoduchá - souvětí, interpunkce v souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních literárních pojmech - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05.1) - vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy literární teorie a historie 		
<ul style="list-style-type: none"> - různými způsoby interpretuje dílo - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla 		<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání med. sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává různá obrazná pojmenování - orientuje se ve stavbě a jazyku poezie - má přehled o významných autorech a jejich dílech - vlastními slovy interpretuje smysl díla - má výrazný přednes - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (ČJL-9-3-04.1) 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie - jazyk literárního díla - žánry lyrické a lyrickoepické 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika

<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01.1-4) - pracuje tvořivě s literárním textem 	<ul style="list-style-type: none"> - próza - epos 		OSV - poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává klíčová slova - orientuje se v textu - formuluje vlastní názory na přečtený text 	<ul style="list-style-type: none"> - povídka - pověst 		
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu vyloží kompozici dramatického díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03.1) 	<ul style="list-style-type: none"> - drama - dramatické žánry - kompozice dramatu 	Etická výchova: senzibilizace pro rozlišování vzorů	

Český jazyk Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09.1-2) - využívá jazykové prostředky typické pro administrativní styl 	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> - žádost 	Vv, Hv, Vo, D, Př	

<ul style="list-style-type: none"> - se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - výstižně zachytí základní údaje uvědomuje si způsob zpracování a význam profesního životopisu (přehlednost, přesnost, srozumitelnost, formální úprava) 	<ul style="list-style-type: none"> - životopis 		OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02.1-2) - výstižně a kultivovaně vyjadřuje své myšlenky a pocity využitím vhodných jazykových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - subjektivně zbarvený popis 		OSV - hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje literární postavy z české i světové literatury - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika literární postavy 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03.1-3) - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - reklama 		MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické čtení a vnímání med. sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - vyjadřuje své názory, umí naslouchat ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> - úvaha 		OSV - řešení

			problémů
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá získané informace v textu s ohledem na jeho účel - vytvoří jasný a posluchačům srozumitelný výkladový text 	<ul style="list-style-type: none"> - výklad 	Etická výchova: úrovně komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o slovanských jazycích a světových jazycích - rozčleňuje slovanské jazyky - hledá podobná slova, snaží se porozumět cizímu textu 	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení o jazyce - slovanské jazyky - jiné jazyky menšinové 		MKV - multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02.1-7) - chápe přenášení pojmenování - používá výkladové a jiné slovníky - užívá frekventovaná přejatá slova, včetně skloňování - samostatně pracuje s vhodnými jazykovými příručkami - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba - význam slova - slova jednoznačná, mnohoznačná - synonyma, homonyma... <ul style="list-style-type: none"> - slova přejatá – skloňování, pravopis 		OSV - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a vhodně užívá slovní druhy - určuje mluvnické významy, zvláště u sloves - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá 	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví - slovní druhy – opakování - slovesa, mluvnické významy, rod, vid 		

<ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě jazykového projevu aplikuje zásady českého pravopisu a spisovné výslovnosti - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis - lexikální - morfologický - syntaktický 		OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - určuje druhy vedlejších vět - vytváří souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba - věta a výpověď - řeč přímá, nepřímá - věta jednoduchá, souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná typické znaky středověké literatury na našem území - chápe smysl cyrilometodějské mise - rozlišuje žánry středověké literatury - má přehled o nejdůležitějších dílech 	Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> - počátky literatury u nás - staroslověnské písemnictví - vznik česky psané literatury 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07.1) - zná žánry doby Karlovy a doby husitské - má přehled o nejdůležitějších dílech, umí je stručně objasnit 	<ul style="list-style-type: none"> - doba Karlova - doba husitská 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje literaturu renesance ve světě i u nás - má přehled o osobnostech daného období a ví, čím se nejvíce proslavily - uvádí významné světové i české autory děl 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance - humanismus 		
<ul style="list-style-type: none"> - má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech - rozumí odkazu J. A. Komenského 	<ul style="list-style-type: none"> - pobělohorská literatura barokní - klasicismus 		

<ul style="list-style-type: none"> - zná znaky doby romantismu a realismu - odlišuje literatury těchto období - rozpozná specifika dané literatury (prostředí, hrdina, záliby...) - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> - romantismus - realismus 		
<ul style="list-style-type: none"> - vymezuje období národního obrození v českých zemích, objasňuje formování novodobého českého národa - registruje významné osobnosti - chápe význam divadel - má přehled o významných autorech a jejich dílech - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02.1) 	<ul style="list-style-type: none"> - národní obrození - literatura 1. a 2. poloviny 19. století 	Etická výchova: senzibilizace pro rozlišování vzorů	

Český jazyk			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04.1-3) - výstižně zachytí základní údaje 	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> - úřední písemnosti - životopis 	Vv, Hv, Vo, D, Př	OSV - komunikace

<ul style="list-style-type: none"> - vyplňuje vybrané tiskopisy - vysvětlí, kdy který tiskopis použije - uvědomuje si způsob zpracování a význam profesního životopisu (přehlednost, přesnost, srozumitelnost, formální úprava), napíše svůj životopis 			
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje charakteristické znaky diskuse - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05.1-3) - vybere si téma ke společné diskusi a diskusi provede - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07.1-2) 	<ul style="list-style-type: none"> - diskuse 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08.1-3) - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - referát 		MDV <ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10.1-5) 	<ul style="list-style-type: none"> - úvaha - teze 		MDV <ul style="list-style-type: none"> - tvorba med. sdělení - práce v realizač. týmu OSV

<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji (ČJL-9-1-01.2) - vyhledá důležité myšlenky a hodnotící prostředky - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04.1-3) 			<ul style="list-style-type: none"> - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - charakterizuje vybrané slohové útvary, pracuje s textem, tvoří vlastní text, charakterizuje vybrané útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - funkční styly - slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího 	Etická výchova: úrovně komunikace	MDV <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV <ul style="list-style-type: none"> - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - zvyšuje si úroveň jazykového vyjadřování - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05.1) - uvědomuje si důležitost jazykové kultury - chápe jazyk jako svébytný historický jev - popíše vývoje českého jazyka, má přehled o významných osobnostech a jejich dílech 	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> - jazyk a komunikace - jazyková norma a kodifikace - kultura jazyka a řeči - původ a základy vývoje češtiny 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - upevní si vědomosti z předchozích ročníků - rozpozná a vhodně užívá přenesená pojmenování - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba - slohové rozvrstvení slovní zásoby - slovní zásoba a její jádro - vztahy mezi slovy 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - komunikace

<ul style="list-style-type: none"> - upevní si vědomosti z předchozích ročníků - správně třídí slovní druhy, u jmen určuje druhy - tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá - u slovních druhů určuje mluvnické významy 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy a jejich funkce ve větě - mluvnické významy a tvary slov 		OSV - komunikace - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a shrnuje dosavadní pravopisné jevy - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07.1) - formuluje závěry pro jejich psaní - zdůvodňuje a aplikuje pravidla pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis - vlastní jména a názvy 		OSV - hodnoty, postoje a praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06.1-4) - dbá na ustálený pořádek slov - proniká do logiky skladby českého jazyka - dokáže se orientovat i ve složitých souvětích, zaznamenává je graficky 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba - hlavní zásady slovosledu - věta jednoduchá - souvětí 		OSV - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá teorii poezie (rým, rytmus, verš, volný verš, druhy lyriky, obrazná pojmenování) - vyjadřuje své dojmy z četby - tvoří vlastní texty podle svých schopností a znalostí 	Literární výchova - teorie poezie		
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitelé - orientuje se v základních literárních směrech 20. stol. - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie do roku 1945 		OSV - komunikace

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla - vyjadřuje své názory a pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - próza do roku 1945 		OSV - hodnoty, postoje a praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - vlastními slovy interpretuje smysl díla - projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení 	<ul style="list-style-type: none"> - drama do roku 1945 		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vliv historických událostí na básnickou tvorbu a životy autorů - má přehled o autorech a jejich dílech 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie po roce 1945 		OSV - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - orientuje se ve struktuře a smyslu literárního textu 	<ul style="list-style-type: none"> - próza po roce 1945 		MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - projevuje zájem o četbu a návštěvu divadla a filmu 	<ul style="list-style-type: none"> - drama po roce 1945 		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich představitele ve světové literatuře - vyjadřuje vlastní postoj k textu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08.1) 	<ul style="list-style-type: none"> - světová literatura 20. století - česká literatura 20. – 21. století 	Etická výchova: senzibilizace pro rozlišování vzorů	MDV - kritické čtení a vnímání med. sdělení

5.1.1.1.4 Standardy Český jazyk a literatura - II. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Komunikační a slohová výchova	ČJL-9-1-01 Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	ČJL-9-1-01.1 žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ČJL-9-1-01.2 žák si nad informačním zdrojem odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření
	ČJL-9-1-02 Žák rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	CJL-9-1-02.1 žák odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů CJL-9-1-02.2. žák najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje
	ČJL-9-1-03 Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	ČJL-9-1-03.1 žák najde výrazný prostředek manipulace v textu ČJL-9-1-03.2 žák rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu ČJL-9-1-03.3 žák zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora)
	ČJL-9-1-04 Žák dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	ČJL-9-1-04. 1. žák najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším ČJL-9-1-04. 2. žák rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně ČJL-9-1-04. 3. žák změní své uvolněné nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědí, když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních
	ČJL-9-1-05 Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	ČJL-9-1-05.1 žák vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější ČJL-9-1-05.2 žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými ČJL-9-1-05 .3 žák nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími
	ČJL-9-1-06	ČJL-9-1-06.1 žák zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem,

	<p>Žák v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval ČJL-9-1-06.2 žák po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost ČJL-9-1-06.3 žák pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti</p>
	<p>ČJL-9-1-07 Žák se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>ČJL-9-1-07.1 žák formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu ČJL-9-1-07.2 žák se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse</p>
	<p>ČJL-9-1-08 Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>ČJL-9-1-08.1 žák vyhledá v krátkém textu klíčová slova ČJL-9-1-08.2 žák posoudí, zda je daná informace obsažena v textu ČJL-9-1-08.3 žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ČJL-9-1-08.4 žák vytvoří/zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností</p>
	<p>ČJL-9-1-09 Žák uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>ČJL-9-1-09.1 žák uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost ČJL-9-1-09.2 žák vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí. Délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení.</p>
	<p>ČJL-9-1-10 Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>ČJL-9-1-10.1 žák najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu ČJL-9-1-10.2 žák rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost, a navrhuje úpravu ČJL-9-1-10.3 žák před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdrojů ČJL-9-1-10.4 žák rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého, či prostěsdělovacího</p>

		ČJL-9-1-10.5 žák vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu
Jazyk a jazyková výchova	ČJL-9-2-01 Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	ČJL-9-2-02.1 žák umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova
	ČJL-9-2-02 Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech	ČJL-9-2-02.1 žák pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná ČJL-9-2-02.2 žák k danému slovu doplní slova odvozená ČJL-9-2-02.3 žák vytvoří slova složená o rozliší je od slov odvozených ČJL-9-2-02.4 žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty ČJL-9-2-02.5 žák vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním ČJL-9-2-02.6 žák prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování ČJL-9-2-02.7 žák ovládá zásady tvoření slov
	ČJL-9-2-03 Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	ČJL-9-2-03.1 žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
	ČJL-9-2-04 Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	ČJL-9-2-04.1 žák přiřadí slovo ke slovnímu druhu ČJL-9-2-04.2 žák určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova ČJL-9-2-04.3 žák užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) ČJL-9-2-04.4 žák zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost)
	ČJL-9-2-05 Žák využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	ČJL-9-2-05.1 žák využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném
	ČJL-9-2-06 Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v	ČJL-9-2-06.1 žák spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic ČJL-9-2-06.2 žák nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku

	souvětí	<p>ČJL-9-2-06.3 žák doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)</p> <p>ČJL-9-2-06.4 žák vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno</p>
	<p>ČJL-9-2-07 Žák v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	ČJL-9-2-07.1 žák píše bez pravopisných chyb
	<p>ČJL-9-2-08 Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>ČJL-9-2-08.1 žák v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např.: spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.)</p> <p>ČJL-9-2-08.2 žák nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným</p> <p>ČJL-9-2-08.3 žák posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod.</p>
Literární výchova	<p>ČJL-9-3-01 Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>ČJL-9-3-01.1 žák jmenuje (bez přeríkávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního</p> <p>ČJL-9-3-01.2 žák v textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy</p> <p>ČJL-9-3-01.3 žák rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů)</p> <p>ČJL-9-3-01.4 žák vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního)</p>
	<p>ČJL-9-3-02 Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p>	ČJL-9-3-02.1 žák rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké situace
	<p>ČJL-9-3-03 Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního</p>	ČJL-9-3-03.1 žák sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč

	nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	
ČJL-9-3-04	Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	ČJL-9-3-04.1 žák vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu
ČJL-9-3-05	Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	ČJL-9-3-05.1 žák posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč
ČJL-9-3-06	Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	ČJL-9-3-06.1 žák uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby. ČJL-9-3-06.2 žák navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text ČJL-9-3-06.3 žák odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama ČJL-9-3-06.4 žák vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu)
ČJL-9-3-07	Žák uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	ČJL-9-3-07.1 žák posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora píšícího podobně a uvede přibližné období jeho působení (určí půlstoletí)
ČJL-9-3-08	Žák porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	ČJL-9-3-08.1 žák uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí
ČJL-9-3-09	Žák vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	ČJL-9-3-09.1 žák uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace ČJL-9-3-09.2 žák odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní ČJL-9-3-09.3 žák vyhledá v odbor. publ. místa, která pojednávají o zadaném pojmu

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

5.1.2 Vzdělávací obor: Cizí jazyk

5.1.2.1 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

5.1.2.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 3. ročník: 3 hodiny týdně
4. ročník: 3 hodiny týdně
5. ročník: 3 hodiny týdně
6. ročník: 3 hodiny týdně
7. ročník: 3 hodiny týdně
8. ročník: 3 hodiny týdně
9. ročník: 3 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 1. stupeň:

Angličtina je důležitý cizí jazyk. Je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem. Naší snahou je přiblížit tento jazyk dětem pokud možno hravou formou tak, aby setkání s ním pro ně nebyl problém, aby se stal přirozenou součástí jejich životů.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení si zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci jsou tak vedeni od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnicích i pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Důraz klademe především na mluvenou podobu jazyka, na schopnost dorozumět se v běžném životě.

Žák se seznamuje s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi v příbězích. Stavba a ilustrace jsou voleny tak, aby žák porozuměl jejich obsahu pomocí obrázků a zvukových efektů, čímž se u něho posiluje uvědomění si schopnosti rozumět anglickému jazyku.

Učebnice i pracovní sešity 3. - 5. ročníku jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně. Učebnice obsahují nejen přehledy gramatiky, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamují je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů. Jsou rozšířené o motivující cvičení jako např. komiksy, kreslení, cvičení zahrnující rukodělné aktivity a další.

Kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, čtení příběhů v originále a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Žáci se mohou účastnit olympiád apod.

Výuka se realizuje v učebnách jednotlivých tříd, učebně informatiky a multifunkční učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- uvádět téma lekce pomocí plakátu a pomocí doprovodné písně a zvuků
- prezentovat novou slovní zásobu pomocí karet s obrázky na téma lekce
- vést žáka k systematickému hodnocení vlastní práce např. prostřednictvím evaluačního záznamníku či portfolia
- upevňovat získané znalosti prostřednictvím písní, jednoduchých her, slovních hádanek a úloh na procvičení poslechu, psaní a čtení
- využívat písní a evaluačních kvízů ke společnému opakování probrané látky, aby si každý žák uvědomil, co se sám naučil
- zadávat žákům úkoly v podobě skládaček a vybarvování obrázků v tzv. „tiché době“ a vést tak žáky k samostatné práci a pochopení probrané látky
- podporovat individuální snahu žáka o rozšíření jeho znalostí zvláštními úkoly navíc
- pomáhat žákovi vytvářet si svůj vlastní obrázkový slovník pomocí samolepek

Kompetence k řešení problémů

- konfrontovat žáka s běžnými, každodenními situacemi
- zadávat úkoly k odvozování významu slov a vět pomocí obrázků a zvukového doprovodu čteného textu
- zadávat úkoly, při kterých žák řeší různé hádanky, křížovky a doplňovačky individuálně nebo ve skupině se spolužáky
- zařazovat do výuky takové úkoly, při kterých žák využívá logického myšlení
- vyžadovat obměnu nebo vlastní tvorbu scénáře divadelních scének k tématu lekce, a vybízet tak žáka k uplatnění svého individuálního a kreativního přístupu
- vybízet žáka cílenými otázkami a úlohami k využívání znalostí z jiných předmětů na hodinách AJ a naopak
- poskytovat žákům ústní vysvětlení nových slov a výrazů v angličtině a vybízet je prostřednictvím speciálních úkolů k jejich užití v jiném kontextu
- zadávat jednoduché projekty a divadelní scénky, při kterých se žák může individuálně a kreativně projevit
- vybízet žáka k všímání si drobností v širších souvislostech zadáním obdobného úkolu napříč všemi lekcemi

Kompetence komunikativní

- doprovázet slovní pokyny gesty a mimikou
- vybízet žáky ke komunikaci nejdříve pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a jednoduchých výrazů
- uvádět novou slovní zásobu a téma lekce pomocí písničky nebo říkanky s jednoduchými rýmy, čímž nenásilnou formou vtáhnout žáka do komunikace v angličtině se správnou intonací
- zařazovat do hodin předvádění krátkých dialogů a scének, při kterých žák komunikuje s ostatními
- upevňovat komunikativní schopnosti žáka prostřednictvím krátkých dialogů
- vybízet žáka k interakci se spolužákem prostřednictvím jednoduchých her – výměny otázek a odpovědí na dané téma
- zadávat takové úkoly, při kterých je žák nucen domlouvat se svými spolužáky (v anglickém jazyce), čímž se učí vyjádřit a obhájit svůj názor, učí se respektovat názory jiných
- učit žáky základním písemným komunikativním dovednostem pomocí předloženého

- neúplného textu
- nechávat žáky doplňovat obrázkový příběh vlastním textem do bublin

Kompetence sociální a personální

- využívat běžné situace každodenního života lidí k osvojení slovní zásoby, se kterými se žák může ztotožnit a které zná
- přiřazovat žákovi různé role v krátkých scénkách
- zařazovat do hodin dramatizaci příběhů různých lidí a zvířátek, žák se tak učí vcítit do rolí jiných
- zařazovat do hodin úkoly pro menší skupiny, při kterých se žák učí spolupracovat s ostatními
- zadávat písemné úkoly, při kterých žák píše o sobě a svých zálibách, o tom co se mu líbí, co má rád, a tím ho vede k uvědomění si svých individuálních vlastností a kvalit
- vybízet žáka k využití nejen dosud známé slovní zásoby ale i svých individuálních schopností a znalostí k odhadu významu nových slov a slovních spojení a k následnému pochopení obsahu nového textu
- zařazovat do hodin čtení textů různých žánrů, a tím poukazovat na různorodost zájmů a zálib dětí stejného věku a nutnost respektování odlišností kamarádů

Kompetence občanské

- vyžadovat od žáka respektování pravidel hodiny, společných her a činností
- seznamovat žáka prostřednictvím obrázků a krátkých textů se životem a kulturou ve Velké Británii a vést tak žáka k vnímání kulturních tradic jiných zemí
- poukazovat na zdravý životní styl
- zadávat takové úkoly, při kterých žák s využitím osvojené látky mluví a píše o sobě a učí ho tak vidět své kvality a své rezervy
- vybízet žáka, aby referoval svým rodičům, co se už naučil, a vést ho tak k pocitu hrdosti na své schopnosti
- vybízet žáka k předvádění scének a zpívání písní s kamarády před rodiči, a tím ho vést také k pocitu sounáležitosti ke své třídě
- nechávat žáka individuálně se projevit při vypracování jednoduchých projektů, které jsou nad rámec základních úkolů
- vybízet žáka k tvorbě vlastního třídního časopisu, čímž ho vede k pocitu sounáležitosti se svou třídou
- dodávat žákům odvalu a povzbuzovat je k návštěvě divadla na školní besídku; vést je tak k pocitu hrdosti na a sounáležitosti ke své třídě

Kompetence pracovní

- seznámit žáky s plánem hodiny a aktivitami v úvodu každé hodiny
- stanovit pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem a vyžadovat jejich dodržování
- vyžadovat plnění úkolů ve stanoveném rozsahu a termínu
- zařazovat do hodin různé formy činností a způsoby práce, aby se žák učil přizpůsobit se aktuální situaci
- učit žáka systematické práci vedením vlastního portfolia
- zadávat časově omezené písemné a manuálně-tvořivé úkoly, při kterých žák pracuje samostatně a sám si rozvrhne postup a tempo práce
- nechávat žákovi prostor k sebereflexi na konci každé vyučovací hodiny
- vyžadovat po žákovi vedení si vlastního slovníčku a tvorbu pomůcek k osvojování učiva s využitím obrázků a samolepek v učebnici a v pracovním sešitě

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopnosti poznávání
- mezilidské vztahy
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- poznávání lidí
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímají
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diferenciaci
- lidské vztahy
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EVVO)

- ekosystémy
- základní podmínky života
- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk – 2. stupeň:

Výuka anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Žáci mají být schopni dorozumět se s cizincem v každodenních situacích, hovořit o jednoduchých tématech, vyjádřit svá přání a pocity. Dále je výuka zaměřena na rozvoj schopností porozumění čtenému textu i mluvenému slovu, které svojí slovní zásobou odpovídají jazykové úrovni žáků. Těmto cílům je také přizpůsobena výuka gramatiky. Procvičuje se větná skladba, správná výslovnost a intonace, pozornost je věnována poslechu, porozumění čtenému textu a popisování jednoduchých dějů. Dále je prohlubována slovní zásoba, která může být využita v běžných situacích. Žáci na konci vzdělávacího procesu dosahují jazykové úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Osvojování anglického jazyka dále pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Do učiva ve všech čtyřech ročnících je začleněna Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor. Slouží k orientaci v pozitivním řádu sociálního chování žáka a posilování jeho pozitivního sociálního postoje.

Žáci pracují s učebnicemi, dále jsou jim předkládány texty se slovní zásobou odpovídající jejich znalostem, při jejichž četbě se žáci naučí pracovat se slovníkem. Učitelé při výuce využívají další didaktické materiály a audiovizuální pomůcky.

Výuka anglického jazyka jako prvního cizího jazyka probíhá na druhém stupni v každém ročníku třikrát týdně, vzhledem k nižším počtům žáků v jednotlivých ročnících nejsou třídy dále děleny na menší skupiny. Výuka je realizována ve třídách, podle možností je využívána také počítačová učebna a její softwarové vybavení, stejně jako internetové zdroje podporující výuku anglického jazyka.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- o pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- o pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- o rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- o rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- o vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- o zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- o samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- o získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- o individuální prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- analyzovat a procvičovat novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu
- rozvíjet u žáků schopnosti, aby porozuměl slyšenému textu na písničkách a básničkách
- navozovat situace, aby si žák ukotvoval důležité slovní výrazy související s tématem pravidelným cvičením
- pravidelně sledovat pokrok žáka a přizpůsobit výuku opakování nepochopené látky
- vést žáky k sebehodnocení pravidelnou kontrolou
- poukazovat na souvislosti v gramatice a v tvarosloví v českém i anglickém jazyce
- vybízet žáky k formulaci pravidel v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

- umožňovat práci na projektech, při kterých využívá znalostí z jiných předmětů
- uvažovat v kontextu na základě nabízených obrázků
- umožňovat práci s cvičeními, jejichž zadání je v angličtině
- nabízet žákům dostatek příležitostí ke konverzaci s vyučujícím
- umožňovat žákům, aby porovnával výsledky své práce se svými spolužáky
- učit žáky kriticky myslet, volit různé postupy, vyhledávat informace z několika zdrojů
- podněcovat aktivity a zadávat úkoly, při kterých učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů
- nechávat rozhodování mezi kvalitou a kvantitou obsahu projektu na žákovi
- zařazovat do výuky četbu textu simulující různé problémové situace v životě
- diskutovat se žáky řešení takových situací

Kompetence komunikativní

- navozovat procvičování gramatické struktury a slovní zásobu dramatisací reálných situací
- vést k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- motivovat žáka ke sdělování informace o sobě prostřednictvím projektů
- vytvářet situace k procvičování ve dvojici každodenní výrazy a osvojovat si tak plynulý projev v běžné mluvě
- poskytovat žákům prostor k vyprávění o sobě, svých blízkých, svém okolí
- zařazovat do výuky odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky
- navozovat tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě
- zařazovat do výuky různé typy textů, které žáci zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby (populárně-naučný článek, novinový článek, internetové stránky, interview apod.)

Kompetence sociální a personální

- vést k organizaci práce na párových a týmových úkolech
- podporovat u žáků projekty, ve kterých vyjadřuje sebe sama v prostředí jemu známém
- rozvíjet chování žáka v kolektivu s chováním postav v příběhu učebnice
- přizpůsobit výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- zadávat skupinové práce tak, aby se při činnosti na dalším úkolu sešli jiní žáci a zvykli si tak na vzájemnou spolupráci a styl práce
- řídit diskusi na dané téma tak, aby žáci přijímali názory jiných, ovládali svoje projevy, ale zároveň tak, aby v nich podpořil sebedůvěru a sebeúctu
- nechávat žákům při práci s učebnicí dostatečný prostor k jejich individuálním projevům, které neohrozí příjemnou atmosféru hodiny

Kompetence občanské

- vést žáka k zodpovědnosti za vlastní učení kontrolními testy
- učit prezentovat výsledky skupinové práce
- seznamovat se v textech učebnice s různým chováním lidí, názory, a hodnotami
- shromažďovat materiály potřebné k realizaci projektů žáků od žáků samotných
- vést žáky k vzájemnému poskytování pomoci
- nechávat žáky pracovat svým tempem a projevovat se svým vlastním způsobem
- vyžadovat od žáků zodpovědnost za vlastní projevy
- usměrňovat žáky při hledání materiálů potřebných k realizaci projektů
- neopravovat chyby v projektové práci; ta je projevem znalostí, názorů, jasného a srozumitelného vyjadřování, kreativity a snahy každého žáka, který tak demonstruje svou odpovědnost za svoji práci;

Kompetence pracovní

- vést k rekapitulaci svých nabytých vědomostí
- umožňovat práci na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, představivost, znalosti
- učit pracovat s učebnicí podle pravidelného schématu
- vést žáka k systémové práci
- používat různé techniky opakovaně a pravidelně, aby si žák zvykl na jistý druh práce a učení
- požadovat po žácích vypracovat si osnovu projektu a sumarizaci znalostí k tématu
- zadávat projektovou práci s časovým předstihem
- vyžadovat její včasné odevzdání
- vést žáky k přesnému rozplánování si jednotlivých etap práce

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- komunikace

Výchova demokratického občana (VDO)

- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diferenciacce
- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- ekosystémy
- základní podmínky života

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení

Na základě změny RVP ZV od 1. září 2013 jsou do učebních osnov zařazeny Standardy pro základní vzdělávání. Ty jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti.

Standard každého očekávaného výstupu je vyznačen v závorce za textem v kapitole 6 Vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů přiděleným číselným kódem spolu s počtem indikátorů. Souhrnný přehledný výčet indikátorů je zařazen v tabulce za učivem 5. a 9. ročníku.

5.1.2.1.2 Vzdělávací obsah

Anglický jazyk			
Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně (CJ-3-1-01) - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal (CJ-3-1-02) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-03) - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-3-1-04) - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení (CJ-3-1-05) - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální podoby (CJ-3-1-06) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických celků a umí ji používat v komikačních situacích - pozdravy - číslovky 1–20 - školní pomůcky a činnosti - hračky - pokyny ve třídě - jídlo - sportovní potřeby - části bytu, nábytek - osoby - přídavná jména - oblečení - základní části lidského těla - peníze <p>Tematické okruhy</p>	<p>ČJ, M, Prv, Vv,Hv,Tv</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání, - seberegulace a sebeorganizace - komunikace - kreativita - sebepoznání a sebepojetí <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení, - práce v realizačním týmu

	<ul style="list-style-type: none"> - škola - volný čas - lidské tělo - jídlo - oblékání - kalendářní rok <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru - What's this? This is/it is a - What colour is? - Is it a ...? Yes, it is. / No, it isn't. - Do you like ..? Yes. / No. - I can/can't ... - I like/don't like... - Whose is this? - osobní zájmena - to have got - to be - There is a ... under the ... - I am wearing a ... 		
--	---	--	--

Anglický jazyk			
Ročník: 4.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová téma
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednotlivým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>Mluvení</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických celků a umí ji používat - anglická abeceda - číslovky 20 – 100 - rodina (širší okruh) - jídlo - zvířata - budovy ve městě - volný čas (záliby) - hodiny (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá) - dny v týdnu, měsíce - povolání - dopravní prostředky - počasí <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - povolání - bydliště - nákupy 	<p>ČJ, M, PŘ, VI, VV, Hv, P, Tv</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálního sdělení - tvorba mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - stavba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, - poznávání lidí - komunikace - kreativita - seberegulace a sebeorganizace <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a

<p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01) 	<ul style="list-style-type: none"> - dopravní prostředky - kalendářní rok - zvířata - příroda - počasí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru - What are these? They're ... - How do you spell? - osobní zájmena - přivlastňování (Jane's ...) - zájmena his, her - slovesa to have got, to be + zápor (časování, zkrácené tvary) + otázka - množné číslo podstatných jmen - Does he/she like ...? She/he likes ... - stupňování přídavných jmen (2. stupeň) - Where are the ...? They're next to / opposite / between ... - vazba „there is / there are“ + otázka - How do you go to school? - Do you like ...? Yes, I do. / No, I don't. 		<p>problémy životního prostředí</p> <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět, - Evropa a svět nás zajímají <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacce <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
---	---	--	---

Anglický jazyk**Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností (CJ-5-1-01) - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-02) - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>Mluvení</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (CJ-5-2-01) - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-5-2-02) - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (CJ-5-2-03) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických celků a umí ji používat - práce se slovníkem (kniha, internet) - čísla 1-100 - abeceda - země - rodina - kalendářní rok - technické vybavení - mazlíčci - přídavná jména - vyučovací předměty, rozvrh hodin - určování času - denní činnosti - nábytek, části domu - místa ve městě - popis lidí - oblečení 	<p>ČJ, M, Př, VI, Vv, Hv, Tv, Pv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají - objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacce - lidské vztahy - multikulturalita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálního

<p>Čtení s porozuměním Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům (CJ-5-3-01) - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-3-02) <p>Psaní Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (CJ-5-4-01) - vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02) 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov - rodina - zvířata - škola - bydliště - oblékání - kalendářní rok <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru - a/an - rozkazovací způsob - množné číslo (pravidelná a nepravidelná podst.jm.) - slovesa to be a to have got - přivlastňovací zájmena - pozice přídavných jmen - předložky místa, času - vazba there is/are - sloveso can/can't + otázka - čas přítomný – prostý, průběhový - popis lidí - How much is ... ? 		<ul style="list-style-type: none"> - sdělení - práce v realizačním týmu - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - stavba mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení
---	---	--	--

5.1.2.1.3 Standardy Cizí jazyk angličtina - I. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Poslech s porozuměním	CJ-5-1-01 Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	CJ-5-1-01.1 žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
	CJ-5-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	CJ-5-1-02.1 žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-1-02.2 žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) CJ-5-1-02.3 žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)
	CJ-5-1-03 Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	CJ-5-1-03.1 žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu CJ-5-1-03.2 žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
	CJ-5-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	CJ-5-2-01.1 žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech CJ-5-2-01.2 žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech

		nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek
Mluvení	CJ-5-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	CJ-5-2-02.1 žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět CJ-5-2-02.2 žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět CJ-5-2-02.3 žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět
	CJ-5-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	CJ-5-2-03.1 žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) CJ-5-2-03.2 žák odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět CJ-5-2-03.3 žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
Čtení s porozuměním	CJ-5-3-01 Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	CJ-5-3-01.1 žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
	CJ-5-3-02 Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	CJ-5-3-02.1 žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života CJ-5-3-02.2 žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) CJ-5-3-02.3 žák porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)

Psaní	<p>CJ-5-4-01 Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>CJ-5-4-01.1 žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad CJ-5-4-01.2 žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi CJ-5-4-01.3 žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí), za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)</p>
	<p>CJ-5-4-02 Žák vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>CJ-5-4-02.1 žák doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává</p>

Anglický jazyk			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) <p>MLUVENÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích (CJ-9-2-01) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (CJ-9-3-01) <p>PSANÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (CJ-9-4-01) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - spelování a zvuk - fonetická abeceda - přízvuk a rytmus <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - pozdravy - Jak se jmenuješ? - místnosti a vlastnictví - měsíce v roce - datum - domácí práce - zvířata - prázdniny – transport, problémy - jídlo <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola 	<p>Etická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a - asertivní chování <p>Z, Vo, Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá

	<ul style="list-style-type: none"> - cestování - stravovací návyky - nákupy a móda - volný čas - kalendářní rok <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního závěru žáka - přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový - frekvenční příslovce - řadové číslovky - předmětná zájmena - must - minulý čas, pravidelná a nepravidelná slovesa - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - a/an, some/any, how much/many, a little/a few 			<p>Etická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iniciativa a tvořivost
--	---	--	--	---

<p>Anglický jazyk Ročník: 7.</p>			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně (CJ-9-1-01) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	<p>Pv, Z, Vo, Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita

	<ul style="list-style-type: none"> - 2. a 3. stupeň přídavných jmen, as...as - vazba going to - přídavná jména a příslovce - have to - návrhy - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas – pravidelná a nepravidelná slovesa, otázky - budoucí čas s will 		
--	---	--	--

Anglický jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech (CJ-9-2-02) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní a větný přízvuk, intonace - ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - znělé a neznělé souhlásky - intonace otázek <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a 	<p>Pv, PŘ, Z, Vo, Čj</p> <p>Etická výchova: - asertivní chování</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita - kulturní diferenciacce <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (CJ-9-4-02) 	<p>komunikačním situacím</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se slovníkem - slovní spojení - přírodní katastrofy - domov, bydlení - místa ve městě - popis cesty - zážitky a zkušenosti - zdravotní problémy - frázová slovesa <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká Británie - New York - Londýn - hrdinové a hrdinky Británie, pohotovostní složky - domov, bydlení - péče o zdraví - společnost a její problémy - kalendářní rok <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního závěru žáka - minulý čas průběhový - určitý člen the + místo - člen určitý a neurčitý - neurčitá zájmena - vyjadřování budoucnosti - předpřítomný čas, ever a never - should/ shouldn't, must/mustn't/don't have to 	<p>Etická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iniciativa a tvořivost 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
---	---	---	---

Anglický jazyk			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat (CJ-9-1-02) <p>MLUVENÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace (CJ-9-3-02) <p>PSANÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduché písemné sdělení (CJ-9-4-03) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - fonetická abeceda - podobná slova <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem - materiály - složená slova - popis oblečení - podstatná a přídavná jména, slovesa a předložky - části těla, zdravotní problémy a jejich řešení - přídavná jména s –ed a –ing - životní prostředí - frázová slovesa <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví 	<p>Pv, PŘ, Z, Vo, Čj</p> <p>Etická výchova: - asertivní chování</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita - kulturní diferenciacce <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

	<ul style="list-style-type: none"> - Austrálie - stravovací návyky - společnosti a její problémy - příroda a město - volba povolání - sport - kalendářní rok <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního závěru žáka - přítomné časy, stavová slovesa - budoucí časy - minulé časy - used to, too/enough - vztažné věty - sloveso +-ing - There's someone/something +-ing, see/hear someone +-ing - trpný rod - první podmínka, časové věty 		
--	--	--	--

5.1.2.1.4 Standardy Cizí jazyk angličtina - II. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Poslech s porozuměním	CJ-9-1-01 Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	CJ-9-1-01.1 žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
	CJ-9-1-02 Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	CJ-9-1-02.1 žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Mluvení	CJ-9-2-01 Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	CJ-9-2-01.1 žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci CJ-9-2-01.2 žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje CJ-9-2-01.3 žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje CJ-9-2-01.4 žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reaguje CJ-9-2-01.5 žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět
	CJ-9-2-02 Žák mluví o své rodině,	CJ-9-2-02.1 žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou)

	kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
	CJ-9-2-03 Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	CJ-9-2-03.1 žák popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět CJ-9-2-03.2 žák vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec CJ-9-2-03.3 žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec CJ-9-2-03.4 žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec
Čtení s porozuměním	CJ-9-3-01 Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	CJ-9-3-01.1 žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě
	CJ-9-3-02 Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	CJ-9-3-02.1 žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu) CJ-9-3-02.2 žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu CJ-9-3-02.3 žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů
	CJ-9-4-01 Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	CJ-9-4-01.1 žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává
	CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	CJ-9-4-02.1 žák sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec CJ-9-4-02.2 žák napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět

Psaní		<p>CJ-9-4-02.3 žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec</p> <p>CJ-9-4-02.4 žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec</p> <p>CJ-9-4-02.5 žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojky a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec</p>
	<p>CJ-9-4-03 Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>CJ-9-4-03.1 žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života</p>

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

5.1.2.2 Vyučovací předmět: Německý jazyk

5.1.2.2.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 7. – 9. ročník: 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk – 2. stupeň

Německý jazyk je povinnou částí základního vzdělávání jako další cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy.

Vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika sousedí se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem, s nimiž v mnoha oblastech úzce spolupracuje, zaujímá znalost německého jazyka pro české občany přední místo. Požadavky na vzdělávání v NJ jsou formulované ve Společném evropském referenčním rámci pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Předpokládá se dosažení úrovně A1.

Žák má rozumět známým, každodenním výrazům a základním frázím vycházejícím z konkrétních potřeb a má umět tyto výrazy a fráze používat. Žák má umět ústně i písemně představit sebe i ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umět odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit. Gramatické učivo seznamuje se základními gramatickými strukturami a typy vět, se základy pravopisu slov.

Výuka probíhá v celém ročníku najednou ve třídě a počítačové učebně. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity, slovníky, u některých témat zpracovávají projekty. Při výuce jsou používány audioorální a audiovizuální programy.

Etická výchova je začleněna jako doplňující vzdělávací obor do učiva ve všech třech ročnících. Na druhém stupni slouží orientaci v pozitivním řádu sociálního chování žáka a posilování jeho pozitivního sociálního postoje.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuální prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky, časopisy, internetem...
- vhodnými pomůckami podněcovat u žáka zájem o získání nových znalostí v tomto jazyce
- pracovat s portfoliem
- rozvíjet projektové vyučování
- vést u žáka k pochopení systému gramatiky – systematizace poznatků, zařazování nových jevů

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjet u žáků schopnost reagovat v různých situacích za použití německého jazyka
- vést žáky k porovnávání stavby českého, německého a anglického jazyka, k vyhledávání shod a odlišností
- připravovat situace, kdy bude žák nucen orientovat se v cizím jazykovém prostředí
- podporovat uplatnění intuice, fantazie, improvizace při řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u žáků praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v CJ
- vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- učit formulovat žáky myšlenku, aby partner rozuměl
- rozšiřovat slovní zásobu žáků a vytvářet v ní systém
- využívat podobnosti AJ a NJ
- nacvičovat s žáky strukturu jednoduchých mluvených i písemných projevů
- rozvíjet u žáků schopnost reakce na slyšené i písemné pokyny

Kompetence sociální a personální

- navozovat situace vedoucí k týmové spolupráci
- učit žáka respektovat roli a názor druhého v týmové práci
- rozvíjet u žáka schopnost uplatnit se v kolektivu
- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- vést žáky k uvědomění si hodnoty tradic, historického a kulturního dědictví jiných zemí, odlišnosti chápat s tolerancí
- vést žáky k chápání a respektování pravidel slušného chování země, v níž jsem host
- vést žáky k uvědomění si hodnot českých tradic ve srovnání s jinými
- ovlivňovat u žáků vztah k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vést žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyk a komunikace
- rozvíjet u žáků pracovní návyky při používání různých studijních materiálů a pomůcek
- realizovat zhotovování výrobku podle německého návodu

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- sebepoznání a seberozvoj
- seberegulace a sebeorganizace
- mezilidské vztahy
- rozvoj schopnosti poznávání

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova (MKV)

- princip sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova (MDV)

- stavba mediálních sdělení
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí
- ekosystémy

Na základě změny RVP ZV od 1. září 2013 jsou do učebních osnov zařazeny Standardy pro základní vzdělávání. Ty jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti.

Standard každého očekávaného výstupu je vyznačen v závorce za textem v kapitole 6 Vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů přiděleným číselným kódem spolu s počtem indikátorů. Souhrnný přehledný výčet indikátorů je zařazen v tabulce za učivem 5. a 9. ročníku.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními je možné nahradit vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP dle doporučení ŠPZ.

5.1.2.2.2 Vzdělávací obsah

Německý jazyk Ročník: 7.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně (DCJ-9-1-01) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov: - abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích, dny v týdnu, čísla do 20, barvy, německá dívčí, chlapecká, zvířecí jména, internacionalismy - představení se, prosba, poděkování, tykání, vykání, vyplnění formuláře, písemné sdělení základních údajů o sobě - představení členů rodiny, základní prostorová orientace - popis osoby, časové údaje, vyprávění o zájmech, čtení s porozuměním - pojmenovat školní věci, otázka „Wie heißt das auf Deutsch?“, popis předmětů, posouzení správnosti, příkaz - popis činností během týdne, telefonování, e-mail, dopis, odpověď na dopis, vyprávění o koníčcích, chatování <p>Slovní zásoba</p>	<p>Čj: internacionalismus, jména a příjmení v češtině</p> <p>Z: země, ve kterých se mluví německy</p> <p>Etická výchova: otevřená komunikace</p> <p>Vz, Vo</p> <p>Čj: dopis</p> <p>Informatika: e-mail, chatování</p> <p>Etická výchova: iniciativa a tvořivost</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět: (cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy, komunikace mezi lidmi z různých zemí) <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálních sdělení: (formování základů správného verbálního projevu, fonetika-důležitý předpoklad komunikace) <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí (první formulace)
<p>MLUVENÍ žák</p>			

<ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů (DCJ-9-2-01) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) <p>PSANÍ Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři (DCJ-9-4-01) 	<ul style="list-style-type: none"> - čísla 0 -100, přídavná jména, barvy, třídní pokyny, - abeceda, rodina, osobní informace, - věk, oblíbené věci, domácí zvířata, dny týdne, škola, - dům <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje, domov, rodina, přátelé, škola, hobby <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1., 2., 3. os.j.č., 3.os.mn.č. pravidelných sloves, sein, mögen, W - otázky, ja-nein- otázky, Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien - Mein, dein, přídavné jméno v přísudku, vazba „von“ - Předložka „um“ v čas. údajích - určitý, neurčitý člen, kein, rozkazovací způsob 	<p>Čj: popis osoby</p>	<p>základních údajů o sobě v cizím jazyce, Projekt“ Ich“- vyprávění o sobě)</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy (Projekt“Das ist meine Familie“) - seberegulace, sebeorganizace (využití volného času, koníček) <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - princip sociálního smíru a solidarity (tolerance odlišných etnik a kulturních skupin)
---	---	------------------------	---

Německý jazyk Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (DCJ-9-1-02) 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - počítač a možnosti práce s ním, součásti počítače, popis zvířat. - rok, roční období, měsíce, svátky, pozvánka na 	<p>PŘ: popis zvířete Inf: elektronická komunikace, vyhledávání informací</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy (zvířata-součást přírody) <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (internet)

<p>MLUVENÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) <p>PSANÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-02) 	<p>oslavu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla do 100, základní matematické úkony, poskytnutí informace o časových údajích - sdělení místa pobytu, určování času, vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, zamluvení ubytování, krátký pozdrav z dovolené - dům, byt, bydlení, popis místa, kde bydlím, vyjádření představ. - jednoduchá orientace ve městě, rozhovory s popisem cesty, podání informace, pozvání, poděkování, souhlas, odmítnutí - vyprávění o průběhu dne, povinnostech, koníčcích, povinnostech, schopnostech, co se smí a nesmí, aktivity dětí u nás a v jiných zemích <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač, roční období, svátky - čísla do 100 000, časové údaje - činnosti dne - bydlení, cestování - evropské země - prázdniny/dovolená <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítač, roční období, svátky, bydlení, prázdniny, cestování, náplň dne <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - časování dalších pravidelných sloves, sloveso haben, 4. pád podst. jmen, zájmeno kein ve 4. pádě - - vazba „ich möchte“, časování slovesa fahren, předložka „nach“, „in“ - Bei uns - časování nepravidelných sloves a sloves 	<p>Vz, Vo: tradice, svátky Vv: znázornění roč. období M: početní úkony</p> <p>Etická výchova: otevřená komunikace</p> <p>Etická výchova: iniciativa ve ztížených podmínkách</p> <p>Z: cestování, práce s mapou</p> <p>Inf: vyhledání informací týkajících se cestovního ruchu</p> <p>Vz: zdravé bydlení, co nutně potřebuji k životu</p> <p>Z: orientace v plánu města</p> <p>Etická výchova: asertivní chování</p>	<p>nezbytná součást komunikace moderního člověka)</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy (blahopřání vztahy v rodině, pochopení potřeb jiných <p>Projekt: Einladung)</p> <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět (cestování, vzájemná propojenost států EU) <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání, sebezpojetí - mezilidské vztahy (morální rozvoj- organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života)
---	--	---	--

	<p>s odlučitelnou předponou (okrajově)</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumění základním nápisům, předložky se 3. pádem, vazba „es gibt“, osobní zájmena - modální slovesa, číslovky do 100 000, časové údaje, zájmena 	Vz: zdravý životní styl	
--	--	-------------------------	--

Německý jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) <p>MLUVENÍ žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03) <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - vyučování, rozvrh hodin, volný čas, sport, rozhovor s osobností - tělo, části těla, u lékaře, vyjádření bolesti, popis problémů, rozhovor u lékaře - situace a rozhovory v obchodě, na nádraží, požádat o informaci, poděkovat za ni, povolání - počasí, oblečení, roční období, blahopřání, jednoduchý popis události - dovolená, prázdniny, oblečení ve vztahu sport, móda, cestování, vyjádřit, co se mi líbí a nelíbí, co mě baví <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - školní předměty, části těla, město, počasí, oblečení, 	<p>PŘ: části těla</p> <p>Etická výchova: otevřená komunikace</p> <p>Etická výchova: iniciativa a tvořivost</p> <p>Čj: popis, srovnání</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy (morální rozvoj, organizace vlastního času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života) <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání (osobnostní rozvoj, ochrana vlastního zdraví, pomoc druhým, zvládnutí vlastního chování)

<p>- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03.1-2)</p> <p>PSANÍ žák</p> <p>- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03)</p>	<p>sportovní hry, dovolená, nakupování</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>- rozvrh hodin, u lékaře, orientace ve městě, roční období, obchody, sport, dovolená</p> <p>Mluvnice</p> <p>- způsobová slovesa, předložka „in“ ve 4.p., zájmeno „man“, seznámení s perfektem</p> <p>- seznámení s výrazy „ich möchte, předložky</p> <p>- osobní a přivlastňovací zájmena, množné číslo</p>	<p>minulého času v češtině a němčině</p> <p>Aj.: jazykové portfolio</p>	<p>EVVO</p> <p>- vztah člověka k prostředí</p>
--	---	---	--

5.1.2.2.3 Standardy Další cizí jazyk - němčina – II. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Poslech s porozuměním	DCJ-9-1-01 Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	DCJ-9-1-01.1 žák se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) DCJ-9-1-01.2 žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
	DCJ-9-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	DCJ-9-1-02.1 žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům DCJ-9-1-02.2 žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) DCJ-9-1-02.3 žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)
	DCJ-9-1-03 Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	DCJ-9-1-03.1 žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům DCJ-9-1-03.2 žák porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
	DCJ-9-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	DCJ-9-2-01.1 žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech DCJ-9-2-01.2 žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co

		dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek
Mluvení	DCJ-9-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	DCJ-9-2-02.1 žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-02.2 žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-02.3 žák popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět
	DCJ-9-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	DCJ-9-2-03.1 žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí, mají rádi/neradi) DCJ-9-2-03.2 žák odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět DCJ-9-2-03.3 žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
Čtení s porozuměním	DCJ-9-3-01 Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	DCJ-9-3-01.1 žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
	DCJ-9-3-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	DCJ-9-3-02.1. žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života DCJ-9-3-02.2 žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)
	DCJ-9-3-03 Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální	DCJ-9-3-03.1 žák porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) DCJ-9-3-03.2 žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech,

	oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem
Psaní	DCJ-9-4-01 Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	DCJ-9-4-01.1 žák zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
	DCJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	DCJ-9-4-02.1 žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí DCJ-9-4-02.2 žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí DCJ-9-4-02.3 žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
	DCJ-9-4-03 Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	DCJ-9-4-03.1 žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává

- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k přesnému vyjadřování a stručnému užívání matematického jazyka včetně symboliky
- zdokonalovat žákův grafický projev prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- rozvíjet abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- vést žáka k provádění rozboru problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

- učit přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- vést žáka ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učit žáka pracovat v týmu

Kompetence občanské

- vést žáka k používání kritického myšlení při zpracovávání informací
- učit žáka hodnotit svou práci a práci ostatních, vést k ohleduplnosti a taktu
- učit žáka vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

- vytvořit a rozvíjet u žáka zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učit žáka využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- psychohygienu
- seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímají
- objevujeme Evropu a svět

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika – 2. stupeň:

Žáci jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností, početních operací a řešení jednoduchých logických úloh. Při řešení úloh je upřednostňován úsudek a logické myšlení. Obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Tyto okruhy nejsou oddělené, ale v tematických celcích prochází celým druhým stupněm ZŠ. Okruh Nestandardní aplikační úlohy a problémy prolíná všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji.

Metody práce v hodinách matematiky jsou zaměřené především na to, že žáci pracují samostatně nebo ve skupinách, manipulují s názornými učebními pomůckami, řeší úlohy s využitím kapesního kalkulátoru a výpočetní techniky. Matematika využívá metody práce zaměřené na sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Používají nestandardní metody a postupy při řešení matematických úloh a problémů z praxe.

Žáci získávají dovednost efektivně provádět operace s čísly, učí se upravovat číselné i algebraické výrazy a řešit lineární rovnice.

Významnou úlohu ve studiu matematiky hraje prohlubování pojmu proměnné, pochopení funkčních vztahů a orientace v práci s daty a základech statistiky. Nezastupitelné místo má rovinná a prostorová geometrie, která vede žáky k dovednosti přesného a estetického rýsování a rozvíjí geometrickou představivost.

Další nezastupitelnou oblastí, která hraje roli ve výuce matematiky a dalších předmětů je finanční gramotnost. Prvky z této oblasti se objevují v průběhu celé výuky. V matematice dochází k ověřování získaných znalostí finanční gramotnosti.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- **čísla a proměnná** - osvojení aritmetických operací ve složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná a její rolí při matematizaci reálných situací
- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a v prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- podporovat u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vytvářet ve třídě atmosféru podporující soustředěnou práci
- systematicky oceňovat dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, netolerovat ledabylost a malou snahu
- podporovat nadané žáky v účasti v matematických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování

Kompetence k řešení problému

- nabízet žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporovat u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízet nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádět se žáky rozbor úkolu (problému) - tvořit plán jeho řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup k vyřešení problému a vyhodnocovat správnost výsledku vzhledem k zadání
- poskytovat žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními;
- užívat matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracovat s grafy, tabulkami, diagramy, využívat matematický software, internet, video a další informační technologie

Kompetence občanské

- nabízet dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky);
- zařazovat úlohy s ekologickou problematikou
- podporovat zodpovědný vztah k plnění povinností, ke studiu
- vést studenty k toleranci, ale také ke kritickému hodnocení názorů jiných

Kompetence pracovní

- nabízet žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti
- vyžadovat od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Kompetence sociální

- vytvářet příležitosti k činnosti ve dvojicích, skupinách, vést žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- oceňovat projevy úcty k práci druhých

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- řešení problémů a rozhodovacích dovedností
- rozvoj schopnosti poznávání
- seberegulace a sebeorganizace

Na základě změny RVP ZV od 1. září 2013 jsou do učebních osnov zařazeny Standardy pro základní vzdělávání. Ty jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti.

Standard každého očekávaného výstupu je vyznačen v závorce za textem v kapitole 6. Vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů přiděleným číselným kódem spolu s počtem indikátorů. Souhrnný přehledný výčet indikátorů je zařazen v tabulce za učivem 5. a 9. ročníku.

5.2.1.1.2 Vzdělávací obsah

Matematika			
Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla do 20 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru; číselná řada - přirozená čísla 0 – 10; přirozená čísla 10 – 20; psaní číslic - modelování reálných situací; použití teček, číslic - počítání předmětů v daném souboru, manipulace s předměty, vytváření souborů s daným počtem prvků, počítání prvků - čtení čísel; zápis čísel; porovnávání čísel - užívání vztahu rovnosti a nerovnosti; zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti; vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$; porovnávání čísel a souborů předmětů - lineární uspořádání čísel; posloupnost čísel; orientace a zobrazení čísel na číselné ose - zavedení znamének $+$, $-$; sčítání v oboru do 10 bez přechodu; odčítání v oboru do 10 bez přechodu - sčítání v oboru do 20 bez přechodu i s přechodem; odčítání v oboru do 20 bez přechodu i s přechodem; automatizace sčítání a odčítání - řešení slovních úloh; tvoření slovních úloh; aplikace osvojených početních operací; modelace 	<p>Hv, Vv, Prv, Tv, Čj, Pv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání OSV - psychohygiena

modeluje osvojené početní operace	osvojených početních operací - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		OSV - kreativita
Žák - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje posloupnosti čísel	Závislosti, vztahy a práce s daty - popis jednoduchých závislostí z praktického života; seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - posloupnost čísel; doplňování chybějících čísel v řadě; pohyb na číselné ose	Prv, Tv, Vv, Hv,	OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy
Žák - rozeznává a pojmenuje základní rovinné útvary	Geometrie v rovině a v prostoru - rozeznávání rovinných útvarů; čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - pojmenovávání základních rovinných útvarů - vyhledávání určitých útvarů v okolí - třídění předmětů podle tvarů	Vv	

Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák - používá přirozená čísla do 100 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru, vytváří	Číslo a početní operace - přirozená čísla 0 – 20; přirozená čísla 0 – 100; psaní číslic 0 – 100; číselná řada - modelování reálných situací; použití teček, číslic - počítání prvků daného konkrétního souboru - vytváření konkrétních souborů (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným	Hv Vv, Prv, Tv, Čj	OSV - rozvoj schopností poznávání OSV

<p>soubory s daným počtem prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>počtem prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítání po jedné, po desítkách - násobek, násobky 2, 3, 4, 5 - určování jednotek, desítek - čtení čísel; zapisování čísel; porovnávání čísel - užívání vztahu rovnosti a nerovnosti (větší, menší, rovno); zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti znaménky <, >, = - vztahy o n více, o n méně - lineární uspořádání čísel; posloupnost čísel - zobrazení čísla na číselné ose; orientace na číselné ose - sčítání a odčítání do 20 bez přechodu a s přechodem desítky; - sčítání a odčítání do 100 bez přechodu a s přechodem desítky - sčítání a odčítání násobků deseti; násobení jako opakované sčítání; násobení a dělení v oboru násobitel 0, 1, 2, 3, 4, 5 - řešení slovních úloh; utváření slovních úloh - aplikování osvojených početních operací; modelování osvojených početních operací - řešení slovních úloh na vztahy o n méně, o n více 		<ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena OSV - rozvoj schopností poznávání OSV - kreativita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase - doplňuje posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase (rok, měsíc, týden, den); používání časových jednotek den a hodina; čtení údajů na hodinkách (včetně digitálních) - výrazy včera, dnes a zítra - posloupnost čísel; význam první, poslední, před, za, hned před, hned za 	<p>Prv, Tv, Vv, Hv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí

	<ul style="list-style-type: none"> - doplňování chybějících čísel v řadě - sledování jednoduchých závislostí na čase (např. změna teploty během dne, příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny, délka spánku atd.) 		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary - měří a odhaduje délku úsečky 	Geometrie v rovině a v prostoru <ul style="list-style-type: none"> - kreslení křivých a rovných čar - rozeznávání a pojmenování rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) - rozeznávání a pojmenování bodu a úsečky - rýsování úsečky v cm - užívání jednotek délky m, cm - odhadování a měření délky úsečky v cm 	Vv, Čj, Prv, Tv	

Matematika			
Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla do 1000 - používá přirozená čísla k modelování reálných situací 	Číslo a početní operace <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 0 – 100; přirozená čísla 100 – 1 000; číselná řada - psaní číslic - počítání po stovkách, desítkách, jednotkách - modelování reálných situací; použití peněz apod. - počítání předmětů v daném souboru 	Prv, Čj, Vv, Tv,	OSV - rozvoj schopností poznávání OSV

<ul style="list-style-type: none"> - počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků - čtení čísel; zapisování čísel; porovnávání čísel - užívání vztahu rovnosti a nerovnosti (větší, menší, rovno); zapisování vztahu rovnosti a nerovnosti znaménky $<$, $>$, $=$ - vztahy o n více (méně), n-krát více (méně) - lineární uspořádání čísel; posloupnost čísel - zobrazení čísla na číselné ose - určování stovek, desítek, jednotek - sčítání v oboru $0 - 1\ 000$; zavedení pojmů sčítanec, sčítanec, součet - odčítání v oboru $0 - 1\ 000$; zavedení pojmů menšenec, menšitel, rozdíl - sčítání a odčítání násobků sta - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta a s přechodem násobků sta - násobení v oboru malé násobilky; zavedení pojmů činitel, činitel, součin - dělení v oboru malé násobilky; zavedení pojmů dělenec, dělitel, podíl - vztahy mezi násobením a dělením; automatizace násobení a dělení - řešení slovních úloh; utváření slovních úloh - modelace osvojených početních operací; slovní úlohy ze života dětí a užitím osvojených početních operací řešení slovních úloh a vztahy o n méně (více), n-krát méně (více) 		<ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu OSV - seberegulace a sebeorganizace OSV - kreativita
--	---	--	--

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase (rok, měsíc, týden, den); jednotky času – s, min, hod; provádění jednoduchých převodů; určování času - sestavení jednoduché tabulky; doplnění tabulky - pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose - popisování jednoduchých závislostí z praktického života - měření teploty, hmotnosti, délky a času <p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hotovostní forma peněz - způsoby hotovostního placení 	<p>Prv, Tv, Vv, Čj</p>	<p>OSV - poznávání lidí</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnávání velikosti útvarů; odhad délky úsečky - měření délky úsečky v cm; jednotky délky – mm, cm, dm, m - rozeznávání a pojmenování přímky a polopřímky; rýsování přímky a polopřímky a k ní polopřímky opačné - rýsování různoběžek a jejich průsečík; bod ležící na přímce a mimo přímku - čtverec a obdélník – jejich náčrty ve čtvercové síti - kreslení a rýsování lomené čáry - rozeznávání, pojmenování a popis jednoduchých těles (krychle, kvádr, koule) - rýsování úsečky v cm - rozeznávání souměrných útvarů; modelování 		<p>OSV - psychohygiena</p>

	souměrných útvarů - využití příkladů z praxe – půlení ovoce, překládání obrázků apod.		
--	--	--	--

Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla do 1 000 000 - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01.1-3) - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02.1-5) 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel; posloupnost čísel, číselná osa; porovnávání čísel; počítání z paměti - sčítání, odčítání (čísel majících nejvýše 2 číslice různé od 0) - násobení, dělení (nejvýše 2 různými číslicemi od 0 jednociferným číslem, dělení se zbytkem – dělenec, dělitel, neúplný podíl, zbytek) - asociativnost sčítání a násobení – z paměti i písemně - komutativnost sčítání a násobení – z paměti i písemně - vlastnosti početních operací, využití závorek - písemné sčítání (až tři čísla), kontrola písemné odčítání (až dvě čísla), kontrola písemné násobení (nejvíce dvojciferným činitelem) - písemné dělení (jednociferným dělitelem, 	<p>Čj, Př, Vt, Tv,</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání EGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá

<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (M-5-1-03.1-7) - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (M-5-1-04.1-3) - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (M-5-1-05.1-3) - porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	<p>dělení se zbytkem), kontrola písemné algoritmy početních operací</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhady výsledků početních operací - kontroly výpočtů početních operací - užití kapesního kalkulátoru - zaokrouhlování čísel na desítky, sta, tisíce - řešení a utváření slovních úloh na porovnávání čísel, početní výkony, vztahy o n méně (více), n–krát méně (více) - řešení složených slovních úloh (na 2 – 3 početní výkony) - aplikace osvojených početních operací - zlomky - příklady z praxe - využití názorných obrázků z praxe (modelování) $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, ... (koláč, čtverec, chléb, jablko, hodina, metr atd.) - celek, část, zlomek, polovina, čtvrtina, atd - číselník, jmenovatel, zlomková čára - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem (modelování podle obrázků) 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel - vyhledává, sbírá a třídí data 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisování jednoduchých závislostí z praktického života - sloupkový diagram - proměnná (závislá, nezávislá) - závislosti a jejich vlastnosti - jednoduchá tabulka a schémata – čtení, orientace, doplnění - sestavení vlastní tabulky 	<p>Př,Pv, Vl, Vv,Tv</p>	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01.1-8) - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02.1-5) - sestrojí rovnoběžky a kolmice (M-5-3-03.1-2) - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtverec, obdélník – znázornění a narýsování pomocí jednoduchých konstrukcí (strany, vrcholy) - trojúhelník obecný – znázornění, narýsování pomocí jednoduchých konstrukcí tří stran, správný popis stran (strana $AB = c$ atd.) - kružnice – znázornění, narýsování pomocí jednoduchých konstrukcí (střed S, poloměr r) - změření délky úsečky; grafické sečtení úseček; grafické odečtení úseček; určení délky lomené čáry - změření délek stran mnohoúhelníku, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - obvody obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník) - jednotky délky a jejich převody (mm, cm, dm, m, km) - úlohy z praxe, slovní úlohy - vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, kolmice) - rýsování rovnoběžek, kolmic - rýsování rovnoběžek pomocí dvou pravítek - rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou - rýsování rovnoběžek a kolmic v různých polohách - přímky procházející danými body - určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích (hvězda, motýl apod.) - poznávání a kreslení souměrných útvarů 	<p>Vv, Tv, Pv</p>	
--	---	-------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznání, pojmenování a popsání těles – krychle, kvádr, koule - jednoduché vymodelování – krychle, kvádr (krabíčky z papíru) - rozlišení jednotlivých těles z běžné praxe 		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	Nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché praktické slovní úlohy, problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - číselné a obrázkové řady - magické čtverce, počtářské oříšky 	Čj, Vv, Pv, Tv	OSV – kreativita

Matematika Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v celém oboru přirozených čísel - využívá při písemném i pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	Číslo a početní operace <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel; posloupnost čísel, číselná osa; porovnávání čísel; počítání z paměti - sčítání, odčítání (jednoduché příklady) - násobení (malá a velká násobilka), dělení (v oboru i mimo obor násobílek, dělení se zbytkem) - asociativnost sčítání a násobení – z paměti i písemně - komutativnost sčítání a násobení – z paměti i 	Př, Vl, Tv, Pv, Vv, Čj	OSV - rozvoj schopností poznávání

<ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla - řeší a tvoří slovní úlohy, aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (M-5-1-06.1-2) - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	<p>písemně</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací, využití závorek - písemné sčítání (až čtyři čísla), kontrola písemné odčítání (dvě čísla), kontrola písemné násobení (trojčiferným činitelem, možno i čtyřčiferným) - písemné dělení (nejvíce dvojčiferným dělitelem), kontrola dělení se zbytkem (neúplný podíl, zbytek). Písemné algoritmy početních operací - odhady výsledků početních operací - kontroly výpočtů početních operací - užití kapesního kalkulátoru - zaokrouhlování čísel na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony - řešení a utváření slovních úloh na porovnávání čísel, početní výkony, vztahy o n méně (více), n-krát méně (více) - řešení složených slovních úloh (na 2 – 3 početní výkony) - aplikace osvojených početních operací - zlomky a desetinná čísla - příklady z praxe - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků (poloviny, čtvrtiny, atd.) pomocí názorných obrázků a zápis těchto početních operací - vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem (z praxe) 		<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět
--	--	--	---

<p>(M-5-1-07.1-3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (M-5-1-08.1-2) 	<ul style="list-style-type: none"> - četba a zápis desetinných čísel (celá část, desetinná čárka, desetina, setina) - číselná osa desetinných čísel (znázornění) - celá záporná čísla (reprezentace v praxi, teplota – teploměr, dlužná částka, atd.) - číselná osa – kladná a záporná část (znázornění, porovnání, zápis a četba čísel v rozmezí -100 až +100) 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01.1-3) - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (M-5-2-02.1-4) 	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání a sbírání dat (literatura, noviny, vlastní měření, jízdní řády, ceník), třídění dat - jednoduchá tabulka – čtení, orientace, doplnění dat - sestavení vlastní tabulky - sestavení grafu (měření teploty atd.) 	<p>Čj, VI, Př, Vv, Pv, Tv</p>	<p>OSV - rozvoj schopnosti poznávání</p>
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá jednoduché konstrukce základních rovinných útvarů - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku 	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha dvou přímek (různoběžky, kolmice, rovnoběžky) - přímky procházející danými body. - čtverec, obdélník – jednoduchá konstrukce (strany, vrcholy) - trojúhelník - obecný pomocí tří stran, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - kružnice – konstrukce (střed S, poloměr r) - změření délek stran mnohoúhelníku, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - obvody obrazců (čtverec, obdélník, trojúhelník) - jednotky délky a jejich převody (mm, cm, 	<p>Vv, Pv, VI, Tv</p>	<p>OSV - kreativita</p>

<p>lomené čáry, určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran (M-5-3-02.1-6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu (M-5-3-04.1-2) - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (M-5-3-05.1-2) - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci 	<p>dm, m, km)</p> <ul style="list-style-type: none"> - úlohy z praxe, slovní úlohy - určení obsahu čtverce pomocí čtvercové sítě, výpočet obsahu čtverce - určení obsahu obdélníku ve čtvercové síti, výpočet obsahu obdélníku - základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2) - úlohy z praxe, slovní úlohy - rozlišení osově souměrných útvarů ve čtvercové síti - znázornění osově souměrných útvarů ve čtvercové síti - osa souměrnosti daného útvaru - rozeznání a pojmenování těles – krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec - vymodelování a popis jednoduchých těles – příklady z běžného života - rozlišení jednotlivých těles z běžné praxe 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (M-5-4-01.1-3) 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché praktické slovní úlohy, problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - magické čtverce, počtářské oříšky - číselné a obrázkové řady 		

5.2.1.1.3 Standardy Matematika - I. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Číslo a početní operace	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	M-5-1-01.1 žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky M-5-1-01.2 žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu M-5-1-01.3 žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek
	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	M-5-1-02.1 žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel M-5-1-02.2 žák využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády M-5-1-02.3 žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem M-5-1-02.4 žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku M-5-1-02.5 žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	M-5-1-03.1 žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy M-5-1-03.2 žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě M-5-1-03.3 žák porovnává čísla do statisíců M-5-1-03.4 žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování M-5-1-03.5 žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel M-5-1-03.6 žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích M-5-1-03.7 žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru	M-5-1-04.1 Žák porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší M-5-1-04.2 žák zformuluje odpověď k získanému výsledku početních operací M-5-1-04.3 žák vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru
	M-5-1-05	M-5-1-05.1 žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem

	Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	na příkladech z běžného života M-5-1-05.2 žák využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku M-5-1-05.3 žák vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
	M-5-1-06 Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	M-5-1-06.1 žák porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) M-5-1-06.2 žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje
	M-5-1-07 Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	M-5-1-07 .1 žák vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života M-5-1-07 .2 žák přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu M-5-1-07 .3 žák porovná desetinná čísla v řádu desetin
	M-5-1-08 Žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	M-5-1-08.1 žák znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$ M-5-1-08.2 žák nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě
Závislosti, vztahy a práce s daty	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data	M-5-2-01.1 žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) M-5-2-01.2 žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria M-5-2-01.3 žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů
	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	M-5-2-02.1 žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu M-5-2-02.2 žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data M-5-2-02.3 žák vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) M-5-2-02.4 žák používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)
	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce	M-5-3-01.1 žák rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení M-5-3-01.2 žák určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran M-5-3-01.3 žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry:

Geometrie v rovině a prostoru		křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) M-5-3-01.4 žák rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary M-5-3-01.5 žák narýsuje kružnici s daným poloměrem M-5-3-01.6 žák narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran M-5-3-01.7 žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic M-5-3-01.8 žák dodržuje zásady rýsování
	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	M-5-3-02.1 žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru M-5-3-02.2 žák určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) M-5-3-02.3 žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky M-5-3-02.4 žák určí délku lomené čáry graficky i měřením M-5-3-02.5 žák převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry
	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice	M-5-3-03.1 žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti M-5-3-03.2 žák načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku
	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	M-5-3-04.1 žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků M-5-3-04.2 žák používá základní jednotky obsahu (cm ² , m ² , km ²) bez vzájemného převádění
	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	M-5-3-05.1 žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) M-5-3-05.2 žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	M-5-4-01 Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	M-5-4-01.1 Žák vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy M-5-4-01.2 Žák volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy M-5-4-01.3 Žák vyhodnotí výsledek úlohy

Matematika			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru přirozených čísel, - provádí odhady, zaokrouhluje, - umí zobrazit přír. číslo na čís. ose - využívá početní zákony při pamětném i písemném počítání 	<i>Číslo a proměnná</i> Přirozená čísla <ul style="list-style-type: none"> - opakování všech početních výkonů, porovnávání, zaokrouhlování 		
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit des. číslo na číselné ose - využívá násobení a dělení 10,100,... při převádění jednotek délky, hmotnosti a obsahu. - provádí početní operace v oboru desetinných čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulátor - umí vypočítat aritmetický průměr - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat 	Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> - zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000, atd. a jejich zápis desetinným číslem - desetinná čárka, desetiny, setiny, tisíce, desetitisíce, statisíce, milióny - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - převody jednotek - sčítání a odčítání des. čísel - násobení a dělení des. čísel přirozeným číslem, násobení a dělení des. čísel - písemné algoritmy - vlastnosti početních výkonů s desetinnými č. - slovní úlohy <i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> <ul style="list-style-type: none"> - aritmetický průměr - nákresy, schémata, diagramy, tabulky 	F- řešení početních úloh	OSV - rozvoj schopnosti poznávání
	Dělitelnost přirozených čísel:		

<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem násobek, dělitel - rozlišuje prvočíslo a číslo složené - rozloží číslo na prvočinitele - využívá znaky dělitelnosti - určuje a užívá násobky a dělitele včetně největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku přirozených čísel a aplikuje poznatky při řešení úloh - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (M-9-1-03.1-3) 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 - prvočísla a čísla složená, rozklad čísla na prvočinitele - společný dělitel, největší společný dělitel (D) - společný násobek, nejmenší společný násobek (n) - čísla soudělná a nesoudělná - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak porovnává zlomky - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky 	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlomek, základní tvar zlomku, rozšiřování a krácení zlomku, jednoduchý a složený zlomek, smíšená čísla - rovnost zlomků, početní operace se zlomky - společný jmenovatel 	F,Ch - numerické výpočty	
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává rovinné obrazce - měří a sestavuje úsečky dané délky, rýsuje rovnoběžky a kolmice - provádí konstrukce kružnice, čtverce, obdélníka a pravoúhlého trojúhelníku - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních 	<p><i>Geometrie v rovině a v prostoru</i></p> <p>Měření a rýsování (opakování)</p> <ul style="list-style-type: none"> - bod, přímka, úsečka, osa úsečky, polopřímka, rovina - vzájemná poloha dvou přímek, - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku - kružnice - převody jednotek 	M - algebra , des. čísla Vv F - měření délky	

rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů (M-9-3-01.1-4 – rozděleno)			
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pojmenuje druhy úhlů - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku (M-9-3-01.1-4 – rozděleno) - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (M-9-3-03.1-3) 	Úhel a jeho velikost <ul style="list-style-type: none"> - úhel, osa úhlu, velikost úhlu, stupeň, minuta, úhломěr - rozdělení úhlů podle velikostí, vedlejší a vrcholové úhly - sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí - násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma 	Z – určování zeměpisné polohy Vv Pv F	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí trojúhelníky, - sestrojí výšky a těžnice - odhaduje a vypočítá obvod trojúhelníku - načrtne a sestrojí trojúhelník - užívá věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) při konstrukcích trojúhelníků - používá potřebnou symboliku 	Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení trojúhelníku podle délek stran a velikostí úhlu - vnější a vnitřní úhly trojúhelníku - rozdělení trojúhelníku podle délek stran a velikostí úhlů - obvod trojúhelníku - výšky trojúhelníku, těžnice trojúhelníku, těžiště, střední příčka - kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků podle vět o shodnosti trojúhelníků 	Vv	
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí 	Osová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> - shodnost geometrických útvaru - osová souměrnost, osa souměrnosti 	Vv	

osově souměrný útvar (M-9-3-08.1-5 – rozděleno)	- osově souměrné obrazce		
<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka - načrtne a sestrojí čtverec, obdélník - určuje a charakterizuje krychli, kvádr - odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů - načrtne a sestrojí síť kvádrů, krychle - odhaduje, měří a počítá velikosti objektů v praktickém životě (délky, obsahy, objemy, povrchy) - vybírá a používá základní i vedlejší jednotky a převádí mezi nimi 	Objem a povrch kvádrů, krychle <ul style="list-style-type: none"> - obvod, obsah obdélníku a čtverce - konstrukce obdélníku a čtverce - síť krychle a kvádrů a jejich povrch - modely těles - volné rovnoběžné promítání - stěnová a tělesová úhlopříčka - objem krychle a kvádrů - slovní úlohy - převody jednotek délky, obsahu, objemu 	Vv M - algebra , mocniny F – převody jednotek objemu	

Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru 	<i>Číslo a proměnná</i> Poměr <ul style="list-style-type: none"> - poměr, převrácený a postupný poměr - dělení celku na části v daném poměru - měřítko plánů a map 	Z – měřítko map Fy – vztahy mezi veličinami	

<ul style="list-style-type: none"> - dělí celek na části v daném poměru - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů (M-9-1-05.1-3) 			
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-01.1-7 – rozděleno) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (M-9-1-09.1-2) - rozlišuje pojmy opačné a převrácené číslo 	<p>Celá čísla, racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla kladná, záporná - čísla navzájem opačná - absolutní hodnota čísla - uspořádání celých čísel - sčítání a odčítání, násobení, dělení celých čísel - záporná desetinná čísla - racionální čísla - uspořádání racionálních čísel - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy vedoucích na početní výkony s celými čísly - slovní úlohy v oboru racionálních čísel 	<p>F, Ch – hodnoty teploty</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (M-9-1-02.1-3) - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, des. číslem, procentem) (M-9-1-04.1) - řeší slovní úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než celek (M-9-1-06.1-3) - aplikuje procenta ve finanční matematice 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - procento, základ, procentová část, počet procent - výpočet 1 %, základu, procentové části, počtu procent (provádění výpočtu pomocí přechodu přes 1 %, pomocí úměry, pomocí desetinných čísel), promile - řešení slovních úloh - finanční matematika - jednoduché úrokování, slevy, úročení 	<p>Ch - koncentrace</p> <p>finanční gramotnost</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti používá trojčlenku 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravouhlá soustava souřadnic, přímá a nepřímá úměrnost - vyjádření funkčního vztahu tabulkou, rovnicí, grafem - příklady závislostí z praktického života, - nákresy, schémata, diagramy, grafy, 	<p>F - vztahy mezi veličinami</p> <p>Ch - výpočty pomocí trojčlenky</p> <p>Pv – spotřeba materiálu, benzínu, zakázky, počet dělníků</p>	<p>OSV</p> <p>- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí shodné útvary - načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar (M-9-3-08.1-5 – rozděleno) 	<p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <p>Shodnost, středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodná zobrazení - shodnost geometrických útvarů - středová souměrnost- konstrukční úlohy, samodružný bod, středově souměrný útvar 	<p>F</p> <p>Vv - středově souměrné obrazce</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (M-9-3-02.1-2) - načrtne a sestrojí rovinné útvary (M-9-3-06.1-3) - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (M-9-3-04.1-5) - řeší praktické úlohy s využitím vlastností rovinných obrazců 	<p>Čtyřúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti, konstrukce – rovnoběžníků (výšky, úhlopříčky, obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec) - vlastnosti, konstrukce lichoběžníku - obsah a obvod čtyřúhelníků - obsah a obvod trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu - načrtne a sestrojí síť hranolů, načrtne a sestrojí obraz hranolů v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Hranoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolmý hranol - síť hranolů - objem a povrch hranolu - řešení úloh z praxe 		

Matematika			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulačky - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (M-9-1-01.1-7 – rozděleno) - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhá mocnina a odmocnina přirozeného, celého, desetinného, racionálního čísla 	F - výpočty	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí základní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<p>Mocniny s přirozeným exponentem, výraz s mocninami</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnota výrazu s exponentem, základní početní operace, pořadí početních operací, úpravy výrazu, mocniny a 10^n 	F – převody jednotek	
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (M-9-1-07.1-3) 	<p>Výraz, číselný výraz, proměnná, výraz s proměnnou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis výrazu, hodnota výrazu s proměnnou - hodnota výrazu o více proměnných - početní výkony s výrazy s proměnnou - vzorce druhá mocnina součtu a rozdílu, součin součtu a rozdílu - vytýkání jednočlenu, postupné vytýkání - rozklad výrazu dle vzorců 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku řešení 	<p>Rovnice, ekvivalentní úpravy, slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnost dvou výrazů, pravá, levá strana rovnice - postup řešení rovnice, úpravy rovnic, 	F - vztahy mezi veličinami řešení fyz. úloh	

<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<p>zkouška</p> <ul style="list-style-type: none"> - zápis výrazu s proměnnou - sestavení rovnice dle zadání - zápis slovní úlohy, řešení slovní úlohy a její zkouška 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (M-9-2-01.1-5) - porovnává soubory dat (M-9-2-02.1) 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistický soubor, statistická jednotka, znak - závislosti a data - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti - nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - četnost znaku, aritmetický průměr 	Z - třídění údajů	
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku (rozlišuje a využívá vzájemnou polohu přímky a kružnice při řešení úloh) - odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu 	<p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i> Kruh, kružnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy, délka kružnice, obsah kruhu, užití v praxi - vzájemná poloha přímky a kružnice (tečna, sečna, tětíva) - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obsah kruhu, číslo π - slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu válce - sestrojí síť válce 	<p>Válec</p> <ul style="list-style-type: none"> - síť válce, povrch a objem - užití v praxi 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší odvěsny a přepony - aplikuje Pythagorovu větu při řešení pravoúhlého trojúhelníku (při výpočtu délek stran) 	<p>Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice Pythagorovy věty, odvození - obrácená Pythagorova věta - výpočet přepony, odvěsny 	Z, Pv - délky stran pozemků, vzdálenost na mapě	

<ul style="list-style-type: none"> - umí využít poznatky ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy, úlohy z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (M-9-3-05.1) 	<p>Konstrukční úlohy, množiny bodů dané vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukční úlohy, vzdálenost bodu od přímky - Thaletova kružnice, její užití při konstrukcích 		
<ul style="list-style-type: none"> - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech 	<p>Rovinné útvary:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovnoběžník, lichoběžník, trojúhelník, složené rovinné útvary, pravidelný mnohoúhelník, - náčrtek, obvod, obsah, vlastnosti, konstrukce, zápis konstrukce 	Vv	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů - nalézá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémových úloh, řešení úloh z matematických soutěží Klokan - řešení logických úloh a hlavolamů 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozvoj schopností poznávání, - seberegulace a sebeorganizace

Matematika**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	<p>Opakování a prohloubení učiva 8. ročníku</p> <ul style="list-style-type: none">- racionální čísla, mocniny a odmocniny, Pythagorova věta, výrazy, lineární rovnice, kruh, kružnice, válec, konstrukční úlohy		
<ul style="list-style-type: none">- určí hodnotu výrazu s využitím proměnných- sčítá a násobí mnohočleny- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	<p><i>Číslo a proměnná</i></p> <p>Mnohočleny</p> <ul style="list-style-type: none">- sčítání a odčítání celistvých výrazů, násobení výrazu jednočlenem- úprava výrazu vytýkáním před závorkou, postupné vytýkání,- násobení dvojčlenu dvojčlenem, trojčlenem- používání vzorce ke zjednodušení výrazu- výpočet neznámé z jednoduchého vzorce	F, Ch – výpočet neznámé ze vzorce	
<ul style="list-style-type: none">- provádí početní operace s jednoduchými lomenými výrazy	<p>Lomené výrazy (rozšiřující učivo)</p> <ul style="list-style-type: none">- podmínky řešitelnosti, krácení, rozšiřování, sčítání, odčítání, násobení a dělení		
<ul style="list-style-type: none">- řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli	<p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <ul style="list-style-type: none">- jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli		

<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (M-9-1-08.1-2) 	<p>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a dosazovací - provádění zkoušky řešení - slovní úlohy o pohybu, směsích a společné práci v jednodušších případech - složitější slovní úlohy s procenty 	<p>F – výpočet rychlosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (M-9-2-04.1-3) - rozliší lineární a kvadratickou funkci - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (M-9-2-05.1) - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti (M-9-2-03.1-2) 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem funkce, pravoúhlá soustava souřadnic, definiční obor, množina hodnot dané funkce - graf lineární funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost - funkce rostoucí a klesající, - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - funkce kvadratická - rozšiřující učivo - funkce goniometrické – rozšiřující učivo - $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$; užití goniometrických funkcí – úlohy z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování 	<p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - úrok, jistina - úrokování jednoduché - úlohy z praxe - zdroj veřejných rozpočtů, daně, DPH, mzda 	<p>Vo, finanční gramotnost</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší shodné a podobné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07.1-2) - užívá poměr podobnosti při práci s mapou 	<p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <p>Podobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost, poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - dělení úsečky v daném poměru, užití podobnosti, redukční úhel, plány a mapy 	<p>Z – plány a mapy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (M-9-3-09.1-2) - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (M-9-3-10.1-3) - načrtne a sestrojí síť základních těles (M-9-3-11.1-3) - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (M-9-3-12.1-3) - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (M-9-3-13.1-3) 	<p>Tělesa - jehlan, kužel, koule</p> <ul style="list-style-type: none"> - úlohy na výpočet objemu a povrchu dosud známých těles - jehlan, kužel, koule – síť, objem, povrch - slovní úlohy 	<p>F – objem, jednotky objemu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (M-9-4-02.1-2) 	<p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - úlohy problémové (zajímavé úlohy z praxe, hlavolamy, matematické hry, řady čísel, sudoku, aj.) 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace

5.2.1.1.4 Standardy Matematika - II. stupeň

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	INDIKÁTOR
Číslo a proměnná	M-9-1-01 Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	M-9-1-01.1 žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly M-9-1-01.2 žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů M-9-1-01.3 žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné M-9-1-01.4 žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) M-9-1-01.5 žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě M-9-1-01.6 žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, převádí zlomek na smíšené číslo a naopak) M-9-1-01.7 žák určí absolutní hodnotu celého čísla
	M-9-1-02 Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	M-9-1-02.1 žák zaokrouhluje čísla s danou přesností M-9-1-02.2 žák využívá pro kontrolu výsledku odhad M-9-1-02.3 žák účelně a efektivně využívá kalkulátor
	M-9-1-03 Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	M-9-1-03.1 žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek M-9-1-03.2 žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 5, 10) M-9-1-03.3 žák rozloží dvojciferné číslo na součin prvočísel
	M-9-1-04 Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	M-9-1-04.1 žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem
	M-9-1-05 Žák řeší modelováním a	M-9-1-05.1 žák využívá daný poměr v reálných situacích M-9-1-05.2 žák stanoví poměr ze zadaných údajů

	výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	M-9-1-05.3 žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu
	M-9-1-06 Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	M-9-1-06.1 žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ M-9-1-06.2 Žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ M-9-1-06.3 Žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část
	M-9-1-07 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	M-9-1-07.1 žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných M-9-1-07.2 žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ M-9-1-07.3 žák vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci
	M-9-1-08 Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	M-9-1-08.1 žák vyřeší rovnici a soustavu dvou jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav M-9-1-08.2 žák ověří správnost řešení slovní úlohy patří do zadaného číselného oboru
	M-9-1-09 Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	M-9-1-09.1 žák řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel M-9-1-09.2 žák popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel
	M-9-2-01 Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	M-9-2-01.1 žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu M-9-2-01.2 žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) M-9-2-01.3 žák pracuje s časovou osou

Závislosti, vztahy a práce s daty		M-9-2-01.4 žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak M-9-2-01.5 žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu
	M-9-2-02 Žák porovnává soubory dat	M-9-2-02.1 Žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy
	M-9-2-03 Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	M-9-2-03.1 žák vytvoří tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy M-9-2-03.2 žák rozliší přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy
	M-9-2-04 Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	M-9-2-04.1 žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice M-9-2-04.2 žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak M-9-2-04.3 žák vyčte z grafu podstatné informace (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles)
	M-9-2-05 Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	M-9-2-05-1 žák vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci
	M-9-3-01 Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	M-9-3-01.1 žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely M-9-3-01.2 žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh M-9-3-01.3 žák řeší geometrické úlohy početně M-9-3-01.4 žák využívá matematickou symboliku
	M-9-3-02 Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	M-9-3-02.1 žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh M-9-3-02.2 žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků
	M-9-3-03 Žák určuje velikost úhlu	M-9-3-03.1 žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (bez převodu stupňů a minut) M-9-3-03.2 žák využívá při výpočtech součet vnitřních úhlů v trojúhelníku

Geometrie v rovině a prostoru	měřením a výpočtem	M-9-3-03.3 žák určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru
	M-9-3-04 Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	M-9-3-04.1 žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě M-9-3-04.2 žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu M-9-3-04.3 žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu M-9-3-04.4 žák používá a převádí jednotky délky M-9-3-04.5 žák používá a převádí jednotky obsahu
	M-9-3-05 Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	M-9-3-05.1 Žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice)
	M-9-3-06 Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary	M-9-3-06.1 žák načrtne rovinný útvar podle slovního zadání M-9-3-06.2 žák provede jednoduché konstrukce (např. osa úsečky, čtverec se zadanou stranou, trojúhelník se zadanými stranami, úhel dané velikosti, rovnoběžka a kolmice daným bodem) M-9-3-06.3 žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
	M-9-3-07 Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	M-9-3-07.1 žák vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků M-9-3-07.2 žák vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice podobných trojúhelníků
	M-9-3-08 Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	M-9-3-08.1 žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný M-9-3-08.2 žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru M-9-3-08.3 žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný M-9-3-08.4 žák určí střed souměrnosti M-9-3-08.5 žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti
	M-9-3-09	M-9-3-09.1 Žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační

	Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	tělesa (válec, kužel, koule) M-9-3-09.2 Žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka
	M-9-3-10 Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	M-9-3-10.1 Žák odhaduje a vypočítá povrch krychle, kvádrů a válce M-9-3-10.2 Žák odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů a válce M-9-3-10.3 Žák používá a převádí jednotky objemu
	M-9-3-11 Žák načrtne a sestrojí síť základních těles	M-9-3-11.1 žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava M-9-3-11.2 žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) M-9-3-11.3 žák načrtne a sestrojí síť krychle
	M-9-3-12 Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	M-9-3-12.1 žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno M-9-3-12.2 žák načrtne krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání M-9-3-12.3 žák sestrojí krychli vevolném rovnoběžném promítání
	M-9-3-13 Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	M-9-3-13.1 žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy M-9-3-13.2 žák řeší jednoduchou úlohu M-9-3-13.3 žák ověří výsledek úlohy
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	M-9-4-01 Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	M-9-4-01.1 žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy M-9-4-01.2 žák řeší jednoduchou úlohu M-9-4-01.3 žák ověří výsledek úlohy
	M-9-4-02 Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	M-9-4-02.1 žák určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině M-9-4-02.2 žák využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života

5.3	Vzdělávací oblast:	Informační a komunikační technologie
5.3.1	Vzdělávací obor:	Informační a komunikační technologie
5.3.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Informatika</u>
5.3.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	5. ročník: 1 hodina týdně
	6. ročník: 1 hodina týdně
	9. ročník: 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika – 1. stupeň

Informační a komunikační technologie je pro dnešní dobu nezbytným předmětem základního vzdělávání. Poskytuje základy práce na počítači, vedoucí k vyhledávání informací, komunikaci se světem a usnadnění vlastní práce. Kromě výkladu je ve vyučovacích hodinách kladen důraz zejména na vlastní praktickou práci žáků, procvičování jednotlivých úkonů až do jejich úplné fixace. Žáci pracují samostatně, vyhledávají informace, krátkodobé projekty a práce písemné a grafické. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- seznámení se s počítačem a jeho jednotlivými částmi
- užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti
- praktické zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým (MS Word)
- zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu
- získávání povědomí o kladném i záporném přínosu práce s internetem, zejména v oblasti vyhledávání informací a komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vést žáka k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- vést žáka k využití svých vlastních poznámek při praktických úkolech (žáci se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou)

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním úloh a projektů vést žáka k tvořivému přístupu při jejich řešení, učit se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vést žáka nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učitel by měl vést žáka učit se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty
- učitel by měl vést žáka při komunikaci se učit dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci vést žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učit pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- vést žáka učit se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vést žáka k ohleduplnosti a taktu, učit se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- vést žáka k seznámení s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- vést žáka ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vést žáka k dodržování bezpečnostní a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vést žáky k využívání ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kreativita
- komunikace

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevujeme Evropu a svět

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika – 2. stupeň

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuka je orientována tak, aby žák dovednosti a znalosti získával na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem je vybavit žáka

takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti. Výuka se realizuje v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- vytvořit od raného věku žáků pozitivní vztah k informačním technologiím, jakožto prostředků k získávání, třídění, zpracování a prezentace informací, které žáka každodenně zasahují
- vést žáka k třídění při zpracovávání získaných informací třídít a rozlišovat podstatné od nepodstatného, navrhopat různé způsoby řešení, vyvozovat konečné závěry, o vzniklých problémech hovořit
- vést žáka při vyhodnocování informace k porovnávání s poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů
- postupně vést žáky k přesnému vyjadřování
- vést žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- vést žáka tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problémů

- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- naučit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, je třeba rozvíjet algoritmické myšlení, logické myšlení, nechat žáky obhajovat své řešení a prezentovat výsledky své práce
- nastolovat problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

Kompetence komunikativní

- učit vyjadřovat svoje názory třeba zpočátku na základě intuice a tyto posléze zpřesňovat
- posilovat u žáků prováděné činnosti při práci s hardwarem a softwarovým vybavením, porovnávat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentovat, obhajovat výsledky své práce, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- vést k poznávání správného jazyku informatiky, užívat správné termíny
- podporovat při zpracovávání výsledků své práce ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

- žákům dát možnost diskutovat při řešení úkolů
- vést žáky k ohleduplnosti a uznání práce druhých, k poskytnutí rady a pomoci druhým, zvláště spolužákům, kteří nemají počítače doma a nemají dostatečné znalosti a dovednosti
- pěstovat v žákovi pozitivní představu o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

Kompetence občanské

- vést žáka k tomu, aby zaujal odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- vést žáka k tomu, aby rozvíjel důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- vést žáka k sebekontrolě, soustavnosti, systematičnosti a přesnosti

Kompetence pracovní

- podporovat žáka při použití vhodného softwaru a dodržování vymezených pravidel pro jeho používání (softwarové právo)
- předkládat žákům různé verze programů, pracovat na různých počítačích a postupně se bez problémů adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vést k dodržování přesně stanovených pravidel pro práci s výpočetní technikou, návody pro práci s přídatnými zařízeními a instalační postupy pro instalaci softwaru dodanou výrobcí
- vést k dodržování hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní a prezentační technikou
- učit žáky odpovědně přistupovat z hlediska ochrany životního prostředí k likvidaci obalů, papíru, tonerových kazet ...

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí
- mezilidské vztahy
- komunikace

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.3.1.1.2 Vzdělávací obsah

Informatika			
Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 	<p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy informační činnosti (informace, informační zdroje, informační instituce) - struktura, funkce a popis počítače i přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce - seznámení s formáty souborů - multimediální využití počítače - jednoduchá údržba - zásady bezpečnosti a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	Pv, M	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích - komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy 	Čj, Aj, Př, V1	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - komunikace <p>EGS</p>

			- objevujeme Evropu svět
Žák - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Zpracování a využití informací - základní funkce textového a grafického editoru	Vv, Pv, M	

Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák - umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě	- postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě		
- dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů - uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit	- vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače)		
- vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	Hardware - Skříň (základní jednotka) - procesor, pevný disk (HDD) - operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) - Periferie: - vstupní zařízení (klávesnice, myš, skener,		

	<ul style="list-style-type: none"> mikrofon, digit. fotoaparát ...) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktor...) - vstupně výstupní zařízení (modem ...) 		
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí do příslušné skupiny program, který zná (podskupiny) 	Software <ul style="list-style-type: none"> - operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...) 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. - dokáže vytvořit složku, kopírovat či přesouvat soubory a složky, případně je odstranit. 	Práce se složkami a soubory: <ul style="list-style-type: none"> - pojem: manažery (příklady: M602, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) - pojmy: disk (logický), složka (adresář), - postupy vytvoření, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru 		
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří nový obrázek, (v Malování) uložit ho a znovu otevřít. - nakreslí jednoduchý obrázek za pomoci základních kreslicích nástrojů. - provádí jednoduché úpravy obrázku (gumování, přesouvání nebo kopírování částí obrázku) 	Grafické editory <ul style="list-style-type: none"> - příklady grafických editorů bitmapových (Malování ...), vektorových (Zoner Callisto, Corel Draw ...) - vytvoření, uložení, otevření souboru - nastavení velikosti obrázku - použití základních nástrojů pro kreslení (geometrické tvary, úsečka, štětec, sprej, guma) - použití písma v obrázku - zvětšování, zmenšování obrázku pomocí lupy - přesouvání a kopírování částí obrázku 	Vv	OSV - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - otevře existující soubor - upraví vlastnosti písma a odstavce, příp. vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu - uloží změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> - příklady textových editorů (T602, NotePad, Write, Word ...) - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu (myš) - označení části textu do bloku (myš) 		

<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří ve Wordu dokáže z obrázků jednoduchý plakát apod 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) - formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) - vložení obrázku - WordArt, klipart, - vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje pojmy internet a web 	<p>Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> - co to je, kdy vznikl, služby internetu 		<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, odpovědět na došlou zprávu - pomocí funkce odpověď (Reply) a poslat kopii došlé zprávy někomu - dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward) 	<p>El. pošta = e-mail</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k internetu - příklady poštovních programů (Pegasus Mail, MS Outlook, MS Outlook Express) - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď (Reply) a poslání zprávy někomu jinému (Forward) 	<p>Čj</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, uložit ji, příp. uložit pouze obrázek 	<p>WWW = world wide web = web:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k internetu - pojem: prohlížeč webových stránek (příklady: Internet Explorer, Netscape Navigator) - pohyb po webu - ukládání z webu 		

Informatika**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- používá korektně hardware PC - pracuje s běžnými uživatelskými aplikacemi - pracuje bezpečně s internetovým prohlížečem - na základě znalostí práce s textem a grafikou dokáže zpracovat písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky - dokáže posoudit riziko počítačových virů- bezpečně a přehledně zálohuje data - zná zásady hygieny práce s PC a aplikuje je v praxi	<ul style="list-style-type: none">- zapnutí/ vypnutí, nastavení monitoru, výstupních zařízení- program Poznámkový blok- textový editor MS Word a Open Office Writer- tabulkový editor MS Excel a Open Office Calc- program na zpracování fotografií- prezentační manažer MS Power Point - prohlížení webových stránek- vyhledávání (encyklopedie, firmy mapy)- komunikace (email, chat, skype)- viry, antiviry, zálohování- zálohování, média, třídění dat- vyhledávání informací- zpracování výstupu na základě stanovených požadavků- ergonomie práce s PC- rozvržení času na PC- nebezpečí poč. her	F	OSV <ul style="list-style-type: none">- sebepoznání a sebepojetí- mezilidské vztahy- komunikace

- 5.4** **Vzdělávací oblast:** **Člověk a jeho svět**
5.4.1 **Vzdělávací obor:** **Člověk a jeho svět**
5.4.1.1 **Vyučovací předmět:** **Prvouka**
5.4.1.1.1 **Charakteristika předmětu**

Časová dotace: **1. a 2. ročník: 2 hodiny týdně**
 3. ročník: 2 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Prvouka – 1. stupeň:

Předmět je realizován ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Realizují se v něm témata: *Místo, kde žijeme* (poznávání nejbližšího okolí, vztahy a souvislosti v organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti, hledání nových a zajímavých věcí, bezpečný pohyb v tomto světě, dopravní výchova, postupný rozvoj národního cítění a vztah k naší vlasti).

Lidé kolem nás (osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, vztahy v rodině, tolerance odlišností mezi lidmi, základní práva a povinnosti, význam práce, prvotní poznatky občana demokratického státu). V tomto vzdělávacím oboru se objevují témata z etické výchovy.

Lidé a čas (orientace v dějích a čase, režim dne, roku, minulost a současnost).

Rozmanitost přírody (poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé i neživé přírody v průběhu ročních období, vliv lidské činnosti na přírodu, praktické poznávání okolní krajiny, třídění odpadu).

Člověk a jeho zdraví (vývoj člověka od narození do dospělosti, hygienické návyky, poučení o zdraví a nemocech, vhodné stravování, bezpečné chování v různých životních situacích, způsoby komunikace s operátory tísňových linek, pravidla bezpečného chování v silničním provozu).

Ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět se objevují prvky z finanční gramotnosti.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací
- rozšiřování slovní zásoby
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- samostatné a sebevědomé vystupování a jednání
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě
- přirozené vyjadřování pozitivních citů
- objevování a poznávání dle vlastních zájmů
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí
- bezpečné chování v různých životních situacích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učit žáka objevovat, poznávat, zkoumat
- vést žáka k orientaci v informacích důležitých pro život, třídit informace
- učit žáka propojovat minulost s budoucností

Kompetence k řešení problémů

- vést žáka k účelnému rozhodování v bezpečnostně-krizových situacích
- vést žáka k důvěře v sebe samého
- vést žáka k využívání všech dostupných materiálů (encyklopedie, internet, atd.)

Kompetence komunikativní

- podněcovat u žáka rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech
- podněcovat žáka samostatně vystupovat a vyjadřovat se v konfliktních situacích
- učit žáka slušně prezentovat vlastní názory

Kompetence sociální a personální

- vést žáka k efektivní práci ve skupině, přijímání odlišných názorů, diskuzi
- učit žáka respektovat ostatní
- učit žáka vhodně obhajovat své názory

Kompetence občanské

- učit žáka uvědomovat si existenci jiných, tolerovat odlišnosti
- učit ho pomáhat jiným, i když jen maličkostmi

Kompetence pracovní

- utvářet u žáka pracovní a bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti
- učit žáka využívat různé dostupné materiály, nástroje, nářadí, atd.
- motivovat žáka sledovat pokroky v technice

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- osobnostní, morální a sociální rozvoj
- psychohygiena
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- schopnosti poznávání věcí kolem sebe, schopnosti poznávání lidí
- mezilidské vztahy, komunikace
- sebepoznání, sebepojetí, seberealizace, sebeorganizace

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy

Environmentální výchova (EVVO)

- základní podmínky života
- vztah člověka k přírodě a životnímu prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje časové údaje v denním životě - pozoruje a porovnává změny v přírodě v ročních obdobích, je seznámen s některými druhy plodin v určitém ročním období, zná jednotlivé měsíce ročních období - pozná druhy ovoce a zeleniny - časově určí období Vánoc a Velikonoc - je seznámen s elementárními částmi lidského těla - učí se základním hygienickým, režimovým, návykům, je seznámen s chováním neohrožujícím svého i zdraví ostatních - ví, jak přivolat lékaře, požárníky, uplatňuje základní pravidla silničního provozu - dodržuje pokyny dospělých při mimořádných situacích - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	<p style="text-align: center;">režim</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - roční období: změny v přírodě (rostliny a živočichové) pole, zahrada, sad, les (pěstování, sklizeň, nářadí), hry, sporty, lidové zvyky a bezpečnost - základní části rostlin - ovoce a zelenina, hygiena a význam pro životosprávu - zástupci některých živočichů v regionu, zvířata a mláďata, péče o zvířata - kalendář přírody <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - části obličeje, stavba těla a jejich typy - úraz a nemoc, lékař, zdravotní sestra, ordinace, prevence a hygiena, otužování - správná výživa, pitný režim - správné oblékání do školy, při sportu a hře, bezpečná místa - nebezpečí od neznámých lidí, chování za mimořádných událostí – požár, bouřka - důležitá tel. čísla 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj, komunikace <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života
--	--	--	---

Prvouka			
Ročník: 2.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žak</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo školy a svého bydliště - ví o nebezpečí cesty do školy (autobusová doprava), pozoruje příznivé i nepříznivé vlivy v okolí školy a případné změny - uvědomuje si nutnost slušného chování, je veden k toleranci mezi spolužáky, pohlavími, rasami - chápe význam povinností v zaměstnání i rodině, rozšiřuje si znalosti o příbuzenských vztazích, ví o nutnosti odpočinku a zájmech, je veden k ochraně svého bezpečí při jednání s neznámými lidmi - pozná české mince a bankovky - užívá časových údajů při posuzování v okolí, rodině, přírodě, odliší minulé, současné (rodina, region), hovoří o práci i jevech ve svém okolí 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - třída, škola, školní řád, - domov, obec: vesnice, významná místa, poloha v krajině, vodní zdroje, doprava, lidské zásahy v regionu – ochrana - riziková místa a situace <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola a společnost: pozdravy, negativní projevy chování - rodina: členové, funkce, ohleduplnost, pořádek, povinnosti, fáze života, doba práce a odpočinku, práce dospělých, profese a řemeslo, dovolená - domácí mazlíčci – péče - ohleduplnost - české mince, české bankovky - uvede příklad využití platební karty <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - rok, měsíce, týdny, hodiny - čas a naše rodina, oslavy a svátky - roční období - denní režim 	<p>M, Tv, Čj, Vv, Pv, Hv</p> <p>Etická výchova</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj - mezilidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, psychohygienu <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<ul style="list-style-type: none"> - ví o významné události v regionu - je seznámen s významem Vánoc a Velikonoc - pozoruje a porovnává změny v přírodě v závislosti na ročních obdobích - třídí některé přírodniny podle základních znaků - spolupracuje na jednoduchých pokusech, je seznamován některými vlastnostmi látek - dokáže uvést příklady ze svého okolí - ví o nesprávném a nešetrném chování v přírodě - uplatňuje základní pravidla silničního provozu - je seznámen se základními funkcemi lidského těla a udržuje preventivní a hygienické návyky - je veden k neohrožování zdraví svého i ostatních - pokouší se odmítnout ohrožující komunikaci, požádá o pomoc, ví, jak ji 	<ul style="list-style-type: none"> - minulost, přítomnost a budoucnost domova i vlasti, pověsti, památky regionu <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - podzim: proměny v přírodě, sklizeň a uskladnění podzimních plodin, části bylin a stromů, druhy zeleniny, třídění ovocných plodů, typy lesů, jedlé a jedovaté houby, péče o pokojové rostliny - zima: proměny v přírodě, přezimování rostlin a zvířat, hospodářská zvířata, užitek, ptáci, savci, užitek a péče - jaro: proměny v přírodě, význam zeleně pro život, základní podmínky života (voda, vzduch, půda oheň a některé jejich vlastnosti), ochrana a ekologické chování v přírodě - léto: proměny v přírodě, les, louka, pole, rybník - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - cesta do školy: dopravní výchova, chodec a cyklista - lidské tělo, smysly, hygiena, - běžné nemoci, lékárnička, ošetření lehčích poranění, přivolání pomoci - zdravý životní styl, rizika návykových látek, jak odmítnout - násilí, nebezpečí od neznámých lidí, linka 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - užívá časové údaje v denním životě, porovnává minulost a současnost na příkladech v regionu - pozoruje, popíše a porovná změny v přírodě vzhledem k ročním obdobím - roztrídí některé přírodniny, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, provádí jednoduché pokusy - změří základní veličiny - zvládá hygienické a zdravotně preventivní návyky, - je veden k zásadám bezpečného chování vůči sobě i ostatním - je obezřetný při setkání s neznámými lidmi, - je seznámen s nutným požádáním o pomoc - uplatňuje pravidla silničního provozu, dbá pokynů dospělých při mimořádných událostech - rozezná nebezpečí různého charakteru, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - průběh lidského života, minulost a současnost <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek a jejich měření - neživé přírodniny - rostliny, živočichové a houby - význam živé i neživé přírody pro život - ochrana přírody, přírodní celky - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - části těla a smysly člověka, životní potřeby člověka, vývoj jedince - základní funkce a projevy - zásady zdravého života (prevence, nemoc, úraz) - vhodná skladby stravy, výběr a způsoby uchovávání potravin - dopravní výchova, ochrana v ohrožení (záplavy, nebezpečné látky a skládky, přírodní děje) - varování, ukrytí, důležitá telefonní čísla 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy živ.prostředí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, - -sebepoznání a sebepojetí - morální rozvoj, - řešení problémů rozhodovací dovednosti - seberegulace a sebeorganizace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

5.4.1.2 Vyučovací předmět: Přírodověda

5.4.1.2.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 4. ročník: 2 hodiny týdně

5. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda – 1. stupeň:

Předmět je realizován ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Realizují se v něm témata:

Rozmanitost přírody (poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé i neživé přírody v průběhu ročních období, rizika v přírodě, vliv lidské činnosti na přírodu, praktické poznávání okolní krajiny, znaky života, živelné pohromy a ekologické katastrofy – mimořádné události, chování a prevence, třídění odpadu).

Člověk a jeho zdraví (poznávání biologických a fyziologických funkcí člověka, jeho potřeb, reprodukce a vývoje, péče o zdraví, poskytnutí první pomoci, informace o lásce, rodičovství a sexu, chování v situacích hromadného ohrožení, chování v dopravních situacích).

Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor (systematické osvojování sociálních dovedností pomocí zážitkové metody, správné způsoby chování, pochopení potřeb druhých, zvládnání základních sociálních dovedností, které jsou předpokladem pro osvojení složitějších).

Vzdělávání je zaměřeno na:

- utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací
- rozšiřování slovní zásoby, pojmenování pozorovaných skutečností, vlastní názory
- samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě, hledání možností uplatnění při ochraně přírody
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho dle vlastních zájmů, předpoklad úspěchu v budoucnosti
- poznávání podstaty zdraví a příčin nemocí, preventivní chování, účelné rozhodování, jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti sebe i druhých

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- naučit žáka používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, internet, odbornou literaturu
- učit žáka orientovat se v informacích důležitých pro život, třídít je
- učit žáka propojovat minulost s budoucností
- vzbudit u žáka zájem získávat informace o přírodě, pozorovat ji, zaznamenávat a hodnotit poznatky

Kompetence k řešení problémů

- zařazovat různé metody a pokusy, vést žáka k provádění vlastních objevů
- vést žáka správně se rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly, vyhledávat informace

Kompetence komunikativní

- vyžadovat u žáka užívání správné terminologie
- vést žáka rozšiřovat si slovní zásobu a užívat ji ve vlastních projevech
- vést žáka samostatně vystupovat a vyjadřovat se v konfliktních situacích
- učit žáka slušně prezentovat vlastní názory

Kompetence sociální a personální

- učit žáka plnit úkoly při společné práci
- učit žáka respektovat ostatní, hodnotit názory a zkušenosti jiných
- vzbudit u žáka zájem o náměty a názory ze strany učitele

Kompetence občanské

- budovat u žáka ohleduplnost k přírodě
- vyžadovat u žáka dodržování pravidel slušného chování
- učit žáka poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit se toleranci a bezproblémovému jednání
- učit žáka zachovat si rozvahu v situacích ohrožení
- umožnit žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vést žáka ke správnému používání pomůcek, vybavení a techniky
- vést žáka k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti
- vést žáka ke sledování pokroku v technice

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- osobnostní, morální a sociální rozvoj
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- psychohygiena, seberegulace, sebeorganizace
- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
- sebepoznání a sebepojetí
- hodnoty, postoje, praktická etika

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k přírodě a k životnímu prostředí
- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.4.1.2.2 Vzdělávací obsah

Přírodověda Ročník: 4.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> - životní podmínky - látky a jejich vlastnosti - vznik a význam půdy, složení půdy - horniny a nerosty (hospodářsky významné horniny a nerosty) - jedinec a druh - druhy zemědělských plodin, ovoce a zeleniny, rostliny hospodářské a planě rostoucí, zvířata užitková a volně žijící - rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka) - rovnováha v přírodě a její význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě, ochrana a 	Čj, Aj, M, Pv, Vv, Tv, Hv	EVVO <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí EVVO <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy EVVO <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, seberegulace a

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu i odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na ostatní - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - stručně charakterizuje specificky přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události 	<p>tvorba životního prostředí, likvidace odpadů</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase (denní režim, kalendář) - lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy) - péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim) - prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - osobní bezpečí (krizové situace, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek) - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), přírodní jevy a jiné situace, vhodné způsoby ochrany - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) integrovaný záchranný systém - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví (služby odborné pomoci), čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	<p>Dopravní výchova</p>	<p>sebeorganizace - psychohygienu</p> <p>OSV - poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>- komunikace</p> <p>- sebepoznání, sebepojetí</p> <p>OSV - morální rozvoj, praktická etika, - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
---	---	-------------------------	--

Přírodověda			
Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země -sluneční soustava, den a noc, roční období - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - podnebná pásma - třídění rostlin a živočichů, přizpůsobení se rostlin a živočichů prostředí - základní společenstva (les, voda, pole, louka, městské aglomerace...) a jejich zástupci, chráněné rostliny a živočichové - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního 	<p>Čj, M, Vv, Pv, Tv, VI, Hv</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebezpečetí <p>OSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	<p>prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rizika v přírodě (rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - správná ochrana, přivolání pomoci a pomoc jiným - vhodná reakce na pokyny dospělých a jednání v souladu s pravidly <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka jako jedince i člena společnosti - lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce) - péče o zdraví (zdravý životní styl, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví – hepatitida, HIV, AIDS, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena) - návykové látky a zdraví (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) - osobní bezpečí (krizové situace – šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) 	<ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj, poznávání lidí, mezilidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - morální rozvoj, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, psychohygiena
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví v modelových situacích simulujících mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> - partnerství, manželství, rodičovství - základy sexuální výchovy (rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů a sexuality) - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém 		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

5.4.1.3 Vyučovací předmět: Vlastivěda

5.4.1.3.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace:

4. ročník: 2 hodiny týdně

5. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Vlastivěda – 1. stupeň

Předmět je realizován ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Realizují se v něm tato témata: *Místo, kde žijeme* (způsob organizování života v obci, státě a ve světě, poznávání místních a regionálních skutečností, včlenění dopravní výchovy, uvědomování si vztahu k vlasti, rasám, ostatním státům v Evropě i ve světě, poznávání světových ekologických problémů).

Lidé kolem nás (upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi- nabídnutí pomoci, projevení solidarity, vyjádření úcty a solidarity, seznámení se se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě, rozlišování mezi demokracií, monarchií a diktaturou, uvědomování si občanské zodpovědnosti, sledování důsledků chování lidí k přírodě a ke společnosti).

Lidé a čas (orientování se v dějinném čase a v utváření historie, vyvolávání zájmu o samostatné vyhledávání různých historických jevů, zkoumání a porovnávání se současností).

Ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět se objevují prvky z finanční gramotnosti.

Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor (navazuje na učivo domov, obec, region, kraj, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, lidská práva, základní globální problémy).

Vzdělávání je zaměřeno na:

- utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací, propojování historických, zeměpisných a kulturních infor.
- rozšiřování slovní zásoby, pojmenování pozorovaných skutečností, vlastní názory
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, rozdílnost národů světa
- samostatné a sebevědomé vystupování a jednání
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě, hledání možností uplatnění při ochraně přírody
- objevování a poznávání všeho dle vlastních zájmů, předpoklad úspěchu v budoucnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k vyznačení v jednoduchém plánu obce místo školy a další významné objekty
- vést žáka k užívání správné terminologie
- srozumitelně vysvětlit, co má žák znát
- vysvětlit žákovi orientaci na mapách

Kompetence k řešení problémů

- umožnit žákovi práci s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem
- umožnit žákům zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích

Kompetence komunikativní

- vést žáka ke snaze vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností, nářečí a zvyků
- vést žáka k rozlišování minulost, přítomnost, budoucnost
- podněcovat žáka k argumentaci, ověřovat výsledky

Kompetence sociální a personální

- učit žáka rozlišovat vztahy mezi lidmi a národy
- učit žáka rozlišovat význam různých povolání
- učit žáka uplatňovat se a pracovat v heterogenních skupinách
- umožnit žákovi interpretovat různé získané materiály

Kompetence občanské

- předkládat a učit vyhledávat významné rodáky, památky v regionu, ČR i v Evropě
- učit žáka tolerovat odlišnosti v lidské společnosti
- vést žáka k hodnocení činnosti své i ostatních
- učit žáka upřednostňovat spravedlnost a charitu

Kompetence pracovní

- učit žáka plánovat úkoly své i těch, které vedou ke spolupráci
- podněcovat u žáka zájem o názory a zkušenosti spolužáků
- učit žáka porovnávat poznatky o společnosti, soužití a práci

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- sociální a osobnostní rozvoj
- poznávání lidí
- rozvoj schopností poznávání

Výchova demokratického občana (VDO)

- principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování
- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost, stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevování Evropy a světa
- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- lidské vztahy
- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.4.1.3.2 Vzdělávací obsah

Vlastivěda			
Ročník: 4.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, státní svátky - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast – domov, krajina, národ, regiony ČR, města – seznámení - poloha ČR v Evropě (okolní státy) - základy státního a politického systému v ČR, státní správa a samospráva (prezident, předseda vlády), státní symboly, státní svátky, významné dny v kalendáři, armáda ČR - mapa (zeměpisná, tematická), plánek - orientace na mapě, světové strany, kompas, zásady pobytu v přírodě - význam barev na mapě, čtení z mapy, vysvětlivky - orientace na mapě podle vysvětlivek (povrch, vodstvo, města, atd.) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<p>Čj, Vv, Tv, Př</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání vztahů člověka a přírody
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla 	<p>Čj</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská

<p>odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>slušného chování (ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vracení peněz při nakupování - finanční možnosti při nákupech - sestavení jednoduchého osobního rozpočtu - příklady příjmů a výdajů v domácnosti - banka jako správce peněz 	<p>Etická výchova</p> <p>M Finanční gramotnost</p>	<p>společnost a stát</p> <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů pro pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá dostupných zdrojů informací pro pochopení minulosti - rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - vyhledávání informací v encyklopediích, v knihovně, v místních kronikách, na internetu – seznámení, návštěva muzea. - nejstarší osídlení naší vlasti, Cyril a Metoděj, Velká Morava, staré pověsti české, počátky křesťanství, počátky českého království - Přemyslovci – sv. Václav, Přemysl Otakar II.. - Lucemburkové – Jan, Karel IV., Václav IV., Zikmund - nástup Habsburků na český trůn - husitství – Jan Hus, Jan Žižka, bitva na Bílé hoře 	<p>Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání

Vlastivěda			
Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> – kraje ČR, Zlínský kraj, region – přírodní podmínky, významná místa, chráněné oblasti – hlavní město Praha – přírodní a společenské aktivity cestovního ruchu – Evropa – členitost, přírodní podmínky; svět – orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi – sousední evropské státy – hlavní města, orientace na mapě, čtení z mapy – začlenění ČR do Evropy, do EU, Evropská unie – shromažďování poznatků a materiálů z cest, seznamování se specifiky daných zemí, vyhledávání informací, orientace v jízdách rádech 	<p>Čj, Př</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah člověka a prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní difference - multikulturalita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která už tolerovat nelze, protože porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - kultura, soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, charita - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítě, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku 	<p>Čj</p> <p>Etická výchova</p> <p>Čj, Př, M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj, poznávání lidí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

<ul style="list-style-type: none"> - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy – sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné (hmotný a nehmotný majetek) - osobní finanční rozpočet - úspory (příjmy jsou větší než výdaje) - půjčky (příjmy jsou menší než výdaje) - rizika půjček - reklamace zboží - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - způsoby placení - banka jako správce peněz 	<p>Etická výchova</p> <p>M</p> <p>Finanční gramotnost</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá informačních zdrojů k pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné i minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací v knihovně, v kronice, na internetu - doba pobělohorská, třicetiletá válka - Jan Ámos Komenský - Marie Terezie, Josef II. - Národní obrození - 1. světová válka - Tomáš Garrigue Masaryk – demokratické principy, vznik Československa – rozpad Rakouska – Uherska - 2. světová válka - komunismus, vznik ČR 	<p>Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
5.5.1 Vzdělávací obor: Dějepis
5.5.1.1 Vyučovací předmět: Dějepis
5.5.1.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: **6. ročník: 2 hodiny týdně**
 7. ročník: 2 hodiny týdně
 8. ročník: 2 hodiny týdně
 9. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Dějepis se zaměřuje na poznávání dějů, skutků a jevů, jež zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti v minulosti a rovněž těch, které se promítly do současnosti. Je kladen důraz na dějiny, v nichž můžeme nalézt kořeny současných společenských jevů. Znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti faktů tvořících rámeček každodenního života. Dějepis tak umožňuje žákům lépe pochopit současné dění spolu s uvědoměním si odpovědnosti za vlastní rozhodnutí. Žáci jsou tak vedeni k tomu, že historie není pouze uzavřenou minulostí, ale je také kladením otázek, prostřednictvím nichž se ptáme po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepis vede žáky k získávání základních vědomostí o historickém vývoji lidstva, vlastního národa a regionu. Seznamuje je s významnými událostmi a osobnostmi z dějin pravěku, starověku, středověku, novověku a současnosti. Bere zřetel na historický vývoj v Evropě v kontextu národních a regionálních dějin. Pěstuje u žáků kladný vztah k historii, kulturním památkám, vlastnímu národu. Rozvíjí u žáků toleranci ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí a skupin. Výuka probíhá v učebnách jednotlivých tříd. Jedná se o hromadnou výuku, která bývá kombinována se skupinovou výukou. Součástí jsou i přednášky a exkurze.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získávání základních vědomostí o historickém vývoji lidstva, vlastního národa a regionu
- seznámení žáků s významnými událostmi a osobnostmi z dějin pravěku, starověku, středověku, novověku a současnosti
- seznámení žáků s historickým vývojem v Evropě v kontextu národních a regionálních dějin
- rozvíjení tolerance ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí a skupin

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznámit s možnostmi jak vyhledávat, zpracovávat a třídit informace
- klást důraz na čtení s porozuměním
- vést k užívání odpovídající terminologie a symboliky
- vést k zamyšlení nad historickým vývojem společnosti

Kompetence k řešení problémů

- vést ke kritickému posouzení odpovídajících historických informací pro řešení zadaných problémů
- společně se žáky hledat vhodná řešení problémových situací a ověřovat jejich možné dopady na historický vývoj společnosti
- vést k samostatnému zamýšlení nad problémovými otázkami dějin

Kompetence komunikativní

- vést žáky k výstižnému, přesnému vyjádření názorů v ústní a písemné podobě
- vést k práci s texty, obrazovým materiálem a dalšími informačními a komunikačními prostředky

Kompetence sociální a personální

- společně se žáky vytvářet pravidla pro práci ve skupinách
- při odpovídajících příležitostech zařazovat skupinovou práci
- usilovat o efektivní kooperaci ve skupině

Kompetence občanské

- vést k respektování, ochraně našich tradic a historického dědictví
- vést k seznámení s významnými osobnostmi, událostmi národních, regionálních a světových dějin
- seznamovat s odlišnými kulturami a etniky
- na příkladech z historie ukázat žákům zhoubný vliv násilí, rasové nesnášenlivosti a diskriminace na vývoj společnosti

Kompetence pracovní

- vést k využívání získaných vědomostí a dovedností v běžné praxi
- požadovat dodržování vymezených pravidel
- vést k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace a kompetice
- hodnoty, postoje, praktická etika
- mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana (VDO)

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- formy participace občanů v politickém životě
- občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- etnický původ
- mezilidské vztahy
- principy sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- fungování a vliv médií ve společnosti

5.5.1.1.2 Vzdělávací oblast

Dějepis			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - objasní na příkladech přínos poznání historie pro život člověka - vysvětlí pojmy historie a dějepis - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto informace shromažďovány - popíše základní dělení historických pramenů a uvede jejich příklady - vyjmenuje instituce, kde může tyto prameny nalézt, uvede jejich konkrétní příklady ve svém okolí a popíše jejich činnost - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - vymezí pojem letopočet 	<p>Člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (historie, dějepis, cíle dějepisů) - historické prameny (dělení, činnost muzea, galerie, archivu, knihovny) 		
		Fy	

<ul style="list-style-type: none"> - přiřadí letopočet do odpovídajícího desetiletí, století, tisíciletí - uvede příklady konkrétních letopočtů podle zadaných desetiletí, století, tisíciletí - objasní rozdíl mezi př. n. l. a n. l. - načrtne časovou osu a demonstruje na ní základní chronologickou orientaci - dokáže používat historickou mapu 	<ul style="list-style-type: none"> - historický čas (letopočet, časová osa) - historický prostor (historické mapy) 	<p>M</p> <p>Z - orientace v mapě</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - uvede základní teorie o vzniku člověka - vymezí časové rozpětí pravěku - vyjmenuje rozdělení období pravěku a objasní důvody tohoto členění - pojmenuje a srovná jednotlivé vývojové typy člověka - charakterizuje jejich život identifikuje nástroje, které používali a objasní jejich funkci - popíše paleolitickou uměleckou tvorbu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - vysvětlí důležitost přechodu od lovu a sběru k zemědělství a chovu dobytka - uvede příklady nástrojů prvních zemědělců a řemeslníků a popíše jejich funkci - vysvětlí význam používání kovů k výrobě nástrojů - popíše některý ze způsobů jejich výroby 	<p>Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvoření a vznik člověka - pravěk, jeho rozdělení - předchůdci člověka - starší doba kamenná - mladší doba kamenná - doba bronzová - doba železná 	<p>PŘ</p> <p>Vv - pravěké malby, pojmy</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací činnosti <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověk a příroda <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady archeologických kultur na našem území - objasní termín archeologická kultura - vyjmenuje základní archeologické kultury v našich zemích a - uvede jejich typické znaky 	<ul style="list-style-type: none"> - pravěké osídlení našich zemí 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - vymezí časové rozpětí starověku - vyjmenuje a lokalizuje na mapě místa vzniku nejstarších státních útvarů - uvede základní charakteristiky nejstarších státních útvarů - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - vyjmenuje důležité objevy a vynálezy a charakterizuje jejich přínos pro rozvoj světové civilizace - identifikuje konkrétní významné historické památky a vyloží jejich účel - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - charakterizuje vývoj Athén a Sparty a - rozliší antickou demokracii od demokracie dnešní - charakterizuje vývoj Říma a rozliší státní zřízení v jednotlivých etapách 	<p>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - období starověku - starověká Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína - Athény, Sparta, řecko-perské války, peloponéská válka, Makedonie a Alexandr Makedonský, Řím a římská říše (doba královská, republiky, principátu a císařství) 	<p>Z</p> <p>Vo Čj – báje VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ - eposy, řecké báje a pověsti</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém

<p>jeho vývoje</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše sociální rozvrstvení v jednotlivých státech - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - charakterizuje antickou kulturu z hlediska jejího přínosu pro rozvoj evropské civilizaci - identifikuje antické významné historické památky a vyloží jejich účel - popíše zrod křesťanství a objasní jeho souvislost s judaismem 	<ul style="list-style-type: none"> - řecká vzdělanost a kultura - římská kultura vznik křesťanství 		<p>životě</p> <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět
---	--	--	--

Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - popíše situaci v Evropě před stěhováním národů - vysvětlí příčiny stěhování národů - na mapě lokalizuje barbarské středověké říše - charakterizuje křesťanské náboženství a 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - stěhování národů a středověká Evropa - Franská říše - Vikingové - Francie - Anglie 	<p>Vo</p> <p>Z</p>	

<p>způsob jeho šíření v raně středověké Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko - slovanské a islámské kulturní oblasti - charakterizuje vývoj Franské říše a dalších západoevropských státních útvarů, lokalizuje je na mapě a vysvětlí podstatu feudalismu - objasní vznik, vývoj Byzantské říše a lokalizuje ji na mapě - charakterizuje islám a jeho podíl na vzniku islámské říše, na mapě lokalizuje její rozsah - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - charakterizuje život starých Slovanů, - vysvětlí základní rozdělení slovanských kmenů - popíše příčiny vzniku Sámova kmenového svazu - charakterizuje vývoj Velkomoravské říše - objasní význam cyrilometodějské mise pro evropskou kulturu - popíše vývoj ve vybraných slovanských státech - vysvětlí počátky vzniku českého státu - popíše vládu vybraných přemyslovských panovníků - objasní vztah mezi českým státem a jeho evropskými sousedy za vlády Přemyslovců 	<ul style="list-style-type: none"> - Byzantská říše - Arabové a jejich výboje - příchod Slovanů - Sámův kmenový svaz - Velká Morava - státy západních, východních a jižních Slovanů - počátky českého státu - vývoj českého státu do počátku 13. století - poslední Přemyslovci 	<p>ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky</p> <p>Vo - národ, vlast, čeští církevní patroni</p> <p>Hv</p> <p>Vv</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vládu Lucemburků - objasní vztah mezi českým státem a jeho evropskými sousedy za vlády Lucemburků - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - popíše strukturu středověké církve - vysvětlí vztah mezi církevní a světskou mocí - objasní problematiku křížových výprav - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - charakterizuje jednotlivé vrstvy středověké společnosti - popíše středověké hospodaření - vysvětlí úlohu měst - popíše a na příkladech demonstruje základní znaky románské a gotické kultury v našich zemích a Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> - Lucemburkové na českém trůně - křesťanství a církve ve středověku - boj o investituru a Konkordát wormský - křížové výpravy - společnost a život ve středověku - vznik a význam měst - románská a gotická kultura 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - vysvětlí příčiny vzniku husitství a popíše jeho průběh - charakterizuje osobnost Jana Husa a objasní jeho základní myšlenky - vyloží význam husitství pro další vývoj české země - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu 	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jan Hus a husitská revoluce - renesance a humanismus 	<p>Vo</p> <p>Vo Hv Vv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty a postoje <p>MKV</p>

<p>círky včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní ideje renesance a humanismu - vyloží znaky renesanční kultury a - demonstruje je na příkladech domácích a zahraničních - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - uvede příčiny zámořských objevů - charakterizuje a na mapě lokalizuje významné objevné plavby - vysvětlí důsledky těchto plaveb pro Evropu a obyvatele kolonizovaných území - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad, jeho přínos pro evropské dějiny - objasní poměry v českém státě za vlády Jagellonců - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - vysvětlí příčiny vzniku třicetileté války - popíše průběh třicetileté války - na příkladech demonstruje důsledky války pro civilní obyvatelstvo - objasní důsledky války pro české země a evropské státy 	<ul style="list-style-type: none"> - reformace - objevné plavby - Jiří z Poděbrad - vláda Jagellonců - třicetiletá válka 	<p>Z</p>	<ul style="list-style-type: none"> - etnický původ ESG - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět
---	---	----------	--

Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie- popíše vývoj vztahu habsburského panovníka a českých stavů- charakterizuje náboženské a politické poměry v českém státě za vlády Habsburků- popíše rozsah habsburské moci v Evropě v 16. století- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus- charakterizuje a porovná státní zřízení ve Francii, Prusku, Rusku a Anglii před a po revoluci- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady kulturních památek- objasní základní myšlenku baroka- vyloží znaky barokní kultury a demonstruje je na příkladech domácích - regionálních a zahraničních- vyjmenuje významné barokní umělce a jejich	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none">- Habsburkové na českém trůně- vláda Rudolfa II.- nizozemský odboj proti Španělům- české stavovské povstání proti Habsburkům - Anglie a anglická revoluce- Francie za Ludvíka XIV.- vzestup Pruska- Romanovci v Rusku a ruský absolutismus	<p>Vo - typy států, složky státní moci</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none">- jsme Evropané- objevujeme Evropu a svět

díla	<ul style="list-style-type: none"> - barokní kultura - rokoko 	<p>Vv Hv– baroko (stav., soch., mal., hudba) Čj – baroko</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní změny ve výrobě a společnosti vzniklé - v důsledku průmyslové revoluce - na mapě lokalizuje důležité kolonie významných evropských států - vyloží důsledky koloniální politiky pro domorodé obyvatelstvo kolonií - popíše vznik USA - charakterizuje jeho politický systém - charakterizuje systém vlády a uspořádání společnosti před revolucí - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - vysvětlí příčiny propuknutí revoluce a popíše její průběh - zapamatuje si základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana 	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - průmyslová revoluce - evropský kolonialismus - vznik a vývoj USA - Francie za Ludvíka XVI. - Velká francouzská revoluce Evropa za napoleonských válek - vídeňský kongres 	<p>Fy Z</p> <p>Vo</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - občan, občanská společnost a stát

<ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh napoleonských válek - objasní důsledky válek s francouzskou revolucí pro Evropu - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí podstatu osvícenského absolutismu - charakterizuje reformy Marie Terezie a Josefa II. - vysvětlí dopady Metternichova absolutismu na českou společnost - charakterizuje jednotlivé etapy národního obrození - objasní přínos jeho vedoucích představitelů - popíše národní hnutí ve vybraných evropských zemích - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - charakterizuje průběh revoluce 1848 ve vybraných evropských zemích – Francie, Itálie, německé země - popíše průběh roku 1848 v českých zemích - vysvětlí důsledky červnového povstání na život společnosti - objasní projevy Bachova absolutismu na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - charakterizuje liberalismus, konzervatismus, - nacionalismus, utopický socialismus, 	<ul style="list-style-type: none"> - vláda Marie Terezie a Josefa II. - Metternichův absolutismus - Národní obrození - evropská národní hnutí ve 20. a 30. letech 19. století - revoluční rok 1848 v Evropě - pražské červnové povstání roku 1848 - Bachův absolutismus - politické proudy v Evropě v 19. století 	<p style="text-align: center;">Čj</p> <p style="text-align: center;">Vo</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané
---	---	---	--

<p>demokratická hnutí, komunismus, anarchismus</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií - popíše proces vzniku Rakouska-Uherska, sjednocení Itálie a Německa a vysvětlí jeho důsledky - objasní příčiny, průběh a důsledky občanské války v USA - charakterizuje politický život v Rakousku - vysvětlí problematickou situaci na Balkáně - objasní důsledky berlínského kongresu - vyjmenuje nejdůležitější kolonie velmocí a na mapě lokalizuje a porovná rozdělení kolonií mezi jednotlivé velmoci - porovná rozdílnost hospodářského vývoje mezi jednotlivými velmocemi - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - vysvětlí rozložení sil před I. sv. válkou - popíše příčiny a průběh I. sv. války - uvede a na příkladech demonstruje technické prostředky použité pro válečné účely ve světových válkách 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik Rakouska-Uherska - sjednocení Itálie a Německa - občanská válka v USA - politický život v Rakousku ve 2. polovině 19. století - situace na Balkáně a berlínský kongres - koloniální výboje - velmoci koncem 19. Století - svět v předvečer I. světové války - I. světová válka 	<p>Gv</p> <p>Z</p>	
---	--	--------------------	--

Dějepis			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní důsledky I. světové války - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje poválečný politický systém ve vybraných zemích - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - popíše zrod totalitních systémů v Rusku, Itálii, Německu - demonstruje na příkladech jejich společné a rozdílné znaky - vysvětlí propojenost hospodářské krize s posílením radikálních politických proudů komunismu, fašismu, nacismu - vysvětlí vztah totalitních systémů k základním lidským právům - popíše příčiny průběh a důsledky II. světové války - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - versailleský mírový systém - politický vývoj ve 20. letech 20. století - vývoj v Rusku a stalinismu - italský fašismus - světová hospodářská krize - nástup nacismu v Německu - II. světová válka 	<p>Čj- 20.st.</p> <p>Vv Hv- umění 20.st.</p> <p>Vo - problémy lidské neshášenlivosti</p> <p>Gv</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané

<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje střetávání mocenských bloků - vysvětlí postavení Československa po II. světové válce a důvody s důsledky jeho začlenění do východního bloku - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - uvede jednotlivá mezinárodní seskupení zemí východního a západního bloku - srovná hospodářský vývoj vybraných zemí v jednotlivých blocích - popíše postup evropské integrace a vznik EU - posoudí postavení rozvojových zemí - popíše proces dekolonizace na vybraných příkladech demonstruje problémy rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - charakterizuje současné globální společenské a ekologické problémy a demonstruje je na příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - hospodářská a politická seskupení zemí západního a východního bloku - evropská integrace a vznik EU - tzv. třetí svět - současné globální problémy 	<p style="text-align: center;">Gv, Z, Vo</p>	
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

5.5.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství

5.5.2.1 Vyučovací předmět: Výchova k občanství

5.5.2.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace:
6. ročník: 1 hodina týdně
7. ročník: 1 hodina týdně
8. ročník: 1 hodina týdně
9. ročník: 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmět Výchova k občanství

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření odpovídajících kvalit souvisejících s orientací žáků v sociální realitě. Snaží se vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Umožňuje jim dosáhnout realistického sebepoznávání k pochopení vlastního jednání i poznání druhých lidí v kontextu nejrůznějších životních situací. Učí žáky respektovat a uplatňovat základní mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jejich důsledky. Směřuje k utváření kladných životních a občanských postojů, k rozpoznání názorů a postojů, které ohrožují lidskou důstojnost nebo odporují základním pravidlům společenského soužití. Výchova k občanství rovněž rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje vědomí osobní a občanské odpovědnosti, snaží se žáky motivovat k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti. Seznamuje žáky s místními kulturními specifiky regionu, s hospodářským životem, základním fungováním ekonomických vztahů, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Rovněž seznamuje žáky se základy mezinárodních vztahů, s činnostmi a funkcí mezinárodních organizací, upozorňuje na důsledky dnešních globálních problémů a snaží se najít možná východiska.

Do předmětu jsou začleněna některá témata Etické výchovy a Finanční gramotnosti, v 8. ročníku je začleněna vzdělávací oblast Svět práce.

Výuka probíhá v učebnách jednotlivých tříd. Jedná se o hromadnou výuku, která bývá kombinována se skupinovou výukou. Součástí jsou i přednášky.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- respektování a uplatňování základních mravních principů a pravidel společenského soužití, přebírání odpovědnosti za vlastní názory, chování a jejich důsledky
- utváření kladných životních a občanských postojů, k rozpoznání názorů a postojů, které ohrožují lidskou důstojnost nebo odporují základním pravidlům společenského soužití
- rozvíjení občanského a právního vědomí žáků, posilování vědomí osobní a občanské odpovědnosti
- seznamování žáků s místními kulturními specifiky regionu, s hospodářským životem, základním fungováním ekonomických vztahů, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- seznámit s postupy vyhledávání, zpracovávání a třídění informací
- usilovat o pochopení, a správné používání termínů, znaků a symbolů, rovněž klást důraz na čtení s porozuměním
- vést k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a k jejich propojování do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- zdokonalovat u žáků práci s informacemi tak, aby v nich mohli naleznout odpovídající řešení zadaných problémů
- podporovat kritické myšlení, rozvíjet schopnost obhájit svůj názor, svá rozhodnutí
- vést k uvědomění si odpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů

Kompetence komunikativní

- učit formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu
- vést k naslouchání promluv druhých, k porozumění jim a vhodným reakcím na jejich názory

Kompetence sociální a personální

- společně se žáky vytvářet pravidla pro skupinovou práci ve třídách
- umožňovat střídání rolí a tak je připravovat na týmovou kooperativní práci
- vést k efektivní spolupráci, k vyjádření a obhájení vlastního příspěvku pro práci ve skupině
- vést k zdravému sebevědomí a sebeúctě

Kompetence občanské

- vést k pochopení základních principů, na nichž jsou založeny zákony a společenské normy
- usilovat o vytvoření respektu k názorům ostatních, o dosažení schopnosti empatie od druhých lidí, o uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- podporovat uvědomění si důsledků jednání jak pro jedince samého, tak pro společnost
- vést žáky k úctě ke kulturnímu dědictví, národu, regionálním tradicím a jeho ochraně

Kompetence pracovní

- vést k efektivitě při organizování vlastní práce
- vést žáky k vytváření příjemného pracovního prostředí
- učit využívat znalosti a zkušenosti získaných v dalších vzdělávacích oblastech
- vést k pochopení a orientaci v základních aktivitách nutných pro uskutečnění podnikatelského záměru, seznamovat s riziky podnikání

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygienu
- mezilidské vztahy

- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- jsme Evropané
- objevujeme Evropu a Svět

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- vnímání autora mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

<p>pomáhat lidem v nouzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebnost druhých lidí pro život jedince - popíše své začlenění do společnosti, své sociální role - uvede základní postupy jak pomoci lidem v ohrožení - vyjádří své možnosti jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - vysvětlí důležitost obecní samosprávy, jaké plní funkce - zjistí, s jakými problémy se může obracet na obecní úřad - uvede, co je typické pro region, ve kterém žije - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - popíše státní symboly České republiky - načrtne státní vlajku - objasní a na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti - pokusí se uvést výhody začlenění ČR do EU - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - charakterizuje a na příkladech demonstruje základní součásti kultury a druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání - ochrana obyvatel za mimořádných událostí - místo, kde žiji <ul style="list-style-type: none"> - žiji v obci, kraji, ve státě, v Evropě a světě - má vlast - státní symboly - státní svátky, významné dny - co nás proslavilo - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice - kulturní život <ul style="list-style-type: none"> - člověk a kultura, umění, krása kolem nás 	<p>Z D Gv Hv Vv</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference
---	---	-------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí škodlivost vandalského chování - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - uvede příklady kulturních institucí, kulturních památek a kulturních akcí v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - odlišné kultury a kulturní vzorce - kulturní hodnoty - kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura - vandalství 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - uvede příklady různých forem vlastnictví a demonstruje je na příkladech - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - dodržuje a vyloží zásady hospodárnosti - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví, hospodaření - duševní vlastnictví - historie peněz - peníze a jejich funkce - rozpočet - racionální způsoby hospodaření - hospodaření domácnosti 	<p>Finanční gramotnost</p> <p>Etická výchova: prosociální vzory ve veřejném životě</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Pv</p>	

Výchova k občanství**Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky- vysvětlí příčiny vzniku státu, charakterizuje znaky státu, jeho funkce- popíše typy a formy státu, demonstruje je na příkladech a porovná jejich znaky- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu- charakterizuje jednotlivé složky státní moci a demonstruje je na příkladech- vyloží smysl Ústavy ČR- objasní funkce obecního úřadu, jeho složení- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů- vysvětlí podstatu demokracie a objasní výhody demokratického způsobu řízení státu	<p>Člověk, stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none">- znaky státu- typy a formy státu- složky státní moci- orgány a instituce státní moci- Ústava ČR- orgány a instituce státní správy a samosprávy- soudy- znaky demokratického způsobu	<p>D</p> <p>Z</p> <p>D</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none">- formy participace občanů v politickém životě- občan, občanská společnost a stát- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- komunikace

<p>pro každodenní život občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - charakterizuje a na příkladech demonstruje hlavní politické strany - objasní smysl voleb a uvede příklady, jak mohou - výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - pojmenuje základní lidská práva a uvede nejdůležitější dokumenty o lidských právech - objasní důležitost lidských práv pro život společnosti - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe 	<p>rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> - volby - politický pluralismus - obrana státu - lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte - lidská práva v dokumentech - občanskoprávní vztahy - smlouvy 	<p>Gv D</p> <p>Etická výchova: kritický přístup k působení médií</p> <p>Vz D</p> <p>Etická výchova: svoboda, rovnost, občanská zralost</p>	
---	--	--	--

<p>jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - vysvětlí a demonstrovuje na příkladech jednání na základě mravních hodnot - na příkladech demonstrovuje společensky vhodné řešení konfliktních situací - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování 	<p>Člověk ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poškozování lidských práv, diskriminace - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - mezilidská komunikace - člověk a morálka - mravnost a morálka - pravidla chování - konflikty v mezilidských vztazích - víra a náboženství - všelidské mravní hodnoty - tolerance - menšiny v ČR - rasismus, xenofobi - projevy rasismu 	<p>Etická výchova</p> <p>Etická výchova: vztah k menšinám, využití prosociálnosti v</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ - multikulturalita

lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- boj proti rasismu	multikulturní společnosti	
--	---------------------	---------------------------	--

Výchova k občanství

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi, kvalitu života - charakterizuje osobnost a její změny v průběhu etap lidského života - rozpozná základní vlastnosti své osobnosti - charakterizuje základní typy temperamentu a rozpozná typ, který u něj převažuje - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<p>Člověk jako jedinec</p> <ul style="list-style-type: none"> - fáze lidského života - tělesné, duševní a sociální změny v průběhu života - osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti - temperament - vnímání a prožívání - city, jejich znaky a projevy - citové stavy a nálady 	<p>Vz PŘ</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu

<ul style="list-style-type: none"> - objasní úlohu charakteru - objasní význam vůle pro dosažení cíle a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - vyjmenuje vybrané osobnosti naší země 	<ul style="list-style-type: none"> - vyšší city - charakter jedince - chování a jednání člověka - stresory, náročné životní situace a jejich překonávání - utváření charakteru - asertivita a její rozvoj - sebepoznávání, osobní cíle a zájmy - životní perspektivy - osobnosti naší země 	<p>Etická výchova: rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, zvládnutí agrese</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi eterosexualitou a homosexualitou, objasní pojem registrované partnerství, uvědomí si důležitost partnerské lásky pro život člověka - popíše metody antikoncepce - dokáže se orientovat v bezpečných způsobech sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk, láska a manželství - láska - nebezpečí sexuálního života - manželství - vznik lidského život 		

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje instituci manželství - objasní process vzniku lidského života 			
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	Svět práce <ul style="list-style-type: none"> - povolání lidí - druhy pracovních činností - kvalifikace - zdravotní a osobní požadavky - způsob hledání zaměstnání - životopis - pracovní pohovor - úřad práce - nezaměstnanost - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - formy podnikání 		

Výchova k občanství

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování 	Člověk, stát a právo <ul style="list-style-type: none"> - právní ochrana - trestní právo 	Etická výchova: lidská práva	

<p>včetně uvedení hlavních příjmů a výdajů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - charakterizuje funkci peněz v hospodářství - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - objasní úlohu a složení státního rozpočtu, jeho příjmovou a výdajovou část - uvede příklady sociálních dávek 	<ul style="list-style-type: none"> - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení - státní rozpočet a sociální politika státu - význam daní - výroba, obchod, služby 		
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje sociální politiku státu - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - vysvětlí podstatu lidských potřeb a nutnost dělby práce - charakterizuje a demonstuje na příkladech jednotlivá odvětví národního hospodářství - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - objasní pojmy nabídka, poptávka, cena, množství, načrtne křivky nabídky a poptávky - vymezí základní ekonomickou otázku, charakterizuje trh a na příkladech vysvětlí jeho fungování - vymezí pojem ekonomie - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je použít 	<ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka - trh a jeho fungování - ekonomika - inflace - tvorba ceny - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	<p>Finanční gramotnost</p>	
--	--	----------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní fakta o Radě Evropy, OSN, GATT, WTO, NATO - posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> - významné mezinárodní organizace - projevy globalizace - klady a zápory - významné globální problémy - způsoby řešení globálních problémů - terorismus - boj proti terorismu 	<p>Etická výchova: bída světa</p>	
--	---	-----------------------------------	--

5.6	Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
5.6.1	Vzdělávací obor:	Fyzika
5.6.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Fyzika</u>
5.6.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	6. ročník: 1 hodina týdně
	7. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně
	8. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně
	9. ročník: 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika – 2. stupeň:

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře, hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální veličiny, vede žáky k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a terminologie. Žáci by si měli osvojit nástroje, pomocí kterých mohou přírodní jevy sledovat, popisovat je, zaznamenávat, vyhodnocovat, případně je ovlivňovat. Žáci by měli poznatky či dovednosti vhodně uplatňovat v každodenním životě, případně ve svém budoucím povolání. Klademe důraz na souvislost probíraného učiva s každodenním životem, na praktickou využitelnost.

Předmět fyzika je vyučován v 6. až 9. ročníku, v celkové týdenní dotaci 7 hod.

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Některé části výuky probíhají v počítačové učebně s využitím výukových programů. V rámci výuky se organizuje exkurze žáků např. do hvězdárny v Uherském Brodě, do energetického podniku (např. výtopna na biomasu). Žáci mají po celou dobu přístup k zařízení „Slunce do škol“, které je ve škole nainstalováno.

Organizuje se školní kolo fyzikální olympiády v 7. až 9. ročníku, odkud se nejúspěšnější žáci účastní vyšších kol soutěže.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pozorování a popis dějů
- měření a vyhodnocení měření
- pochopení souvislostí různých přírodních a technických procesů
- praktické využití získaných poznatků v životě
- utváření postojů zodpovědnosti k životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klást důraz na pozitivní motivaci žáka
- používat vhodné učební pomůcky, demonstrační pomůcky, výpočetní a audiovizuální techniku
- předkládat dostatek informačních zdrojů z učebnice, pracovních textů a internetu
- zařazovat práci s tabulkami a encyklopediemi
- používat chybu jako přirozenou součást učení

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhat mu hledat další řešení
- zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- předkládat modelové situace a vést žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klást důraz na kritické posouzení získávaných informací, porovnávání jevů a zobecnění
- učit žáka nalézat všechna možná řešení problému a mezi nimi vhodně volit

Kompetence komunikativní

- vytvářet žákům prostor pro formulaci myšlenek – verbální projev
- zařazovat diskuse na aktuální témata
- nabízet žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- dávat žákům prostor pro vlastní tvorbu příspěvků k obsahu výuky (vlastní referáty na aktuální téma)

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupině a klást důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- uplatňovat individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce s poradenským zařízením)
- vnášet přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporovat u žáků projevy pozitivních postojů k vědecké práci a technice
- pěstovat u žáků princip zodpovědnosti za užívání techniky v souvislosti s dopady na životní prostředí

Kompetence pracovní

- rozvíjet u žáka smysl pro povinnost vyžadovaním přípravy na výuku,
- shromažďováním a zpracováním materiálů vést žáka k efektivnímu užívání poznatků v praxi

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané

Environmentální výchova (EVVO)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5.6.1.1.2 Vzdělávací obsah

Fyzika			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - správně používá pojmy atom, molekula, iont - popíše působení gravitační síly na tělesa v okolí Země - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa - používá správně měřidla a pomůcky, rozumí 	<p>Látka a těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupenství látek - tělesa z různých látek -vlastnosti látek - Difúze, Brownův pohyb - struktura látek pevných, kapalných a plynných, pohyb částic v látce - gravitační síla, velikost gravitační síly, směr gravitační síly - fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, teplota, čas, jejich měření . 	<p>PŘ</p> <p>Ch</p> <p>D</p> <p>Z</p> <p>M</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání

<p>významu termínu přesnost měření a chyba měření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá hodnotu aritmetického průměru z výsledků opakovaného měření - převádí používané jednotky fyzikálních veličin - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - chyby měření, přesnost měření - převody jednotek - změny teploty, teplotní roztažnost látek a její praktické důsledky - hustota látky, určování hustoty, význam hustoty v praxi 	M	
--	--	---	--

Fyzika Ročník: 7.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<p>Pohyb a klid těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyb a klid vzhledem k jinému tělesu - pohyb posuvný, otáčivý a složený - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý - rychlost rovnoměrného pohybu, dráha pohybu - průměrná rychlost <p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - znázornění síly, siloměr, druhy sil 	M	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<p>v klidné tekutině chování tělesa v ní</p> <p>- popíše závislost atmosferického tlaku na nadmořské výšce</p>	<p>plynu</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktický význam vztlakové síly – plování v kapalině, vznášení se ve vzduchu - atmosférický tlak, tlak plynu v uzavřené nádobě 		
--	--	--	--

Fyzika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu mechanická práce a výkon, - dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou - s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové energie - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení úloh - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a 	<p>Mechanická práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - kdy se práce koná - výpočet vykonané práce - práce pomocí jed. strojů <p>Výkon</p> <ul style="list-style-type: none"> - výpočet výkonu - výkon člověka a stroje - určení výkonu z tahové síly a rychlosti - účinnost - význam účinnosti a ztrát u technických zařízení <p>Energie</p>	<p>Vo, Pv</p> <p>D</p> <p>Gv</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<p>hmotností</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - určí v jednoduchých případech množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, (bez změny skupenství) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad - určí skupenské teplo tání u některých látek - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - popíše pracovní cyklus spalovacího motoru 	<ul style="list-style-type: none"> - polohová a pohybová energie - vzájemné přeměny různých druhů energie, zákon zachování energie - zdroje energie <p>Teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna - teplo přijaté a odevzdané tělesem - změny skupenství - (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - spalovací motory, parametry a provoz motorů, alternativy - obnovitelné a neobnovitelné zdroje <p>Elektrické jevy</p>	<p>D</p> <p>Ch</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
---	---	--------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<p>Akustika</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku - vnímání zvuku - tóny, výška tónu, souzvuky - ochrana sluchu, ochrana před nadměrným hlukem 	<p>D</p> <p>Pv</p>	
---	---	--------------------	--

<p>Fyzika Ročník: 9.</p>			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem 	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení elektrického proudu v kapalinách - vedení elektrického proudu v plynech - magnetické pole vodiče a cívky, elektromagnet - cívka s proudem v magnetickém poli 	<p>Ch</p>	

	<p>Astromonie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vesmír - složení vesmíru - lidské poznatky o vesmíru <p>Sluneční soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slunce - planety - komety - měsíce - hvězdy - galaxie - kosmonautika a dobývání vesmíru 		
--	--	--	--

	Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
5.6.2	Vzdělávací obor:	Chemie
5.6.2.1	Vyučovací předmět:	<u>Chemie</u>
5.6.2.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	8. ročník: 2 hodiny týdně
	9. ročník: 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie – 2. stupeň:

Žáci jsou směřováni k rozvíjení zájmu o obor, jsou vedeni k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, učí se řešit problémy a správně jednat v praktických situacích a pracovat podle pravidel bezpečné práce, pracovat s chemikáliemi, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Získávají dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílu vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách, práce s literaturou
- demonstrační pokusy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- systematicky oceňovat dobrou práci žáků – přesnost, vytrvalost, duševní činorodost, netolerovat ledabylost a malou snahu
- vést žáky k hledání souvislostí (porovnávat, kriticky analyzovat informace), vyhledávat a třídit informace
- vést žáky k samostatnému pozorování a experimentování
- učit žáky posuzovat vlastní pokrok v řešení praktických úkolů
- podporovat nadané žáky v účasti v chemických soutěžích a ve vzdělávacích aktivitách mimo vyučování

Kompetence k řešení problémů

- nabízet žákům k řešení problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem
- poskytovat prostor pro samostatné řešení problémů, vyhledávání informací k řešení problémů

- poskytovat žákům prostor pro vyslovování hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- využívat obrazové materiály
- využívat diskuze a dalších výrazových prostředků

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k činnosti ve dvojicích, skupinách
- vést žáky k vlastní organizaci práce skupiny, k zodpovědnosti za činnost skupiny
- učit žáky chápat potřebu spolupráce
- rozvíjet sociální vztahy v rámci skupiny

Kompetence občanské

- učit respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a vést žáky k pojetí a chápání trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- vést žáky k bezpečnému zacházení s chemickými látkami a laboratorními pomůckami, k dodržování zásad bezpečnosti práce, plnění závazků a povinností z nich vyplývajících;
- vést žáky k osvojení základních pravidel první pomoci a ochrany zdraví
- učit žáky dbát na své zdraví i zdraví spolužáků, kvalitně pracovat, neplýtvat zbytečně materiálem a energií, dbát na ochranu životního prostředí

Zařazená průřezová témata

Environmentální výchova (EVVO)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

5.6.2.1.2 Vzdělávací obsah

Chemie Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - dovede poskytnout 1. pomoc - zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	Bezpečnost při experimentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce v laboratoři - nebezpečné látky a přípravky, P-věty a H - věty - první pomoc při úrazu v laboratoři: poleptání, popálení, pořezání - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek 	Vz – úrazy v domácnosti, na pracovišti	EVVO <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - rozliší fyzikální tělesa a látky - uvede příklad chemického děje - určí skupenství různých látek - vyhledá v tabulkách základní hodnoty 	Úvod do chemie, vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie - látky a tělesa, pozorování, pokus, měření - barva, rozpustnost, změny skupenství (tání, tuhnutí, vyparování, zkapalňování, sublimace, desublimace) 	F- 6. ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a pojmenuje druhy směsí a chemických látek - vypočítá složení roztoku - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok 	Směsi <ul style="list-style-type: none"> - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - suspenze, emulze, mlha, dým, aerosol - roztok nasycený, nenasycený, koncentrovaný, zředěný - rozpustnost, rozpouštědlo, rozpuštěná látka 		

<ul style="list-style-type: none"> - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi (sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci, popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace) - zná vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu na rychlost rozpouštění pevných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - hmotnostní zlomek, trojčlenka, výpočet počtu procent - oddělování směsí - usazování, odstředování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění 	M – procenta, trojčlenka	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti - zná hygienické požadavky na pitnou vodu - navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - zná hlavní znečišťovatele vzduchu - umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu 	<p>Voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - koloběh vody; rozdělení - vody podle obsahu; pitná, destilovaná, odpadní - výroba pitné vody; čistota vody <p>Vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení, vlastnosti; - čistota ovzduší; ozónová vrstva - skleníkový efekt; teplotní inverze, smog; - hoření; hořlaviny, hašení plamene: hasící přístroje 		EVVO - základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationů a anionů z neutrálních atomů 	<p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti a struktura pevného, plynného a kapalného skupenství - atom (atomové jádro – protony, neutrony) - elektronový obal: elektrony, orbital, valenční elektrony, jeho změny v chemických reakcích - protonové, neutronové, nukleonové číslo - iontové sloučeniny – kation, anion 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje chemické prvky, chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických 	<p>Chemické prvky a sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - látka, chemické a fyzikální vlastnosti - chemická látka: prvek, molekula, sloučenina - vybrané názvy a značky chemických prvků 		EVVO - vztah člověka k prostředí

<p>prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá značky a názvy vybraných chemických prvků - zapíše s pomocí periodické soustavy prvků správně protonové číslo ke značce prvku - rozliší základní typy chemické vazby 	<ul style="list-style-type: none"> - periodický zákon, Mendělejev, perioda, skupina - kovy: Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, koroze; slitiny: mosaz, bronz, ocel, dural, pájka - nekovy: O, N, H, Cl, C, S - polokovy: Ge, Si - chemické sloučeniny - chemická vazba (elektronový pár, nepárové elektrony) 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí - uvede příklady prakticky důležitých reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky (reaktanty) a produkty, zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - chemický děj - klasifikace chemických reakcí - chemický rozklad, slučování, neutralizace, reakce exotermní, endotermní - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí <ul style="list-style-type: none"> - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 		
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů a oxidů, umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin, hydroxidů, zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃, NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	<p>Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> - halogenidy - názvosloví halogenidů (tvoření názvu ze vzorce, vzorce z názvu), významné halogenidy - oxidy - názvosloví oxidů (tvoření názvu ze vzorce, vzorce z názvu); oxidační čísla; významné oxidy a jejich vlastnosti a použití, kyselá dešť - kyseliny: bezkyslíkaté, kyslíkaté; názvosloví kyselin (tvoření názvů ze vzorce, vzorce z názvu), významné kyseliny (HCl, H₂SO₄, HNO₃, H₃PO₄), výroba: H₂SO₄, HNO₃ 	<p>Př – nerosty a horniny</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem 	<ul style="list-style-type: none"> - hydroxidy: názvosloví hydroxidů (tvoření názvu ze vzorce, vzorce z názvu); významné hydroxidy - pH: stupnice pH; neutrální, kyselý a zásaditý roztok; indikátory 		
---	---	--	--

Chemie			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - porovná vlastnosti solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - určí příklady využití solí 	Soli, neutralizace <ul style="list-style-type: none"> - podstata neutralizace; vznik solí - názvosloví jednoduchých solí (tvorba vzorců z názvu, tvorba názvu ze vzorce); významné soli - vlastnosti a použití prakticky významných solí - průmyslová hnojiva, stavební pojiva, keramika 	PŘ – nerosty a horniny	EVVO <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie - uvede příklady produktů průmyslově zpracované ropy 	Uhlovodíky <ul style="list-style-type: none"> - organické látky, sloučeniny - typy vzorců: molekulový, racionální, strukturální - řetězce: otevřené, uzavřené - zdroje, vlastnosti a použití nejjednodušších uhlovodíků: alkany; cykloalkany: alkeny; alkiny, areny - paliva: ropa, zemní plyn, uhlí, průmyslově vyráběná paliva 		EVVO <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - vztah člověka k životnímu prostředí
	Deriváty uhlovodíků		

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíkový zbytek - alkoholy - karboxylové kyseliny - (halogenové deriváty; fenoly; aldehydy; ketony – rozšiřující učivo) 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy - určí podmínky pro průběh fotosyntézy - určí vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků a sacharidů v lidském těle - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotosyntéza, chlorofyl - tuky – rostlinné, živočišné - bílkoviny - vitamíny 	<p>PŘ – fotosyntéza rostlin</p> <p>Vz – složení potravy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - orientuje se v přípravě a využívání různých plastů a syntetických vláken v praxi - posoudí vliv používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí, uvede výhody a nevýhody jejich používání - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a uvede příklady nebezpečí - aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe 	<p>Chemie a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - plasty (polymerace, polyetylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid) - syntetická vlákna (polyesterová a polyamidová vlákna, výhody, nevýhody) - likvidace plastů - drogy, léčiva a návykové látky - detergenty, insekticidy, pesticidy, otravné látky - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace a redukce - provádí základní jednoduché výpočty z rovnic 	<p>Redoxní reakce (rozšiřující učivo)</p> <ul style="list-style-type: none"> - redoxní reakce v praxi <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování chemických reakcí - výpočty z chemických rovnic za pomoci veličin (V, M, n, m) 		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
5.6.3 Vzdělávací obor:	Přírodopis
5.6.3.1 Vyučovací předmět:	<u>Přírodopis</u>
5.6.3.1.1	Charakteristika předmětu

Časová dotace:	6. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně
	7. ročník: 2 hodiny týdně
	8. ročník: 2 hodiny týdně
	9. ročník: 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis – 2. stupeň:

Vyučovací předmět Přírodopis na druhém stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předměty Prvouka a Přírodověda na prvním stupni. Výuka předmětu Přírodopis učí žáky poznávat přírodu, její jednotlivé složky, které na sebe vzájemně působí, ovlivňují se a tvoří jednotný celek. Umožňuje pochopit přírodní procesy. Výuka je také důležitá pro pochopení udržování přírodní rovnováhy, nutné pro existenci živých soustav i člověka. Učí žáky klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku a učí je hledat na ně odpovědi. Učí odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů, uvědomování si užitečnosti těchto poznatků a vede je k tomu, aby je dokázal využít v praktickém životě a předcházel tak možným ohrožením, plynoucím z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Při studiu přírody se využívá činnostního učení a metod (praktická a laboratorní cvičení, pozorování, vycházky, exkurze, samostatná práce, práce s učebnicemi, pracovními listy, didaktickými pomůckami), pomocí kterých si žák osvojuje praktické zkušenosti, poznává k čemu nový poznatek a dovednost slouží. Žák dokáže učivo procvičit na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v počítačové učebně, kdy při výuce bývá používán dataprojektor k prezentacím učiva. Některá praktická cvičení probíhají v okolí školy, která se nachází v CHKO Bílé Karpaty. Laboratorní cvičení se uskutečňují ve třídách. Výuka je při všech činnostech vzhledem k malému počtu žáků ve třídách organizována v jedné skupině.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- hlubší porozumění přírodním faktům
- rozvíjení zájmu o přírodu
- vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou
- seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi
- chápání spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k pozorování přírodních jevů buď individuálně, nebo ve skupinách

- vést žáka k osvojování obecně užívaných termínů, symbolů a tyto propojovat s poznatky z jiných přírodních věd
- nabízet žákovi takové situace, aby hovořil o pozorovaném, třídil, rozlišoval a vyvozoval závěry
- vést žáka, aby využíval dřívějších vědomostí z nižších ročníků, ze života kolem sebe, z četby a z vlastních pozorování
- vést žáka, aby chápal význam obecně užívaných přírodovědných termínů, dovedl je používat, aby znal chráněné a ohrožené druhy rostlin a živočichů zdejší CHKO
- oceňovat dobrou práci žáka

Kompetence k řešení problémů

- naučit žáka vnímat a pozorovat přírodní jevy, vztahy a souvislosti mezi nimi
- učit žáka zacházet s přístroji a pomůckami (lupa, mikroskop, názorné pomůcky)
- diskutovat se žáky o pozorovaných jevech, nechat je vyslovovat svoje názory a ověřovat si jejich správnost
- vést žáka k praktickému ověřování správnosti řešení problému, osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní

- nabízet dostatek situací, aby žák mohl vyjadřovat své názory a domněnky
- naučit ho popisovat výsledky experimentů a vlastních pozorování
- vést ho k porovnávání svých výsledků pozorování se závěry spolužáků, umožnit mu argumentaci, obhajobu, vést ho k tomu, aby se poučil od druhých, naslouchal upřesněním učitele

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s laboratorní technikou a zařízením
- podporovat zručnost v zacházení s pomůckami při provádění pokusů
- umožňovat využívání dosavadních znalostí a zkušeností
- dávat prostor k tomu, aby žák navrhnul vlastní způsob řešení daného problému

Kompetence občanské

- umožnit žákovi, aby přemýšlel nad svou prací, uměl a nebál se rozhodovat
- dbát na to, aby měl pocit vlastní odpovědnosti na tvorbě a ochraně životního prostředí
- učit poskytovat první pomoc nebo přivolat první pomoc při poraněních
- organizací výuky i mimoškolních akcí vést žáky k dodržování pravidel slušného chování a k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- podporovat tvořivé nápady žáků

Kompetence sociální

- umožňovat žákovi podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- vytvářet příležitosti a vhodné podmínky k činnosti ve dvojicích a skupinách
- rozvíjet sociální vztahy v rámci skupiny.
- při všech činnostech ho učit jednat ohleduplně, chránit své zdraví i zdraví svých spolužáků
- učit žáky chápat potřebu spolupráce a vzájemné pomoci

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- kooperace a kompetice
- hodnoty, postoje, praktická etika
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena

Výchova demokratického občana (VDO)

- občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- jsme Evropané

Environmentální výchova (EVVO)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí
- ekosystémy

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- fungování a vliv médií

5.6.3.1.2 Vzdělávací obsah

Přírodopis			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, objasní funkci základních organel - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj života na Zemi, názory na vznik života - rozmanitost a projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty) - význam a zásady třídění organismů - základní struktura života – buňka (buňka rostlin a živočichů, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy) - nebuněčné formy života – viry - buněčné formy života – bakterie - organismy jednobuněčné – prvoci <ul style="list-style-type: none"> - výskyt - význam - praktické využití 	<p>Př 5. ročník Z</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - základní charakteristika 	<p>Přírodověda 5.ročník</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>OSV</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba - zásady sběru a konzumace - první pomoc při otravě houbami - výskyt - význam - lišejníky - stavba - výskyt - význam - symbióza 		<ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje a praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatní zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém živočichů (organismy mnohobuněčné) - žahavci - ploštěnci - hlístice - měkkýši - kroužkovci - členovci (pavoukovci, korýši, vzdušnicovci) - ostnokožci - vývoj (tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování, stavba a funkce jednotlivých částí těla) - vývin - významní zástupci jednotlivých skupin - význam, ochrana, rozšíření - projevy chování 	Inf	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní systematické skupiny nižších rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<p>Biologie rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém nižších rostlin <ul style="list-style-type: none"> - řasy - mechorosty - plavuně - přesličky - kapradiny - nahosemenné rostliny - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů - vývoj - využití významných zástupců 	<p>Inf</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy - jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - založení herbáře - vycházky do přírody, pozorování živočichů a rostlin v jejich přirozených podmínkách - zdejší naučné stezky, CHKO Bílé Karpaty 	<p>Inf Vv</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání med. sdělení

Přírodopis
Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí způsob jejich života v souvislosti s přizpůsobením danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<p>Biologie živočichů Systém živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> - strunatci - pláštěnci - bezlebeční - obratlovci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci - vývoj (tkáně, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování, stavba a funkce jednotlivých částí těla) - vývin - charakteristika - významní zástupci jednotlivých skupin - význam a ochrana, rozšíření – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - projevy chování - chov domestikovaných živočichů - živočišná společnost 	<p>Ch Z</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace

rostliny a živočichy dle klíčů atlasů	- práce s učebnicemi, atlasy, klíči		
---------------------------------------	-------------------------------------	--	--

Přírodopis			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze - původ a vývoj člověka 	Vz	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediál. sdělení <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - zná nejčastější choroby a zdravotní problémy spojené s jednotlivými orgánovými soustavami a ví, jak se před nimi chránit 	<p>Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla</p> <ul style="list-style-type: none"> - buňky, tkáň, orgány, orgánové soustavy - Soustavy: - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávicí - vylučovací - kožní - nervová 	Tv Vz Ch Fy	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a seberozvoj

<ul style="list-style-type: none"> - objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří 	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové orgány - hormonální - pohlavní, rozmnožovací - vývin člověka - období lidského života 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými chorobami, svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Nemoci, úrazy a prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná onemocnění a život ohrožující stavy - zdravotní preventivní a lékařská péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - epidemie - první pomoc 	Vz	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv médií v programech podpory zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - objasní význam zdravého způsobu života - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost 	<p>Životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	Vz	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklad dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - dědičnost a proměnlivost organismů - přenos dědičných informací, gen 		

Přírodopis**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- vysvětlí teorii vzniku Země a její postavení ve vesmíru- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života- rozlišuje prvky souměrnosti krystalu, orientuje se ve stupnici tvrdosti, podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty, zná význam některých důležitých nerostů (rudy)- aplikuje praktické metody poznávání přírody- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování neživé přírody	<p>Neživá příroda Země – vznik a stavba</p> <p>Nerosty, jejich tvary, vlastnosti</p> <p>Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none">- praktické poznávání nerostů pomocí klíčů, atlasů, založení sbírek	<p>Z F Ch</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none">- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje vyvřelé, usazené a přeměněné horniny a popisuje způsob jejich vzniku- zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)- rozpozná vybrané horniny	<p>Horniny</p> <ul style="list-style-type: none">- vyvřelé- usazené- přeměněné- praktické poznávání nerostů pomocí klíčů, atlasů, založení sbírek		

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů, popíše druhy zvětrávání, dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí - porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené vákyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<p>Vznik a vývoj litosféry, vnější a vnitřní geologické procesy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy</p>	<p>Z Ch</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - dovede využít zdroje poznatků o minulosti Země - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - vysvětlí vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí 	<p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Éry vývoje Země, vývoj člověka, vývojová teorie a její doklady</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní geologický vývoj našeho území - vysvětlí význam podnebí, množství vody, složení zemského povrchu v souvislostech s vývojem přírody pro současnou rozmanitost přírody 	<p>Geologický vývoj a stavba území ČR, Český masív, Karpaty</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<p>Vývoj vztahu člověka k životnímu prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - rovnováha v ekosystému - necitlivé zásahy člověka do přírody 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí - ekosystémy

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - orientuje se v základních ekologických pojmech - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> - se seznámí s globálními problémy a jejich řešením - rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území ČR, vyjmenuje národní parky, vysvětlí význam a způsob ochrany jednotlivých druhů organismů i celých ekosystémů 	<p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení - - chráněná území 		<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané

	Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
5.6.4	Vzdělávací obor:	Zeměpis
5.6.4.1	Vyučovací předmět:	<u>Zeměpis</u>
5.6.4.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	6. ročník: 2 hodiny týdně
	7. ročník: 1 hodina týdně
	8. ročník: 2 hodiny týdně
	9. ročník: 1 + 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

V předmětu Zeměpis si žáci osvojují vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese. Žáci získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti, místního regionu a obce. Seznamují se s důležitými poznatky o světadílech, oceánech a regionech světa. Žáci studují vztahy mezi prostředím a člověkem, umí se orientovat v současném světě. Výuka probíhá v učebnách jednotlivých tříd a podle potřeb v počítačové učebně. Jedná se o hromadnou výuku, která bývá kombinována se skupinovou výukou. Součástí jsou i přednášky.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání Země jako vesmírného tělesa
- získání základních informací o své vlasti, místním regionu a obci
- získání dovedností s prací s mapou
- seznámení s hlavními rysy sociálními, politickými, hospodářskými, přírodními, společenskými jednotlivých světadílů, regionů a ČR

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klást důraz na pozitivní motivaci žáka
- používat vhodné učební pomůcky (mapy, atlasy, encyklopedie, učebnice)
- předkládat dostatek informačních zdrojů
- zařazovat individuální i skupinové práce s encyklopediemi, mapami, tabulkami, informacemi z tisku

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhat mu k hledání nejoptimálnějšího řešení
- zadávat úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a samostatně získaných informací
- předkládat modelové situace a vést žáky k jejich optimálnímu řešení
- klást důraz na správnou analýzu textů a kritické posouzení jejich obsahu
- učit žáky třídit a zobecňovat získané poznatky

Kompetence komunikativní

- organizovat diskusní kroužky a besedy
- zadávat zpracování referátů k určitým problémům
- vést žáky k využívání informační a komunikační technologie ke komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- zařazovat práci ve skupinách, klást důraz na vytváření pravidel práce v týmu (rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, vzájemná pomoc)
- uplatňovat individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům se SPUCH
- vnášet přátelskou atmosféru do procesu výuky, posilovat sebedůvěru a samostatný rozvoj žáků

Kompetence občanské

- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vést žáky k úctě, ochraně a rozvoji kulturního dědictví a tradic zdejšího regionu

Kompetence pracovní

- vést žáky k zodpovědnosti a vytrvalosti při řešení problémů a zadaných úkolů
- pomocí jízdnicích řádů a informací z internetu umět vyhledávat a využívat optimální spoje hromadných dopravních prostředků při cestování
- účelně využívat turistické průvodce při cestování a organizování volného času

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- kreativita
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana (VDO)

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- etnický původ
- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

5.6.4.1.2 Vzdělávací obsah

Zeměpis			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a dokáže srovnat podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech a zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost - rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou na lidskou společnost 	<p>Přírodní obraz Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) - pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni přírodní oblasti 	<p>M</p> <p>Fy</p> <p>D</p> <p>PŘ</p> <p>Čj</p> <p>Vo</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozvoj schopností poznávání
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické 	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - plán, mapa; jazyk mapy: symboly, 	<p>M</p>	

<p>informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>smluvené značky, vysvětlivky</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; - základní informační geografická média a zdroje dat - glóbus, - měřítko glóbu - zeměpisná síť, - poledníky a rovnoběžky, - zeměpisné souřadnice, - určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty 	<p>PŘ D Čj</p>	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách oceány, porovnává je podle zvolených kritérií uspořádá a lokalizuje na mapách makroregiony světa, zejména pak regiony Afriky a oblasti 	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - světadíly, oceány, makroregiony světa - světový oceán, Arktida, Antarktida, Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, 	<p>D Vo Vz PŘ M Ch F</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

<p>Austrálie a Oceánie a také oblast Arktidy a Antarktidy, porovnává podle zvolených kritérií makroregiony i regiony jednotlivých světadílů, definuje jádra rozvoje i periferní oblasti Afriky a oblasti Austrálie a Oceánie</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, podobnosti, potenciál a bariéry Arktidy, Antarktidy, Afriky a Austrálie, dále pak oceány, to dokáže i u makroregionů světa a (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>obyvatelstvo a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelové regiony světa - oblasti světového oceánu, Arktidy, Antarktidy, Afriky, Austrálie a Oceánie 		<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - etnický původ - multikulturalita
---	--	--	--

Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách oceány, porovnává je podle zvolených kritérií uspořádá a lokalizuje na mapách makroregiony světa, porovnává podle zvolených kritérií 	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Severní Ameriky, Jižní Ameriky a Asie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, 	<p>D Vo PŘ M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozvoj - schopností poznávání

<p>makroregiony i regiony jednotlivých světadílů, definuje jádra rozvoje i periferní oblasti Severní Ameriky, Jižní Ameriky a Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, podobnosti, potenciál a bariéry Severní Ameriky, Jižní Ameriky a Asie, dále pak oceány, to dokáže i u makroregionů světa a (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelové regiony světa - oblasti světového oceánu, Severní Ameriky, Jižní Ameriky a Asie 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - etnický původ - multikulturalita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
---	--	--	--

Zeměpis**Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- lokalizuje na mapách regiony Evropy- porovnává podle zvolených kritérií regiony i regiony Evropy- definuje jádra rozvoje i periferní oblasti Evropy- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, podobnosti, potenciál a bariéry Evropy, to dokáže i regionů Evropy a (modelových) států- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	<p>Regiony světa</p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství- modelové regiony Evropy- východní Evropa- severní Evropa- jižní Evropa- jihovýchodní Evropa- západní Evropa- střední Evropa	<p>D Vo PŘ M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- řešení problémů a rozhodovací dovednosti- rozvoj- schopností poznávání <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none">- ekosystémy- základní podmínky života- lidské aktivity a problémy životního prostředí- vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- kulturní diference- etnický původ <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět nás zajímá- objevujeme Evropu

			- jsme Evropané
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a geopolitické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska 	<p>GV PŘ D Vo Fy</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - jsme Evropané
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajín - vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody 	<p>PŘ Gv Vo Gv</p>	

- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- globální, ekologické a environmentální problémy lidstva		
---	---	--	--

Zeměpis			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a 	Česká republika <ul style="list-style-type: none"> - zeměpisná poloha - rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony České republiky – územní 	PŘ M Fy Čj D	OSV <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozvoj schopností poznávání EVVO <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MKV

<p>integracích států</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy 	<p>jednotky státní správy a samosprávy</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajské členění, kraj místního regionu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech - integrace ČR do EU, NATO - místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, - vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky 		<ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - etnický původ <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme svět a Evropu - jsme Evropané
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - určování hlavních a vedlejších světových stran - pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové - osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohromách v modelových situacích 	<p>M</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.7	Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
5.7.1	Vzdělávací obor:	Hudební výchova
5.7.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Hudební výchova</u>
5.7.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace: 1. – 9. ročník: 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova - 1. stupeň

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacím oborem Hudební výchova. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly. V tomto předmětu se na prvním stupni žáci seznamují se základními pravidly zpěvu, hlasové hygieny, práce s hlasem, správného držení těla. Učí se rozlišovat zvuk a tón, doprovázet písničky na hudební nástroje a vnímat tak rytmus, melodii a dynamiku. Všimají si, že písničky jsou zapsány jinou abecedou, než se používá při psaní textů, snaží se o její zápis a při poslechu určité melodie se učí tancem a pohybem ztvárnit slyšené tóny. Rozeznají hudbu vážnou i moderní a začínají zjišťovat svoje sympatie pro určité styly a žánry. Žáci využívají audiovizuální techniku a různé dostupné vyučovací pomůcky, učebnice a zpěvníky. Výuka se realizuje převážně v kmenových třídách, ale škola také zajišťuje různé hudební koncerty a představení.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- instrumentální činnost – hru na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybovou činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- vokální činnost – práci s hlasem, kultivaci pěveckého i mluveného projevu
- poslechovou činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka ke zpěvu na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách
- motivovat k tomu, aby žák při zpěvu využíval získané pěvecké věst žáka k užívání správné terminologie a symboliky
- umožnit každému žákovi zažít úspěch
- využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře žáků

Kompetence k řešení problémů

- učit žáka rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učit žáka reagovat pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřovat metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

- vést žáka podle svých individuálních schopností a dovedností k realizaci (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- učit žáka využívat na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- učit žáka rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytvářet příležitosti a ztvárňovat hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytvářel pohybové improvizace

Kompetence komunikativní

- zajímat se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytvářet příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vést žáka aktivně vnímat hudbu a zpěv a využít je jako svébytného prostředku komunikace

Kompetence sociální a personální

- vést žáka ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vést žáka k vzájemnému naslouchání
- vést žáka k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- vést žáka ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňovat žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- umožňovat žákům využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřovat hudební náladu
- sledovat při hodině pokrok všech žáků a vést je k užívání různých nástrojů a vybavení
- vést žáka k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopnosti poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- kreativita
- psychohygienu
- kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevujeme Evropu a svět
- Evropa a svět nás zajímají

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diferenciaci
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova - 2. stupeň

Vyučovací předmět hudební výchova je jednou z hlavních součástí vzdělávací oblasti umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním, a rozumovým rozvojem žáků směřuje hudební výchova zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměti, představivosti a fantazie. Rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti, porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch. Získali stručný přehled o české hudební kultuře i kultuře jiných národů a získali přehled a základní znalosti o lidové kultuře zdejší oblasti Moravských Kopanic (lidové písně, tance, jejich autoři a interpreti) z historie i současnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáky k využívání své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňovat u žáků získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě
- rozvíjet zpívání dle osobních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- vést žáka k oceňování kvalitního vokálního projevu
- učit využívat při zpěvu získané pěvecké dovednosti
- nabízet žákům situace takové, aby se orientovali v proudu znějící hudby, vnímali užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápali jejich význam v hudbě a na základě toho
- podporovat přístup k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- podporovat vyhledávání souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Kompetence k řešení problémů

- učit vyhledávat a třídit informace z oblasti hudby
- vést k používání obecně užívaných hudebních termínů, znaků a symboliku
- podněcovat k reprodukování žáka na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- učit vytvářet a volit jednoduché doprovody, provádět jednoduché hudební improvizace
- podporovat realizaci podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- vést žáka, aby zařadil na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnat ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

Kompetence komunikativní

- podporovat logické vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učit využívat informační a komunikační prostředky k rozšíření svých znalostí z oblasti hudby

Kompetence sociální a personální

- umožňovat spolupráci ve skupině (společný zpěv ve sboru i v rámci třídy);
- učit ocenit kvalitní vokální projev druhého při zpěvu, využíval získané pěvecké dovednosti
- učitel by měl vytvářet příznivé klima třídy při společných hudebně pohybových činnostech
- podporovat a dodávat sebedůvěru slabším a ostýchavým žákům

Kompetence občanské

- naučit žáka respektovat názory a přesvědčení jiných
- vést ho k odmítání útlaku, hrubého zacházení, posměchu a znevažování silí
- vést ho ke správnému vztahu k místním i národním kulturním tradicím

Kompetence pracovní

- vést žáka k odpovědnému plnění svých povinností a závazků
- učit využívat svých poznatků v praxi
- podněcovat žáka k využívání svých znalostí a dostupných informací ke zpracování zadaného úkolu (projekt, referát)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznávání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- komunikace
- mezilidské vztahy
- kooperace a kompetice
- kreativita

Výchova demokratického občana (VDO)

- občan, občanská společnost a stát
- občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- objevujeme Evropu a svět
- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diferenciaci
- etnický původ
- multikulturalita

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k přírodě

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

5.7.1.1.2 Vzdělávací obsah

Hudební výchova			
Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu), hlasová hygiena - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - kánon <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, apod.) - rytmizace, hudební hry <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) 	<p>Čj, M, Prv, Tv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj: sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznáv proudy znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) 		
---	--	--	--

Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje, melodizuje a improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem <ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon - záznam vokální hudby (zachycení melodie písně pomocí jednoduché ho grafického vyjádření např. linky) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček) 	<p>Vv, Tv, Čj, Pv, Prv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita - kooperace a kompetice <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - reaguje pohybem na znějící hudbu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální 	<p>pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, keyboardů, apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, hudební hry, hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) 		
---	--	--	--

Hudební výchova Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky 	Vv, Tv, Pv,Čj, Prv, Aj	OSV - rozvoj schopnosti

<p>a rytmicky přesně v jednohlase</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje, melodizuje a improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<p>odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon - záznam vokální hudby (nota jako grafický znak pro tón) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, keyboardů, apod.) - rytmizace, hudební hry, hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) 		<p>poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět
---	---	--	---

<p>- využívá na základě svých hudebních schopností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků</p> <p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny a souzvuk - hudební výrazové prostředky a hudební prvky harmonie, kontrast a gradace, barva - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová forma, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 		
---	--	--	--

Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlasě v durových a mollových tóninách- při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti <ul style="list-style-type: none">- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not- využívá na základě svých hudebních schopností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře- reprodukuje jednoduché motivy skladeb a písní	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)- dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas)- hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu)- intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)- grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře)- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry, tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, jednodílná písňová forma a - b)- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	<p>Vv, Tv, Čj, Prv, Aj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- rozvoj schopnosti poznávání- kreativita- kooperace a kompetice <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- lidské vztahy- -etnický původ- kulturní diferenciacce <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět nás zajímá <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none">- vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry - provádí elementární hudební improvizace - na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky (zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 		
--	---	--	--

Hudební výchova			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede podle svých schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - vytleská rytmické cvičení, předvede vlastní závěti k danému předvětí - vytvoří text k dané rytmické předloze - doprovodí správně rytmicky jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - vytvoří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry - podle svých možností rozliší některé intervaly - zazpívá podle svých možností 10 písní - použije své znalosti při psaní not 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - dvojhlas, vícehlas - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny, intervaly) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na některé hudební nástroje - nástrojová reprodukce jednoduchých motivů - orientace na klaviatuře - základní stupnice - čtení a zápis not c1 – e2 - vyjádření rytmických představ pomocí doprovodných nástrojů Orf. instrumentáře 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti - poznávání - kreativita - sebepoznání a - sebepojetí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede polkový a valčíkový krok 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taneční držení těla - polka, valčík, základní takty, dirigentská 	<p>Vv - ilustrace písní a tanců Tv – krok</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - mezilidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - dbá na taneční držení těla - rozpozná některé tance 19. století 	<p>gesta</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá pantomima- pohybové reakce na změny tempa, dynamiky, atd. 	<p>pochodový, polkový, valčíkový</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje vybrané hudební nástroje podle jejich zvuku - rozliší skladbu vokální a instrumentální - vyjmenuje základní období vývoje hudby - rozezná hudební styly a žánry - pozná a porovná lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - - pozná vybrané skladby včetně jejich autora 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - strunné a dechové nástroje - složení symfonického orchestru - tempo, rytmus a dynamika skladby - polyfonie - přehled vývoje hudby - vnímání hudebního díla v souvislosti s dobou jeho vzniku - hudební styly a žánry - malá a velká třídílná písňová forma - opera – libreto, árie, recitativ - seznámení s 10 poslechovými skladbami světové hudby 	<p>D Z</p> <p>Vv – výtvarný záznam melodie nebo rytmu</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacce

Hudební výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu a v běžném životě - prakticky dodržuje zásady hlasové hygieny v období začínající mutace 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlasová nedostatečnost a její kompenzace transpozicí - interpretace písní dle individuálních možností - zpěv průpravných intonačních cvičení na 	<p>Čj, D</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská

<ul style="list-style-type: none"> - zazpívá durovou stupnici tam i zpět - rozlišuje akordy durové a mollové - zdokonaluje se ve zpěvu hymny z paměti - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně 	<p>vícehlas</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchová analýza dur a moll - zpěv lidového dvojhlasu, nácvik lidových písní - upevnění znalosti státní hymny po stránce intonační a rytmické - osvojení si nejméně 10 písní 		společnost a stát
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří rytmický doprovod na Orf. nástroje k dané písni - vysvětlí psaní not s posuvkami a nejběžnější hudební označení - improvizuje melodické a rytmické závěti 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na některé nástroje podle individuálních schopností - tvorba jednoduchých doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře - nástrojová předehra, mezihra, dohra - čtení a psaní not v rámci houslového klíče v rozsahu g – e2 - posuvky - procvičování rytmické paměti na nástroji - melodické a rytmické vyjádření - hudebních i nehudebních představ - pomocí hud.nástroje - improvizace závětí k danému rytmickému předvětí 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a předvede je - rozpozná některé z tanců různých stylových období - uvědomuje si sílu hudby jako vyjadřovacího prostředku 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní pohybové ztvárnění znějící hudby - jednoduchá pantomima – reakce na výrazové změny (smutek, radost, ...) - valčíkový taneční krok - ukázka regionálních lidových tanců 	Tv – vlastní taneční variace	OSV <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - kooperace a kompetice - seberegulace a - sebeorganizace

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímá užité hudební výrazové prostředky - rozlišuje některé hudební směry a dovede je slovně charakterizovat - rozpozná vybrané poslechové skladby - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvuk trubky, flétny, houslí a varhan v proudu znějící hudby - rozlišení komorního orchestru od zvuku symfonického orchestru - středověká hudba - česká barokní hudba - česká hudba v období klasicismu - český hudební romantismus - osvojení nejméně 10 poslechových skladeb významných autorů - epizody ze života vybraných skladatelů - folklór vybraných regionů – lidová muzika, píseň, kroj, zvyky a tradice 	<p>Čj, D, Z, Vv</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - etnický původ - kulturní diferenciacce - multikulturalita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
--	--	---------------------	--

Hudební výchova Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových a umělých písní - improvizace, melodické a rytmické reprodukce - divadla malých forem, hudební divadlo a film - Osvobozené divadlo 	<p>Čj</p>	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacce - etnický původ

	<ul style="list-style-type: none"> - zrození jazzu - rock, folklor, folk a country 		
Žák <ul style="list-style-type: none"> - používá jednoduché hudební nástroje pro doprovod - čte v jednoduchém zápisu skladby - aktivně se zapojuje do skupinových hudebních činností podle individuálních dispozic - vytleskává podle individuálních dispozic v obtížnějším rytmu - provádí jednoduché hudební improvizace 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - doprovod jednoduchých melodií - hra na melodické nástroje dle individuálních dovedností - doprovod písní pomocí nástrojů Orffova instrumentáře - hudební názvosloví - nástroje jazzu - synkopa - improvizace 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje pohybem různé taneční rytmy - využívá různé výrazové prostředky 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - tanec sólový, párový, skupinový - hudba k tanci dříve a dnes - mazurka, valčík, polka, polonéza, country - pohyby při znějící rockové hudbě 	Tv	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zařadí na základě svých ind. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vypráví epizody ze života vybraných skladatelů - pozná nejslavnější díla světové hudby - poznává typické představitele jednotlivých žánrů podle typu hudby 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - světová barokní hudba - hudba světového klasicismu - hudba světového romantismu - hudební formy - jazz (spirituál, blues, swing a rock) - populární hudba (hudební divadlo, film) - písničkáři, pop, folklor - folk - seznámí se minimálně s 10 poslechovými skladbami vážné i populární hudby 	Čj, D, Z	EVVO <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí EGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Hudební výchova			
Ročník: 9.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a plně chápe relaxační funkci hudby - zpívá dle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - chápe důležitost hlasové hygieny - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - relaxační role hudby - reprodukce tónů - důležitost hlasové hygieny - rozvíjení schopnosti naslouchat vokálnímu projevu spolužáka - jednohlas, vícehlas - nácvik alespoň 10 písní (lidové, populární, folkové) - přednes písní bez doprovodu i s doprovodem 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacce - sebepoznávání a sebepojetí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje pro doprovod - dokáže zapsat v notovém záznamu melodii - používá nabyté poznatky a dovednosti k jednoduchému doprovodu písní a skladeb 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod pomocí nástrojů Orffova instrumentáře - rytmický a harmonický doprovod podle vlastního cítění - významní instrumentální sólisté - zápis not v rozsahu g – g2 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí vhodný typ pohybu ke znějící hudbě - dokáže jednoduché krokové prvky základních tanců - uvědomuje si bezprostřední sepětí hudby a pohybu 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taneční kroky k hudbě stylu disco - taktování, tleskání - moderní taneční hudba - tance v historickém vývoji 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje některé hudební směry a slovně je charakterizuje - pozná nejslavnější díla světové hudby - zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami - upevňuje si základní normy společenského chování - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled světové a české hudby - slavné osobnosti operního zpěvu (čeští i světoví) - hudba 20. a 21. stol., významní populární zpěváci, skupiny - poslech nejméně 10 skladeb vážné a populární hudby - vytváření vlastních soudů a preferencí - hudba a film - hudba a poezie - hudba a pohyb 	<p>ČJ, D, Z, TV</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola
--	---	---------------------	---

	Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
5.7.2	Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
5.7.2.1	Vyučovací předmět:	<u>Výtvarná výchova</u>
5.7.2.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	1. - 3. ročník: 1 hodina týdně
	4. a 5. ročník: 2 hodiny týdně
	6. a 7. ročník: 2 hodiny týdně
	8. a 9. ročník: 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. stupeň

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení výtvarné výchovy jako způsobu poznání i jako prostředku komunikace. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarné činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových mediích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučování výtvarné výchovy se uskutečňuje ve třídách, v učebně výtvarné výchovy, která je vybavena pomůckami pro využití různých výtvarných technik a v okolí školy.

Vzdělávání se zaměřuje na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- užití různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků pro ztvárnění svého vnímání, cítění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vést žáka k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

- umožnit žákovi využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- učit žáka zaujímat a vést svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- vést žáka k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- umožňovat žákům samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- vést žáka k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímání k nim svůj postoj
- žáky vést k tomu, aby využívali získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- motivovat žáky k zapojování do diskuse
- vést žáka k respektování názoru jiných
- umožnit žákovi, aby pojmenovával vizuálně obrazné elementy, porovnával je, uměl ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- vést žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- učit žáka k tvořivé práci ve skupině
- vést žáka ke kolegiální pomoci
- vést žáka k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské

- umožňovat u žáka poznávání tradic našeho kraje a naší země
- umožnit poznávat dějiny umění, objasňujeme a propoujeme s dějepisem, literaturou, hudbou...
- učit vytvářet „kopie“ uměleckých děl
- rozvíjet u žáka smysl pro kulturu
- podporovat u žáka tvořivé činnosti, nápaditost a originalitu

Kompetence pracovní

- podporovat u žáka rozvoj vizuálně obrazné techniky
- podporovat u žáka dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vést žáka k návykům a znalostem v další praxi

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kreativita
- rozvoj schopností poznávání
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetence
- seberegulace a sebeorganizace

- psychohygienu

Výchova demokratického občana (VDO)

- zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
- angažovaný přístup k druhým

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí
- ochrana přírody a kulturních památek
- změny v krajině

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- lidské vztahy

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. stupeň

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení výtvarné výchovy jako způsobu poznání i jako prostředku komunikace. Tvořivý přístup k práci při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Na základní škole je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vyučování výtvarné výchovy se uskutečňuje ve třídách, v učebně výtvarné výchovy, která je vybavena pomůckami pro využití různých výtvarných technik, ale také jsou využívány venkovní prostory kolem školy nebo přírodní prostředí.

Vzdělávání je zaměřeno:

- vytvoření přehledu dějin umění včetně jednotlivých uměleckých slohů
- rozeznání uměleckých děl z rozdílných období
- umění popsat a vysvětlit základní myšlenku díla
- vedení k praktickým dovednostem ve všech oblastech výtvarného umění (kresba, malba, grafika, modelování a výtvarné konstruování)
- v souvislosti s místními kulturními tradicemi na zařazování lidové tvořivosti (poznávání lidových krojů, výšivek, výtvarných umělců zdejší oblasti a jejich tvorby)
- seznámení s nejmodernějšími prvky umělecké tvorby – digitální fotografie, počítačová grafika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka pochopit umění jako specifický způsob poznání
- vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- poznávat vlastní možnosti žáka
- umožnit žákovi vlastní úsudek
- podněcovat u žáka iniciativu
- rozvíjet u žáka tvořivost aktivním osvojováním výtvarných technik
- vést žáka k vyhledávání a třídění informace (výstavy, exkurze)

Kompetence k řešení problémů

- ponechávat žákům možnost vlastního rozhodnutí, výběru postupu při realizaci výtvarné práce
- uplatňovat mezipředmětové vztahy
- podporovat netradiční způsoby řešení výtvarného problému
- vést žáka k tomu, aby vyhledával informace vhodné k řešení problému

Kompetence komunikativní

- učit žáka chápat výtvarné umění a kulturu jako způsob dorozumívání
- nabízet dostatek situací k tomu, aby naslouchal ostatní, byl schopen přijmout jejich názor na výtvarné umění a diskutovat o něm
- vést žáka vhodně reagovat a obhajovat svůj postoj, formulovat své myšlenky
- vést ke komunikaci ve skupině při týmové práci

Kompetence sociální a personální

- vést žáka aktivně se podílet na spolupráci ve skupině, týmu
- podnítit žákův pocit odpovědnosti za výsledky skupinové práce
- utvářet dobré vztahy ve skupině
- vést žáka k poskytnutí pomoci při práci
- vypěstovat u žáků potřebu kladně působícího estetického prostředí

Kompetence občanství

- učit žáka přijímat názor druhých na výtvarné dílo a respektovat ho
- seznamovat žáka s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vést žáka k tomu, aby chránil a oceňoval kulturní a historické dědictví

- umožnit žákovi, aby prezentoval výsledky své práce a účastnil se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- učit žáka k vytváření si pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- vést k osvojování si výtvarné techniky, aby získával přehled o základních výtvarných materiálech a práce s nimi
- vést k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci s výtvarným materiálem
- učit žáka, aby plnil zadané úkoly podle svého osobního maxima

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kreativita
- rozvoj schopností poznávání
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetence
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena

Výchova demokratického občana (VDO)

- zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování
- angažovaný přístup k druhým

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí
- ochrana přírody a kulturních památek
- změny v krajině
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference
- lidské vztahy

5.7.2.1.2 Vzdělávací obsah

Výtvarná výchova			
Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává základní prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě používá své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, barvy a další prvky a jejich kombinace 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti nebo velikosti - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových nebo pohybových 	Prv, Tv, M, ČJ	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - kreativita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	Čj, Prv, Hv	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil 	<p>Ověřování komunikativních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jejich utváření a zdůvodňování různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich pozorování s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje, objasnění vlastní tvorby podle svých schopností - proměny komunikačního obsahu - proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p>Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - mezilidské vztahy - rozvoj schopnosti poznávání <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení
--	--	-----------	--

Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barevné kvality, jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření 	<p>Čj, Prv, Tv, M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení

	<p>podnětů hmatových, sluchových, pohybových podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 		
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	Čj, Hv	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepojetí, sebepoznávání - rozvoj schopnosti poznávání <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vyjádření 	Čj, Prv	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice

Výtvarná výchova			
Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barevné kvality, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	<p>Čj, Hv, Prv, Pv, M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diferenciacie <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>MDV</p>

	<p>ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <ul style="list-style-type: none"> - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání / vizuální, haptické, statické, dynamické /, hledisko jejich motivace /fantazijní, založené na smyslovém vnímání/ 		<ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace - mezilidské vztahy <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu - vnímání autora mediálních sdělení <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímají

Výtvarná výchova**Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává základní prvky vizuálně obrazného vyjádření, učí se porovnávat je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none">- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu- uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad - vánoční, velikonoční	<p>Čj, Aj, Př, Vt, Hv, Pv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- seberegulace a sebeorganizace- kreativita <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- psychohygiena- mezilidské vztahy
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně se	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none">- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly		<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none">- vnímání autora mediálních sdělení- tvorba mediálního sdělení

učí volit kombinovat prostředky /včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění/			
Žák <ul style="list-style-type: none"> - učí se porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	Ověřování komunikačních účinků <ul style="list-style-type: none"> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, animovaný film, comics, fotografie - výtvarné zpracování vlastních zážitků, svátky a tradice - návštěva předváděcích akcí 	Čj, V1, Hv, Tv, Př	MKV <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy OSV <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena MDV <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení EVVO <ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a kulturních památek EGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají

Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává a pojmenovává základní prvky vizuálně obrazného vyjádření /linie, tvary, 	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barevné kvality - geometrická tělesa 	Čj, M, Př, Hv,	OSV <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace

<p>objemy, barvy, objekty/, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <ul style="list-style-type: none"> - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, barvy a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - uspořádání objektů do celků krajina ve všech ročních obdobích - člověk (portrét, postava z různých pohledů) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - postavy z filmů a literatury, výtvarné impulsy na poslech hudby, nálada písňového motivu - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - vánoční a zimní motivy různými technikami 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - kreativity - psychohygiena <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazných vyjádření věci denní potřeby, části oděvu, živočichové dle obrazového materiálu - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením nadpřirozené a pohádkové bytosti, vesmír a možný život v něm. 	<p>Čj, VI, Př</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin - obrázkové příběhy - komiks, návrhy různých oděvních i konstruktivních modelů - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - výtvarné zpracování vlastních zážitků, svátky a tradice - návštěva předváděcích akcí výtvarně zaměřených - seznámení s díly světových výtvarníků 	<p>Čj, Pv, Př</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - práce v real. týmu - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativity a komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají - objevujeme Evropu

Výtvarná výchova			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje praktické, teoretické poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky – kresba, malba a další výtvarné techniky - seznámí se s tvorbou různých typů a forem písma - využívá funkci písma - zvládne základy perspektivy - výtvarně zobrazuje různými způsoby prostorové vztahy a jevy - seznámí se s proporcemi lidského těla - zvládne základy grafické techniky 	<p>Zobrazování umělých a přírodních forem</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresba, kolorovaná kresba, případně malba - detaily z ulice, z přírody - ovoce, zelenina, příroda, ulice, květy, tráva, zátiší - postava - proporce, pohyb, detail - skupina oblých předmětů - stroje a mechanismy - linoryt, papírotisk 	D, Vo, PŘ, M	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy život. prostředí - vztah člověka k prostředí <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše 	<p>Dekoratивní řešení plochy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dekorační textil, tapety, dekorace v bytě - geometrické obrazce, dlaždice, ornamenty - písmo jako dekorativní prvek - seznámení s funkcí písma 	M, Čj, Vo	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě zážitků a představy vyjadřuje děj a zážitky ze života dětí - rozvíjí představivost a tvořivost na základě fantazie 	<p>Tematická práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresba, kolorovaná kresba a malba ze života dětí - ilustrace pohádek, básní a příběhů, zážitků apod. - jednoduché architektonické prvky z minulosti 	Čj, PŘ	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - vnímání autora mediálních sdělení

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduché prostorové objekty - poznává smysl funkce a estetického účinku v architektuře - poznává výtvarné principy a možnosti některých materiálů se zaměřením na užitnou a dekorativní tvorbu 	<p>Prostorové vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prostorové útvary - obytné prvky - židle, stůl, ... - maňáskové divadlo, maska, hračka, společenská hra 	<p>PŘ, M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají - objevujeme Evropu a svět
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává tvárné možnosti materiálů - plastelíny, hlíny - poznává a využívá možnosti textilu - poznává a využívá vlastnosti rozličných materiálů a prvků a vytváří nové dekorativní předměty a objekty 	<p>Práce v materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelování z hlíny, plastelíny, výroba keramiky - textilní aplikace - aranžování, spojování a konstruování dekorativních objektů 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje praktické, teoretické poznatky a dovednosti výtvarnými prostředky – kresba, malba a další výtvarné techniky - zvládne grafické techniky a postupy - výtvarně vnímá předměty, jejich tvary, 	<p>Zobrazování umělých a přírodních forem na stavbě, na dvoře, architektura, část ulice, zahrada</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní tvary, rostliny, květy, plody - lidská figura i hlava, možnost modelování - zajímavé oblé a hranaté předměty – jednotlivě nebo skupiny – zátiší - ulice, zákoutí 	<p>PŘ</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí - ochrana přírody a

<p>objemnost a prostorové uspořádání</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje biologickou stavbu a strukturu přírodnin a barevnost přírody, jejich detailů, řezů a struktur - výtvarně vnímá, poznává a analyzuje stavbu lidské figury, případně hlavy, vyjadřuje i pohyb - interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti - výtvarně vnímá, analyzuje a zobrazuje prostor s přírodními a umělými detaily 	<ul style="list-style-type: none"> - krajinářský motiv s přírodními a umělými detaily (tužka, tuž, křída, přírodní uhel, umělý uhel, rudka, pastel) - malba (temperové, vodové barvy) - další výtvarné techniky (koláž, mozaika, textilní aplikace, kašírování, prostorové objekty) - grafické techniky (linoryt, frotáž) 		<p>kulturních památek MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference EGS - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímají
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - komponuje dekorativní plochu z linií různé síly, hustoty a směru - vystřihuje, posunuje, přehýbá, překlápí a nalepuje prvky a tvary, při kompozici využívá kontrast poloh, barev.. - zvládá nácvik písma, řazení ve slovech a řádcích - dekorativně řeší plochu s písmem a grafickou značkou, výtvarné hry s písmem - dekorativně řeší plochu z volně rozložených linií, barev, stylizovaných přírodních prvků, využívá barvy 	<p>Dekoratívni řešení plochy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dekorativní plocha z linií - dekorativní plochy a tvary z barevných papírů - písmo, nácvik, řazení - zkratka, heslo s grafickou značkou apod. - piktogramy - volná dekorativní plocha - tvorba iniciály 	<p>Čj, PŘ</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí představivost a tvořivost na základě představy a fantazie, přímého nebo zprostředkovaného zážitku - vybírá zajímavé situace a děj, vyjadřuje i prostor, tvarovou a barevnou nadsázkou 	<p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zážitek ze života dětí, dospělých a společnosti, - ilustrace k textu - využití druhů kresby, malby a kombinované techniky, popřípadě koláže 	<p>PŘ</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy

			- seberegulace a sebeorganizace
Žák <ul style="list-style-type: none"> - komponuje plochu ze stylizovaných nebo geometrických prvků a tvarů - vytváří dekorativně užitékované předměty na základě poznávání vztahu tvaru, funkce, materiálu a techniky - komponuje dekorativní plochu nebo mříž - vytváří reliéf na ploše tvarováním rozličných materiálů 	Práce v materiálu <ul style="list-style-type: none"> - textilní aplikace - nádoby, dekorativní přívěsky, bižuterie, výroba - keramiky - mozaika, kamínky, sklo, dřevo a další - rytí, vyškrabování, tvarování a lepení - recyklace 	Pv, M	OSV <ul style="list-style-type: none"> - kreativita - kooperace a Kompetence EVVO
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí estetický smysl pro prostorové útvary při jejich vytváření a komponování z rozličných materiálů 	Prostorové vytváření <ul style="list-style-type: none"> - výrobky z keramiky 		MDV <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti OSV <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí si znalosti kresby a malby lidského těla - prohloubí si a zdokonalí znalosti s využíváním písma a jeho funkcí - zvládne složitější perspektivu 	Zobrazování umělých a přírodních forem <ul style="list-style-type: none"> - lidská postava - technické předměty a výrobky - skupina předmětů s fantazijním vyzněním - písmo, monogram - koláž z hotového písma 	PŘ, M	OSV <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání EVVO <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje poznatky z teorie užitého umění, architektury, kultury bydlení – umění v bytě, desingu, lidového umění, dekoru, oděvní kultury - rozpozná významná období a osobnosti v českém a světovém výtvarném umění a architektuře 	<p>Dekoratívni řešení plochy</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzické a psychické pocity, emoce, hudba, děje a události výrazné emocionality - sociální děje a jevy - výroba předmětů denní potřeby - obal, přebal CD - architektonické prvky stavebních slohů 	<p>Čj, Hv, D</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce v realizačním týmu - tvorba mediálního sdělení <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychohygienu
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí výtvarnou představivost a fantazii 	<p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - zážitky ze života dětí a dospělých – výraz - emocionality - vlastní nebo zprostředkovaný zážitek 	<p>Vo</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentálně ověřuje výtvarné možnosti materiálů, výtvarné citění a hodnocení v materiálové tvorbě 	<p>Práce v materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - figurativní a nefigurativní náměty - oděv, doplňky, výroba keramiky - plošná kompozice dekorativního charakteru (modely) - recyklace 	<p>M</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí estetické citění - chápe a využívá funkční vztahy 	<p>Prostorové vytváření</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá hračka, fantastický stroj - poutače, plakáty ke školním akcím - prezentace 	<p>D, Vo</p>	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání autora mediálních sdělení - tvorba mediálního sdělení <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference

Výtvarná výchova**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none">- prohloubí si a zdokonalí si znalosti kresby a malby lidského těla- prohloubí si a zdokonalí znalosti s využíváním- písma a jeho funkcí- zvládne složitější perspektivu- umí vyjádřit prostorové a krajinné motivy	Zobrazování umělých a přírodních forem <ul style="list-style-type: none">- nerosty, krystaly, tkáně, struktura dřeva, lidská postava- svět pod lupou a mikroskopem- architektonické útvary, zákoutí, stavby, exteriér- krajina	PŘ, D	EVVO <ul style="list-style-type: none">- vztah člověka k prostředí- změny v krajině EGS <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět nás zajímají
Žák <ul style="list-style-type: none">- rozvíjí estetické cítění- používá dekorativní kompozice- užije grafiky ve spojení motivu a písma	Dekoratивní řešení plochy <ul style="list-style-type: none">- značka, piktogram, monogram- vinety, exlibris, známka, nálepka- návrh na obal- poutač, vývěska, plakát- umění 19. a 20. století	Čj, D	OSV <ul style="list-style-type: none">- kreativita MDV <ul style="list-style-type: none">- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- tvorba mediálního sdělení
Žák <ul style="list-style-type: none">- rozvíjí představivost, fantazii- umí vyjádřit vztahy lidí	Tematické práce <ul style="list-style-type: none">- zážitek ze života dětí a dospělých- zážitky vlastní nebo zprostředkované- mezilidské vztahy		OSV <ul style="list-style-type: none">- mezilidské vztahy- komunikace- kooperace a kompetence MKV <ul style="list-style-type: none">- lidské vztahy

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí výtvarně estetické cítění k materiálu, ověřuje a chápe vztah materiálu, techniky a funkce 	<p>Práce v materiálu</p> <ul style="list-style-type: none"> - textilní aplikace - oděvní doplňky - kov, dřevo, hlína - práce s keramickou hlínou – keramika - dekorální předměty - recyklace 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakreslí tvarově a funkčně prostorový objekt 	<p>Prostorové vytváření</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní prostorové útvary - náznak - architektonických forem - prostorové útvary jako náznak architektury - kompozice architektonických prvků a přírodního prostředí (modely) 	M, D	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají - objevujeme Evropu a svět

5.8	Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
5.8.1	Vzdělávací obor:	Člověk a zdraví
5.8.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Tělesná výchova</u>
5.8.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	1. až 5. ročník: 2 hodiny týdně
	6. až 8. ročník: 2 hodiny týdně
	9. ročník: 1+1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 1. stupeň:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí široké vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví. Ta směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

V první etapě 1. a 2. ročníku se žáci adaptují na pracovní režim a zátěž, osvojují si nové pohybové dovednosti, základní zdravotně pohybové, hygienické a organizační návyky, převážně hravým pojetím s důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností.

Ve druhé etapě 3. - 5. ročníku se rozvíjejí nové pohybové dovednosti, obratnostní a rychlostní předpoklady, nárůst zájmu o pohybové aktivity a návyk na efektivní didaktické metody.

Cílem TV je vypěstovat pozitivní vztah žáka k pohybovým aktivitám a pravidelně využívat pohybové činnosti různého zaměření v každodenním životě.

Škola má k dispozici dostatečně vybavenou tělocvičnu, obecní sportovní halu a hřiště s travnatým povrchem v blízkosti školy. Využívá také ve velké míře přírodní terén.

Převažující organizační formou je vyučovací hodina. Obsah předmětu je realizován i v dalších formách – tělovýchovné chvilky ve vyučovacích hodinách, pohybově-rekreační přestávky, soutěže, jízda na kole na dopravním hřišti, vycházky a kroužky. V rámci tělesné výchovy probíhá i výuka plavání v Plavecké škole Uherské Hradiště.

Výuka TV probíhá na prvním stupni koedukovaně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- klást důraz na pozitivní motivaci žáka

- zvyšovat možnost úspěchu povzbuzením a pochvalou za sebemenší zlepšení v dané oblasti
- učit poznávat smysl pohybových aktivit
- učit operovat s obecně užívanými termíny v oblasti tělocvičné terminologie
- vést k poznávání vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- vést ke sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- motivovat k účasti v soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- učit přemýšlet o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledat tréninkové cesty k jeho odstranění
- vést k uvědomování si pravidel her a soutěží, při problémech vést klidnou diskuzi
- učit samostatně řešit problémy, volit vhodné a bezpečné způsoby řešení
- vést ke kritickému myšlení, uvážlivému rozhodnutí, uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů a odhadovat případné riziko pro okolí
- rozvíjet u žáka zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- učit reagovat na smluvené povely a signály
- rozvíjet neverbální komunikaci
- naučit vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
- učit využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- vést k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence sociální a personální

- učit žáka, aby uměl poskytnout nebo požádat o radu či pomoc v jednoduchých situacích
- vést žáka, aby spolupracoval ve skupině, podílel se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- rozvíjet a dbát na dodržování pravidel fair play
- navozovat takové situace, aby žák zažíval úspěch, vytvářel si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- vést žáka k tomu, aby respektoval názory ostatních
- objasnit potřeby a dbát na dodržování hygieny při tělesných aktivitách a podat příklady
- učit poskytnout první pomoc při lehčích úrazech
- seznámit emočně i věcně se škodlivostí drog a jiných škodlivých látek
- podporovat aktivní sportování

Kompetence pracovní

- zdůrazňovat nutnost dodržování pravidel ve sportu i v životě
- naučit používat bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla
- vést k vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a naučit hledat cesty jejich minimalizace, předcházet nebezpečným situacím

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kooperace a kompetice
- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygienu
- seberegulace a sebeorganizace
- mezilidské vztahy
- rozvoj schopnosti poznávání
- kreativita

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka a prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova – 2. stupeň:

Z hlediska formálního členění osnov je základní učivo vyšší etapy rozšiřujícím pro etapu nižší. Také opačně je základní učivo nižší etapy automaticky součástí základního učiva vyšší etapy. Učitel ho využívá k opakování, ke zkvalitňování pohybových dovedností nebo jako přípravu pro nácvik náročnějších činností. Učební osnovy je třeba chápat jako propojený celek.

Výuka tělesné výchovy na 2. stupni je organizována v souladu s věkovými a fyziologickými zvláštnostmi žáků. Vzhledem k malému počtu žáků v jednotlivých ročnících jsou obvykle utvářeny skupiny žáků z více ročníků.

Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou omezené, chybí prostory a zařízení pro výuku lehké atletiky. Pro výuku gymnastiky, sportovních her a rozvoj ostatních pohybových dovedností je využívána tělocvična, sportovní hala, přírodní terén a dle možností místní koupaliště.

Převažující organizační formou je vyučovací hodina. Obsah předmětu je realizován i v dalších formách – pohybově-rekreační přestávky, soutěže, turistické vycházky, branný závod (ochrana obyvatelstva za mimořádných situací, orientace v terénu a na mapě, určování azimutu, poskytování první pomoci apod.) a kroužků zaměřených na pohybové aktivity.

V rámci výuky TV probíhá pro žáky turistický kurz. Dle počasí je zařazena také návštěva plaveckého bazénu za účelem rozvoje plavecké vytrvalosti.

Výuka probíhá buď koedukovaně nebo ve skupinách dívek či chlapců z více ročníků vždy dle počtu žáků v daném školním roce.

Cílem tělesné výchovy je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucího k utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

Etická výchova je začleněna jako doplňující vzdělávací obor do učiva ve všech čtyřech ročnících. Na druhém stupni slouží orientaci v pozitivním řádu sociálního chování žáka a posilování jeho pozitivního sociálního postoje.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozují
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést k poznávání smyslu a cíle pohybových aktivit
- učit žáka poznávat vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- učit prožívat souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- postupně zvyšovat podíl žáka na tvorbě nových dovedností a poznatků, zapojovat je do vedení rozvíček, vést je k vyhledávání potřebných informací spojených s daným předmětem (pravidla jednotlivých her, sportovní události atd.).
- vést ke sledování a vývoji vlastní fyzické zdatnosti
- podněcovat tvořivost v TV

Kompetence k řešení problémů

- vést žáka k samostatnému vnímání daného problému, jeho řešení a následného ověření v podobné problémové situaci
- vést žáka k samostatnému pozorování přístupu lidí ke svému zdraví a ke zdraví ostatních občanů, snažit se samostatně vyhodnocovat danou situaci a navrhnout řešení v rámci svých možností
- učit žáka přemýšlet o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledat tréninkové cesty
- pomáhat individuálním přístupem k žákovi zvládnout jemu zadaný úkol
- vést k hledání vhodných taktik v individuálních i kolektivních sportech
- motivovat žáka při konstruktivním řešení problému a k otevřenosti k učitelovi s dodržování morálních pravidel

Kompetence komunikativní

- vést žáka ke komunikaci s ostatními
- učit žáka jasně a výstižně formulovat své představy (o průběhu hry, soutěže), prosadit svůj názor, ale i umět naslouchat názorům spolužáků, vhodně na ně reagovat, zapojovat se do diskuze

- vést žáka k tomu, aby se snažil formulovat vlastní názor na problematiku zdraví
- naučit žáka obhájit se a zdůvodnit dané jednání

Kompetence sociální a personální

- učit žáka spolupracovat ve skupině, vést ho k osobní odpovědnosti za výsledek týmové práce, dodržovat pravidla fair play
- navozovat dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru
- učit žáky k vzájemné pomoci s cílem dosažení lepšího výkonu
- umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- učit respektovat názory ostatních
- vést žáka k tomu, aby byl schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítal útlak a hrubé zacházení, uvědomoval si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, snažil se ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích
- formovat volní a charakterové rysy žáka
- učit žáka projevovat pozitivní postoj k našim tradicím, zapojovat se aktivně do sportovních aktivit ve škole i mimo ni
- vytvářet u žáka principy dobrovolné kázně s respektováním vnitřních norem školy
- motivovat žáka k účasti na soutěžích, reprezentující školu a naučit je ji vnímat jako svou součást
- učit poskytování první pomoc při lehčích úrazech
- emočně a věcně seznámit se škodlivostí drog a jiných škodlivých látek

Kompetence pracovní

- zdůraznit nutnost dodržování pravidel ve sportu i v životě
- upozorňovat na možná rizika při pohybových aktivitách
- vést žáka k tomu, aby předcházel nebezpečným situacím
- učit zpracovávat a prezentovat naměřené výkony
- vést žáka k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- naučit žáka používat nabytých znalostí a dovedností pro jeho pozdější volbu profesního zaměření

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopnosti poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a škola

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- práce v realizačním týmu
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy
- kulturní diference

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

5.8.1.1.2 Vzdělávací obsah

Tělesná výchova			
Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné základní cvičební polohy 	<p>Seznámení s předmětem TV, tělocvičnou</p> <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady chování, příprava a ukládání náradí a náčiní, bezpečnost při pohybových činnostech <p>Hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí <p>Organizace, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - nástup, pozdrav - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech - pořadová cvičení, <p>Příprava organismu před pohybovou činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahřátí, rozcvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení <p>Kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <p>Cvičení na náradí a s náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> - na lavičkách – přeskoky, obíhání - se švédskou bednou – přeskoky, podlézání 	<p>M</p> <p>Hv</p> <p>Čj</p> <p>Prv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - soc. rozvoj - kooperace a kompetice

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině - spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích 	<ul style="list-style-type: none"> - na žebřinách – vyskakování, přelézání, slézání - šplh na tyči - průprava - přeskoky přes švihadlo snožmo - podbíhání dlouhého lana - cvičení s plným míčem – správné zvedání, kutálení, nošení <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahování, přetlaky formou her <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s různým zaměřením a pomůckami - psychomotorické hry - štafetové hry - základní pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží) <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem (držení míče, házení a chytání) <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - svalové napětí a uvolnění - spec. průp. cvičení - leh vznesmo, stoj na lopatkách - kotoul - přeskok - odraz z trampolínky - hrazda - ručkování ve visu - kladinka – chůze s dopomocí <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná běžecká cvičení – technika běhu - běžecké hry – rozvoj rychlosti a reakce - starty z různých poloh - rychlý běh do 30 m, polovysoký start - motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzí, 		
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - se adaptuje na vodní prostředí 	<p>souvislý běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - skok do dálky z místa - hod míčkem - z místa, hod na cíl <p>Rytmické formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - nápodoba pohybem - estetický pohyb těla - cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházky <p>Zimní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - na sněhu a se sněhem, chůze na ledě <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí 		
--	--	--	--

Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - předvede v modelové situaci přivolání první pomoci - chápe význam vhodného oblečení a obutí pro sportovní aktivity 	<p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady chování, příprava a ukládání náradí a náčiní, bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc v TV <p>Hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - vhodné oblečení a obutí - hygiena při a po TV <p>Organizace, komunikace</p>	<p>Prv Hv M Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopností

<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - svým chováním dává najevo, že přijímá porážku soutěži 	<ul style="list-style-type: none"> - nástup, pozdrav - smluvené gesta a signály - pořadová cvičení <p> Příprava organismu před pohybovou činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahřátí, rozcvičení <p> Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a dechová cvičení - správné zvedání zátěže <p> Kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <p> Cvičení na náradí a s náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> - na lavičkách – přeskoky, výběhy, seběhy - se švédskou bednou – přeskoky, podlézání - na žebřinách – přeskakování, slézání... - šplh na tyči - technika - přeskoky přes švihadlo snožmo - podbíhání a přeskoky dlouhého lana - cvičení s plným míčem – správné zvedání, kutálení, nošení... <p> Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahování, přetlaky (v družstvech) <p> Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s různým zaměřením a pomůckami - psychomotorické hry - štafetové hry - základní pravidla pohybových činností (her, závodů, soutěží) <p> Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - přihrávky rukou, nohou 		<p> poznávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - soc. rozvoj - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy
--	--	--	---

<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině</p> <p>- dodržuje hygienu plavání</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vybíjená – základy (příhrávky, pravidla) <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - svalové napětí a uvolnění - stoj na lopatkách - spec. průp. cvič. pro kotouly - kotoul - přeskok – skoky prosté odrazem z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky - hrazda - ručkování ve visu, průp. cv. pro přešvihy ze shybu stojmo - kladinka – chůze s dopomocí <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná běžecká cvičení, běž. hry - rychlý běh (20-50m) - základy nízkého a polovysokého startu - vytrvalostní běh (5-10 min) - starty z různých poloh - skok do dálky z místa - skok do dálky (rozběh+odraz) - hod míčkem (z chůze), hody na cíl <p>Rytmické formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem - vyjádření rytmu pohybem - estetický pohyb - kroky, obraty...) <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházky – chůze a chování v terénu <p>Zimní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - na sněhu a se sněhem, skluz <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní plavecký výcvik 		
--	--	--	--

	Vztah ke sportu <ul style="list-style-type: none"> - pohybové aktivity dle zájmu žáků - cvičení během dne 		
--	---	--	--

Tělesná výchova			
Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné základní cvičební polohy - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	<p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečnost při ukládání náradí a náčiní - první pomoc v TV, obsah lékárničky, odsun raněného <p>Hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena při a po TV <p>Organizace, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - znalost nástupu, pozdravu, smluvených gest a signálů - pořadová cvičení <p>Příprava organismu před pohybovou činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahřátí, rozcvičení <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kompenzační, relaxační, dechová a vyrovnávací cvičení pro správné držení těla - správné zvedání zátěže <p>Kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu 	<p>M</p> <p>Pv</p> <p>Prv</p> <p>Hv</p> <p>Čj</p> <p>Vv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání - soc. rozvoj - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - ví, že by se měl aktivně pohybovat - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her, soutěží - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové 	<p>Cvičení na nářadí a s náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> - na lavičkách, se švédskou bednou, na žebřinách – přeskoky, výskoky... - šplh na tyči - přeskoky přes švihadlo snožmo, střídnonož - podbíhání a přeskoky dlouhého lana - cvičení s plným míčem – správné zvedání, kutálení, nošení... <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - úpolové hry (přetahy, přetlaky) <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s různým zaměřením a pomůckami - variace her jednoho druhu <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybíjená (ovládání míče, spolupráce ve hře, pravidla) - florbal (vedení míčku, přihrávky, střelba) - kopaná (manipulace s míčem) - basketbal (pohyb driblinkem) - průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (terminologie) - průpravná cvičení (správné držení těla) - Akrobacie: kotoul, nácvik kotoulu vzad, stoj na lopatkách, průpravná cvičení pro stoj na rukou - Přeskok: nácvik odrazu z můstku; přeskok 2-4 dílů bedny odrazem z trampolínky - Hrazda: shyb stojmo-odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo-stoj - Kladinka: chůze bez dopomoci <p>Základy atletiky</p>		
---	--	--	--

<p>dovednosti</p> <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běž. hry, - rychlý běh (50m) z nízkého startu na povel - vytrvalostní běh (5-10 min) - skok do dálky z místa - skok do dálky (spojení rozběhu s odrazem) - hod míčkem (nácvik rozběhu), hody na cíl <p>Rytmické formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - kroky - poskočný, přísunný, cval - variace - dynamika a estetika pohybu - kondiční cvičení s hudbou <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - vycházky – chůze a chování v terénu, ochrana přírody <p>Zimní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - na sněhu a se sněhem, skluz <p>Vztah ke sportu –</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení během dne, - spojení pravidelné pohybové činnosti se zdravím <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní plavecký výcvik 		
--	---	--	--

..

Tělesná výchova**Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti 	<p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v TV - první pomoc v TV, obsah lékárničky, odsun raněného, reakce na úraz spolužáka <p>Hygiena - při a po TV</p> <p>Organizace, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pokyny a povely - tělocvičné pojmy - pořadová cvičení <p>Příprava organismu před pohybovou činností</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení průpravná, kompenzační, relaxační, napínací, protahovací, dechová - vyrovnávací cvičení pro správné držení těla <p>Kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <p>Cvičení na nářadí a s náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> - s lavičkami, se švédskou bednou, na žebřinách, s plným míčem - šplh na tyči - přeskoky přes švihadlo - snožmo, střídnoož, vzad - podbíhání a přeskoky dlouhého lana <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky 	<p>Čj M Př Vv Hv Pv VI</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání - kreativita - soc. rozvoj - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a prostředí <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her, soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - variace her s různým zaměřením a pomůckami s dodržováním pravidel <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné sportovní hry - utkání podle zjednodušených pravidel: vybíjená, florbal, kopaná, miniházená, minibasketbal <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (terminologie) - průpravná cvičení - Akrobacie: kotoul, kotoulu vzad, nácvik stoje na rukou s dopomocí - Přeskok: roznožka přes kozu našir odrazem z můstku, skrčka – průp. cvičení - Hrazda: shyb stojmo-přešvihy do svisu střemhlav a zpět do stoje - Kladinka: chůze bez dopomoci, obrat <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běž. hry, - běh v zatáčce - rychlý běh (60m) z nízkého startu - vytrvalý běh (1000m) - motivovaný běh v terénu (do 15min) - průpravná odrazová cvičení - skok do dálky z rozběhu - hod míčkem z rozběhu - měření a hodnocení výkonů <p>Rytmické formy cvičení</p>		
---	--	--	--

<p>činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti spojené s pobytem v přírodě - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj (s pomocí dospělého) - má přehled o důležitých sportovních akcích v místě bydliště i v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - tance (polkový krok) - cvičení s hudbou – obměny tempa - aerobik (kroky) <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky <p>Zimní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - na sněhu skluz, prvky sebezáchrany <p>Vztah ke sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojení pravidelné denní pohybové činnosti se zdravím - zdroje informací o pohybových činnostech - olympijské symboly a ideály <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování plaveckého způsobu prsa 		
--	--	--	--

Tělesná výchova**Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - poskytne první pomoc při drobných poraněních - zařazuje do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - vytváří varianty osvojených pohybových her 	<p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v TV - první pomoc v TV <p>Hygiena - při a po TV</p> <p>Organizace, komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pokyny a povely - tělocvičné pojmy, názvosloví - pořadová cvičení <p>Příprava organismu před pohybovou činností</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičení průpravná, kompenzační, relaxační, napínací, protahovací, dechová - vyrovnávací cvičení pro správné držení těla <p>Kondiční cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu <p>Cvičení na nářadí a s náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> - s lavičkami, se švédskou bednou, na žebřinách, s plným míčem - šplh na tyči - přeskoky přes švihadlo - snožmo, střídnonož, vzad, varianty přeskoků - podbíhání a přeskoky dlouhého lana <p>Průpravné úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - variace her s různým zaměřením a 	<p>Čj</p> <p>VI</p> <p>Př</p> <p>Hv</p> <p>Vv</p> <p>Pv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání - kreativita - soc. rozvoj - kooperace a kompetice - mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka a prostředí <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání

<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - dodržuje pravidla her, soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky 	<p style="text-align: center;">pomůckami s dodržováním pravidel</p> <p>Základy sportovních her</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře - průpravné sportovní hry - utkání podle zjednodušených pravidel: vybíjená, přehazovaná, florbal, kopaná, miniházená, minibasketbal <p>Základy gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (terminologie) - průpravná cvičení - Akrobacie: kotoul, kotoulu vzad, stoj na ruce s dopomocí - Přeskok: roznožka a nácvik skrčky přes kozu naším odrazem z můstku - Hrazda: ze svisu stojmo-náskok do vzporu-sešín - Kladinka: chůze, rovnovážné polohy, obraty <p>Základy atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běž. hry, - rychlý běh (60m) z nízkého startu - vytrvalý běh (1000m) - motivovaný běh v terénu (do 15min) - průpravná odrazová cvičení - skok do dálky z rozběhu odrazem od břevna - skok vysoký střížný - hod míčkem z rozběhu - měření a hodnocení výkonů <p>Rytmické formy cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - tance (polkový a valčíkový krok) - cvičení s hudbou – obměny tempa 		<p>mediálních sdělení</p>
--	--	--	---------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - aerobik (kroky) <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky, orientace, tábor. dovednosti - branný závod <p>Zimní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - na sněhu skluz, prvky sebezáchrany <p>Vztah ke sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojení pravidelné denní pohybové činnosti se zdravím - zdroje informací o pohybových činnostech a sportovcích - olympijské symboly a ideály <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování plaveckého způsobu prsa 		
--	---	--	--

Tělesná výchova			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly) - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatné rozcvičení - průpravná cvičení - cvičení po ukončení zátěže – strečink, relaxační a dechová cvičení - cvičení pro správné držení těla -vyrovnávací, kompenzační - zvyšování pohybové obratnosti a kloubní pohyblivosti 	<p>Vz PŘ F Z</p> <p>Etická výchova - (radost a optimismus</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - posilování celého tělesného aparátu - kondiční cvičení - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti, koordinace pohybu - testy zdatnosti 	v životě, prosociálnost a sport, zdravá soutěživost)	MKV - lidské vztahy MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EVVO - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc v TV - ošetření poranění (improvizované) 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	Komunikace a organizace v TV <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví a terminologie - základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráci při činnostech - výstroj a výzbroj pro danou pohyb. aktivitu - pravidla závodů, soutěží 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní gymnastické prvky - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotoul, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na ruce, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa - přeskoky: roznožka a skrčka přes kozu našší - hrazda po čelo: náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín; průprava a nácvik výmyku - kladina: (dívky) - chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy - šplh (na tyči) - kruhy – komíhání ve svisu 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní taneční prvky a kroky při cvičení na hudbu 	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou <ul style="list-style-type: none"> - kondiční cvičení s rytmičným doprovodem - aerobik 		

<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, odpory 		
<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá základy technik atletické disciplíny - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běžecké hry - běh v terénu, fartlek - sprint z nízkého startu (60m) - vytrvalý běh (1000m) - skok do dálky - skok do výšky (flop) - hod míčkem z rozběhu (granátem) - měření výkonů a posuzování dovedností 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, dokáže řídit utkání svých vrstevníků 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením (štafetové, psychomot.) - netradiční pohybové hry <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná - hra - basketbal – HČJ, herní kombinace, průpravné hry - volejbal – herní činnosti jednotlivce - fotbal – HČJ, herní komb., systémy, hra - florbal – HČJ, herní komb. a systémy, hra 		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky – chůze se zátěží - branný závod – orientace v terénu, ochrana přírody 		

jím svou činnost	Plavání - rozvoj plavecké vytrvalosti		
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Zdroje sportovních informací - sportovní akce - olympionismus - sportovci		

Tělesná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly) - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatné rozcvičení - průpravná cvičení - cvičení po ukončení zátěže – strečink, relaxační a dechová cvičení - cvičení pro správné držení těla -vyrovnávací, kompenzační - zvyšování pohybové obratnosti a kloubní pohyblivosti - posilování celého tělesného aparátu - kondiční cvičení - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti, koordinace pohybu - testy zdatnosti 	<p>Vz F PŘ Z</p> <p>Etická výchova - (radost a optimismus v životě, prosociálnost a sport, zdravá soutěživost)</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - - poznávání lidí - mezilidské vztahy <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc v TV - ošetření poranění (improvizované) 		<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<p>Komunikace a organizace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví a terminologie - základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při činnostech - výstroj a výzbroj pro danou pohyb. aktivitu - pravidla závodů, soutěží 			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní gymnastické prvky - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotoulové vazby, kotoul letmo, stoj na ruku samostatně, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích, skoky na místě a z místa - přeskoky: roznožka a skrčka přes kozu našír - hrazda po čelo: náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešín; výmyk odrazem jednoho - kladina: (dívky) - chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy, náskoky, seskoky - šplh (na tyči) - kruhy – komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav 			
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní taneční prvky a kroky při cvičení na hudbu 	<p>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční cvičení s rytmičným doprovodem - aerobik 			

<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, odpory - průpravné pádové cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá základy technik atletické disciplíny - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běžecké hry - běh v terénu (až 20 min) , fartlek - sprint z nízkého startu (60m) - vytrvalý běh (1000m) - skok do dálky - skok do výšky (flop) - hod míčkem z rozběhu (granátem) - měření výkonů a posuzování dovedností - vrh koulí z místa 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, dokáže řídit utkání svých vrstevníků 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením (štafetové, psychomot.) - netradiční pohybové hry <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná - hra - basketbal – HČJ, herní komb., her.systemy - volejbal – HČJ, herní kombinace - fotbal – HČJ, herní komb., systémy, hra - florbal – HČJ, herní komb. a systémy, hra 		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky – chůze se zátěží - branný závod – orientace v terénu, ochrana a poznávání přírody - turisticko-branný kurz – táboření, přežití v přírodě 		

	Plavání - rozvoj plavecké vytrvalosti		
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sport	Zdroje sportovních informací - sportovní akce - olympionismus - sportovci		

Tělesná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly) - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatné rozcvičení - cvičení po ukončení zátěže - cvičení pro správné držení těla - zvyšování pohybové obratnosti a kloubní pohyblivosti - posilování celého tělesného aparátu - kondiční cvičení - rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, obratnosti, koordinace pohybu - testy zdatnosti 	<p>Vz F PŘ Z Vv Pv</p> <p>Etická výchova - (radost a optimismus v životě, prosociálnost a sport, zdravá soutěživost)</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - kulturní diference <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - upraví pohybovou aktivitu vzhledem 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc v TV - ošetření poranění (improvizované) 		

k údajům o znečištění ovzduší			
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	Komunikace a organizace v TV <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví a terminologie - základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při činnostech - výstroj a výzbroj pro danou pohyb. aktivitu - pravidla závodů, soutěží 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní gymnastické prvky - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - dokáže poskytnout sám přímou dopomoc - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: kotoulové vazby, kotoul letmo, stoj na ruce samostatně, přemet stranou spojení prvků - přeskoky: roznožka a skrčka s oddáleným odrazem - hrazda po čelo: výmyk, přešvih únožmo ve vzporu - kladina: (dívky) – vazby prvků - šplh (na tyči) - kruhy – komíhání ve visu, svis vznesmo, střemhlav 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní taneční prvky a kroky při cvičení na hudbu 	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou <ul style="list-style-type: none"> - kondiční cvičení s rytmičným doprovodem - aerobik - vlastní pohyb. improvizace na hudbu 		
<ul style="list-style-type: none"> - při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, odpory - pády stranou a vpřed 		

<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit vůli - zvládá základy technik atletické disciplíny - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běžecké hry - běh v terénu (až 20 min) , fartlek - sprint z nízkého startu (60m) - vytrvalý běh (1500m) - skok do dálky - skok do výšky (flop) - hod míčkem z rozběhu (granátem) - vrh koulí se sunem - štafetová předávka - měření výkonů a posuzování dovedností 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením a netradiční <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - basketbal – hra - volejbal – HČJ, herní komb. a systémy - fotbal – hra - florbal – hra 		
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turistické akce na úrovni školy 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky - branný závod 		
<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Zdroje sportovních informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní akce - olympionismus - sportovci 		

Tělesná výchova**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly) - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatné rozcvičení - cvičení po ukončení zátěže - cvičení pro správné držení těla - zvyšování pohybové obratnosti a kloubní pohyblivosti - posilování celého tělesného aparátu - kondiční cvičení - testy zdatnosti 	<p>Vz F PŘ Z Pv Vv D</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce v realizačním týmu
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc v TV 	<p>Etická výchova - (radost a optimismus v životě, prosociálnost a sport, zdravá soutěživost)</p>	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<p>Komunikace a organizace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné názvosloví a terminologie - pravidla závodů, soutěží 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní gymnastické prvky - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - dokáže poskytnout sám přímou dopomoc 	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie: zdokonalování prvků, sestava - přeskoky: roznožka a skrčka - zdokonalování - hrazda po čelo: výmyk, přešvih únožmo ve vzporu, podmet - kladina: (dívky) – sestava z prvků - šplh (na tyči, laně) 		

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> - kruhy – komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav, houpání s obraty, u záhupu seskok 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní taneční prvky a kroky při cvičení na hudbu 	<p>Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční cvičení s rytmičným doprovodem - aerobik - vlastní pohyb. improvizace na hudbu 		
<ul style="list-style-type: none"> - při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky, odpory - pády stranou a vpřed, vzad 		
<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit vůli - zvládá základy technik atletické disciplíny - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běžecká abeceda, běžecké hry - běh v terénu (až 20 min) , fartlek - sprint z nízkého startu (60m) - vytrvalý běh (1500m) - skok do dálky skok do výšky (flop) - hod míčkem z rozběhu (granátem) - měření výkonů a posuzování dovedností - vrh koulí se sunem - štafetový běh 		
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - s různým zaměřením a netradiční <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - basketbal – hra - volejbal – hra - fotbal – hra - florbal – hra 		

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turistické akce na úrovni školy 	<p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistické vycházky - branný závod 		
<ul style="list-style-type: none"> - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	<p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj plavecké vytrvalosti <p>Zdroje sportovních informací</p> <ul style="list-style-type: none"> - sportovní akce - olympionismus - sportovci 		

	Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
5.8.2	Vzdělávací obor:	Výchova ke zdraví
5.8.2.1	Vyučovací předmět:	<u>Výchova ke zdraví</u>
5.8.2.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	6. ročník: 1 hodina týdně
	7. ročník: 1 disponibilní hodina týdně
	8 a 9. ročník: 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví - 2. stupeň

Výchova ke zdraví klade důraz především na formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví. U žáků se mají postupně utvářet kladné mezilidské vztahy založené na úctě, toleranci a empatii. Výchova ke zdraví vede k odpovědnému chování, k analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích a k osvojení sociálních dovedností v souvislosti s tématy, kterými jsou např. kriminalita, násilí, návykové látky a další sociálně patologické jevy, sexuální chování...

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a

sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky i o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Výuka Výchovy ke zdraví probíhá v celé třídě najednou, a to v kmenových třídách, v prostorách školy („terasa školy“).

Vzhledem k tomu, že Výchova ke zdraví má formativní funkce, převažují ve vyučování tohoto předmětu aktivizující metody a formy práce. Jsou to např. diskuse ve skupině, rozhovor na dané téma, situační a didaktická hra, kooperativní a skupinová práce, samostatná práce žáků, práce v skupinách, projektová výuka, aktivní sociální učení, prožitkové aktivity, dramatické techniky, práce s textem – využívání beletrie, učebnic, encyklopedií, slovníků, odborných časopisů a publikací, letáků, výpočetní techniky, videorekordéru, nástěnných obrazů...

Pro oživení výuky se využívá různých exkurzí, přednášek a besed na zadané aktuální a žákům atraktivní téma.

Etická výchova je začleněna jako doplňující vzdělávací obor do učiva ve všech čtyřech ročnících. Na druhém stupni slouží orientaci v pozitivním řádu sociálního chování žáka a posilování jeho pozitivního sociálního postoje.

Výchova ke zdraví obsahuje následující tematické okruhy:

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití
2. Změny v životě člověka a jejich reflexe
3. Zdravý způsob života a péče o zdraví
4. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
5. Hodnota a podpora zdraví
6. Osobnostní a sociální rozvoj

Vzdělávání je zaměřeno na:

- poznávání zdraví jako hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- upevnování hygienických, stravovacích, pracovních, zdravotně preventivních návyků
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům a vlastního ohrožení
- prohlubování poznatků o rodině, přírodě, člověku, vztazích mezi lidmi

- vnímání zdravotních potřeb a životních perspektiv jedince
- získávání orientace v základních otázkách sexuality, uplatňování odpovědného chování v této oblasti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- vést k jejich pravidelnému využívání
- vyhledávat a třídit informace (např. související s biologií člověka, s péčí o tělo...)
- podněcovat u žáků zájem pomocí aktivačních metod
- zajímat se o náměty a zkušenosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- vnímat a umět reagovat na různé problémové situace (např. mimořádnou událost)
- umět plánovat způsob řešení takových situací
- klást otevřené otázky, podněcovat k argumentaci
- vést k porovnávání odborných názorů a vlastních zkušeností ze života
- rozvíjet pozorování jednání lidí (např. s civilizačními chorobami), umět vyhodnocovat jednání těchto lidí, umět jim pomoci)
- podporovat u žáků kritické myšlení a uvážlivá rozhodnutí
- samostatně uvažovat a řešit problémy související se zdravím
- poznávat zdraví jako nejdůležitější hodnotu

Kompetence komunikativní

- osvojovat si kultivovaný ústní projev
- nabízet dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů
- vytvářet příležitosti k jejich interpretaci
- pomocí skupinové práce a projektové výuky vést ke komunikaci ve skupině
- vyžadovat pravidla slušného chování a jasná pravidla diskuse
- vést k formulování vlastního názoru (např. na problematiku zdraví) a k možnostem ověřovat si praktické dovednosti v modelových situacích
- rozvíjet i neverbální komunikaci (v rámci dramatizace)

Kompetence sociální a personální

- vytvářet pozitivní, nezraňující postoj k sobě i k ostatním spolužákům
- podporovat spolupráci ve skupině, ve dvojici
- dovolit ovlivňovat kvalitu společné práce
- přispívat k upevňování hodnotných mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty
- rozvíjet interakční dovednosti pro život

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat názory ostatních
- nabízet dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými i rodinnými vztahy

- chápat zdraví, dobrý fyzický vzhled a duševní pohodu jako vhodný předpoklad pro uplatnění ve společnosti, pro výběr budoucího partnera...
- respektovat požadavky na kvalitu životního prostředí a jeho vztah na náš život
- uvědomovat si odlišnosti i jedinečnosti lidí
- umožnit rozvíjet sebedůvěru a vědomí vlastních možností
- umět se rozhodovat v zájmu podpory zdraví

Kompetence pracovní

- propojovat různá témata jako např. hygiena, ochrana zdraví s ochranou zdraví při práci a zájmové činnosti
- vést k efektivitě při organizování vlastní práce
- při samostatné či skupinové práci dodržovat obecná pravidla bezpečného chování
- vytvářet příležitosti jednání v modelových situacích

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- sebepoznávání a sebepojetí
- psychohygiena
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a škola

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

5.8.2.1.2 Vzdělávací obsah

Výchova ke zdraví			
Ročník: 6.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - vnímá sebe sama jako bytost sociální 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola - vztahy ve dvojici – přátelství, kamarádství 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi, vnitřní svět člověka <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení konfliktu 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - chápe zdraví jako nejvyšší lidskou hodnotu - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na zdraví - zná způsoby a prostředky osobní hygieny - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vysvětlí význam odpočinku, pravidelného režimu 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdraví - tělesná a duševní hygiena - denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl <p>Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba mediálního sdělení

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady správného a nesprávného jednání s ohledem na péči o zdraví - popíše nároky rodiny na zdravé bydlení - vysvětlí návrhy bezpečného provozu v bytě - vysvětlí, proč je nutné udržovat v bytě pořádek a čistotu 	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora zdraví a její formy, prevence, intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady lidského soužití <p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl <p>Člověk a svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - okrasné rostliny <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý způsob života 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečného chování a osvojené sociální dovednosti při kontaktu s vrstevníky a neznámými lidmi, projevuje odpovědné chování v krizových situacích - ovládá a v běžném životě uplatňuje pravidla bezpečného silničního provozu - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - projevuje odpovědné chování při mimořádných událostech - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostech 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpeční komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál a jiné způsoby varování 	<p>Tv</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

	<ul style="list-style-type: none"> - základní úkoly ochrany obyvatelstva - evakuace 		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíly mezi mužem a ženou - vnímá měnící se pocity, nepoužívá vulgární slova související se sexualitou - umí pečovat o pleť 	Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání (duševní, tělesné a společenské změny) 		
<ul style="list-style-type: none"> - na základě sebereflexe dokáže lépe sestavit obraz sebe sama, své emoce - hlubší poznání dokáže využít pro vytvoření vyrovnaného sebepojetí a zdravého sebevědomí - akceptuje pocity druhých 	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí) - utváření vědomí vlastní identity 	Vo <ul style="list-style-type: none"> - zásady lidského soužití - vztahy mezi lidmi Etická výchova	OSV <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace - sebepoznávání a sebepojetí

Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – vrstevnická skupina 	Vo <ul style="list-style-type: none"> - naše škola - zásady lidského soužití Etická výchova	VDO <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola MKV <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy

		- řešení konfliktu	OSV - mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - poskytne základní péči při nemoci v rodině - zná obsah lékárničky - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - vhodně reaguje na situaci úrazu, ošetří lehčí poranění - v případě potřeby zavolá záchranou službu a poskytne adekvátní PP - uvede příklady pozitivních a negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka 	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - pitný režim - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - preventivní léčebná péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - základy PP - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	Př <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie Člověk a svět práce <ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů Etická výchova	OSV - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - chrání se před škodlivými vlivy prostředí - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu 	Ch <ul style="list-style-type: none"> - voda - vzduch 	EVVO - vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte - odmítá nátlak a hrubé zacházení - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí - ví, jak se bránit návykovým látkám 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci) - manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt) - auto-destruktivní závislosti - alkohol - kouření (aktivní, pasivní) 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská práva - osobní rozvoj 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - popíše somatické změny v období dospívání - pojmenuje části pohlavních orgánů, chápe pojmy menstruace a poluce - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - uplatňuje pravidla intimní hygieny v denním režimu 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny 	<p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze a ontogeneze člověka - anatomie a fyziologie 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepojetí a sebepoznávání
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost sebeovládání pro sociální interakci a komunikaci - dokáže zvládnout problémové situace, vyrovnávat se s frustrací - uvažuje v souvislostech o společenských hodnotách a osobních cílech 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace činností a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení) 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - vnitřní svět člověka - osobní rozvoj <p>Etická výchova</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání, sebepojetí

Výchova ke zdraví			
Ročník: 8.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla práce v týmu - ovládá emoce, akceptuje pocity druhých, používá v jednání prvky asertivity - uvědomuje si souvislost lásky a pohlavního života 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - škola - partnerské vztahy, láska 	<p>TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech <p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše škola <p>Hv, Vv, Lv</p> <ul style="list-style-type: none"> - motivy lásky <p>Etická výchov</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení konfliktu 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> - předvede relaxační cvičení vhodné k překonání stresu, únavy - objasní význam biorytmů - snaží se o optimální naplnění pohybového režimu 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim 	<p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní složky potravy a dává je do souvislosti s růstem s správnou funkcí organismu - vysvětlí souvislosti mezi složením potravy, způsobem stravování a rozvojem civilizačních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy 	<p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý způsob života 	

<ul style="list-style-type: none"> - dobrovolně se podílí na programech zdraví v rámci školy a obce - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mim. událostech, v případě potřeby poskytne PP - rozpozná pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených - k těmto lidem se chová ohleduplně a citlivě - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu 	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora zdravého životního stylu - programy podpory zdraví 	<p>Př</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl <p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady lidského soužití - osobní rozvoj 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kooperace a kompetice
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné způsoby chování - ví, jak se zachovat při živ. pohromách - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí - evakuace - činnost po mimořádné události - prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše obec, náš region, kraj - vztahy mezi lidmi 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zdravotní a jiná rizika spojená s drogou - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - nebezpečné látky a předměty - dopink ve sportu - nebezpečný internet 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - fylogeneze a ontogeneze - životní styl 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozh. dovednosti <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti

<p>sobě nebo druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede v konkrétních příkladech lživost reklamních triků souvisejících s propagací drog - používá způsoby odmítání drog, orientuje se v legislativě 			
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti - chápe závažnost pohlavního styku - orientuje se v rozdílech sex. chování jednotlivců 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - poruchy pohlavní identity 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohlavní soustava 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - užívá dovedností vést dialog, přijímá názory druhého - v běžném životě dokáže využívat získané dovednosti asertivní komunikace - uvědomuje si důležitost kooperace při skupinové práci 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie - chování podporující dobré vztahy - aktivní naslouchání, dialog - efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích - dopad vlastního jednání a chování 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní život <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání, sebepojetí

Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
-------------------	-------	-----------------------	------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vhodnost své reakce - používá pro sdělení vhodné prostředky verbální i neverbální - navrhuje způsoby, jak zlepšit komunikaci - dodržuje zásady společenského chování 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – manželství, rodičovství, obec, spolek - rozvoj osobnosti – cvičení sebekontroly, sebeovládání - kultura osobního projevu - společenské chování 	<p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidská setkání - vztahy mezi lidmi - zásady lidského soužití <p>Etická výchova</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznávání, sebezpojetí - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí přednosti a nedostatky alternativních výživových směrů - zná rizika spojená s poruchami příjmu potravy - umí se jim vyhnout, vyhledá v případě potřeby odbornou pomoc - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - poruchy příjmu potravy 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - anatomie a fyziologie 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - objasní přenos viru HIV, orientuje se v léčbě AIDS - zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření těchto nemocí - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemoci - životní styl <p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravý způsob života (zodpovědný život) 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v informacích týkajících se zdraví - vyjádří vlastní názor v problematice zdraví a diskutuje o něm kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - zdůvodní odpovědnost za zachování zdraví - vybere z nabízených variant správný způsob chování v určité situaci - má přehled o základních lidských potřebách - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie) 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl <p>Vo</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, v lastnímu dospívání a pravidlům zdrav. životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění - zbraně - násilné chování - těžká životní situace a jejich zvládnání - trestná činnost - kriminalita mládeže - komunikace se službami odborné pomoci 	<p>PŘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - životní styl <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zodpovědný život 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozh.dovedností

obce			
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah na zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky) k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duš. odolnosti) 	Člověk a svět práce <ul style="list-style-type: none"> - úloha techniky v životě člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sex. chování 	Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdrženlivost - promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	Vo <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - právo v každodenním životě 	MDV <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - ví, kde a jak vyhledat pomoc při problémech - je schopný kooperace, empatie - jedná kreativně, klade důraz na stanovení prosociálních cílů 	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - pomáhající a prosociální chování 		OSV <ul style="list-style-type: none"> - psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže zaujímat hodnotové postoje s ohledem na širší společnost - využívá asertivní chování při řešení mezilidských problémů - jedná kreativně 	<ul style="list-style-type: none"> - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	Vo <ul style="list-style-type: none"> - osobní rozvoj Etická výchova	OSV <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika hodnoty

5.9	Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce
5.9.1	Vzdělávací obor:	Člověk a svět práce
5.9.1.1	Vyučovací předmět:	<u>Pracovní výchova</u>
5.9.1.1.1		Charakteristika předmětu

Časová dotace:	1. – 5. ročník: 1 hodina týdně
	6. – 8. ročník: 1 hodina týdně
	9. ročník: 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní výchova – 1. stupeň:

Výuka v předmětu Pracovní výchova umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní dovednosti a návyky při práci s nimi. Formuje se jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupinách.

Žáci se učí pracovat s drobným materiálem a přírodninami, s modelovací hmotou a keramickou hlínou, s papírem, kartonem a textiliemi. Věnují se i činnostem montážním a demontážním (staví podle návodu a předlohy ze stavebnic). Dále se žáci seznamují s lidovou tvorbou, tradicemi a řemesly. Věnují se i pěstitelským pracím a učí se základům správného stolování.

V průběhu pracovních činností v tomto předmětu získává žák poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, které používá a o bezpečnosti práce s nimi.

Výuka probíhá ve třídách a v učebně výtvarné výchovy, ve cvičné kuchyňce a na pozemku školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k poznávání smyslu, pozitivnímu vztahu a cíli učení
- vést žáka k osvojování si práce podle návodu (ústní i písemnou formou)
- vést žáka ke kritickému zhodnocení výsledku své práce
- předkládat žákovi výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- seznamovat žáka s vlastnostmi materiálů a surovin a jejich použitelností
- dbát na správné používání terminologie u žáků
- zavádět a fixovat správné pracovní postupy u žáků
- vést žáka ke správné volbě nářadí a pomůcek
- učit žáka plánovat pracovní kroky vzhledem k vytyčenému cíli

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat informace vedoucí k řešení problémů
- volit mezi možnými způsoby řešení problému
- kriticky posuzovat správnost zvoleného způsobu řešení

Kompetence komunikativní

- dbát na přesné a výstižné vyjadřování u žáka

- vyžadovat používání odpovídající odborné terminologie
- učit žáka využívat informační zdroje, správně interpretovat obsah získaných informací
- učit žáka správně chápat obsah textu, aplikovat ho
- předkládat žákovi dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Kompetence sociální a personální

- využívat spolupráci ve skupinách nebo ve dvojici na principu rovnosti členů týmu
- navozovat situace, kdy žák respektuje jiný názor, vede dialog, věcně argumentuje
- umožňovat prožití pocitu úspěchu a sebeuspokojení

Kompetence občanské

- vyžadovat respektování pravidel při práci
- učit poskytování první pomoc při zranění, přivolat pomoc
- vést žáka k chápání základních ekologických souvislosti, chránit naše kulturní dědictví
- učit žáka zohledňovat a chápat základní ekologické souvislosti
- vést žáka k respektování základních principů společenského chování
- učit žáka jednat v kritických situacích s rozvahou

Kompetence pracovní

- vyžadovat při práci pravidla bezpečnosti a hygienická
- vyžadovat dodržování pracovního postupu a správného používání pomůcek a nářadí
- dbát na dodržování zásad ochrany životního prostředí
- podporovat u žáka přístup k práci v co nejlepší kvalitě a hospodárnosti
- umožnit žákovi vnímat vlastní pokrok
- vést žáka k dalšímu vzdělávání – profesní orientaci

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kreativita
- mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV)

- lidské vztahy
- etnický původ

Environmentální výchova (EVVO)

- ekosystémy
- vztah člověka k přírodě
- podmínky života

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní výchova – 2. stupeň

Pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Jsou vybrány tematické okruhy pro jednotlivé ročníky, které odpovídají materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy pro spojenou skupinu dívek a chlapců.

V šestém ročníku se výuka zaměřuje na **práci s technickými materiály**, což jsou: dřevo, kovy, plasty, ze kterých žáci zhotovují pomocí ručního náradí finální výrobky. Výuka tohoto ročníku probíhá **ve školní dílně**.

V sedmém ročníku je výuka zaměřena na **vedení domácnosti** včetně její ekonomiky (začleněna výuka finanční gramotnosti), údržby domácnosti a přípravě pokrmů. Výuka probíhá ve třídě, využívá moderní didaktickou techniku, digitální učební materiály, příprava pokrmů se realizuje ve školní **cvičné kuchyňce**.

V osmém ročníku se výuka zaměřuje na **pěstitelství a chovatelství**. Výuka probíhá ve třídě, ve školní zahradě a v okolí školy. Žáci provádí pěstitelské pokusy, např. pěstují zeleninu na školním záhonu a udržují zeleň v okolí školy a její ovocný sad. Výpěstky ze školní zahrady a sady mohou být vhodně používány ke konzumaci, žáci tak sami mohou výsledky vlastní práce využít.

V devátém ročníku žáci provádí **drobnou domácí údržbu**, jako např. zámečnické, instalatérské, malířské a natěračské práce. Ve druhém pololetí se věnují elektromontážním pracím a seznamují se s údržbou a opravami zařízení běžně užívaných v domácnosti (např. zahradní technika, jízdní kolo, dopravní prostředky, domácí spotřebiče...) Výuka probíhá ve třídě a ve školní dílně.

Tematický okruh **Svět práce** je realizován ve Výchově k občanství v 8. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně výtvarné výchově, na pozemku školy, ve školní dílně a ve cvičné kuchyňce. Pro výuku bývá využívána také počítačová učebna a digitální didaktické technika.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů a náradí při práci
- osvojení práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní
- uplatňování zásad hygieny práce, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- osvojení jednotlivých pracovních postupů pro běžný život, organizování a plánování práce
- získání pozitivního vztahu k práci, odpovědnosti za samostatné rozhodování za práci v týmu
- získání základní orientace v různých pracovních oborech lidské činnosti
- osvojení poznatků a dovedností významných, pro volbu vlastního profesního zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést žáka k poznávání smyslu, pozitivnímu vztahu a cíli učení
- vést žáka k osvojování si práce podle návodu (ústní i písemnou formou)
- vést žáka ke kritickému zhodnocení výsledku své práce
- předkládat žákovi výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- seznamovat žáka s vlastnostmi materiálů a surovin a jejich použitelností
- dbát na správné používání terminologie u žáků
- zavádět a fixovat správné pracovní postupy u žáků

- vést žáka ke správné volbě nářadí a pomůcek
- učit žáka plánovat pracovní kroky vzhledem k vytyčenému cíli

Kompetence k řešení problému

- nabízet různá řešení zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- motivovat žáka k vyhledávání informací, které vedou k řešení problémů
- učit žáka volit mezi možnými způsoby řešení problému

Kompetence komunikativní

- dbát na správné a přesné vyjadřování žáka
- vést žáka k používání odpovídající odborné terminologie
- rozvíjet porozumění obsahu textu a jeho aplikace
- podporovat grafické vyjadřování žáka (pomocí náčrtů)

Kompetence sociální a personální

- využívat spolupráci ve skupinách nebo ve dvojici na principu rovnosti členů týmu
- navozovat situace, kdy žák respektuje jiný názor, vede dialog, věcně argumentuje
- umožňovat prožití pocitu úspěchu a sebeuspokojení

Kompetence občanské

- vyžadovat respektování pravidel při práci
- učit poskytování první pomoci při zranění, přivolání pomoci
- vést žáka k chápání základních ekologických souvislostí, chránit naše kulturní dědictví
- učit žáka zohledňovat a chápat základní ekologické souvislosti
- vést žáka k respektování základních principů společenského chování
- učit žáka jednat v kritických situacích s rozvahou

Kompetence pracovní

- vyžadovat u žáků dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- dbát u žáků na dodržování pracovních postupů a správného používání pomůcek a nářadí
- vyžadovat u žáků dodržování zásad ochrany životního prostředí
- učit žáka pracovat a hospodařit v co nejlepší kvalitě
- stimulovat žáka, aby vnímal vlastní pokrok
- motivovat žáka k dalšímu vzdělávání a výběru vhodné profese

5.9.1.1.2 Vzdělávací obsah

Pracovní výchova			
Ročník: 1.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu - sestaví a demontuje stavebnici - provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročné rostliny - chová se vhodně při stolování 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkání, trhání, lepení, stříhání, - vystřihování, překládání a skládání papíru - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - seznámení s vlastnostmi materiálů - válení v dlaních, v prstech, na podložce, přidávání a ubírání hmoty, vytahování, modelování - navlékání, aranžování, třídění přírodního materiálu - stříhání textilu, nalepení textilií <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavování modelu, montáž a demontáž <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování dění v přírodě, otírání listů, zalévání <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla stolování - vhodné a nevhodné chování při jídle 	<p>Prv, Vv, Hv,</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě

Pracovní výchova**Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování - pečuje o pokojové rostliny a ošetřuje je - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání papíru - vytváření jednoduchých prostorových tvarů z papíru - plastelína, modurit, těsto, vosk (hnětení, válení, spojování, vaření, sušení) - navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání a třídění přírodního materiálu. - navlékání jehly, udělání uzlu - stříhání textilu, přišívání knoflíků, slepení textilií <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavování modelu, montáž a demontáž <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádění pozorování a zhodnocení výsledků pozorování - otírání listů, zalévání, kypření <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava jednoduché tabule - základy společenského chování - pravidla stolování <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost spolupráce (radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní 	<p>Prv, Vv, Hv,</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k přírodě <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky života

	pravidla spolupráce) - asertivní chování (jak vycházet s jinými spolužáky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu)		
--	--	--	--

Pracovní výchova Ročník: 3.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává výsledky pozorování - pečuje o pokojové rostliny a ošetřuje je - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> - překládání, ořezávání, přestřižení, vytrhávání, skládání, slepování, nalepování, odměřování - plastelína, modurit, těsto, vosk - hnětení, válení, spojování, vaření, sušení - navlékání, aranžování, dotváření, opracovávání a třídění přírodního materiálu - navlékání jehly, udělání uzlu - stříhání textilu, přišívání knoflíků, zadní steh, slepení textilií - výroba jednoduchého textilního výrobku Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> - sestavování modelu, montáž a demontáž Pěstitelské práce <ul style="list-style-type: none"> - provádění pozorování a zhodnocení výsledků pozorování - otírání listů, zalévání, kypření 	Prv, Vv, Hv, Čj	OSV <ul style="list-style-type: none"> - kreativita EVVO <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy EVVO <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava jednoduché tabule - základy společenského chování - pravidla stolování <p>Etická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost spolupráce (radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce), asertivní chování (jak vycházet s jinými spolužáky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu) - tvořivost v mezilidských vztazích (společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování) 		<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá
---	---	--	---

Pracovní výchova			
Ročník: 4.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - pracuje s papírem a kartonem - pracuje s přírodninami - pracuje s textilem 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s daným materiálem (textil, papír, karton, vlna) - vlastnosti materiálů - vyřezávání, děrování, polepování, tapetování - seznámení se základy aranžování a využití 	<p>Př, M, ČJ, Vv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

<ul style="list-style-type: none"> - využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny - volí správné pomůcky, nástroje, náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni - připraví tabuli pro jednoduché stolování 	<p>samorostů</p> <ul style="list-style-type: none"> - různé druhy stehů – přední, zadní, ozdobný - seznámení s lidovými tradicemi - druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce - pracovní hygiena - první pomoc při zranění <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí, montáž a demontáž, použití logiky - využití návodu při postupech práce - bezpečnost a uspořádání práce - pracovní hygiena - první pomoc při zranění <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s rostlinami, pokusy, zápis pozorování - péče o rostliny - využití náradí při práci s rostlinami - bezpečnost a uspořádání práce - pracovní hygiena - první pomoc při zranění <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava jednoduché tabule - příprava svačinky – pomazánky - základy společenského chování - pravidla stolování <p>Etická výchova</p>		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy EVVO - vztah člověka k prostředí
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduchý pokrm - chová se vhodně při stolování - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - tvořivost v mezilidských vztazích - schopnost spolupráce - elementární prosociálnost - iniciativa - asertivní chování 		
---	---	--	--

Pracovní výchova			
Ročník: 5.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - pracuje s papírem a kartonem - pracuje s přírodninami - pracuje s textilem - využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s daným materiálem (textil, papír, karton, vlna) - vlastnosti materiálů - vyřezávání, děrování, polepování, tapetování - seznámení se základy aranžování a využití samorostů - různé druhy stehů – přední, zadní, ozdobný - seznámení s lidovými tradicemi - druhy pomůcek, nástrojů a náčiní ke zpracování různých materiálů - bezpečnost a uspořádání práce - pracovní hygiena - první pomoc při zranění 	<p>Př, M, V1, Čj</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ

dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	<ul style="list-style-type: none"> - schopnost spolupráce - elementární prosociálnost - iniciativa - asertivní chování 		
---	--	--	--

Pracovní výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje řád školní dílny, obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce a zásady bezpečnosti při práci s náradím - poskytne první pomoc podle zásad - seznamuje se s technickou dokumentací - nakreslí jednoduchý náčrt výrobku - při zhotovení výrobku provádí jednoduché pracovní operace se: dřevem, tenkým drátem a plasty - seznamuje se s vlastnostmi, rozdělením a užitím dřeva, kovu a plasty v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické činnosti, bezpečnost a hygiena práce - zásady bezpečnosti při práci s náradím a nástroji - zásady poskytování první pomoci při úrazu - základy zobrazování při práci s technickými materiály: <ul style="list-style-type: none"> - náčrt - jednoduchý technický výkres druhy čar, základy kótování, - měřítko - dřevo, kov, plasty - výroba, vlastnosti, užití v praxi 	<p>Vz</p> <p>PŘ</p> <p>M F Z</p> <p>F</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace

<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné pracovní nástroje a nářadí pro ruční obrábění dřeva, kovu a plastu - dokáže provádět jednoduché pracovní operace - na základě vlastností a užití daných materiálů dovede vhodně vybrat vhodný materiál pro výrobek - seznámí se se spojováním kovů pájením a svařováním 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pracovní postupy při ručním obrábění dřeva, kovu, plastu: - měření a orýsování - řezání - pilování - vrtání - broušení - rovnání a ohýbání - pomůcky a nářadí pro ruční obrábění dřeva, kovu, plastu - výroba oceli, litiny, plastů, dopad na životní prostředí, spotřeba energie, lokalizace výroby kovu, plastu - výrobky: brousítko, kostka, vánoční ozdoba, hlavolam, přívěsek na klíče, olovnice... - pájení měděných drátů - figurka 	<p>Z</p> <p>PŘ</p> <p>Vv</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá
---	---	------------------------------	--

Pracovní výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché operace platebního styku 	Provoz a údržba domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - platby v domácnosti - světlo, teplo, voda 		OSV

<p>a domácího účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním právním systému při nakupování a reklamacích - vysvětlí jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy - umí bezpečně obsluhovat základní spotřebiče - obsluhuje moderní vybavení domácnosti - poskytne první pomoc podle zásad - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - zná zásady likvidace odpadu - dodržuje řád cvičné kuchyňky, používá bezpečně základní kuchyňský inventář - zvládá vybírat, nakupovat a skladovat potraviny - rozlišuje potraviny: druhy masa, ovoce a zeleniny - sestaví jídelníček - orientuje se v kuchařce - rozlišuje základní způsoby tepelné úpravy pokrmů 	<ul style="list-style-type: none"> - domácí účetnictví - příjmy, výdaje a úspora (výdaje nezbytné, přebytečné) - hotovostní a bezhotovostní platební styk - záruční doby a reklamace - základní práva spotřebitelů - spotřebiče v domácnosti a jejich nákup, ovládání a užití v domácnosti - ekonomika provozu elektrospotřebičů a elektrotechniky - údržba a ochrana elektrospotřebičů - poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti – postupy - používání čisticích prostředků a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace Příprava pokrmů - kuchyně – vybavení a elektrospotřebiče - dodržování hygieny a bezpečnosti v kuchyni - potraviny – výběr, nákup, skladování - potrava a její složky - skupiny potravin - maso, mléko, ovoce, zelenina v kuchyni - jídelníček – sestavení se zásadami zdravé výživy - vedení kuchařky a orientace v ní - úprava pokrmů za studena – význam - příprava pokrmů za studena (saláty, 	<p>PŘ, Vv, M, Vz, Gv finanční gramotnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - seberegulace a sebeorganizace MKV - lidské vztahy EVVO - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - kreativita - kooperace a
---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - samostatně připraví snídani, přesnídávku, jednoduché pohoštění se zásadami zdravé výživy - připraví jednoduché pokrmy - ovládá upravit rodinný stůl - dodržuje základní principy společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje úklid pracovních ploch a nádobí 	<p>moučník)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tepelné úpravy – pečení, smažení, vaření, dušení (praktická příprava pokrmů v těchto úpravách) - polévky, jejich příprava a význam - pečení vánočního cukroví - příprava nápojů - prostírání jednoduché a slavnostní (význam zdobných prvků a květin na stole) - malé společenské desatero - poskytování první pomoci při úrazech v kuchyni 		<p>kompetice</p> <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - objevujeme Evropu a svět
--	---	--	--

Pracovní výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje základní životní procesy rostlin - rozčlení půdy podle půdního druhu - seznamuje se s různými způsoby zpracování půdy - prokazuje znalost zakládání kompostu - porovnává vliv přírodních a umělých hnojiv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pěstování <p>Půda</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy půd - struktura a vznik půdy - zpracování půdy - eroze půdy a ochrana půdy - hnojení (přírodní a umělá hnojiva) 	<p>PŘ</p> <p>Z</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy <p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - rozdělí zeleninu podle různých hledisek - volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny - pojmenovává škůdce a plevele - určuje nejvhodnější způsob uskladnění a zpracování zeleniny - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce - jmenuje hlavní polní plodiny a jejich význam pro člověka - vyjmenuje možná rizika pro zajištění potravinové bezpečnosti - jmenuje nejčastější druhy ovoce - popisuje zásady ochrany ovocných dřevin - popisuje zásady ochrany ovocných dřevin 	<p>Zelenina</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelenina pěstovaná u nás - méně známé druhy zeleniny - dělení zeleniny podle: <ul style="list-style-type: none"> částí určených ke konzumaci délky vegetace nároků na hnojení - pracovní postupy při pěstování zeleniny - ochrana zeleniny - sklizeň a uskladnění zeleniny, nejoblíbenější druhy konzervace a jejich využití <p>Polní plodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - obilniny, okopaniny, - olejniny, luštěniny - přadné rostliny - energetické plodiny - potravinová bezpečnost <p>Ovocné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ovoce - způsob pěstování ovoce - ošetřování ovocných dřevin - ochrana ovocných dřevin protinemocem a škůdcům - řez rostlin, očkování, roubování - způsob skladování a zpracování ovoce - výrobky z ovoce 	<p>Vz</p> <p>Z Gv</p> <p>Vz</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí
--	---	-------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - prakticky provede výchovný řez ovocných dřevin - popíše způsoby uskladnění ovoce - určuje základní okrasné dřeviny - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - popíše význam zeleně z hlediska estetiky a zdraví - rozpozná nejběžnější léčivky - seznamuje se s jejich pěstováním, sběrem a uchováním - jmenuje nejznámější léčivé účinky - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Okrasné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - okrasné rostliny venkovní, balkónové a pokojové, jejich pěstování a využití při květinové výzdoběškoly - způsob pěstování vybraných okrasných rostlin - bonsaje <p>Léčivé rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - nejznámější léčivé rostliny - zásady při sběru a uskladnění - zneužívání léčivek - příklady alergie <p>Chovatelství</p> <ul style="list-style-type: none"> - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu - pes, kočka, morče, andulka, - akvarijní rybky - chov hospodářských zvířat - hygiena a bezpečnost - první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebezpoznání a sebezpojetí
---	---	--	---

Pracovní výchova**Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- používá správně základní elektrické spotřebiče v domácnosti- orientuje se v návodu k obsluze- sestaví jednoduché zařízení podle návodu- popíše nebezpečí nesprávného zacházení s el. spotřebiči- poskytne první pomoc při úrazu el. proudem <ul style="list-style-type: none">- provádí základní domácí údržbu- správně zachází s pomůckami, nástroji a náradím	<p>Provoz a údržba domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none">- domácnost – základní vybavení, udržování v dobrém stavu- návod k obsluze zařízení- montážní návod- zásady bezpečného zacházení s el. spotřebiči- první pomoc při úrazu el. proudem <p>Domácí údržba</p> <ul style="list-style-type: none">- malířské práce- natěračské práce- zámečnické práce- dveřní zámek, druhy zámků- údržba oken a dveří- instalátéřské práce- vodovodní ventil- odpadní instalace- údržba jízdního kola (pneumatiky, brzdy, převody)- údržba motocyklu- sezónní údržba jízdního kola, motocyklu, jiných zařízení (sekačka trávy, motorová pila, ...)- údržba automobilu (pneumatiky, provozní		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- rozvoj schopnosti poznávání

<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla - zná zásady správného používání elektroniky - správně nakládá s vysloužilým zařízením 	<p>kapaliny, čištění)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakládání s odpady - základní elektromontážní práce - pojistky - svorkovnice - zásuvka - objímka žárovky - spínač jednopólový - přepínač schodišťový - přepínač křížový <p>Zacházení s domácí elektronikou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady správného používání - ekonomičnost provozu - ochrana domácích zařízení - likvidace vysloužilých zařízení 		<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí
---	--	--	--

5.10 Globální výchova

5.10.1.1 Vyučovací předmět: Globální výchova

5.10.1.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 7. ročník: 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Globální výchova

Globální výchova je integrovaným vyučovacím předmětem, který propojuje a rozšiřuje znalosti, dovednosti a přispívá k utváření hodnotových postojů v oblastech environmentální výchovy a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Žáci chápou složitosti vztahů člověka a životního prostředí a poznání vývoje vztahů mezi člověkem a prostředím. Globální výchova klade důraz na pochopení souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztahu k přírodě. Prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech, rozšiřuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů. Výuka probíhá v učebnách jednotlivých tříd a podle potřeb v učebně informatiky. Jedná se o hromadnou výuku, která bývá kombinována se skupinovou výukou.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- obohacení pohledů žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- utváření pozitivních postojů k jinakosti a kulturní rozmanitosti, podpora pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám
- pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti a k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vnímání citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zprostředkovávat informace nezbytné k pochopení základních vztahů v ekosystémech a vztahu člověka k životnímu prostředí
- seznámit s principy udržitelného rozvoje

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjet u žáků schopnosti řešit problémy týkající se každodenního setkávání člověka s životním prostředím

Kompetence komunikativní

- vzbuzovat u žáků zájem o problémy životního prostředí, diskutovat o nich a společně hledat jejich řešení;

- poznáváním sebe sama i druhých pomáhat překonávat stereotypy a předsudky;
- komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

Kompetence sociální a personální

- podporovat pochopení významu vzájemné spolupráce ve společnosti při řešení globálních a lokálních problémů
- podněcovat uvědomění si místa jedince v evropské společnosti

Kompetence občanské

- podporovat vědomí sounáležitosti České republiky do evropského společenství
- pomoci pochopit význam pojmu evropský občan
- vést k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí

Kompetence pracovní

- umožnit získávání znalosti napomáhajících k orientaci na evropském pracovním trhu

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- mezilidské vztahy
- poznávání lidí
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EVVO)

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a realit

5.10.1.1.2 Vzdělávací obsah

Globální výchova Ročník: 7.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu multikulturalita a dalším souvisejícím pojmům - na konkrétních příkladech dokáže vyložit přínosy i možné problémy soužití různých kultur v multikulturní společnosti 	Multikulturalita <ul style="list-style-type: none"> - multikulturalita současného světa - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, vstřícný postoj k odlišnostem 	Vo Z Aj Nj	OSV <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí - mezilidské vztahy MKV <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže objasnit pojem globalizace - vyjmenuje základní globální problémy lidstva - umí vysvětlit pojem „trvale udržitelný rozvoj“ - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy - vyjádří na učivu svůj osobní názor a popíše 	Globalizace <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy, rozvojová spolupráce - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů, globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) 	Vo Z	MDV <ul style="list-style-type: none"> - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

<p>jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro život člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 			
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si dopad lidského jednání na životní prostředí - zná systém ochrany přírody a kulturních památek v ČR, uvede příklady mezinárodní ochrany přírodního a kulturního dědictví - na příkladech umí vyložit pojmy „předběžná opatrnost“, „dobrovolná skromnost“ - vyjmenuje některé mezinárodní i národní nevládní organizace a hnutí a oblasti jejich působení 	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) - aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace), nevládní organizace - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti - změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 	<p>PŘ Z Vo</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	<p>Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, - populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce - rovnováha v ekosystému - užitkové a chráněné druhy hmyzu - necitlivé zásahy člověka do přírody a jejich vliv na hmyz 	<p>Inf.</p>	<p>EVVO</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k životnímu prostředí

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence - živých a neživých složek ekosystému 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území 		
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam procesu evropské integrace pro ČR i pro celou Evropu - vyjmenuje hlavní evropské instituce, čtyři svobody a evropské symboly 	<p>Evropa a my</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast a Evropa; Evropa a svět - Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování, čtyři svobody a jejich dopad na život jedince <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast a Evropa - evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy; 	<p>D Vo Z Aj Nj</p>	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu - jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, porovnává její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace 	<p>Z</p>	

5.11 Volitelné předměty

5.11.1 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

5.11.1.1 Vyučovací předmět: Sportovní hry

5.11.1.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 7. až 8. ročník: 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Sportovní hry

V předmětu sportovní hry je hlavní pozornost zaměřena na florbal. Předmět Sportovní hry směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k osvojení základních pohybových dovedností při hře florbal. Sportovní hry seznamují žáky s pravidly florbalu a učí je použít při rozhodování utkání. Výuka je zaměřena na různé typy rozestavení hráčů ve hře při různém počtu hráčů v poli. Předmět vede žáky k aktivní účasti na soutěžích a turnajích florbalu a nabízí možnost návštěvy na florbalových utkáních. Vede k samostatnému pozorování, experimentování a kritickému posuzování výsledků osvojovaných pohybových dovedností a posuzování vlastního pokroku, určení nedostatků a zhodnocení výsledků učení. Výuka probíhá ve sportovní hale nebo školní tělocvičně. Jedná se o hromadnou výuku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení pravidel florbalu
- pochopení a naučení základní techniky hole
- pochopení a využití základů florbalové taktiky
- osvojení základních pohybových dovedností ve florbalu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k řešení problémů

- analyzovat příčiny problémů a neúspěchů ve florbalu a naplánovat způsoby jejich řešení
- využívat získaných vědomostí a dovedností k objevení různých variant řešení problémů
- rozvíjet schopnosti obhajovat svá rozhodnutí a uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí vůči spolužákům

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky ve florbalu, naslouchat druhým a vhodně na ně reagovat
- rozvíjet komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro kvalitní spolupráci se spolužáky, učiteli a trenéry

Kompetence sociální a personální

- užívat bezpečně sebeovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu

- sebeuspokojení a sebeúcty
- respektovat názory a zkušenosti druhých lidí a čerpat z nich poučení

Kompetence občanské

- seznamovat se s právy a povinnostmi ve škole i mimo školu
- poskytovat účinné pomoci a zodpovědné chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- bezpečně a účinně používat tělocvičné nářadí a náčiní, dodržovat vymezená pravidla pro provoz v tělocvičně a na sportovištích a plnit povinnosti vyplývající z pokynů pro sportovní akce mimo školu

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- o sebepoznání a sebepojetí
- o kooperace a kompetice

5.11.1.1.2 Vzdělávací obsah

Sportovní hry – florbal			
Ročník: 7.			
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování - vyjmenuje základní pravidla florbalu a při hře je dodržuje - zvládá podle svých předpokladů a předvede v souladu s pravidly: <ul style="list-style-type: none"> - přihrávky forhandem i backhandem a jejich zpracování se spoluhráčem - střelbu backhandem i forhandem (na místě a za pohybu) - základní dovednosti brankáře 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost v Sh - florbalová výstroj a výzbroj - pravidla - herní činnosti jednotlivce <ul style="list-style-type: none"> - držení hokejky - základní postoj - vedení míču - uvolňování s míčkem - základy přihrávky - přihrávka backhandem a forhandem - zpracování a přihráváí míčku - uvolňování bez míčku - základy střelby - střelba backhandem a forhandem - dorážení a tečování míčku - vhazování míčku - obranné herní činnosti - obsazování hráče s míčkem - obsazování hráče bez míčku 	<p>Tv</p> <p>Z Vo</p> <p>Tv</p> <p>Tv</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí, - kooperace a kompetice

<p>chybné provedení dovedností a dodržování pravidel</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo) - rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností - uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího - vyjmenuje a používá ve hře typy rozestavení při různém počtu hráčů v poli - uplatňuje osvojené dovednosti - sestaví propozice jednoduché třídní soutěže 	<p>standardní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - obranné – zajišťování, přebírání, zdvojování, odstupování, osobní bránění - herní systémy <ul style="list-style-type: none"> - útočné – postupný útok, rychlý útok, protiútok - obranné – osobní obrana, zónová obrana, kombinovaná obrana, - hra v oslabení <ul style="list-style-type: none"> - rozestavení hráčů při hře 4 na 5 - rozestavení hráčů při hře 4 na 4 - rozestavení hráčů při hře 3 na 5 - rozestavení hráčů při hře 4 na 4 - rozestavení hráčů při hře 3 na 3 - trénink hry 		
---	--	--	--

5.11.2 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

5.11.2.1 Vyučovací předmět: Informatika - cvičení

5.11.2.1.1 Charakteristika předmětu

Časová dotace: 7. a 8. ročník: 1 disponibilní hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika - cvičení

Ve volitelném předmětu Informatika – cvičení jsou žáci vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami, k tvorbě jednoduchých webových stránek a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Dále se žáci učí vytvářet jednoduché programy v programovacím nástroji SGP Baltík. Učí se algoritmizovat úlohy a převádět algoritmus do programového kódu. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- pochopení pojmy hardware, software a práce v síti
- práci s grafikou, textem, tabulkami, k tvorbě jednoduchých webových stránek a k tvorbě prezentací
- práci s internetem

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vést k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívat zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- učit se číst z příruček a manuálů a dělat si k těmto materiálům takové poznámky, které jim později pomohou při práci s informačními technologiemi

Kompetence k řešení problémů

- vést zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vést nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- učit se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učit dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci vést ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učit pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- učit se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vést k ohleduplnosti a taktu, učit se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznámit s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací vést ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.11.2.1.2 Vzdělávací obsah

Informatika – cvičení

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná tabulkový editor od textového - pracuje s tabulkovým procesorem, založí - nový soubor, výsledný soubor uloží pod - správným názvem do správné složky - nastavuje parametry stránky souboru - vytiskne list správným způsobem - formátuje jednotlivé druhy buněk - rozlišuje základní typy buňky - pojmenuje řádek, sloupec a adresu buňky - pracuje s řádkem vzorců a s celým listem - napíše text v tabulkovém procesoru - text přizpůsobí buňce, zalomí text dané buňky - v tabulkách dokáže třídit (vzestupně, - sestupně) údaje podle různých zadání a parametrů - porovnává data - vytváří grafy a pracuje s nimi - rozlišuje základní typy grafů (spojnicový, 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulkové procesory - Excel - práce se souborem - založení nového souboru, uložení souboru, - pojmenování a přejmenování souboru - tisk souboru, nastavení parametrů tisku - formát buňky - řádek Excelu, sloupec Excelu, adresa - v Excelu, list v Excelu, práce s listy - řádek vzorců - psaní textu, práce s textem v buňce - psaní tabulek - třídění údajů - sestupné třídění a vzestupné třídění - třídění podle více parametrů - porovnávání dat - grafy v Excelu - spojnicový, výsečový, sloupcový, pruhový, - XY bodový graf - vytváření grafů 	<p>M - závislosti, vztahy a práce s daty – výpočet aritmetického průměru, sestavení a vyhodnocení tabulky a grafu dvou závislých veličin, porovnávání dat, zápis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, sestrojení a čtení grafů přímé a nepřímé úměrnost</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<ul style="list-style-type: none"> výšečový, sloupcový, XY bodový) - formuluje jednoduché vzorce - již vytvořené vzorce dokáže formátovat - pracuje s funkcemi v Excelu 	<ul style="list-style-type: none"> - průvodce grafem - úprava grafu - jednoduché vzorce - matematické funkce - časové a datové funkce - statistické funkce - logické funkce - funkce s podmínkou 		
---	--	--	--

Informatika-cvičení

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná rastrovou a vektorovou grafiku - vytváří jednoduché rastrové obrázky - pracuje s jednoduchou vektorovou grafikou - upravuje fotografie - orientuje se v prezentačním software - vytvoří jednoduchou prezentaci - edituje a formátuje prezentaci - mění již hotovou prezentaci - prezentaci zhodnotí (předvede) - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> - rastrové programy - vektorové programy - grafika pro multimedia - import a export obrázků - nejrozšířenější grafické formáty - druhy skenerů - práce se skenerem - jednoduchá úprava fotografie - tvorba prezentace – software pro prezentaci - jednoduchá prezentace - základy editace - formátování 		<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se mezi základními pojmy při tvorbě webu - vytváří jednoduché webové stránky - vylepšuje již vytvořené stránky - vytváří mediální sdělení pro internetové médium - dokáže spolupracovat, komunikovat v týmu - při tvorbě mediálních sdělení zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> - změna vzhledu prezentace - promítání prezentace - základní pojmy webu - jednostránkový web - základy Frontpage - tabulky a jejich formátování - textové a obrázkové odkazy - tvorba mediálního sdělení 		
--	---	--	--

5.12 Doplnující vzdělávací obory

5.12.1.1 Etická výchova

Pro etickou výchovu nevytváříme samostatný předmět. Její prvky se objevují v různých vzdělávacích oblastech, které rozčleňujeme do mnoha témat. Patří mezi ně mezilidské vztahy a komunikace, důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe a druhých, kreativita a iniciativa, řešení problémů a úkolů, přijetí vlastního a společného rozhodnutí, komunikace citů, asertivita, zvládnutí agresivity a soutěživosti, sebeovládání, řešení konfliktů, reálné a zobrazené vzory, prosociální chování v osobních vztazích (pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství), prosociální chování ve veřejném životě (solidarita a sociální problémy). Tato témata prolínají různými předměty na I. i II. stupni vzdělávání.

Na I. stupni vzdělávání se nejvíce objevují ve vzdělávacím oboru Český jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a svět práce. V rámci mezipředmětových vztahů prolínají i dalšími výchovnými předměty.

Na II. stupni vzdělávání jsou tato témata obohacena o další aplikační témata, jako jsou etické hodnoty, sexuální zdraví, rodinný život, duchovní rozměr života, ekonomické hodnoty, ochrana přírody a životního prostředí, hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka.

Žáky vedeme k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů, k pochopení základních ekologických problémů.

U žáků rozvíjíme sociální dovednosti, samostatné pozorování jiných s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situace jiných, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Prvky etické výchovy jsou zařazeny do výuky předmětů:

I. stupeň:

<i>OBSAH</i>	<i>VÝSTUPY ŽÁKA</i>	<i>VYUČOVACÍ PŘEDMĚT</i>
<ul style="list-style-type: none">- oslovování, formy pozdravu,- naslouchání,- dodržování pravidel ve třídě, poděkování, omluva,- přiměřená gestikulace	<ul style="list-style-type: none">- se chová dle společenských pravidel- vyjadřuje a usměrňuje svoje city	Český jazyk (1. – 5. ročník) Prvouka (1. – 3. ročník) mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- vytváření sebeúcty a úcty k druhým,- základy pozitivního hodnocení,- pomoc, dělení se, vyjádření soucitu	<ul style="list-style-type: none">- udržuje uspokojivé vztahy, využívá poznatků diskuse,- sebepojetí, akceptace druhých	Český jazyk (1. - 5. ročník) Prvouka (1. – 3. ročník) mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- vyjádření citů,- prvky tvořivosti při společné práci,- reflektování na situaci druhých	<ul style="list-style-type: none">- hledá vhodné způsoby řešení problémů, správné způsoby komunikace- má respekt k názorům jiných osob	Český jazyk (1. – 5. ročník) Prvouka (1. – 3. ročník) mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none">- eliminace hrubých výrazů,	<ul style="list-style-type: none">- dodržuje pravidla slušného	Český jazyk (4. – 5. ročník)

<ul style="list-style-type: none"> - položení vhodné otázky, - používání prvků neverbální komunikace - zásady lidského soužití 	<p>chování a prvky asertivního chování,</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně komunikuje s jinými lidmi 	<p>Přírodověda (4. – 5. ročník) Vlastivěda (4. – 5. ročník) mezipředmětové vztahy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - tvořivé skutky v mezilidských vztazích (rodina, kolektiv), - podobnost a odlišnost lidí - schopnost spolupráce - asertivní chování - iniciativa - elementární prosociálnost 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje hodnoty, názory a přesvědčení jiných lidí, - uvědomuje si základní lidská práva - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů, - reflektuje situaci druhých, poskytuje pomoc 	<p>Český jazyk (4. – 5. ročník) Přírodověda (4. – 5. ročník) Vlastivěda (4. – 5. ročník) mezipředmětové vztahy Prac. výchova (2. -5.ročník)</p>

II. stupeň

<i>OBSAH</i>	<i>VÝSTUPY ŽÁKA</i>	<i>VYUČOVACÍ PŘEDMĚT</i>
<p>otevřená komunikace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady verbální komunikace, - komunikační chyby, - komunikace ve ztížených podmínkách, - dialog 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci 	<p>Anglický jazyk (6. - 9. ročník.) Německý jazyk (7. – 9. ročník) Český jazyk (6. – 9. ročník)</p>
<p>asertivní chování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omluva, reakce na omluvu, - prosba, žádost o pomoc, službu, informaci, - poděkování a reakce na poděkování, - řešení konfliktu <p>fair-play:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravá soutěživost, - dodržování pravidel her, - prosociálnost a sport, 	<ul style="list-style-type: none"> - nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním, neagresivním způsobem - obhájí svá práva - analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu - aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<p>Anglický jazyk (6 – 9. ročník) Německý jazyk (8. ročník) Výchova ke zdraví (6., 8. ročník) Tělesná výchova (6. – 9. ročník)</p>
<p>iniciativa a tvořivost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik tvořivosti, - iniciativa a tvořivost ve školním prostředí a v rodině, - psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství <p>iniciativa ve ztížených podmínkách:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozitivní formulace problému, - pomoc anonymnímu člověku, - veřejná osobní angažovanost <p>uplatnění komplexní prosociálnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k menšinám, - využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, - bída světa 	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje v obtížných sociálních situacích - je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení 	<p>Anglický jazyk (6., 8. ročník) Německý jazyk (7. – 9. ročník) Výchova k občanství (6. – 9. ročník)</p>
<p>pozitivní vzory versus pochybné idoly:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje manipulační působení médií a 	<p>Český jazyk (6. – 9. ročník)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - senzibilizace pro rozlišování vzorů, - vliv reálných vzorů, - vzory ve vlastní rodině, - vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, - smysl autority, - prosociální vzory ve veřejném životě <p>podpora pozitivního působení televize a médií:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kritický přístup k působení médií, - zvládání agrese - já – potenciální vzor pro druhé - zdravý způsob života, - zodpovědný život 	<p>identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory</p>	<p>Výchova k občanství (6. ročník) Výchova k občanství (7. – 9. ročník) Výchova ke zdraví (7. - 9. ročník)</p>
<p>jedinečnost a identita člověka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotová orientace, - úvahy nad mravními zásadami, - radost a optimismus v životě, - rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, - selfmanagement <p>úcta k lidské osobě:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svoboda, rovnost, - občanská zralost, - lidská práva, - zdroje lidských práv, - pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, - objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí 	<p>Tělesná výchova (6. – 9. ročník) Výchova ke zdraví (7. ročník) Výchova k občanství (7. - 9.ročník) Výchova ke zdraví (8., 9. ročník)</p>
<p>aplikovaná etická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální zdraví, - rodina, - duchovní rozměr člověka, - etické hodnoty, - ekonomické hodnoty, - ochrana přírody a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje etické aspekty různých životních situací - se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů 	<p>Výchova ke zdraví (8. ročník) Mezipředmětové vztahy</p>

5.13 Speciálně pedagogická intervence

5.13.1.1 Předmět speciálně pedagogické péče

Časová dotace: až 3 hodiny/týdně - dle doporučení ŠPZ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět speciálně pedagogické péče je určený pro žáky spadající od II. stupně pedagogické podpory.

Předmět je uskutečňován formou individuální nebo skupinové práce. Dle potřeb dítěte se především budeme věnovat v předmětu reedukaci. Reedukací rozumíme souhrn speciálně pedagogických postupů, jimiž se zlepšuje výkonnost postižené funkce žáka. Při reedukaci vycházíme z kvalitní diagnostiky, z aktuálního stavu a projevů poruchy, volíme vždy individuální přístup, který tyto skutečnosti zohledňuje. Reedukace je zaměřena na rozvoj porušených, nerozvinutých funkcí a na kompenzaci obtíží, které jsou jimi způsobeny. Cvičení by měla být pro žáky přitažlivá, neklademe důraz na kvantitu, ale na kvalitu. Na chyby upozorňujeme nenásilně, nepodceňujeme účinek pochvaly při reedukaci. Činnost rozdělíme na kratší úseky tak, aby dítě po celou dobu bavila. Při reed. cvičení se snažíme zapojovat co nejvíce smyslů, vyhýbáme se porovnávání dosažených výkonů mezi jednotlivými žáky.

Reedukační skupina obsahuje maximálně 4 žáky.

Zaměření obsahu předmětu speciálně pedagogické péče je vždy určen doporučením ŠPZ a dle individuálních potřeb žáka.

Vzdělávání může být zaměřeno na:

- nápravy logopedických obtíží
- řečovou výchovu
- SPU
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- zdravotní tělesnou výchovu
- nácvik sociální komunikace
- zrakovou stimulaci
- bazální stimulaci u žáků s men. Postižením
- práci s optickými pomůckami
- odezírání
- rozvíjení sluchového vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vést žáka k objevování svých možností
- vést žáka k využití svých poznatků, znalostí

Kompetence k řešení problémů

- vést žáka nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení

Kompetence komunikativní

- vést žáka při komunikaci dodržovat jasná pravidla

Kompetence sociální a personální

- vést žáka učit se hodnotit svoji práci či práci ostatních

Kompetence občanské

- při práci vést žáka ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

- vést žáka k dodržování bezpečnostní a hygienických pravidel

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- kreativita
- komunikace
- kooperace
- sebepoznání
- psychohygiena

Mediální výchova (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Environmentální výchova (EVVO)

- vztah člověka k prostředí

Obsah a výstup vzdělávání:

- posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků
- kompenzace nedostatečné domácí přípravy
- reedukace SPU:

Žák by měl:

- orientovat se v prostoru (makro i mikroprostor)
- zlepšit si pravolevou orientaci
- umět rozlišovat barvy, velikosti, tvary, figury, pozadí, podobné i stranově obrácené tvary
- zlepšit si zrakovou paměť
- být schopen zrakové analýzy i syntézy
- mít schopnost sluchové orientace a rozlišování – zvuků, tónů, hlásek, slabik, slov, vět
- zlepšit si sluchovou paměť
- být schopen koncentrovat svou pozornost
- být schopen dle možností logického, abstraktního myšlení

- být schopen artikulace a artiklační obratnosti
- adekvátně využívat slovní zásobu
- rozvíjet komunikační schopnosti
- chápat číselnou řadu
- orientovat se v čase
- vnímat strukturu čísla
- provádět matematické operace
- rozvíjet jemnou i hrubou motoriku, včetně očních pohybů, mluvidel
- umět spojit vnímání s pohybem
- být schopen motorické koordinace (suhra jednotlivých pohybů, včetně schopnosti rytmicity)

5.14 Nepovinné předměty

5.14.1.1 Náboženství

Charakteristika předmětu: Náboženská výchova

Náboženská výchova je vyučována v ročnících 1.- 9. v časové dotaci jedna hodina týdně.

Název předmětu: Náboženství.

Tento předmět není umístěn v RVP ZV. Vycházíme ze zákonné úpravy pro výuku náboženství na státních školách. (zákon č. 561/2004 sb. § 15)

Charakteristika:

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb. §15). Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu, vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem.

Pokud je dostatečný počet přihlášených žáků na nepovinný předmět náboženství, vyučuje se:

- po jednotlivých ročnících
- ve vyučovacích skupinách

Vyučující nepovinného předmětu náboženství musí být v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. §14.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat. Ty jsou rozvedeny přímo v osnově. Předmět se podílí na strategii rozvíjení klíčových kompetencí školy, vedle toho nabízí i své vlastní strategie, také uvedené přímo v osnově. Očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v osnově.

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí pro I. výukový blok

(1. – 3. třída)

Kompetence k učení

1. Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
2. Žák operuje ze základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku.
3. Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.

Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
Výuka vede k pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
2. Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.

Kompetence komunikativní

1. Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promluvám“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.
Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků v nichž mohou vyjádřit svůj názor.
2. Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků.
Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.
3. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.
Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a učí je využívat pro získávání informací.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.
Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován. Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.
2. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.
V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

Kompetence občanské

1. Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
Tento bod rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.
2. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka.
Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

Kompetence pracovní

1. Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla.

Ročníkové výstupy pro I. ročník ***Bůh mě má rád***

Žák na konci roku:

1. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě
2. je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista.
3. objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání
4. zná a rozumí základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života
5. projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si, co je to být křesťanem
6. popíše základní symboly postu a velikonoce a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství
7. objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život
8. zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi
9. chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě

Učební celky pro I ročník:

1.1. Bůh nám dává život – dívám se kolem sebe

- 1.1.1. Jedinečnost člověka - jednota všech lidí
- 1.1.2. Nasloucháme okolí a tím pozitivnímu vztahu k Bohu
- 1.1.3. Děkujeme za projevenou důvěru a lásku
- 1.1.4. Kladné a záporné důsledky našeho chování
- 1.1.5. Symbolika společného stolu (rodinné slavnosti, jídle)
- 1.1.6. Základ modlitby – rozhovor s Bohem
- 1.1.7. Modlíme se společně – znamení kříže
- 1.1.8. Slavnost Všech svatých

1.2. Bůh nám dává svého Syna – Advent a Vánoce

- 1.2.1. Význam pojmu advent
- 1.2.2. Maria – Ježíšova matka
- 1.2.3. Josef – ochránce Božího Syna
- 1.2.4. Betlémské události

1.3. Bůh nám dává své Slovo – některé příběhy z Bible

- 1.3.1. První seznámení s Biblií
- 1.3.2. Svatba v Káni Galilejské – proměnit smutek v radost
- 1.3.3. Ježíš povolává učedníky – i já jsem zván(a)

- 1.3.4. Utišení bouře – už znám mocného pomocníka v nouzi
- 1.3.5. Dům na skále a na písku – jistota v životě
- 1.3.6. Uzdravení slepého – úcta k nemocným a postiženým

1.4. Bůh nám dává nový život – postní doba a velikonoce

- 1.4.1. Vstup do postní doby a znamení popelce
- 1.4.2. Biblické události svatého týdne: vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, velikonoční liturgie
- 1.4.3. Vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce
- 1.4.4. Neděle jako den Ježíšova zmrtvýchvstání
- 1.4.5. Zjevení Zmrtvýchvstalého učedníkům
- 1.4.6. Ježíš odchází k Otci
- 1.4.7. Událost seslání Ducha Svatého

1.5. Bůh nám dává radost – církev jako duchovní rodina

- 1.5.1. Moje maminka a Maria – „maminka všech lidí“
- 1.5.2. Patřím mezi Ježíšovy přátele
- 1.5.3. Patřím do církve – pozvání ke společné modlitbě
- 1.5.4. Modlitba Otče náš a Zdravas Maria

Ročníkové výstupy pro II. ročník *Bůh nás zve*

Žák na konci roku:

1. je si vědom působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými
2. na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem
3. orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života
4. umí prožívat období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc
5. disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě
6. objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem
7. má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě

Učební celky pro II ročník:

2.1. Stvoření světa a první hřích člověka

- 2.1.1. Děkujeme za prázdniny
- 2.1.2. Boží přítomnost ve stvoření i v technice
- 2.1.3. Stvořený svět jako znamení Boží lásky
- 2.1.4. Andělé – Boží služebníci a poslové
- 2.1.5. Člověk stvořen jako Boží obraz
- 2.1.6. Selhání prvních lidí

- 2.1.7. Kain a Ábel
- 2.1.8. Příběh o potopě
- 2.1.9. Stavba Babylonské věže

2.2. Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti

- 2.2.1. Symbolika adventního věnce, advent jako příprava na příchod milující osoby
- 2.2.2. Význam slov modlitby „Zdravas Maria“
- 2.2.3. Vánoce jako připomínka a symbol narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem)

2.3. Evangelijní příběhy Ježíšova života

- 2.3.1. První odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě
- 2.3.2. Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest
- 2.3.3. Modlitba jako prostředek proti pokušením – Ježíš na poušti
- 2.3.4. Zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři
- 2.3.5. Význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá

2.4. Liturgie postní a velikonoční doby

- 2.4.1. Liturgie Popeleční středy – symbolika popela
- 2.4.2. Základní biblické události Svatého týdne: vjezd do Jeruzaléma, poslední večeře, pašije
- 2.4.3. Liturgie velikonočního třídenní a její smysl
- 2.4.4. Symbolika velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání – největší zázrak křesťanské víry

2.5. Následování Ježíše svým životem

- 2.5.1. Zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování
- 2.5.2. Nejdůležitější události Mariina života
- 2.5.3. Pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita)
- 2.5.4. Působení Božího slova – podobenství o rozsěvači
- 2.5.5. Příběh seslání Ducha Svatého a jeho působení; základní symboly DS
- 2.5.6. církev je všude tam, kde žijí křesťané

Ročníkové výstupy pro III. ročník ***Bůh k nám přichází***

Žák na konci roku:

1. spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky
2. poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka
3. chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život
4. je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem
5. chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu
6. rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii
7. umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky

Učební celky pro III ročník:

3.1. Bůh k nám přichází

- 3.1.1. Děkujeme za prázdniny
- 3.1.2. Štěstí prvních lidí
- 3.1.3. Hřích a jeho důsledky
- 3.1.4. Bůh slibuje záchranu

3.2. Desatero

- 3.2.1. Bůh – 1. přikázání
- 3.2.2. Boží jméno a Boží věci – 2. přikázání
- 3.2.3. Slavení neděle – 3. přikázání
- 3.2.4. Rodina jako společenství – 4. přikázání
- 3.2.5. Život a zdraví – 5. přikázání
- 3.2.6. Čisté srdce – 6. a 9. přikázání
- 3.2.7. Úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání
- 3.2.8. Lidské slovo – 8. přikázání

3.3. Pozvání k hostině

- 3.3.1. Ježíš chce být hostem u Zachea
- 3.3.2. Ježíš a jeho láska k lidem
- 3.3.3. Bůh nás miluje, proto nám odpouští
- 3.3.4. Můj postoj k Bohu, lidem a sobě
- 3.3.5. Slavíme svátost smíření
- 3.3.6. Svátosti – znamení Boží milosti

3.4. Hostina s Ježíšem

- 3.4.1. Ježíšova Poslední večeře
- 3.4.2. Připravujeme se na mši svatou
- 3.4.3. Mše svatá – bohoslužba slova
- 3.4.4. Mše svatá – bohoslužba oběti
- 3.4.5. Mše svatá – proměňování
- 3.4.6. Mše svatá – svaté přijímání
- 3.4.7. První svaté přijímání v našem životě
- 3.4.8. Eucharistie a život

3.5. společenství církve zve na hostinu

- 3.5.1. Velké dny v životě Ježíše Krista
- 3.5.2. Pane, zůstaň s námi
- 3.5.3. Panna Maria – matka a sestra lidí
- 3.5.4. Duch, který oživuje
- 3.5.5. Prázdniny s Ježíšem

Průřezová témata

Nepovinný předmět náboženství se prostřednictvím průřezových témat orientuje na integrální rozvoj osobnosti žáka v jednotě jejích složek fyzických, psychických a duchovních. Smyslem je, aby si žák uměl kvalifikovaným způsobem klást otázky po smysluplnosti lidské existence ve světě a

společnosti, aby rozuměl nabídkám různých typů odpovědí a aby cítil potřebu formulovat samostatně svoji vlastní odpověď a stal se v duchu této odpovědi a podle svých možností schopným utvářet vlastní život.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci zařazuje předmět do výuky témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Nepovinný předmět náboženství lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k rozvoji schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidských vztahů a morálnímu rozvoji.

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

- Nepovinný předmět náboženství klade v prvních ročnících důraz na uvědomění si pozitivního vztahu k sobě samému, žák poznává na základě probírané látky základní zásady chování, zodpovědnosti a křesťanská východiska důstojnosti lidské osoby. (1.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 3.2.1., 3.2.2.)

Sociální rozvoj:

Vzájemné poznávání se ve společenství, výchova k dobrým vztahům a chování podporujícímu dobré vztahy

- Kvalita vztahů žáka k lidem je v nepovinném předmětu náboženství dávána do vztahu s Bohem jako nedílná součást identity křesťana, která vytváří základní zásady chování v rodině a v kolektivu. Výuka rozvíjí a koriguje schopnost žáka důvěřovat a mít solidaritu s druhými. (1.1.1., 1.3.6., 2.3.5., 2.5.3., 3.1.3., 3.3.)

Morální rozvoj:

Rozvíjí duchovní postoj a hodnoty a jejich projevy v chování a životě lidí; vytváří povědomí o pomáhajícím a prosociálním chování.

- Nepovinný předmět náboženství pomáhá k rozvoji vědomostí o obecných principech lidského jednání a o hodnotě křesťanských mravních ideálů, vede k uznání důstojnosti člověka bez ohledu na jeho schopnost podat výkon a rozvíjí duchovní postoj žáka na základě zkušenosti s pozitivním příkladem biblických příběhů a Desatera.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Skrze využití tematických okruhů enviromentální výchovy v hodinách nepovinného předmětu náboženství vedeme žáky k poznání a k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí, rozvíjíme vztah odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince; ovlivňujeme v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

- Nepovinný předmět náboženství se v prvních ročnících v rámci tohoto průřezového tématu zabývá především rozvojem tematického okruhu lidské aktivity a problému životního prostředí. (1.1.2., 1.1.3., 2.1., 3.1.3.)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v nepovinném předmětu náboženství plní v 1. vzdělávacím období funkci spíše rozlišovací a orientační. Pomáhá žáka vybavit základní úrovní mediální gramotnosti. Žák je seznámen s různými médii, ve kterých se pracuje s křesťanskou tematikou, a s jejich využitím v oblasti sebevzdělání i osobním životě. Žák je také seznámen také s různými typy sdělení, jejich rozlišováním a nabídkou:

- křesťanské pořady v televizi – Velikonoce, Vánoce, filmy, hry, s uvedením do tématu a následným vyhodnocením v hodině,
- seznámení s „uměním číst“ v časopisech pro tuto věkovou kategorii
- využívání internetu a počítačové mediální techniky v hodinách, kde společně diskutujeme a předáváme své pohledy na shlédnuté programy. (1.2.3., 2.1.5., 3.4.)

Doporučujeme:

- výlet na významné místo v regionu a propojit s ŠVP
- účast na děkanátní, popř. diecézní, pouti dětí
- návštěva farního kostela a seznámení se s liturgickým prostorem
- zapojení se do výtvarných soutěží
- účastna farních dnech, akcích školy a obce

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí pro II. výukový blok

(4. – 5. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Učitel předmětu učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
2. Samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se chce předmět se chce systematicky zabývat v tomto směru etickým rozměrem života žáků
3. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejrůznější problémové situace podle příkladu biblických postav.
2. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.

Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.

3. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.

Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazujeme do výuky modelové příklady, kde se učíme vlastnímu úsudku a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

1. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.

Ve vyučování klademe důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuze, učíme se formulovat své myšlenky. Využíváme metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.

2. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

V předmětu vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací. Zapojení se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech. Zapojení se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dále podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Tento bod rozvíjí předmět náboženství tím, že v tématických celcích „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ si žák osvojí pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastní si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

2. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavenstvím. Pochopil, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení svých osobních vztahů i dalších personálií v životě.

3. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Tématické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Učí se vnímat svět jako společný domov ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní, a který vypovídá o svém Tvůrci.

Kompetence občanské

1. Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i zápory života společnosti ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí se kterým se setkávají.

2. Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko-křesťanské tradice, o níž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

Kompetence pracovní

1. Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

Ročníkové výstupy pro IV. ročník

Žák na konci roku:

1. objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé
2. hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života
3. rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje je a je připraven vnitřně se na něm angažovat
4. disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
5. je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet
6. rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou
7. vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu

Učební celky:

4.1. Jsem na cestě

4.1.1. Jsme na cestě

4.1.2. Bible-průvodce na cestě

4.2. Cesta do zaslíbené země

4.2.1. Mojžíš

4.2.2. Jsem s tebou

4.2.3. Vyvedu vás ze země otroctví

4.2.4. Přechod přes moře

4.2.5. Putování pouští

4.2.6. Do zaslíbené země

4.3. Cesta za světlem

4.3.1. Probud' se

4.3.2. Svatá Lucie, která nese světlo

4.3.3. Co píše Lukáš a Matouš o Ježíšově narození

- 4.3.4. Já sem světlo světa
- 4.3.5. Cestu jim ukázala hvězda

4.4. Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království

- 4.4.1. Blahoslavenství
- 4.4.2. Ježíš učí o naději
- 4.4.3. Ježíš vypravuje o Božím království
- 4.4.4. Ježíš vypravuje o skrytém pokladu
- 4.4.5. Slepí vidí
- 4.4.6. Hluší slyší
- 4.4.7. Uzdravení nemocného s ochrnutou rukou

4.5. Cesta životem

- 4.5.1. Ježíšovo proměnění
- 4.5.2. Vezměte a jezte
- 4.5.3. Neznám toho člověka
- 4.5.4. Křížová cesta
- 4.5.5. U prázdného hrobu
- 4.5.6. Ježíš se dává poznat u jezera
- 4.5.7. Jdeme cestou života

4.6. Jako církev na cestě

- 4.6.1. Církev, dům z živých kamenů
- 4.6.2. Hostina společenství
- 4.6.3. Hostina slova
- 4.6.4. Hostina chleba
- 4.6.5. Jako církev na cestě

Ročníkové výstupy pro V. ročník

Žák na konci roku:

1. je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět
2. je otevřený pro spolupráci v místním regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy
3. je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory
4. nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku
5. chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života
6. chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení

Učební celky:

5.1. Svět – náš společný dům

- 5.1.1. Tady bydlíme

- 5.1.2. Tady bydlím
- 5.1.3. Všechna díla Páně, velebte Pána
- 5.1.4. Vyryl jsem si tě do dlaní
- 5.1.5. Boží slovo

5.2. Abrahama volá Boží hlas

- 5.2.1. Odejdí ze své země
- 5.2.2. Pohled' na nebe a sečti hvězdy
- 5.2.3. Hagar a Izmael
- 5.2.4. Narození Izáka
- 5.2.5. Abrahamova zkouška
- 5.2.6. Abraham, otec víry

5.3. Naslouchám Božímu hlasu

- 5.3.1. Slyším kolem sebe mnoho hlasů
- 5.3.2. Narození Jana Křtitele
- 5.3.3. Hlas volajícího na poušti
- 5.3.4. Podivuhodné narození
- 5.3.5. Otevřela se nebesa

5.4. Ptám se: kdo jsi, Ježíši?

- 5.4.1. Já jsem světlo světa
- 5.4.2. Já jsem chléb života
- 5.4.3. Já jsem dobrý pastýř, já jsem dveře
- 5.4.4. Já jsem vinný kmen
- 5.4.5. Já jsem cesta, pravda a život
- 5.4.6. Já jsem vzkříšení a život

5.5. Já jsem vzkříšení a život

- 5.5.1. Když se cesta životem stane cestou křížovou
- 5.5.2. Aby se cesta křížová stala cestou života
- 5.5.3. To je ta noc
- 5.5.4. Světlo naděje
- 5.5.5. A naplnil celý dům...
- 5.5.6. Aby všichni byli jedno
- 5.5.7. Maria

5.6. Církev – náš společný dům

- 5.6.1. Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ!
- 5.6.2. Budeš mluvit o tom, co jsi viděl a slyšel
- 5.6.3. Měli všechno společné

5.7. Do domu Hospodinova...

- 5.7.1. Věřit znamená...
- 5.7.2. Opakování
- 5.7.3. Spolupracujeme na Božím díle

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj osobnosti formou cvičení seberegulace a sebeorganizace.

Nepovinný předmět náboženství se systematicky věnuje rozvíjení tématu svědomí v jehož rámci žák dokáže reflektovat své jednání a jednání druhých lidí z hlediska dobra a zla a motivuje žáky k trpělivé práci na rozvíjení pozitivních volných vlastností, tato oblast je rozvíjena všude, kde je tématem rozvíjení svědomí žáka od heteronomního směrem k autonomnímu.

Rozvíjením tématu „svědomí“ se zabýváme v tématickém celku „Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra“ (4.4.3.), předmět se snaží motivovat žáky k trpělivé práci na biblických příkladech např. putování izraelitů do zaslíbené země. (4.1.2.)

Sociální rozvoj:

Rozvíjí dovednosti dobré komunikace, empatického a aktivního naslouchání a také rozvíjí základní komunikační dovednosti pro spolupráci.

V hodinách náboženství se učí aktivnímu naslouchání shrnováním a parafrázováním myšlenek z biblických textů zaměřených k tématickým celkům; dále seznamujeme s pravidly efektivního dialogu, který potom prakticky procvičujeme pod vedením vyučujícího na tématech týkajících se konkrétních životních situacích a souvisejícími s přečteným biblickým textem.

Tématický celek „Advent a Vánoce“ nám nabízí skrze vánoční biblické texty možnost procvičení se v aktivním naslouchání a následné komunikaci o prožití vánočního období. (4.2.4.) Dalším vhodným tématem k rozvinutí průřezového tématu osobnostní a sociální výchova v části sociální rozvoj žáka je látka v tématickém celku „Církev- náš společný dům“. (5.6.2.)

Morální rozvoj:

Schopnost řešit problémy spolu s rozhodovacími dovednostmi vedou k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k rozhodování a řešení životních situací.

V této části tématu seznamujeme žáky s typy problémů ve vztazích mezi lidmi, jejich obvyklými příčinami, důsledky a strategiemi překonávání. Sledujeme reálné problémy křesťanů v této sekulární společnosti, dostáváme se ke konkrétním problémům žáků a společně hledáme řešení na daná témata. Při výuce si na konkrétním příkladu uvědomujeme mravní rozměry různých způsobů lidského chování.

Tuto část průřezového tématu procvičíme při tématu „Bible průvodce naším životem“, kde se věnujeme biblické postavě Mojžíše (4.1.2. , nebo v tématickém celku „Abraháma volá Boží hlas“, kde dané téma můžeme rozvinout na biblické postavě praotce víry. (5.1.3.)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola utváří a rozvíjí demokratické vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti.

V tomto vzdělávacím období klademe důraz na vytváření společenství mezi žáky navzájem, vyučujícím a farností, kde žáci zakoušejí otevřené partnerství budované na principu evangelního poselství lásky a svobody. Tématický okruh rozvíjíme zaměřením se na dodržování pravidel života daných Abrahámovi a Mojžíšovi, která vedou k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

S tímto průřezovým tématem se setkáme v tématickém celku „Bible průvodce naším životem“ v učivu o hořícím keři. (4.1.2.) Postava Abraháma nás vybízí k rozhodování se k novému životu a vydání se na cestu svého osobního života k plnohodnotnému životu v občanské společnosti. (5.1.3.)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá, vycházíme ze zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí rodině a získaných v obci a nejbližším okolí. Téma rozšiřujeme na sousední národy, na život v nich, zvyky a tradice.

V hodinách náboženství seznamujeme žáky s místními zvyky a tradicemi, které vycházejícími s křesťanství, které dalo Evropě tvář – Vánoce, velikonoce a slavnost místního kostela, srovnáváme je se slavením těchto svátků v okolních národech Evropy. Téma doplníme událostmi s života našich světců, kteří se hráli svoji nezastupitelnou roli v dějinách Evropy.

Přiblížení zvyků a tradic vycházejících z křesťanství, které prožíváme o Vánocích, velikonočních a při místních slavnostech patronů kostela nám toto téma otevře v učivu vztahujícím se k této události. (4.3.4., 4.3.5., 5.3.4., 5.3.5) Učitel vede žáky v tomto tématu k poznání a pochopení života a díla významných křesťanských Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory – patroni Evropy sv. Benedikt, sv. Cyril a Metoděj a další národní světcí – sv. Václav, sv. Vojtěch. (4.6.5., 5.7.3.)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost. Klademe důraz na uplatňování principu slušného chování a kvalitu mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti.

Předmět náboženství rozvíjí tuto oblast v tomto tématu tím, že rozvíjí křesťanské chápání lidské osobnosti jako Božího obrazu, ze kterého plyne obecné uznání práva na lidskou důstojnost. Zejména při uplatňování principu slušného chování a kvality mezilidských vztahů vycházíme v tomto tématu z Ježíšova Horského kázání.

Tematický okruh průřezového tématu realizovaného skrze mezilidské vztahy se v hodinách náboženství uskuteční při probírání látky Horského kázání v tematickém celku – Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království. (4.4.1., 4.4.2., 4.4.3.)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Lidské aktivity a problémy životního prostředí se rozvíjí v tomto okruhu v tomto zaměření: ochrana přírody a kulturních památek, uvést příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při velkých církevních setkáních, krajinotvorné prvky.

Nepovinný předmět náboženství vytváří v tomto průřezovém tématu možnost otevřít biblický pohled na lidské aktivity a problémy životního prostředí. Tím rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na toto prostředí, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí. Pro toto téma je důležité si uvědomit propojení mezi životním prostředím a péčí o kulturní památky na místní a regionální úrovni.

Tento okruh realizujeme v hodinách budováním pozitivního vztahu žáka k ochraně životního prostředí v prvním tematickém celku V. ročníku, kde si žák ovědomuje, že svět je náš společný domov a my máme za něj osobní zodpovědnost. Učíme se vnímat estetické hodnoty prostředí v místě bydliště popř. našeho regionu. (5.1.1.) Ve vyučování náboženství propojíme souvislosti mezi životním prostředím a kulturními památkami tak, že uskutečneme výlet k místním památkám, kde se seznámíme s historií, vznikem a umístěním v krajině. Naše aktivita přírodnímu prostředí se stává konkrétní skrze výzdobu tohoto místa nebo úklidem jeho okolí atd. (4.5.7)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – v tomto tématickém okruhu pěstujeme kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, učíme žáky rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, vedeme k chápání podstaty mediálního sdělení, objasňujeme jeho cíle a pravidla.

Náplň učiva v nepovinném předmětu náboženství vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací a zábavy. Napomáhá rozvoji citlivosti vůči návykovým stereotypům při sledování televize, internetu a při trávení volného času u počítačových her. Pro uplatnění žáka v pluralitní společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa a s kterými se setkává v médiích. V tomto tématickém celku reagujeme na tyto potřeby při rozebírání obsahů konkrétních mediálních pořadů ve vyučovací skupině pomocí vzájemného dialogu a hledáním skutečné pravdy.

V učivu věnovanému vánočnímu období využíváme znalostí žáka, které získal skrze média a porovnáváme se skutečnou biblickou zvěstí a současným křesťanským pohledem na prožití vánoční radostné zvěsti. (4.3.4.) V jiné části učiva se věnujeme velikonočnímu tajemství, tuto tematiku konfrontujeme se zpracováním v médiích a s probíraným učivem a s konkrétním životem v rodině a farnosti. (5.5.3.) Tímto vyhodnocováním konkrétních informací jak z médií, tak z konkrétního života konfrontujeme s životem podle křesťanských zásad a tím rozvíjíme citlivost vůči návykovým stereotypům a trávení volného času.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí pro III. výukový blok

(6. – 9. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. *Předmět vede k porozumění souvislostí Starého a Nového zákona a propojení biblické zvěsti s konkrétním životem a s životem církve. Vzhledem k této skutečnosti je žák nucen pracovat odpovědně s informacemi a efektivně je využívat nejen v procesu školního vyučování, ale i v praktickém životě.*
2. Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. *Předmět vede k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd. Ve vyučování využíváme různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci; Tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel.*
3. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti. *Předmět poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací o jejichž řešení učitel se žáky diskutuje a vede je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve.*

Kompetence k řešení problémů

1. vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
Žák se učí od prvního stupně rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a navíc si uvědomovat jejich možné důsledky, a to nejen z pohledu přítomnosti, ale i s horizontu věčného života. Získané vědomosti z života světců jsou příkladem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdarů a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti.
2. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
Náplň učiva v tomto vzdělávacím období objasňuje řešení problémů očima křesťana v tomto světě; žáci s vyučujícím diskutují a prakticky si ověřují správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjí své duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikují je i v jiných oborech své činnosti. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve.
3. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.
Vyučování vede k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky. Toto vede ke schopnosti je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy na veřejnosti.

Kompetence komunikativní

1. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.
Předmět náboženství využívá narativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor v tváři v tvář současné pluralitě světa.
2. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
Obsahově předmět prohlubuje porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vede žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace je v tomto předmětu obohacena o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Přitom předmět využívá zážitkových prvků ve výuce. Předmět využívá informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni.
3. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
Předmět náboženství klade důraz na vytváření společenství. Základem každého společenství je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem. Žák je připraven být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky.

Kompetence sociální a personální

1. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci. Žák pravdivě vidí své schopnosti a je připraven nasadit je pro bližní. Seznámení s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace.

2. Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Na tomto bodu této klíčové kompetence se předmět náboženství podílí zvláště systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování. Rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšujeme schopnost přijímání rolí v praktickém životě.

Kompetence občanské

1. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Předmět náboženství rozvíjí odpovědnost žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Postoj zodpovědnosti žáci dávají do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledají jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě. Předmět vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Zároveň v nich rozvíjí ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

2. Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Žák má v předmětu náboženství porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Z hlediska školy tak dostává žák šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Učivo interpretuje tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě jejich úcty si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky.

3. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Obsahy předmětu rozvíjejí postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Jde zde tedy o prohloubení motivace k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu. Žáci jsou v předmětu motivováni k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání.

Kompetence pracovní

1. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
Žáci se učí v hodinách pravdivě dívat na své schopnosti a kvality. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr. Zakouší radost z práce ve prospěch druhých. Žák má poznat, že není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.
2. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.
Tento předmět vede žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče. Umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků. Zapojuje žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu.

Ročníkové výstupy pro VI. ročník ***Společně objevujeme víru***

Žák na konci roku:

1. má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a k druhým lidem
2. má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot
3. má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci
4. zná a chápe symboly víry (Credo)
5. zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře
6. rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu

Učební celky:

6.1. Téma letošního roku – křesťanská věrouka

- 6.1.1. Náš věčný cíl - nebe
- 6.1.2. Příroda mluví o Stvořiteli
- 6.1.3. Dnešní věda a Bůh

6.2. Odkud víme, že je Bůh

- 6.2.1. Písmo svaté - Bible
- 6.2.2. Stopy Boží existence
- 6.2.3. Vlastnosti Boží
- 6.2.4. Bůh je trojjediný
- 6.2.5. Boží prozřetelnost

6.3. Bůh a jeho tvorové

- 6.3.1. Andělé
- 6.3.2. O člověku

- 6.3.3. Přátelství mezi Bohem a člověkem - Abrahám, Josef, David, Šalamoun
6.3.4. Další příklady - sv. Ludmila, sv. Zdislava, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký

6.4. Člověk potřebuje Vykupitele

- 6.4.1. Hřích a smrt
6.4.2. Předpovědi Starého Zákona o Vykupiteli
6.4.3. Mesiáše očekávali Židé i pohané
6.4.5. Ježíšova rodná země
6.4.6. Historičnost Ježíše z Nazareta
6.4.7. Ježíšovo božství

6.5. Ježíšovo království

- 6.5.1. Blahoslavenství – program království
6.5.2. Kristovi učedníci a odpůrci
6.5.3. Kristova nauka a jeho požadavek na člověka
6.5.4. Ježíš – muž bolesti
6.5.5. Zmrtvýchvstání Ježíšovo
6.5.6. Kristus – vítěz nad světem

6.6. Ježíšovo království dnes

- 6.6.1. O Duchu svatém
6.6.2. Vznik církve a její rozšíření do světa
6.6.3. Uspořádání církve a její správa
6.6.4. Znamky církve – jedna, svatá
6.6.5. Znamky církve – všeobecná, apoštolská

6.7. Království v plnosti

- 6.7.1. Společenství svatých
6.7.2. Duše lidská je nesmrtelná
6.7.3. Poslední věci člověka
6.7.4. Smrt ve světle víry
6.7.5. Co bude po smrti

Ročníkové výstupy pro VII. ročník *Rosteme ve víře*

Žák na konci roku :

1. osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle
2. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě
3. osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie
4. rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život
5. zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se

Učební celky:

7.1. Víra jako dialog s Bohem a lidmi

- 7.1.1. Život v prvních křesťanských obcích a můj život ve farním společenství
- 7.1.2. Společně objevujeme víru skrze rozhovor s Bohem – modlitba; nutnost modlitby
- 7.1.3. Druhy a způsoby modlitby (soukromá, společná, slovy a beze slov), gesta a symboly
- 7.1.4. Za co, kdy a jak se máme modlit
- 7.1.5 Otče náš, Zdrávas, růženec

7.2. Boží milost

- 7.2.1. Boží milost – pravý vinný kmen
- 7.2.2. Boží milost pomáhající
- 7.2.3. Působení Boží milosti skrze svátosti a svátostiny

7.3. Svátosti církve – iniciační svátosti víry

- 7.3.1. Křest – brána do života
- 7.3.2. Katechumenát – odpovědné rodičovství
- 7.3.3. Břimování – svátost křesťanské dospělosti
- 7.3.4. Eucharistie
- 7.3.5. Ve svátosti oltární je přítomen Ježíš
- 7.3.6. Mše svatá – oběť Nového zákona
- 7.3.7. Části mše svaté
- 7.3.8. Účast na mši svaté
- 7.3.9. Bohoslužebná roucha a liturgické předměty

7.4. Svátosti uzdravovací

- 7.4.1. Smíření – svátost Božího milosrdenství
- 7.4.2. Zpytování svědomí
- 7.4.3. Lítost a předsevzetí
- 7.4.4. Dostiučinění
- 7.4.5. Odpustky
- 7.4.6. Svátost nemocných

7.5. Svátosti ke službě společenství

- 7.5.1. Svátost kněžství
- 7.5.2 Svatý Jan Bosco
- 7.5.3. Svátost manželství
- 7.5.4. Příprava na manželství

7.6. Víra prožívaná v církvi

- 7.6.1. Církevní rok a jeho části
- 7.6.2. Liturgie Svatého týdne
- 7.6.3. Zmrtvýchvstání jako vrchol našeho slavení
- 7.6.4. Oslava svatých – církevní kalendář

Ročníkové výstupy pro VIII. ročník *Utvářet život*

Žák na konci roku :

1. zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem
2. má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce
3. aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality
4. má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje.
5. si osvojil na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování

Učební celky:

8.1. Sebepoznání a rozhodnutí pro život

- 8.1.1. Kdo jsem
- 8.1.2. Co je křesťanská mravouka
- 8.1.3. Zákon přírodní a mravní
- 8.1.4. Člověk a náboženství
- 8.1.5. Výchova a formace vlastního svědomí

8.2. První přikázání

- 8.2.1. Víra – poklad nejdražší
- 8.2.2. Základní pravdy víry
- 8.2.3. Články víry o Bohu
- 8.2.4. Články víry o církvi
- 8.2.5. Hříchy proti víře
- 8.2.6. Naděje a její opak
- 8.2.7. Láska k Bohu

8.3. Druhé a třetí přikázání

- 8.3.1. Jméno Boží – důstojnost lidské osoby
- 8.3.2. Hříchy proti druhému přikázání
- 8.3.3. Sváteční den
- 8.3.4. Církevní přikázání

8.4. Čtvrté a páté přikázání

- 8.4.1. Odlesk Boží autority
- 8.4.2. Státní moc
- 8.4.3. Autorita církevní
- 8.4.4. Lidská důstojnost
- 8.4.5. Pohoršení

8.5. Šesté – desáté přikázání

- 8.5.1. Tajemství vzniku života
- 8.5.2. Jak si uchovat mravní čistotu

- 8.5.3. Majetek
- 8.5.4. Sociální spravedlnost
- 8.5.5. Pravda a čest
- 8.5.6. Rodina a manželství
- 8.5.7. Svoboda Ducha

8.6. Život v síle Božích přikázání

- 8.6.1. Zsvěcený život v církvi
- 8.6.2. Největší přikázání-láska mezi přáteli, vztah muže a ženy, láska rodičovská a sourozenecká
- 8.6.3. Láska ve vztahu k Bohu

Ročníkové výstupy pro IX. ročník *Věřit a žít*

Žák na konci roku :

1. aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu
2. má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka
3. rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života
4. osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace
5. umí popsat základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období
6. vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti
7. dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog
8. zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství
9. žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti

Učební celky:

9.1. Člověk hledá Boha

- 9.1.1. Být otevřený pro druhé a darovat sebe samého; umění sdílet se a naslouchat
- 9.1.2. Důvěra v Boha nebo v sebe – biblický příběh Ezaua a Jákoba
- 9.1.3. Jít do života s Bohem: role ticha a modlitby v životě křesťana

9.2. Lidé hledají Boha

- 9.2.1. Otázky staré jako lidstvo samo
- 9.2.2. Odpověď některých světových náboženství: hinduismus a buddhismus
- 9.2.3. Čínský universalismus a islám

9.3. Náboženství vyvoleného národa

- 9.3.1. Bůh se zjevuje v dějinách
- 9.3.2. Cesta Izraele dějinami

9.4. Bůh se stal člověkem

- 9.4.1. Ježíš historický
- 9.4.2. Ježíš - Syn Boží, Mesiáš a Pán
- 9.4.3. Ježíš - Učitel

9.5. Ježíšovi následovníci

- 9.5.1. Křesťanské církve
- 9.5.2. Kapitoly z dějin křesťanství v naší vlasti (počátky křesťanství u nás, Přemyslovci a Lucemburkové – Karel IV., Jan Hus a husitská doba, Bílá hora a rekatolizace, totalitní režimy XX. stol.)
- 9.5.3. Katolická církev u nás dnes

9.6. Stvoření – dar a úkol

- 9.6.1. Zpráva o stvoření v Bibli
- 9.6.2. Věda a víra
- 9.6.3. Evoluční teorie
- 9.6.4. Spolupracovat na díle stvoření

9.7. Bůh a člověk

- 9.7.1. Bůh je láska
- 9.7.2. Člověk odpovídá na Boží lásku (jednota s Bohem, rodina, společenství, ekumenismus, misijní a evangelizační rozměr křesťanství)

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj:

Psychohygiena – jde o živá setkání dotýkající se dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích.

Vycházíme z předpokladu, že pozitivně orientovaná mysl a řeč je dobrou ochranou proti zátěžím. Proto v hodinách nepovinného předmětu náboženství se v tomto okruhu průřezového tématu věnujeme dovednosti vhodně se podpořit pozitivními vizualizacemi – představami o sobě, o umění si odpustit, ale i o vyrovnaném sebepojetí a seberegulativní dovednosti. Sociální dovednosti rozvíjíme procvičováním aktivního naslouchání a asertivního chování. Stres se snažíme podchytit pomocí osobních rozhovorů vycházejících z křesťanské tradice, která se promítá do současného života. Téma nabízí v modelových situacích žákům možnosti, kde se mohou obrátit při svých osobních obtížích.

Aktuální problémy osobnostního rozvoje týkající se psychohygieny v tomto předmětu rozvíjíme na základě zprávy o stvoření a skutečnosti lásky Boha k člověku. Žáky vedeme k pozitivnímu myšlení tím, že je učíme vnímat neustále nový rozměr věcí, který se skrývá za tím co vnímají svými smysly. Žákům se tak otevírá nový pohled na život a na svět. (7.1.) Žáci v tomto tématickém okruhu mají pochopit, že Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, a může v něm dál působit: léčí komplexy, narovnává co je pokřivené a tím se otevíráme novým povzbuzujícím podnětům pro zvládání či prevenci stresových situací a jiných potíží v životě člověka. (8.1.1., 8.1.3. 9.1.1.)

Sociální rozvoj:

Toto průřezové téma v tématickém okruhu nazvaném sociální rozvoj se zaměřuje na téma **kooperace**. Téma celkově slučuje dovednosti, které byly již v nižších ročnících ve vyučování procvičené; schopnost seberegulace, schopnost přijímat názory druhých, kritické hodnocení,

komunikační dovednosti, společné hledání řešení problémů, tato témata nabízí v tomto výukovém bloku každému žákovi příležitost k utváření si praktických životních dovedností.

V nepovinném předmětu náboženství se látka předává tak, že se dotýká existenciálních potřeb samotného žáka, tím se samotný žák stává učivem, stává se jím i vyučovací skupina a stávající jim i běžné situace každodenního života. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrém vztahu k Bohu, k sobě samému, k dalším lidem a světu. Křesťanství se v tomto předmětu předává tak, že pomáhá k utváření pozitivního nezraňujícího postoje v sobě samému a k druhým, vede také k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

Tuto dovednost upevňujeme v učivu týkajícím se společenství, v tématickém celku „Objevujeme přátelství mezi člověkem a Bohem“ klademe důraz na vytváření pozitivních vztahů k Bohu sobě a společnosti (6.1.2., 6.3.2.). V dalším tématickém celku „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky“ vytvoříme podmínky pro realizaci cvičení se ve schopnosti přijímat názory druhých a kriticky vyhodnocovat situace ve svém reálném životě. (8.6.) V učebním tématickém celku „Bůh a člověk“ tyto dovednosti završujeme. (9.7.)

Morální rozvoj:

Hodnoty, postoje, praktická morálka – V této části průřezového tématu klademe důraz na vytváření a formaci svědomí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v morálně problematických situacích všedního dne.

Celý tento tématický celek se dotýká vyučování náboženství, je tímto předmětem rozpracováván do konkrétní podoby praktického života věřícího křesťana v konkrétní rodině a na konkrétním místě. Formou zařazení tohoto průřezového tématu do vyučování můžeme zdůraznit tato probíraná vyučovací témata.

Touto částí průřezového tématu rozvineme probírané učivo v nepovinném předmětu náboženství v těchto tématických učebních celcích. V celku „Člověk potřebuje Vykupitele“ se zaměřujeme na prohlubování, vnímání a vytváření hodnot a jejich zařazení do života. (6.4.3.) V celku „Sebezpoznání a rozhodnutí pro život“ objasňujeme problematiku svědomí, zabýváme se jeho výchovou a formací, v hodinách diskutujeme o osobní zodpovědnosti svých skutků. (8.1.4., 8.1.5.) V celku „Život v síle Božích přikázání“ se učíme rozvíjet a upevňovat své postoje skrze vzájemné odpuštění a zakoušení Boží lásky a toto se stává základem k prosociálnímu chování žáka. (8.6.2., 8.6.3.)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématický okruh „**Občan, občanská společnost a stát**“ se dotýká každého žáka tím že jej přivádí k odpovědnému postoji vůči společnosti, ke schopnosti aktivně se uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, vede k uvědomění si své úlohy občana v demokratické společnosti, zároveň učí principům soužití s minoritami.

V průřezovém tématu se věnujeme tématickému okruhu – občan, občanská společnost a stát – v předmětu se zaměřujeme na osvojování vztahu k demokratickým hodnotám tím, že tyto postoje a hodnoty opíráme o principy křesťanské morálky (samostatnost a angažovanost, spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost – opřené o křesťanský pohled na osobnost člověka, schopnost zaujmout stanovisko opřené o křesťanské hodnoty v pluralitě hodnot, motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším na základě principů křesťanského pojetí vztahu k druhým lidem). Předmět dále vede zejména k respektování kulturních a etnických odlišností zejména s důrazem na náboženské odlišnosti.

Tématický okruh zařadíme do vyučovacího bloku „Život v síle Božích přikázání“ (8.6.), téma uplatníme při hledání způsobu vzájemného soužití podle Desatera. Čtvrté až desáté přikázání

formuluje zásady odpovědného soužití mezi lidmi. Jsou konkretizací všeobecně platného: „Co nechceš, aby jiní činili tobě, nedělej ty jim.“ (8.4.2., 8.4.4., 8.5.4., 8.5.5.)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Jsme Evropané – v tomto okruhu průřezového tématu je kladen důraz na kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie. Dále se v tématu zabýváme tím, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, seznamujeme se s mezinárodními organizacemi a jejich přispěním k řešení problémů dětí a mládeže.

Předmět náboženství vede k porozumění náboženským zdrojům evropské kultury, obsažených křesťanství, islámu a judaismu, stejně k pochopení těch mezníků evropské civilizace, které byly s náboženstvím jako důležitou součástí kultury spojeny. V tématických hodinách se věnujeme tomu, co naši civilizaci rozděluje i spojuje a ukážeme celou škálu organizací věnující se problémům týkajících se dětí a mládeže (Pokoj a dobro atd.).

Klíčové mezníky evropské historie prohloubíme v tomto tématu v učební látce „Orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby“. Probereme pomocí průřezového tématu tyto události: počátky křesťanství v Evropě a v naší vlasti, přiblížíme pozitivní vývoj českého království v kontextu Evropy za vlády Karla IV. a nezkresleně dobu reformace a protireformace. (9.5.2.) Kořeny a zdroje evropské civilizace a to co Evropu rozděluje a spojuje v hodinách přiblížíme v tématickém celku „Žít otevřeně s Ježíšem“. Seznámení se specifiky náboženství působících v počátcích a v průběhu růstu evropské civilizace, uvědomit si společné základy víry v rámci křesťanských církví a uvědomění si, že také islám pochází od Abraháma. (9.2.3.) Žák se seznámí s ekumenismem a naučí se být tolerantní k jiným náboženstvím. (9.7.2.)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Multikulturalita náboženství – současného světa a jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných náboženských a sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

V hodinách náboženství v tomto průřezovém tématu poskytujeme základní údaje k prohloubení poznatků o různých světových náboženstvích a sociokulturních skupinách. Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Prohloubením a rozvinutím učební látky o postavě Abraháma jako otce všech monoteistických náboženství si uvědomujeme rozmanitost a zároveň určitou vstřícnost, této náboženské multikulturality a z toho vycházejících sociokulturních skupin nejen v Evropě. (6.3.3., 9.3.1., 9.7.2.) V předmětu si také díky průřezovému tématu uvědomujeme obrovskou pluralitu názorů v náboženské rovině od světových náboženství přes různé sekty, okultismus až k ateizmu. Všechny tyto socioskupiny spolu žijí v Evropském prostoru a uplatňují svá práva a zároveň respektují jeden druhého. (9.5.3., 9.7.2.)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vztah člověka k prostředí – se zaměřením k životnímu stylu člověka a vztahu k prostředí, klade důraz na zodpovědnost vůči zdraví svému, bližním i stvořené přírodě.

Probíraná látka v nepovinném předmětu náboženství vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování a tím přispívá k vnímání života jako nejvyššího daru Boha vůči člověku. Vede k vnímavému a citlivému přístupu ke všem stvořeným věcem. Na základě

základních křesťanských pravidel demonstrujeme problematiku vztahů k člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné mladé generace za život v budoucnosti.

Předmět náboženství v tomto tématu vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě na podkladě uvědomování si Božích stop ve stvořeném světě. Žák chápe stvořený svět jako symbol Boží přítomnosti a skrze tento pohled má úctu ke všemu stvořenému. Na základě biblické zprávy si žák uvědomuje, že je člověk součástí stvoření a je za svět zodpovědný. (6.1.2., 6.3.2.) Do učiva o Božích přikázáních zahrnujeme v rámci tohoto tématu také problematiku zodpovědnosti člověka za svůj život a za své zdraví, ale také za zdraví svých bližních, tím si uvědomujeme zodpovědnost za životní prostředí, kde všechny tyto vztahy prožíváme. (8.4.5.)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – tématický okruh nabízí intenzivní pohled na tyto pochody v mediální výchově: přiblížit a vyzkoušet různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá.

V předmětu náboženství a v této části průřezového tématu, se budeme věnovat možnosti rozvinout schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich na základě křesťanského stylu života a biblického poznání, které se vyučuje v těchto hodinách. Naučíme se základní principy pro objevení podstaty sdělovaného mediálního obrazu a slova, umění rozlišovat fakty od fikce. Tato forma vyučování vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplňování evangelijní radostnou zvěstí.

Co a jak sdělují média ve vztahu mezi sdělením a skutečností pravdy si v tomto okruhu prakticky ukážeme a vyhodnotíme tak, aby si žák byl schopen vytvořit svůj svobodný úsudek o pravdivosti mediálního sdělení v oblasti praktického křesťanského života. Osobní život utváříme podle základních křesťanských hodnot (8.2., 8.3.) a tyto hodnoty analyzujeme s těmi, které nám nabízí média. (8.4., 8.5.) S využitím internetu, záznamů na DVD atd.

Práce v realizačním týmu – výchova a formace pro utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, pravidelnost výstupů s týmu.

Pomocí tohoto okruhu v tomto průřezovém tématu zdůrazňujeme význam společenství v životě křesťanů a význam evangelizace a misijního poslání – „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“. Realizujeme možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace v konkrétním čase a místě (liturgický rok a farnost), která vyústí v pravidelné výstupy v místních časopisech, kabelových televizích, při prezentacích na farních dnech atd.

Tento tématický okruh realizujeme na cyklicky se opakujících učebních tématech, a to Vánoce a Velikonoce. Některá z nich (6.4. 7.6.1., 8.2.3., 9.4.1.) nám přibližují Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a ochotu nasadit své schopnosti pro dobro druhých. Podobně radostná zvěst křesťanství, zvěst o Bohu, který je láska a miluje všechny lidi bez rozdílu, jak se opakuje ve velikonočních tématech (6.5.5., 6.5.6., 7.6.3., 8.2.3., 9.4.2.), vybízí k tvořivé činnosti, již je odpověď člověka na tuto Boží lásku. Tento podnět z učiva prakticky realizujeme v tomto okruhu při utváření týmu s různými modifikacemi, které vedou ke konkrétním evangelizačním cílům a k pravidelnosti ve výstupech pro školu, farnost atd. (9.5.3., 9.7.2.)

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě:

- vyhlášky MŠMT č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

6.1.1 Obecné zásady a způsob získání podkladů pro hodnocení

- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ve školním vzdělávacím programu, musí být pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.
- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Je nutné přihlížet k žakově osobnosti, jeho psychice, zdravotnímu stavu, temperamentu apod. Nelze plně zohledňovat žakovy záliby, momentální nálady, vkus apod.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými zaměstnanci.
- Nezbytnou součástí podkladů pro hodnocení jsou domácí úkoly. Ty jsou zadávány průběžně a slouží k procvičení učiva. Jejich plnění se promítá do závěrečné klasifikace. Úkol je považován za splněný, pokud je podepsán zákonným zástupcem. Další součástí hodnocení v jednotlivých předmětech je též úprava a vedení sešitů žákem.
- Vyučující oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení. Hodnocení odůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů. Po ústním zkoušení oznamuje vyučující žákovi výsledek okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel žákovi sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkovém hodnocení. Stupeň hodnocení prospěchu se neurčuje na základě průměru ze známek za příslušné období.
- Zákonnému zástupci žáka jsou průběžné výsledky vzdělávání žáka oznamovány prostřednictvím žákovské knížky.
- Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Známky vyučující získává průběžně během celého klasifikačního období.
- Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

- O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Do školní matriky se zapisuje závěrečná klasifikace jednotlivých předmětů, uložená nebo udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselní výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultacích, na které jsou písemně zváni. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,

- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Předseda výchovně preventivní komise seznamuje všechny ostatní vyučující s doporučením pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra o vyšetření žáků se zdravotním postižením, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o výsledcích vyšetření a doporučených způsobech práce s žákem jsou součástí zpráv předsedy výchovně preventivní komise na pedagogických radách. Všichni zaměstnanci jsou povinni zachovávat pravidla ochrany osobních údajů.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami klade vyučující důraz na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.1.1.1 Motivační hodnocení na I. stupni

- Žáci 1. ročníku jsou v září a říjnu hodnoceni motivačními symboly a klasifikačním stupněm 1. Od listopadu jsou žáci 1. ročníku hodnoceni pomocí **klasifikačních stupňů 1, 2, 3** a později je využívána celá klasifikační stupnice.
- Žáci 2. a 3. ročníku jsou hodnoceni do konce září pomocí klasifikačních stupňů 1, 2, 3. Od října se využívá celá klasifikační stupnice.
- Žáci 4. a 5. ročníku jsou klasifikováni v rozsahu celé klasifikační stupnice.
- Motivačních symbolů je využíváno během celé docházky na I. stupni.

6.2 Výchovná opatření, kritéria pro hodnocení chování

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

Pochvala

- Má nejsilnější motivační účinek, a to i u problémových žáků.
- Třídní učitel nebo jiný pedagog navrhuje udělení pochvaly za výrazný projev školní iniciativy, výrazné zlepšení prospěchu nebo chování, reprezentaci školy apod.
- Pochvala se zapisuje do žákovské knížky.
- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

- Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Kázeňská opatření

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažná, nebo opakovaná méně závažná porušení povinností stanovených tímto školním řádem. Za jeden přestupek se ukládá žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

Napomenutí třídního učitele (NTU)

Ukládá třídní učitel za drobné přestupky (např. občasná nekázeň, zapominání pomůcek), za občasně pozdní příchody, 1 neomluvenou hodinu. Může být uloženo i bezprostředně po provinění. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení NTU.

Důtka třídního učitele (DTU)

Ukládá třídní učitel za závažnější přestupek nebo za větší počet méně závažných přestupků, za hrubé vyjadřování, nevhodné chování ke spolužákům, nerespektování pokynů zaměstnanců školy, za 2 – 3 neomluvené hodiny. Může být uložena i bezprostředně po provinění. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení DTU.

Důtka ředitele školy (DŘŠ)

Ukládá ředitel školy na návrh třídního učitele nebo dalších zaměstnanců školy za závažný přestupek proti školnímu řádu, opakované přestupky, poškozování majetku školy nebo spolužáků, ubližování spolužákům, užívání návykových látek (tabákové výrobky, alkohol, omamné a psychotropní látky) v prostorách školy a na akcích pořádaných školou nebo za neomluvenou absenci v rozsahu 4 – 6 vyučovacích hodin. DŘŠ lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Při ukládání kázeňských opatření nemusí být dodržena posloupnost NTU – DTU – DŘŠ .

Uložení nebo udělení výchovných opatření zaznamenává třídní učitel ihned do školní matriky a prokazatelně o nich ihned informuje žáka a jeho zákonné zástupce.

Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel na základě svých podkladů a podkladů ostatních vyučujících v dané třídě. Návrh projedná na pedagogické radě s učiteli a ředitelem školy.

Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování:

1 – velmi dobré

- Žák bez problémů dodržuje pravidla chování, nedopouští se významných přestupků proti pravidlům chování, nemá žádné neomluvené hodiny.

2 – uspokojivé

- narušování průběhu vyučovacích hodin (vyrušování, vulgární vyjadřování, nepřipravenost na výuku)
- pakované nerespektování pokynů vyučujících a zaměstnanců školy
- projevy šikany vůči spolužákům nebo zaměstnancům školy
- vandalismus, ničení majetku školy a spolužáků
- velmi časté pozdní příchody, neomluvená absence do 10 vyuč. hodin
- opakované užívání návykových látek (tabákové výrobky, alkohol, omamné a psychotropní látky) v prostorách školy a na akcích pořádaných školou

3 – neuspokojivé

- stupňování a opakování předchozích přestupků
- neomluvená absence nad 10 vyučovacích hodin
- držení, distribuce a zneužívání návykových látek v prostorách školy a na akcích pořádaných školou
- krádeže
- závažné projevy šikany vůči spolužákům nebo zaměstnancům školy, agresivní chování
- nerespektování soukromí zaměstnanců školy a zneužívání jejich osobních údajů

Dopustí-li se žák zvláště hrubého opakovaného slovního a úmyslného fyzického útoku vůči zaměstnancům ZŠ a MŠ Starý Hrozenkov nebo vůči ostatním žákům, oznámí ředitel ZŠ a MŠ Starý Hrozenkov tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

6.3 Kritéria pro hodnocení vzdělání a hodnocení prospěchu na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech jsou hodnoceny klasifikačním stupněm:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

- Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Hodnocení žáka na vysvědčení

Za první pololetí se vydává žákovi výpis z vysvědčení. Na konci druhého pololetí se dává žákovi vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním,
- prospěl (a),
- neprospěl (a)
- nehodnocen (a).

Žák je hodnocen na vysvědčení stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
 - **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
 - Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona (opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů). Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
 - Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září

následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

- Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn (a)".
- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen (a)".
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

6.4 Klasifikace

6.4.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.4.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně suroviny, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.4.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,

- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.5 Slovní hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání může být vedle klasifikační stupnice vyjádřeno i slovně nebo kombinací obou způsobů. O použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Slovní hodnocení je většinou kombinováno s hodnocením klasifikačním stupněm, využívány jsou příslušné tiskopisy vysvědčení. Součástí katalogových listů jsou přílohy, kde je uveden předmět, slovní hodnocení a známka, které odpovídá příslušné slovní hodnocení. Každé hodnocení musí být převeditelné na konkrétní klasifikační stupeň.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených Školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů Školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6.6 Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí

	snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.7 Pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky diskutují, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Na konci pololetí může žák písemnou nebo ústní formou provést sebehodnocení v oblastech:
 - zodpovědnost, motivace k učení, sebedůvěra, vztahy v třídním kolektivu

6.8 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Jedním z podpůrných opatření je vytvoření nezbytných podmínek při hodnocení a klasifikaci tohoto žáka.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží ke stupni podpůrného opatření. Vyučující respektují doporučení ŠPZ a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá charakter žákova problému negativní vliv.
- Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci zpravidla po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude takový žák vystavován úkolům, v nichž vzhledem k jeho problému nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

- Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze zjištění specifík žáka a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevují, a to na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb, hodnotící škály, apod.
- Vyučující podporuje autonomní hodnocení (sebehodnocení) žáka a všechny prvky zvyšující motivaci žáka k učení.
- Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a předseda výchovně preventivní komise s ostatními vyučujícími.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Využívání forem hodnocení a kritéria hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému je rozpracováno v jeho IVP.

6.9 Hodnocení mimořádně nadaných žáků

- Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter nadání nebo mimořádného nadání.
- Konkrétní formy hodnocení a kritéria hodnocení je rozpracováno v jeho IVP.
- Vyučující podporuje autonomní hodnocení (sebehodnocení) žáka a všechny prvky zvyšující motivaci žáka k učení, přičemž respektují doporučení ŠPZ a uplatňují je při klasifikaci.
- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6.10 Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."
- Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

- Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
- Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
- Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlásky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.
- Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
- Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

6.11 Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný zaměstnanec školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.